hymy

1971
2:20
Skr 2:65 (inkl. moms.)

LEHTI 9

totuus Irwinistä ja 14-vuotiaasta tytöstä

Hans Selo kertoo kaiken suhteestaan Ella Eroseen!

rakastan Ellaa yli kaiken

Teksti: HANS SELO Kuva: LEHTIKUVA

Siitä on supistu kahvipöydässä. Hurjat huhut ovat olleet liikkeellä. Mutta sitä ei ole tiedetty. Ella Eronen ja Hans Selo ovat vaienneet kun on tullut puhe heidän mahdollisesta intiimistä suhteestaan. Hans Selo piirtää nyt pisteen i:n päälle. Hän kertoo kaiken. Ja miksi ei kertoisi. Tiedot hänen mielenterveydestään ovat ristiriitaisia: äidin mielestä Hans on vakavasti sairas, lääkärintodistus taasen puhuu aivan toisenlaista kieltä. Miksi emme siis antaisi kirjailija Selon puhua:

— Sanomattakin rakastan Ellaa yli kaiken. Hän ei ole minulle vain todellinen ystävä, rakastajatar vaan jumalattaren aineellistuma. Hän on minun elämäni suuri rakkaus. En voi elää ilman häntä — eikä hän tietääkseni ilman minua.

rakastan Ellaa...

Elämäni on todellakin ollut kuin yhtä suurta ihmeellistä satuseikkailua, osin jopa täysin mystistä, missä elämä on ikään kuin unohtanut kaikki järkeenkäyvät tosiasiat itsestään, juoksuttaessaan kaltoista mahdottomuuttani läpi monien vaiheiden, joissa se olisi monien muiden kohdalla jo ajat sitten toiminut tyystin toisin. Mutta usko itseeni, silloinkin kun se jo tuntuu täysin naurettavalta esimerkiksi psykiatrin silmin, on aina pelastanut minut vastoin jopa ns. selviä tosiasioita. Minut on tuomittu "nuoruuden tylsistymiseen", parantumattomaan ja täydelliseen tylsistymiseen päättyvään sairauteen, puheeni neroudestani, silloinkin kun en vielä tiennyt millä alalla tulisin toteuttamaan itseäni, on aina leimattu esimerkiksi Lapinlahden mielisairaalan silloiselta johtavalta professorilta, kansainvälistä mainettakin nauttineelta psykiatrilta, Martti Kailalta, silkaksi houręeksi, missä ei ole mitään katetta. Kivasin tätä kuitenkin kivenkovaan. Ja miten on, eivätkö tämän päivän sanomalehdet — tietääkseni ensimmäistä kertaa historiansa aikana, väittävät vakavissaan jo elossa olevasta henkilöstä, tämän omistavan tuon korkeimman attribuutin — kerrokin korkeilla otsakkeilla, "NERO"?

Tiesin nämä tulevat otsikot jo viisi kuusi vuotta sitten. Oikeastaan olin syntynyt niihin. Mikään ei siten ole koskaan ollut minulle yllätys. Eikä mikään tule koskaan minua yllättämäänkään. Murskaudun vääjäämättömästi kansainvälisen kirjallisuuden erääksi suurimmaksi nimeksi. Tulen kirjoittamaan seuraavaksi 700-sivuisen mestariromaanin, joka ei jätä arvailuille sijaa.

Miten on mahdollista myös, että täysin köyhistä oloista tuleva mies voi ohjata ja osin tuottaa itsekin kokoillan värielokuvan, minkä pääomapohja liikkuu sentään useissa kymmentuhansissa (ehkä miljoonassakin) markoissa? Tuntuu uskomattomalta, mutta voin vakuuttaa, että olen tiennyt sen aina. Myöskin sen, että tulen saavuttamaan legendaarisen kansainvälisen maineen elokuvaohjaajana, yhdessä Peter Widenin kanssa, joka on toinen ohjaaja DIIVA-filmatisoinnissa?

Lyhyesti: Se, että olen tavannut ja tutustunut ja ystävystynyt ja rakastunut taiteilija Ella Eroseen, on ollut minulle täysin luonnollista, ilman pienintäkään hämmästystä.

Psykologinen tausta

Taiteilija Ella Eronen on, kuten tunnettua, kansallisesti viimeisin suurista — kaikkein suurimmista Diivoista, ehkä kaikkien aikojen suurin. Hänet on jopa ulkomailla, vakavissa päivälehtikritiikeissä — Die Ella puhuu täydellisesti englantia ja ruotsia — kohotettu yli kaikkien aikojen suurimpien näyttämödiivojen. Sellaisten kuin Sarah Bernhard, Eleonar Duse, eikä siten hänen elämässäänkään ole mitään tavanomaiseen viittaavaa. Hänen loistoaikojen arvostelumenestyksestä minun ei kannata edes puhua. Mutta tuskin löytyy toista niin mittavaa elämänkaarta kuin hänen, käsittäen lähes kaikki suuret draamat ja näyttelijäsuoritusten koko skaalan. Hän on siinä ylittämätön. Hänen nimeensäkin liittyy jotain taianomaista, etäistä ja niin utuisen jumalaista.

Hän on vanhin kolmesta sisaruksesta. Sillä välin kun nämä kaksi avioituivat porvarillisesti, toinen tehtailija Ahlströmin kanssa, toinen kuninkaallista sukua olevan tanskalaisen miljonäärin Musfeldtin kanssa (sittemmin rouva Luoma, lahjakas taidemaalari) Ella senkun vain keskittyi itsepäisesti teatteriin, solmien pari avioliittoakin kuvanveistäjän ja taidemaalarin kanssa. Mutta luonteeltaan Ella oli aina yksin — kuten viimeistäänkin kaikki suuret taiteilijat. Vihdoin kuitenkin Ella otti avioeron, vaikka se olikin hänelle vaikea ratkaisu. Alkoi entistäkin yksinäisempi kausi.

Olen yrittänyt selvittää alkuperäisessä DIIVAssa lyhyesti Ellan elämänkaaren, mutta hän siskonsa Geton erityisestä toivomuksesta, hän kuitenkin vaati itsensä poistetuksi, joten kohtaloidemme yhteenliittämiseksi minun on mahdoton tuoda mitään sellaista, mikä olisi helposti luonnehdittavissa, koska se on vaatinut minulta kokonaisen romaanin. Romaanini perusidea oli juuri kohtalondraamamme. Näin ollen DIIVAlta oli karissut koko pohja pois. Jäljelle jäi vain pelkkä tynkä suomen- ja maailmankirjallisuuden epäonneksi, ellen tietäisi vielä kerran julkaisevani DIIVAn täydellisenä. Siitä alkoikin ensimmäinen myrskymme, kolmen onnellisen vuoden jälkeen. Ja mentiinpä siinä jopa niin pitkälle, että Ella yritti saada minut vuosien jälkeen takaisin mielisairaalaan, onnistumatta siinä kuitenkaan.

Tämä onkin ainoa syy, miksi olenkin hänelle joskus katkera kaiken rakastettavuudenkin huomioon ottaen.

Asioiden kehittely

Sen jälkeen kun olin sulkenut mielisairaalan portit ja samalla sinetöinyt ruununraakkiuteni, kuljin kolmisen vuotta Helsingin katuja, tietämättä edes miksi. Joskus poikkesin johonkin eliittiravintolaan; ja vaikka kukaan ei kenties usko, niin tuohon aikaan olin kummallisen, etten sanoisi eksoottisen näköinen, jolla vedin naisia puoleeni — tai ainakin näiden katseet — mutta koskaan en uskaltanut lähestyä näitä, koska olin siihen aivan liian ujo. Varsinaisia kapakoita, etenkin taiteilijaravintoloita, kartin syvästi, tai oikeastaan itse asiassa en tiennyt näiden olemassaolosta edes mitään. Lyhyesti sanottuna: en ollut noina kolmena vuotena keskustellut edes kenenkään kanssa. Tarkoitan, etten edes yhtä sanaa — ehkä joskus vanhempieni kanssa. Koska en tuntenut ketään. Kaikki ystäväni ennen mielisairaalaa olivat kadonneet jonnekin, muuttaneet pois. Mitä minä saatoin tehdä? Kansaneläkelaitoksen jokakuukautinen rahalähetys piti minut jotenkuten hengissä, siinä kaikki.

Noihin aikoihin jostakin syystä tulin hankkineeksi kirjoituskoneen. Miksi, sitä en vielä tuolloin tiennyt.

Mutta noita säännöllisiä kävelylenkkejä tehdessäni, matkani varrelle osui usein taiteilija Juhani Harri. Tunsin hänet ulkonäöltä. Hän hymyili usein minulle — en tiedä miksi. Kohtaloni kannalta kuitenkin ratkaisevasti, koska kerran eräässä ravintolassa osuimme yhteen, ja juttu lähti oitis pyörimään, ja pian olinkin tutustunut taiteilijapiireihin. Siitä alkoi nopea nousuni. Pian Helsingin kuvataiteilijat ja kirjailijat tunsivatkin minut. Opin käyttämään alkoholia.

Päivänä muutamana taiteilijapiireissä tunnettu rouva Marianne Maury, kutsui minut päivälliselle. Hän oli ollut edesmenneen taiteilijan Åke Mattaksen muusa, ja möi nyt tämän tauluja, sekä välitti yleensäkin taideteoksia. Hän oli kattanut pöydän oikein koreaksi, mutta enemmän kuin pöydän antimista, minä olin kiinnostunut hänestä. Ajattelin yksinkertaisesti mielessäni maata hänen kanssaan. Mutta hän vain puhua paasasi ystäväpiiristään, ja vihdoin hänen suustaan tuli sanat: taiteilija Ella Eronen!

En tiedä mikä minuun meni, mutta säpsähdin. Suorastaan jähmetyin. Aloin vavista. Sydämeni hakkasi, aivoni jyskyttivät, silmissäni paloi etäinen tuike. En tiedä onko Jumala olemassa, mutta ainakin on olemassa salaperäiset sähkövirrat, koska miltei tuona samana hetkenä taiteilija Ella Eronen soitti rouva Maurynille, ja valitteli että hänen ja erään taiteilijan välit olivat nyt lopullisesti selvät. He olisivat nyt lopullisesti päättäneet erota varsin myrskyisän yhdessäolon jälkeen. Ella oli tehnyt tuon ratkaisun, mutta se ei ollut hänelle suinkaan helppo. Rouva Marianne Mauryn näki tuolloin miten kiihkeästi halusin tavata Ellan. Hän sanoi-

Lääkärintodistus.

Asianomaisen omasta pyynnöstä todistan täten, että Hans Johan Selonen, s. 02.11T45, Helsingin kaupungista, on ollut hoidettavana Lapinlahden sairaalassa ajan 9.3.65 - 18.5.65 sekä Nikkilän sairaalassa ajan 18.5.65 - 25.3.65. Hans Selonen on tällöin poistettu Nikkilän sairaalasta ilman koeaikaa eikä hän 25.3.65 jälkeen ole joutunut turvautumaan psykiatriseen hoitoon.

Helsingissä 3.7.71

Raija Marttila
psykiatrian erikoislääkäri

Hymyssä 7/71 esitimme kirjailija Hans Selon äidin todistuksen, jonka Ella Eronen lähetti meille estääkseen kirjailijan muistelmien julkaisemisen. Kun muistelmat nyt julkaistaan, on ohessa Seloa hoitaneen lääkärin lausunto.

kin Ellalle, että täällä on eräs nuorukainen joka haluaisi tavata joskus sinut, ja jonka näkemisestä sinä varmasti ilahtuisit...

Ella Eronen

Parin päivän kuluttua tapasinkin sitten Die Ellan samaisen rouva Mauryn luona. Minulla ei varsinaisesti ollut mitään erikoista mielikuvaa hänestä: ei kasvoista, mutta kylläkin yhdistin hänen olemuksensa ennakkomielteissäni utuisiin Hollywood-kehyksiin, siinä kaikki. Sitä paitsi jo hänen nimensä oli kuin musiikkia. Olinkin hokenut sitä huulillani nuo välipäivät niin kiihkeästi, että jopa unohdin miksi olinkaan tullut alunperin rouva Maurynille päivälliselle.

Siinä hän istui edessäni, hänen äänensä säilähteli, puhe oli innostunutta, samoin eleet. Mutta minuun hän ei kiinnittänyt mitään huomiota, vaikka sitä vain rukoilin. Hän puhui yksinomaan rouva Maurinille. Hänessä paistoi kuitenkin jokin selittämätön tuska, vai kuvittelinko vain?

Vihdoin, parin valkoviinilasillisen jälkeen, hän teki lähtöä. Mutta minä halusin tavata hänet kiihkeästi, ja jo nyt hän teki lähtöä. Yritin keksiä jotain sanottavaa, mutta en saanut sitä ulos nuoresta mielestäni. Voi hyvä Jumala, näinkö siinä sitten kävikin?

Hän lähti näyttelemään Edward Albeen näytelmää "Tasapainoilua" Mutta silloin, viimetingassa, sain kuitenkin kakistetuksi hyvin kömpelösti, että eikö hän voi järjestää minulle vapaalippua, koska olisin ERITTÄIN KIINNOSTUNUT NÄKEMÄÄN HÄNET ESTRAADILLA. Tuolloin hän naurahti. Tottahan toki. Hän antoi myös rouva Maurynille vapaalipun.

Ratkaiseva ilta

Olin hurmioitunut Ellan näyttelemiseen, näin vain hänet. Minä, maatiainen, olin kiinnostunut tuosta suuresta tähdestä. Tunsin itseni suorastaan naurettavaksi. Mutta kuitenkin...

Rouva Mauryn oli saanut jotenkin selväksi sen, että tapaisimme näytännön jälkeen Seurahuoneen baarissa — kuten tapahtuikin. Tuona samana päivänä olin juuri nostanut kansaneläkkeeni, joka ei ollut tosin suuren suuri, mutta sai aikaan sen että minulla oli rahaa, ja ennen kaikkea saatoin tarjota drinkit itse suurelle Ellalle... Mutta hän kieltäytyi. Hän halusi ehdottomasti maksaa kaiken tilaamansa itse. Siinä hän oli suorastaan päättäväinen. Niin, koin tilanteen kaiken kaikkiaan kiusalliseksi. Mutta kuitenkin vaistosin tuon naisen jotensakin pitävän minusta. Minusta tuntui että jotkin salaperäiset sähkövirrat vetivät meitä puoleensa. Ella oli iloinen, näytti onnelliselta, mutta kuitenkin koko ajan tuo kummallisesti häivähtävä tuska. Ehkä hän yritti vain paeta sitä. Mene ja tiedä.

Ilta teki päättymistään. Mitään en ollut saanut aikaan. Osasin kysyä sentään uutta vapaalippua hänen näytelmäänsä, ja että saisinko soittaa hänelle joskus. Yllätyksekseni hänellä ei ollut mitään sitä vastaan.

Niinpä sitten soittelin, vaikka en vielä tuohon aikaan osannutkaan puhua puhelimeen. Minä vain halusin tavata hänet aina näytäntöjen jälkeen — muina päivinä en uskaltanut edes soittaa hänelle. Näin "Tasapainoilua" noin kymmenisen kertaa, ennen kuin asiat edistyivät ratkaisevasti. Tuolloin vihdoin rohkenin kysyä Ellalta, että eikö hän tietäisi jotakin vapaata asuntoa vuokrattavaksi, koska kirjoitan romaania, ja nykyisellläni minulla ei ole kirjoitusrauhaa.

Ella tiesikin. Hän sai hommatuksi minulle alivuokralaisasunnon — ei suinkaan hänen luonaan. Mutta tapaamisemme tiivistyivät. Pian minuun kiinnitettiin vakavaa huomiota kaikissa tilaisuuksissa missä kävimme. Kuten teattereissa, oopperassa, joskus yökerhoissakin, lähinnä Kalastajatorpalla ja Adlonissa, ja meidät nähtiin yhdessä myös parissa gala-illassa, kun tanssi alkoi. Ella näet istui aina arvovaltaisimmassa pöydässä, jonne minulla ei ollut ainakaan tuolloin mitään asiaa, sillä välin kun minä istuin jossakin yksinäisessä nurkkapöydässä. Menimme noihin gala-iltoihin jopa eriaikaisesti.

Ulkomaanmatkat

Ystävyytemme syveni kuukausien kuluessa. Aloimme jopa miettiä yhteisiä ulkomaanmatkoja. Niitä teimmekin lähinnä Espanjaan. Kiersimme Espanjan rannikkoa, kävimme Mallorcalla, Ibitzalla. Välttelimme yleensäkin turistipaikkoja, mutta ennen kaikkea pohjoismaalaisia ja saksalaisten valtaamia alueita. Pian, jos ei jo aikaisemminkin, osoittautui, että meillä oli yleensä samanlainen maku kaikista asioista, ruokaa lukuun ottamatta. Ella näet oli yksinkertaisen ja terveellisen ruoan ystävä, ja pelkäsi aina liikakaloreita, kun minä sen sijaan olin kulinaristi, eikä kalorit merkinneet minulle mitään.

Mutta siinäkin Ella oli oikeassa. Nykyisin minun on pakko ottaa aina kalorit huomioon, koska olen lihonut noistakin ajoista jo aikamoiseksi läskimoosekseksi. Osittain varmaan se johtuu ylettömästä alkoholin käytöstä — seikka, jota Ella on aina vihannut minussa, ja jota hänen vuokseen yritänkin rajoittaa. Olen siinä nyt juuri osittain onnistunutkin, mutta toisaalta tiedän myös sen, että repeämä saattaa tulla milloin hyvänsä. Mutta mitä en yrittäisikään rakkaan Ellan vuoksi, merkitseehän hän minulle kaikkea.

Alkuaikoina ihmiset monasti ajattelivat, että minun ainoa näkökohta suhteessani Ellaan oli taloudellinen hyöty. Voin vain vakuuttaa ettei näin ole asianlaita. Ella ei ole koskaan maksanut minulle edes yhtä ruoka-annostani, vaikka olenkin sitä joskus rahapulassa pyytänyt rakkauteemme vedoten. Mutta siinäkin Ella on säntillinen: hän ei kyllä maksa miehen menoja, saisi pikemminkin maksaa hänelle. Ja näin on monasti käynytkin. Minä olen päinvastoin maksanut hänenkin ravintolalaskujaan, silloin kuin melko harvoin käymme ravintoloissa.

Noiden ensimmäisten ulkomaanmatkojen aikana ainakin omasta puolestani rakastuin Ellaan — mene ja tiedä hänestä. Ella on niin monisärmäinen ja salaperäinen ettei hänestä aina tiedä, mitä hänen kauniissa päässään oikein liikkuukaan. Mutta otaksuisin hänenkin rakastuneen minuun, tai ainakin kiintyneen minuun vähitellen oikein syvästi, koska pyysin, koska emme olleet niin paljon Suomessa, tai ainakin aina matkoilla, jos voisin muuttaa hänen luokseen, koska vuokran maksaminen tyhjästä

KÄÄNNÄ

rakastan Ellaa...

asunnostani kävi liian voimilleni. Hän suostuikin — lähes vuoden kuluttua ensitapaamisestamme. Elämäni muuttui täydelliseksi. Sain aina olla Ellan lähellä.

Rakkaus ei tunne rajoja

Jotkut ovat joskus päivitelleet ikäeroamme. Mutta ainakaan me emme ole havainneet sitä keskenämme — onko sitä todellakaan rakkaudessa. Koskaan meillä ei ole ollut pienintäkään riitaa, lukuun ottamatta kirjani osittaista sensuroimista, yhteiselomme on todella ollut sävyisää. Voin sanoa että me molemmat olemme onnellisia, vaikka vieläpä silloin, kun vein kirjani kustantajalle, kuulin epämääräistä supinaa siitä, miten nyt viimeistäänkin ottaisin hatkat, kun todenteolla pääsisin rahaan kiinni.

Mutta siinä nämä erehtyivät pahasti. Ansioni ovat todella nousseet päätähuimaavasti, voin tehdä elämässäni sitä mitä haluan, matkustaa vaikka maapallon ympäri ja kustantaa vieläpä seuralaisenikin, raha ei aseta rajoituksia.

Omaisuuteni karttuminen on päinvastoin syventänyt suhdettamme. Nyt minä en koe alemmuutta siintä, etten olisi kelvollinen Ellan silmissä. Tunnen olevani varma itsestäni. Voin näyttää olevani mies. Mutta minulla on yksi heikkous: määrätiedottomuuteni. Olen liian tahdoton sen jälkeen kun olen saanut muutaman votkagrogin. Silloin saatan tehdä mitä hyvänsä — vaikka siltä istuimelta painua Timbuktuun. Ella tietää tämän, eikä ymmärtäväisenä ihmisenä moitikaan minua siitä, vaikka, toden totta, sietäisi kyllä, koska ennen kaikkea kärsin itse tuosta holtittomuudestani.

Mutta toisaalta, jos en uppoaisi elämänpyörteisiin niin tehokkaasti kuin olen tehnyt, en varmastikaan olisi kirjailija. Olisin silloin poroporvari.

Sukupuolielämämme

Tiedän, että lukijoita kiinnostaa eniten minun ja Ellan mahdollinen yhteinen sukupuolielämämme. Onhan ikäerommekin, ainakin päältä katsoen suorastaan päätä huimaava. Skandaaliksikin se on jotain aivan käsittämätöntä. Se lyö niin sanoakseen jopa älynkin ulkopuolelle.

Sanomattakin rakastan Ellaa yli kaiken. Hän ei ole minulle vain todellinen ystävä, rakastajatar vaan Jumalattaren aineellistuma. Hän on minun elämäni suuri rakkaus. En voi elää ilman häntä — eikä hän tietääkseni ilman minua.

Rakkautemme alkoi romanttisissa merkeissä. Vietimme onnellisia kesiä ulkosaaristossa, pakenimme etelään talvea. Olin hänelle täysin uskollinen — en jopa nähnyt muita naisia. Ella oli todella ainoa. Hän kannusti minua jatkuvasti kirjoittamaan Diivaa. Mutta kun kirja ilmestyi, sai arvostelut, en nähnyt kuin itseni — kymmenet naiset oli vielä kokematta. Minun oli sukellettava kohtujen virtaan — runkkaaminen saisi loppua, sillä Ella yksin ei ollut minulle koskaan riittänyt sukupuolisesti, kuten ei yksikään nainen — ja kadotin otteeni Ellaan. Himoni elämään kasvoi kasvamistaan. Ella valvoi aina ne yöt, jolloin olin pois hänen kontaktipiiristään — olemmehan ns. omantunnonavioliitossa(?). Mutta Ellan sukupuolinen verevyys oli kannaltani aina pelastavana renkaana. Tuolloin Ella unohti kaiken ja oli onnellinen. Minäkin olin onnellinen.

Mutta runkkaamista en voinut jättää. Ostin Tukholmasta kilokaupalla pornoa. Oletan, että Ella tiesi, mihin tarvitsin sitä. Mutta suuri Ella sulki hienotunteisesti silmänsä. Olihan hänen maailmansa jo muutoinkin murtunut, kun entisestä lempeästä, arasta ja hyväkäytöksisestä pojasta, joka piteli häntä kädestä rakastuneesti kadulla kävellessämme, teatterissa, elokuvissa, oli tullut täydellinen elämännautiskelija.

Ihmisten suhtautuminen meihin oli aina poikkeuksetta ollut myötämielinen, jopa hurmostunut. Kun ensimmäisen kerran Ellan omaiset saivat tietää hänellä olevan uusi poikaystävä, Hans Selo, minut otettiin vastaan riemulla. Hiukan suttuisesta, boheemimaisesta suuresta Ellasta oli tullut todellinen kaunotar, lady-like. Minä olin saanut tuon aikaan. Ihmiset hämmästyivät Ellan täydellistä nuortumista. Ellan nuoruudesta oli tullut legenda.

Mutta mikä oli tuon kaiken hinta...

Motivointia

Saaneen kaiketi ilmoittaa, miten nämä kirjoitukset ovat syntyneet. Kohtalaisesta rahastapa tietenkin. Mutta, ja tämä pitää ottaa huomioon, pitkän ja loputtoman ryyppykauden kuluessa, jolloin olin kyllästynyt kaikkeen — naisiin, alituiseen remuun ympärilläni, yrittäessäni toivottomasti kätkeytyä Tammer-hotellin huoneeseeni — mutta turhaan! Helsinkiläinen kerjäilijä (kirjailija) Ulf-Erik Qvikström oli keksinyt piilopaikkani, tuoden muassaan jos jonkinlaista siipisakkia, onneksi sentään vain pimatsuja — naiset näet juovat vähemmän. Mutta kun näitäkin tulee jonossa, lasku kohoaa useaksi tuhanneksi kahden viikon aikana, jolloin minäkin lopulta repesin, ja tarjoilin jopa kokonaisia samppanjapulloja kerrossiivoojillekin — loput voi arvata. Hurmoksellinen alamäki oli alkanut.

Esteettiset nautinnot olivat muuttuneet nesteettisiksi.

Vihdoin kuitenkin sain kirjoitukseni valmiiksi, ja vein ne Lehtimiehiin. Ilahdus oli täydellinen. Tokkopa itsekään tiesin mitä olin töhertänyt. Mutta koska luisto allani oli täydellinen, matka ei jatkunutkaan Helsinkiin, vaan Tukholmaan! Ja sieltä sitten vielä pariksi viikoksi Kööpenhaminaan. Mutta se onkin jo toinen juttu! Pääasia, että sain törsättyä tuohonkin matkaan puolisen vanhaa miljoonaa — kaikki, mitä minulla oli.

Palasin sieltä suoraan Mukkulan Kansainväliseen Kirjailijakokoukseen.

Mukkula

Nyt oli ihmeellistä se, miten ruotsalaiset kirjailijat ja kustantajat kävivät minuun kiinni. Omien sanojensa mukaan he eivät olleet kiinnostuneita muista suomalaisista kirjailijoista. Tämä yllätti minut. Mistä he olivat kuulleet legendaarisesta maineestani?

Mutta, ja kukapas muu, kuin maisteri Kai Laitinen olikin informoinut heitä. Tämä yllätti minut vieläkin täydellisemmin. Se oli mielestäni sangen kaunis osoitus Laitiselta siitä, ettei hän ole sittenkään kiinnostunut mistään muusta kuin kirjallisuudesta. Enkä voi todellakaan muuta kuin toivoa, että hänestä tulisi seuraava kirjallisuutemme taideprofessori. Hänhän mm. toi aikanaan modernismia Suomeen, ja nyt hän on valmis sitä viemään ulkomaille, kun sitä kerrankin on maassamme, ja jopa täysin murskaylivoimaisella tavalla. Laitinen — samoin kuin kirjailijaliiton puheenjohtaja Lassi Nummi — ovatkin jo ainakin osittain kunnostautuneet minulle sangen kirjallisina ja puolueettomina henkilöinä, joten ei ole ainakaan ihme, jos Suomen paras kirjailija saisi vaikka lähitulevaisuudessa apurahojakin, ilman sitäkin, että tulen räjäyttämään täysin murskaylivoimaisella tavalla koko Ruotsin, kuin myös Tanskankin. Onhan Suomen valtiolla varaa pitää yllä sadoittain täysin yhdentekeviä kirjailijoita, joiden jokainen teos on jo ennakkoon syntynyt kuolleena, niin miksi ei sitten yhtä kansainväliset mitat täyttävää luovaa kirjailijaa.

Niin, sain upeita osoitteita Tukholmaan, joissa minun on ehdottomasti käytävä aina kun olen sielläpäin, riippumatta asioimiseni laadusta. Äveriäät, sisäpiirien tukholmalaiskodit ovat käytettävissäni.

Arvatkaapa kuka on ensi talven kohutuin henkilö Ruotsissa? □

Tampere syyskuussa

Suomen kansan etuoikeutetut

Miksi kukaan ei syytä kansanedustajia valehtelijoiksi, vaikka he pääasiassa harrastavat totuuden kertomista muunnetussa muodossa.

Miksi kansanedustaja on se etuoikeutettu suomalainen, joka saa syödä sanansa. Onhan yleisesti hyväksyttyä, että ennen vaaleja tulee luvatuksi kaikenlaista, jota ei sitten voida (lue: yritetäkään) toteuttaa.

Miksi kansanedustajat usein ilman pienimpiäkään edellytyksiä valtaavat tämän maan johtavat virat. Kansa on valinnut heidät eduskuntaan usein hyvinkin selvästi määriteltyjen pyrkimysten ajajiksi, ei Rikkihapon, Nesteen, Eläkelaitosten tai Alkon johtajiksi.

Miksi vippien, velkojen ja lahjoitusten turvin itselleen edustajapaikan taistellut kansan palvelija muuttuu pääomapiirien ohjaamaksi luottomieheksi. Velat ja vastuut kuitataan sillä lahjonnalla, joka "hyvistä päätöksistä" lankeaa. Monen kansanedustajan on suorastaan työlästä näyttää riittävän köyhältä.

Miksi kansanedustajalla on oikeus herättää Suomen kansalaisissa pelkoja, ahdistusta, aiheetonta toivoa ja valheellista turvallisuutta. Tällä toiminnallaan, jota he nimittävät puoluepolitiikaksi, he hallitsevat meitä. Mutta onko heidät valittu hallitsemaan, eikö paremminkin toteuttamaan tahtoamme ja toiveitamme?

Miksi rehellisestä suomalaisesta tulee kansanedustajana kuorossa ulvova massasielu, jonka laki on ryhmäpäätös ja kymmenen käskyä luetellaan puolueohjelmassa.

Miksi suuret ulko- ja sisäpoliittiset ratkaisumme tehdään kokonaan ohi näiden kansan valitsemien luottamushenkilöiden. He vain kirjaavat tehdyt sopimukset ja parlamentaarisen äänestysnäytelmän muodossa antavat siunauksensa.

Miksi niin moni kansanedustaja jälleen menneenä kesänä pui kotiseudullaan nyrkkiä taskussaan ja vannoi, että kyllä minä tekisin, mutta kun ne muut...

Miksi me yhä uudestaan valitsemme nämä samat huulenheittäjät ja toistensa panettelijat edustamaan itseämme. Normaalista työpaikasta erotetaan sellainen työntekijä, joka ei noudata työkuria, rehellisyyttä, hyviä tapoja ja valvo työnantajansa etuja. Kansa palkitsee nämä asiat osoittamalla luottamusta.

Miksi?

Nämä olivat kovia sanoja, jotka ehkä hieman liiankin kulmikkaasti kuvasivat kansanedustajan luonnetta ja työpanosta nykyisin. Näiden sanojen tarkoitus oli kuitenkin satuttaa. Eduskunnan työkauden alkaessa ja monien suurten ratkaisujen odottaessa päätöksiään ei ole pahaksi edes tämän lukemisen ajan ajatella sitä tehtävää, joka kullekin 200 etuoikeutetulle on uskottu.

Ihmisten hätä on poistettu lukemattomat kerrat vaalipuheissa ja -julisteissa. Milloin se tehdään käytännössä?

JORMA K. VIRTANEN

TARKASTETTU LEVIKKI 433 474

hymy LEHTI puhuu asiat halki

päätoimittajat

URPO LAHTINEN

JORMA K. VIRTANEN julkaisujohtaja

ANTERO LAINE vastaava

HANNU RAHKONEN toimituspäällikkö

OLLI TASANEN art director

VEIKKO ENNALA erikoistoimittaja

Erikoistoimitus Helsingissä
Fredrikinkatu 48 A, Helsinki 10, vaihde 647 301

JUHA NUMMINEN

KLAUS BREMER

PEKKA KUPARINEN valokuvaaja

toimitus

ERKKI "YRJÖ" KANERVA

ERKKI PETMAN

TIMO SUOSTE

IRIS TUUNAINEN

JYRKI PAAVOLA taiteilija

HEIKKI SLADEY taiteilija

VEIKKO LINTINEN valokuvaamon esimies

JUKKA KUUSISTO valokuvaaja

MAIJA HONKASUO toimituksen sihteeri

ilmoitukset ja mainonta

ANTTI ARO myyntipäällikkö

MARJATTA UUTELA ilmoitussihteeri

RAUNO MÄNNISTÖ mainospäällikkö

talousjohto ja levikki:

MATTI LAHTINEN varatoimitusjohtaja

ANTTI HONKASUO levikkijohtaja

SEPPO SALOVAARA levikkipäällikkö

kustantaja
LEHTIMIEHET OY
Puutarhakatu 16, 33210 Tampere 21,
puh. vaihde 931/33 333

toimitusjohtaja: URPO LAHTINEN

Hertso Oy, Helsinki 1971

OMENAVARKAISSA SE ALKOI...

neljä sisarusta yhtä aikaa avioon

—TUHAT KUTSUVIERASTA TODISTAJINA

Hymylehti saatteli juhannuksena 17 paria vihille sinivalkoisin siivin. Oli tunnelmaa. Virtasen perhe Huittisissa järjesti heinäkuun viimeisenä lauantaina maan kamaralla jotakin saman veroista. Perheen neljä "jäljellä olevaa" sisarusta ottivat ja menivät vihille kaikki samanaikaisesti. Niistä häistä puhutaan Huittisissa pitkään. Pelkkää hyvää tietysti.

Teksti: URPO POSKIPARTA Kuvat: VEIKKO LINTINEN

Huittisten kaunis kivikirkko oli todistamassa historiallista hetkeä: neljän sisaruksen "tahdon" sinetöidään.

KÄÄNNÄ

▲ Virtasen sisarusten komea rivistö saapumassa kirkkoon.

▼ Sylin täydeltä onnea eli neliapilahäitten herkin kohtaus: Raija ja Reino, Raija ja Mauri, Aija ja Matti sekä Tuula ja Jouko.

neljä sisarusta...

Mikäli kirkonkirjoihin on luottamista, ei Huittisissa eikä lähimaillakaan ole tämän vuosisadan puolella nähty näin erikoista häätilaisuutta. Morsiuspareja neljä, kutsuttuja vieraita tuhatkunta ja uteliaita kirkolla vielä enemmän. Kahdeksan kertaa esitti pastori E i n o O r p a n a vihkikaavan kysymykset ja yhtä monta kertaa vastattiin "tahdon". Niin sai Virtasen Reino Raijansa, Jouko Tuulansa, Raija Maurinsa ja Aija Mattinsa. — Menetimme tässä naimakaupassa kaksi Virtasta, mutta saimmehan kaksi uutta Virtasta tilalle, naurahti sisarusten Sylvi-äiti. — Raija Virtasesta tuli nyt Raija Männistö, mutta on meillä sentään uusi Raija Virtanen, Reinon nuorikko.

Vieläkö pysytte mukana nimilistassa? — Minkälainen olisi nimiluettelosta tullut pari vuotta sitten, jos Aaro ja Sylvi Virtasen perheessä olisi järjestetty viiden sisaruksen häät? Lapsista vanhin, nyt 26-vuotias Aino, vihittiin silloin, ja kaikilla muillakin oli jo omansa katsottuna. Lasten iänkään puolesta tällaiset häät eivät olisi olleet mahdottomuus. Nuorin, Aija, on 19-vuotias ja pojista vanhin, Reino, 24-vuotias.

Omenavarkaissa se alkoi

Reinon ja hänen Raija-nuorikkonsa ensitapaaminen oli varsin romanttinen. He tapasivat kauan sitten omenavarkaissa. Ennen avioitumistaan he ehtivät olla pari vuotta kihloissa. Muiden pariskuntien tapaamiset olivat tavallisemman laatuisia. Tutustuttiin tansseissa tai joissakin muissa nuorten tapaamispaikoissa.

Päätös kaikkien neljän parin yhteisistä häistä syntyi leikinlaskun jälkeen. Naimisissa oleva Aino-sisar hämmästyi kuullessaan ideasta ja sanoi: — Pitäkää edes tilinväli paussia ettei tule sukulaisille kalliiksi.

Koska jokaisen parin oli kuitenkin määrä avioitua tänä kesänä, syntyi varma päätös: vihille heinäkuun viimeisenä lauantaina, kaikki samalla kertaa.

Ei mikään pikkuhomma

Kun hääkutsuja alettiin suunnitella, huomattiin ensimmäinen vaikeus. Jokainen hääpari ei voinut olla kaikkien häävieraiden kutsujana. Mietittiin hetki ja ratkaistiin tilanne näin: kaikkien vihittävien nimet olivat kutsussa, mutta kutsun allekirjoittajana oli se pari, jonka tuttavapiiriin kuttsuttavat kuuluivat.

Juhlapaikan valinta oli sekin vaikeata. Onneksi Huittisissa on uusi komea urheilutalo. Siellä voitiin järjestää tarjoilu, joka oli runsasta. Tietysti jokaisella parilla oli oma nimikkokakkunsa, mutta oli paljon muutakin. Vieraita varten oli varattava esimerkiksi 4 000 voileipää, kotikaljaa parisataa litraa, kahvia parikymmentä kiloa, maitoa toista sataa litraa . . .

Valtava oli myös se astiamäärä, joka oli haalittava kokoon tällaiselle vierasjoukolle.

Kuitenkin Sylvi Virtanen sanoo, että yhteisten häiden järjestäminen tuli vanhemmille kaikin puolin helpommaksi kuin erilliset häät.

Sateen jumalatar ei onnistunut

Sateen jumalatar Ester yritti sotkea hääpäivänä taivaan pilvillään, mutta ei onnistunut. Aurinko soi pareille parhaan hymynsä näiden käydessä vihille. Reino johdatteli ensimmäisenä nuorikkoaan alttarille, sitten tulivat Raija ja Aija sulhasineen sekä viimeisenä nuorin veli Jouko morsiamensa kanssa.

Siinä vaiheessa vielä jännitti. Kaikki oli erikoista — sormusten vihkiminenkin. Papin kädessä oli yhtä aikaa neljä kultakahletta. Taisi pastorikin häkeltyä jossakin vaiheessa, lähellä olleet kertoivat raamatun pudonneen hänen kädestään.

Itse vihkiminen meni varmasti. Ei sekaannusta nimissä, ei sormusten etsinnässä. Jännitys kaikkosi nuorten kasvoilta, syntyi pieni hymykin kuvaajien iloksi.

Jo siinä vaiheessa, kirkossa, he saivat tuta mitä on kuuluisuus. Pyhättö oli ääriään myöten täynnä. Ja kun väkimäärää myöhemmin arvioitiin, sanoi kansa, että vieraita oli milloin 3 000, milloin 7 000.

Onnitteliko joku kahteen kertaan?

Oli vieraita sitten miten paljon tahansa, mahtuivat kaikki reilusti urheilutaloon. Oli siellä häiden tuntua. Jokaisella parilla oli oma nimikkokakkunsa ja lahjapöytänsä. Onnittelijoiden jono tuntui loputtomalta. Joku heitti huulenkin: "Kiersin vahingossa onnittelukäynnin kahteen kertaan."

Aamukahteen tanssittiin. Sillä oli vieraiden osalta nämä neljä avioliittoa kuitattu. Pitkään eivät hääparitkaan ehtineet pyhää pitää, sillä jo maanantaina palasi jokainen työhönsä. Nuoret vaimot saivat esimakua arjen harmaudesta jo häissään: kesken juhlinnan heidät vietiin keittiöön valtaisan tiskiröykkiön eteen. Onneksi vain katsomaan, sillä kertaa . . . □

▼ "Juhlan jälkeen arki saa", lauletaan jossakin vanhassa rallissa. Sen halusi Sylvi-äiti osoittaa tyttärilleen ja miniöilleen tiskivuoren keskellä.

▲ Jokaisella parilla oli oma nimikkokakkunsa niin kuin lahjapöytänsäkin. Yhtaikaa kuin sotaväessä leikattiin hääkakkua vakavin ilmein, yhteisiin leipiin kun oli käyty parisen tuntia sitten.

▼ Yhteiseksi häävalssiksi nuoret olivat valinneet kauniin "Valkoiset kielot".

◀ Liikuttuneet vanhemmat Sylvi ja Aaro Virtanen ovat toivottaneet onnea neljälle lapselleen ja heidän valitsemilleen puolisoille.

CARILLO
Katkero · Bitter
TARJOTAAN APERITIIVINA JÄIDEN KERA, GROGINA SOODA- TAI JÄÄVEDEN KANSSA SEKÄ KÄYTETÄÄN MAUN ANTAJANA COCKTAILEIHIN.
SERVERAS SOM APERITIF MED ISBITAR, SOM GROGG MED SODA- ELLER ISVATTEN OCH ANVÄNDES ÄVEN TILL COCKTAILS.
CHYMOS
Hiukan rohkeutta...
Vain hiukan rohkeutta.
Jättää kerran väliin tuttu juoma.
Etsiä uusi, poikkeava makuelämys.
– CARILLO bitter poikkeaa edukseen!
Jäiden, jääveden, mineraali- tai soodaveden kera. Cocktaileihin.
Alkossa.
Ravintolassa.
Alkon n:o 206
1/1 pullo 11,50
1/2 pullo 6,–
CHYMOS

VEIKKO-SEDÄN PIINAPENKKI

Mitäs tämä oikein on? kysynevät kaikki valistuneet lukijat ynnä profeetta Kuittinen. Piinapenkinhän piti loppua, ainakin sellaista uhottiin joku numero sitten.

Niin sitä uhottiin, mutta minulla on tähän uudesti syntymiseen pieni selitys. Ovat nimittäin päätoimittajat kuulleet kentältä muka sellaisia kaikuja, että Hymylehti ei enää ajakaan köyhän asiaa kun piinapenkki loppui. Kenelle vähäosaiset nyt saavat vapaasti vittuilla? Ja kun ei voi edes Ennalalle vittuilla, menee monilta mielenterveys. Näin painavien perustelujen edessä on siis suoranainen pakko alkaa piinapenkki toistamiseen. Kuitenkin huomautetaan, että niiden jotka eivät sitä siedä, ei ole pakko sitä lukea, lehti lähetetään silti säntillisesti kaikille tilaajille.

Aloitetaan heti pornolla, kun se on niin mahdottoman lystiä.

Rouva, joka ei halua nimeään eikä kotiseutuaan mainittavaksi, kirjoitti tässä keväällä mm. näin: "Täällä meilläpäin on yksi opettajatar joka on ainakin meidän pojalle opettanut että alastomuus on suurin synti Jumalan edessä ja että jos poika katsoo alastonta tyttöä niin Jumala lyö sen pojan sokeudella."

Sanon suoralta kädeltä, että epäilen opettajattaren opetusta tai sitten tavaran laatu on nyttemmin muuttunut niin hohdokkaaksi, ettei näkö kestä. Mutta sen muutaman tupsun minkä minä muinaisina aikoina tulin katsastaneeksi, sen silmä kyllä sieti.

Ehkä on kuitenkin hyvä varoa. Niinpä poikien pitänee vastedes peittää kämmenellä toinen silmänsä ja pistää vain toinen alttiiksi kun katsoo. Jää sitten ainakin toiseen näkö.

Nimimerkki "Rehellisyyden puolesta" on nähnyt hirveän paljon vaivaa kirjoittaessaan Göteborgista 6 liuskan kirjeen. Koetetaan ottaa siitä tähän oleellisin:

"Toim. V. Ennala. Ensin ihmettelemme toimituksen englanninkielen taidon heikkoutta. Toukokuun numeron Piinapenkissä julkaistu Torontosta tullut kirje sisälsi sellaisia virheitä, jotka osoittavat, että ette ymmärrä mitään englannista.

— Sitten toim. Ennalan omaa persoonaan. Lienee hieman alentavaa olla Hymy-lehden toimittajana. Tietysti voitte kieltää asian kuten torjua urallanne kokemat pettymyksetkin. Mutta torjutut epämiellyttävyydet eivät häviä alitajunnasta, vaan vaikuttavat erilaisten oireiden ilmenemiseen. Yksi esimerkki tästä on liiallinen pätemisen tarve. Viihdytte suunnattomasti roolissanne 'koko kansan Veikko-setänä' ja nautitte selvästi itseenne kohdistuvasta huomiosta. Vaikka Piinapenkissä sanotte ainoana ohjenuorananne olevan rehellisyyden, ja tästä syystä asettuvanne vapaaehtoisesti ihmisten haukuttavaksi, osoittaa väite huonoa ihmistuntemusta. Motiivi tuollaiseen 'rehellisyyteen' voi olla hyvin masokistinen taipumus. Voisi väittää, että olette neurootikko; luonteenne tasapainottomuutta osoittaa mm. uskonnollisuuden ja ns. rivouden yhtäläinen omaksuminen. Tietysti suojamekanismi Teis-

KÄÄNNÄ

Piinapenkki

sä taas selittää, että kyseessä on pelkkä avarakatseisuus, suurpiirteisyys tms. Kohdallanne voisi kuitenkin puhua lievästä kahtiajakautuneisuudesta. Aikoinaan Apu-lehdessä julkaisemanne kuva vatsalaukustanne leikkauksen jälkeen osoittaa hysteriaan liittyvää sensaationtoivoa ja masokistis-ekshibitionistisia piirteitä sekin.

— Kun kaltaisenne epäkypsät henkilöt saavat vaikuttaa kansaan laajalle levinneen julkaisun avulla, voi aavistaa millainen vaara tässä piilee. Kapitalistisessa yhteiskunnassa syntynyt keltainen lehdistö on salakavala kansan petturi ja maun pilaaja. Hymylehden kaltainen julkaisu tekee karhunpalvelun kansalle. — Olemme muutamia itsenäisesti ajattelevia ihmisiä, jotka halveksimme niin suuresti kaltaisianne puijareita, että voisimme omakätisesti teloittaa Teidät. — Olette suuri snobi, joka koreilee sivistyssanoilla ja kaiken ymmärtävällä asenteella." Jne.

Masokistina minun pitäisi nauttia mahdottomasti kirjeestänne. Kunpa näin olisikin niin hyöty olisi molemminpuolinen: Te puolestanne pääsitte nyt hiukan purkautumaan, kun on näemmä tullut Teillekin paha turhautuma. Sellainen tulee aina kun ei ole mitään vaikka toivoisi olevansa. Mikä surkuteltava kohtalonyhteys meillä onkaan.

Ymmärrän, että ette nyt erityisesti minua tahtonut solvata vaan käytitte minua vain ukkosenjohdattimena. Miten Faustissa sanotaankaan: "Voi kuinka kurja raivoaa vaikkei tiedä mitä vastaan raivoaisi."

Pari pientä oikaisua vielä. Jos meille tulee Torontosta kirje, jonka sisältämä englanninkieli ei ole virheetöntä, niin toimituksen eli vastaanottajan vikako se Teidän nähdäksenne on? Toisekseen, lapsiraukka, olette nähnyt ilkeätä painajaisunta. Ei minun mahalaukustani ole koskaan missään valokuvaa julkaistu.

Ja menkää nyt ottamaan päälle pari terävää, niin kyllä se turvotus siitä asettuu.

Omituinen huumorini panee ymmälle J. Niemen Pispalanharjulta. Hän sanoo sen olevan "latteaa ja jopa törkeätä." Ja hän jatkaa: "Aijotko Veikko Ennala lyödä lapiolla rahaa läjään kuin roskaa — roskalla? Oletteko jesuiitta, joka potee skitsofreniaa? Mene veikkonen kiireesti tri Nallinmaan luo. Hän ottaa Sinut joksikin aikaa Pitkänniemeen. Mutta pidä kiirettä tai saat olla siellä 20 vuotta."

Onko J. Niemellä itsellään jotakin rahantuloa vastaan? Tekö annatte tilipussistanne aina puolet takaisin sanoen: "Emminä näin paljoa, on sitä mulle vähemmässäkin." Huumorini on tosiaan törkeätä ja latteata, kuten sanotte, mutta juuri sen vuoksi se ei lisää tulojani pennin pyöryläistä. Teidän pitäisi olla hiukan johdonmukaisempi.

Kiinnittogether huomiota mieleni tilaan ja ehdotatte hoitoa. Kovin ystävällistä. Kiitos kiitos, sitä samaa sitä samaa.

Henry Laine Turusta: "Teidän kristillistä alkuperää olevan lässynlässyn-moraalinne mukaan on PAHAA tappaa 'lähimmäisiänne'. Miksi? Mitä erityisiä jumalallisia ominaisuuksia ihmis-MASSALLA, kylmemmin sanottuna ROSKAVÄELLÄ, on että sitä ei saisi napalmilla tai kuularuiskulla hiukan kutitella? Ekologian kannalta ihminen on vaarallisin laji maan päällä. Maailmankaikkeudesta katsottuna Teidän lässynlässyn-moraalinne on käsittämätön, suorastaan vaarallinen. Itsemme kannalta ajatellen olemme tietenkin korvaamattomia, mutta se ei ole loogisen tosiasian kanssa missään tekemisissä. Meidän tulee katsoa asioita oman päämme yläpuolelta, kuten Nietzsche sanoisi. — Ihmisen arvo riippuu yksistään siitä, kuinka suuresta määrästä on kysymys. He ovat erittäin arvokkaita, jos heitä on vain muutama kappale maan päällä ja on pelko että he häviävät kokonaan tältä planeetalta. Mutta jos heitä on

liikaa, kuten viimeisten vuosikymmenien aikana on asianlaita, he ovat täysin arvottomia, suorastaan hengenvaarallisia koska heidän olemassaolonsa vaarantaa muun yhtä oikeutetun elämän pallollamme."

Henry Laineen kirjeen, josta uskallan julkaista vain pienen osan, voisi kuvitella olevan kuitattu, kun sanon hänelle: OK, antakaamme roskaväelle napalmia ja kuulia, jos Henry Laine itse asettuu ensimmäiseksi siihen jonoon, joka listitään. Ikävä kyllä, asia ei ole kuitenkaan näin yksinkertainen. Joskaan Henry Laine ei ole humanisti, hän on realisti ja hänen kylläkin ärsyttävien ajatustensa johdonmukaisuutta ei voi kiistää.

Liikakansoituksen vaara on ilmeinen. Eikä se oikeastaan enää ole uhkaamassa oleva vaara vaan tapahtunut tosiasia. Mutta silti meillä kummittelee vielä sellaisia idiootteja, joiden mielestä esim. pohjoisten rajaseutujen työllisyys- ja toimeentulo-ongelmat olisi ratkaistu tekemällä lisää lapsia. Tällaisen ajatelman on ajatellut muuan Loikkanen, sama hengen virtuoosi, joka takavuosina suositteli Helsingin siirtämistä Jyväskylään! Tulee väkisinkin ajatelleeksi, onko meillä tosiaan niin ankara pula täysipäisistä virkamiehistä, että ilmeisen sairaitakin on pidettävä valtion toimissa.

En ole yli-ihmiskultin kannalla niin kuin Nietzsche ja Henry Laine mutta kylläkin pessimisti kuten Henry Laine. Sota on väistämätön. Sitä ei synnytetä vaan se syntyy itsestään, minkä tahansa näennäissyyn varjossa. Se on näet luonnon oma suojakeino sen jälkeen kun ihminen ainoana suhteellisen älykkäänä eläinlajina ei ole ymmärtänyt omaa sikiämistään universaalissa mitassa hillitä. NYT hillitsemisen yritykset ovat pahasti myöhässä.

Vaikka vastustan tappamista, luullakseni toisaalta olen riittävän usein tuonut ilmi sen käsitykseni, että eräissä tapauksissa ihmiselämälle annetaan tai teeskennellään annettavan kohtuuton arvo. Kukaan ei muka saisi päättää omia päiviään niin halutessaan Armomurhaa kauhistellaan eetillisin perustein silloinkin, kun kyseessä on tajuton, tunnoton ja milloinkaan parantumaton, pakkoruokittava elävä ruumis. Abortteihin suhtaudutaan yhä vielä kielteisesti mutta samanaikaisesti suhtautuvat papit kielteisesti myös ehkäisyvälineihin vaikka perin hyvin tietävät, että mistä tahansa muusta ihmisen saa luopumaan mutta ei halustaan paritella.

Näin jää jäljelle vaihtoehdoista pahin, luonnon oma tuomio, sota. Niin kuin liian ahtaissa tiloissa liiaksi siinneet koe-eläimet lopulta käyvät hulluina toistensa kimppuun, niin käyvät ihmisetkin. Ja se päivä ei tällä menolla ole kaukana. Näin ollen minun varoitukseni ÄLÄ TAPA yksilön kajoamattomuutta tarkoittaessani tuntuu jo lähinnä naurettavalta, kuten Henry Laine aivan oikein huomauttaa.

Hymyn kesäkuun numerossa kirjoitin Lauri Toivosesta, jolta onneton tapaturma (tjah, mutta millainen on onnellinen tapaturma?) pirstoi vatsan alaosan peräti pahoin. Mainitsin, ettei Toivosella olisi lainkaan lapsia. Väärin väärin. Nykyisessä avioliitossaan hän ei tietenkään ole saanut lapsia, mutta edellisessä avioliitossaan kyllä ennen tapaturman sattumista, mikä näin asianomaisen pyynnöstä tiedoksi saatetaan. Lapsia hänellä on neljä ja onpa hän huoltanut vielä yhden kasvattipojankin.

Sitten yksi pikkanen pyyntö. Rakkaat ystävät, minä ymmärrän oikein hyvin, että yöllä saa monia kuolemattomia jutun ideoita ravintolassa tai kotonakin jos on nauttinut Karhuviinaa tai muita kemikaaleja. Nämä aiheet olisi viisasta siinä innoituksen hetkellä heti panna lyhyesti paperille ennen kuin soittaa mihinkään ja katsoa sitten aamulla, vieläkö ne tuntuvat yhtä mainioilta. Jos ne tuntuvat, silloin voi soittaa Hymyn keskukseen puh. 33 333 ja pyytää jollekin toimittajalle. Yhtä hyvin voi myös toimitukselle kirjoittaa. Mutta älkää millään muotoa minua tavoitellessanne soittako enää numeroon 42 146, ei yöllä eikä päivällä. Se ei ole enää kotinumeroni vaikka Tampereen tämän vuoden katalogissa niin sanotaankin. Tämän numeron omistaa nykyisin vallan toinen henkilö, joka on hiukan tuskaantunut, kun puhelin soi alinomaa ja kysellään minua. Ja useimmiten öisin. Sovitaanko tästä?

Eräs lukija on toimittanut minulle kirjan nimeltä "Lopun ajan lähetessä". Sen on kirjoittanut lakit. tri Tapio Nousiainen. Sivulla 62 hän sanoo mm. näin: "Mikä on Suomen myydyin aikakauslehti? Se on tamperelainen Hymy, joka on alusta loppuun täynnä seksiä, sukupuolisaastaa ja halpahintaisia sensaatiojuttuja. Kansa ahmii sitä ja saastuttaa itsensä."

Hauska kuulla, että tri Nousiainenkin ahmii Hymyn alusta loppuun. Tietenkin hän sen tekee, sillä miten hän muutoin tietäisi jotakin sen sisällöstä. Mutta onko Hymy tosiaan täynnä halpahintaisia sensaatiojuttuja, siitä voimme keskustella.

Entä minkälaisia halpahintaisia sensaatiojuttuja tämä höpsähtänyt lakimies itse tarjoilee kirjassaan? Mm. sellaista, että Kiinassa rakennus- ja tietyömailla jalkansa tai kätensä loukannut parantamisen sijasta tapetaan ja ruumis jauhetaan lannoitusaineeksi.

Montako tällaista lihamyllyä Nousiainen on nähnyt käynnissä? Ei yhtään. Hän vain juttelee edelleen kuulemiaan huhupuheita. Mikä niissä muuten, mutta kun herjat kohdistuvat vieraaseen valtaan ja vieläpä sellaiseen suurvaltaan, jonka kanssa ainakin minun ymmärtääkseni kannattaisi olla välilöissä.

Loppupuolella kirjaansa tri Nousiainen kysyy lukijaltaan: "Onko lamppusi palamassa ja astiassasi öljyä?" Ei ainakaan meidän taloudessa ole kun on sähkövalot.

Asutushallituksen monistusosastolla työskentelevä masinisti Timo Kuittinenkin on pienen paussin jälkeen ryhtynyt ottamaan sanomia taivaasta, ja tunkee niitä vihkosina ihmisten postiluukuista. Viimeisimmässä "profetiassaan" hän minä -muotoa käyttäen esiintyy itse Jumalana ja haukkuu pahanpäiväisesti piispat, papit, teologian kandidaatit, erään hengellisen lehden päätoimittajan, koko remmin sanalla sanoen. Uhkaukset ovat kovat. Pian tästä lähdetään kaikki pakkosiirtolaisiksi kaivostöitä tekemään. Mihin maahan, sitä ei Vapahtaja Kuittinen mainitse.

Armottomasti on Hymyä lähes kaikissa lehdissä viimekin aikoina röykytetty. Sillä tosiaankin on yksi sietämätön vika, sen suuri levikki. Samaan aikaan, kun kaikki muut kustantajat kulujaan säästämättä, keinolla millä hyvänsä, yrittävät saada lehtiensä menekin vähenemään, Hymy se vain keksii uusia katalia juonia nostaakseen painostaan entisestäänkin. Tilanne on katastrofaalinen.

Radiokin sätti meitä aikansa ja nyt sitten kakkos-tv:n Pekka Holopainenkin eräässä tuottamassaan ohjelmassa antoi Lehtimiehet Oy:n julkaisuille oikein isän kädestä. Yhdestäkään niistä ei löytynyt mitään hyvää, ei vähäisintäkään ansiota eikä mikään seikka puoltanut sitä että ne yleensä saavat ilmestyä.

Koirat louskuttavat, mutta karavaani kulkee kulkuaan, pikku-Pekka.

JK. Tulipa edellisessä numerossa kirjoitettua sellaistakin, että korvansa olisi leikannut irti Paul Gauguin. Tosiasiassa sen leikkasi Vincent v. Gogh — ja tuli siitä hyvästä suljetuksi mielisairaalaan. Suuria taiteilijoita kyllä molemmat ja hullujenhuoneellehan nerot aina viedään. Ei massa sulata poikkeusilmiöitä. □

Ihailijoiden rynnistys Suukosken Keitaan lavalla kohti Markku Aroa aiheutti sen, että eturivissä ollut Jouko Keskimaula horjahti päin vahvistimia. Kun hän paineen hellitettyä siirsi paikaltaan liikahtaneen vahvistinlaatikon takaisin oikealle paikalleen, sai hän palkakseen potkun leukaansa. Yleisön suosionosoitukset muuttuivat ihastuksesta suoranaiseksi inhoksi.

Show suuren maailman tyyliin?

Markku Aro potkaisi ihailijaansa päähän

Teksti: LEO NIKKARI

Kemin Keskussairaalan korvaosaston huoneen 7 valjut seinät antavat taustaa Jouko Keskimaulan ylikypsää tomaattia muistuttaville kasvoille.

Markku Aron potku oli kova. Leukaluu on poikki ja hampaat alaleuan vasemmalta puolelta kuin lekalla pois pyyhkäistyt. Vasen silmä on turvotuksen seassa kuin kiiluva rako. Hän näyttää siltä kuin olisi dokannut useita viikkoja. Mutta hän ei edes juo.

Ei juo Markkukaan, niin hän ilmoitti Apu-lehdelle antamassaan haastattelussa. Hän väittää vain jalallaan siirtäneensä kaveria, joka käsitteli heidän kalliita vahvistimiaan varoituksesta huolimatta. — Alkoholin vaikutuksen alaisena en nouse esiintymislavalle, hän sanoo.

— Yleisöä oli ainakin seitsemänsataa, kertoo Jouko vaivalloisesti sängystään. — Aro lauloi villisti, ja yleisö, etenkin tytöt, pakkautuivat lähemmäksi lavaa. Minä jouduin yleisön painostuksesta lavan reunalle. Haparoin jostakin tukea ja sain käsiini laatikon jossa oli johtoja. Siihen minä sitten nojasin — tosin se antoi periksi ja liukui noin puoli metriä. Onneksi yleisö lakkasi painamasta minua ja saatoin suoristua. Hivutin siinä samalla sitä laatikkoa takaisin paikalleen ja vilkaisin Aroa, mutta hän ei näyttänyt huomaavan mitään, lauloi vain.

Sitten Keskimaulan kasvoihin jysähti isku. Kipu tuntui ja silmissä hämärsi. Hän kokeili leukaansa jossa ei ollut tuntoa lainkaan. Markku Aro lauloi yhä, vetäytyi vain kauemmas laidalta. Keskimaulaa kuvotti ja hän yökkäsi kourallisen hampaita lattialle — osa oli omia, osa proteesista lähtöisin. Kaverit auttoivat Joukon hämmästyneen yleisön keskeltä ulos raittiiseen ilmaan.

Jouko lepää puheensa välillä jonkin aikaa. Leukaa ei voi liikuttaa, ikeniä särkee ja puhe luistaa huonosti. Epäilys siitä, että toimittaja saattaa olla Markku Aron kätyreitä, tulee sekin mieleen, mutta paperit nähtyään Jouko rauhoittuu taas.

— Auton luona minä pudistelin päätäni. Tähtiä näkyi — välillä ne näyttivät niiltä puolialastomilta tanssitytöiltäkin. Sitten hiljalleen tajusin, että se poppari-Aro oli potkaissut minua. Minä raukka olin maksanut päästäkseni ihailemaan häntä oikein luonnossa ja siinä oli kiitos. Minä käännyin takaisin sisälle, sillä halusin paikalle poliisin. Kaverini Sauli Alavuokila koetti pidätellä, hän halusi viedä minut sairaalaan.

Jouko Keskimaula horjui vertavaluvana tanssipaikan ravintolaan ja pyysi myyjätärtä soittamaan poliisille. Tämä ei suostunut, eivätkä järjestysmiehetkään. Käskivät soittamaan itse, jos kerran asiaa on. Olihan sitä — mutta poliisit käskivät käydä poliisiasemalla aamulla kertomassa tarinaa.

Aron managerikin ilmestyi paikalle, mutta asiat eivät selvinneet. Aro itse ei tullut, hän oli väsynyt. — Väsyneenä hän saattaa olla kiivaskin, sanoi manageri.

Kun neuvottelut eivät johtaneet tulokseen, kuljetti Sauli Alavuokila ystävänsä Tervolan kunnansairaalaan. Yöhoitaja otti Joukon vastaan, antoi särkylääkettä ja majoitti odottamaan aamulla työhön tulevaa lääkäriä. Yö kului tuskallisesti tapahtunutta kertaillessa. Aamulla lääkäri passitti Joukon Kemin Keskussairaalaan, jossa vammojen todellinen laatu selvisi: Leukaluu on irtopoikki ja puolisuuta on hampaatonta ientä. Leikkauksella koetetaan leukaluut istuttaa yhteen.

Leuan paraneminen vie aikansa. Uudet proteesit on saatava ja Aro saa ne maksaa. Rikosilmoitus laulajaa vastaan on tehty.

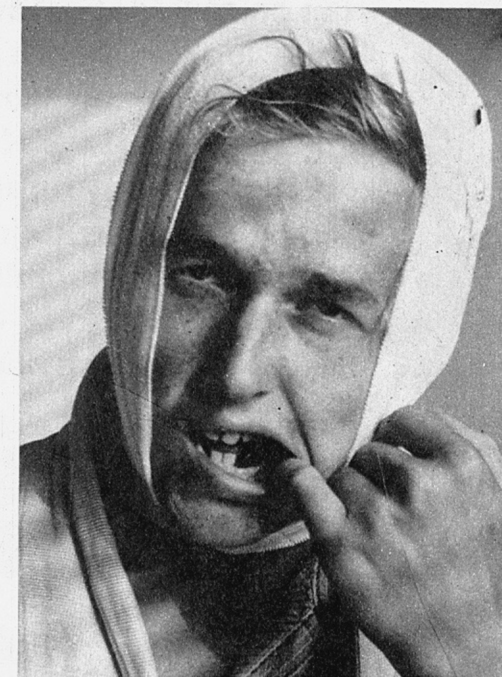
— Ei särkyä ja kipua voi rahalla korvata, hampaat sillä saa.

Kun Jouko ennen puoltayötä poistui verissään paikalta, ei Markku Aronkaan ole enää ollut mukava olla. Suukosken Keitaan yleisö reagoi tyrmistyksestä toivuttuaan voimallisesti — he sylkivät päin Markkua. Tämä puolestaan piti hermostuksissaan puheen, jossa kehotti sylkijöitä yksi kerrallaan nousemaan lavalle asioita selvittämään.

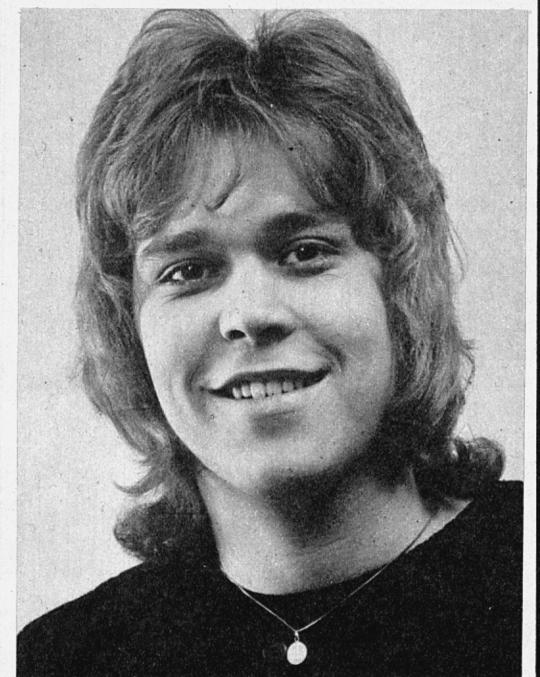
Asiat tullaan selvittämään aikanaan käräjillä, sillä kauppias Väinö Keskimaula on tehnyt rikosilmoituksen Kemin maalaiskunnan poliisille. Vaikka keskinäiset raha-asiat saataisiinkin järjestykseen, tulee oikeuskäsittely kaikesta huolimatta eteen, sillä tapahtuihan pahoinpitely julkisissa tiloissa. Molempien osapuolten kertomusten ristiriidat selvinnevät silloin. Markku väittää potkaisemansa kaverin olleen päissään, Jouko ja Joukon vanhemmat kertovat ettei tämä juo lainkaan.

— Kyllä iskelmätähtien pitäisi oppia vähän tapoja ennen kuin nousevat lavalle esiintymään! sanovat Joukon vanhemmat. He pitävät poikaansa syyttömänä. Markku puolestaan on julkiselle sanalle kertonut vain ”tuupanneensa jalalla syrjään” kaverin, joka omavaltaisesti käsitteli heidän kalliita vahvistimiaan.

Joka tapauksessa se elokuun ensimmäisen päivän tanssi-ilta loppui melko masentuneen mielialan vallitessa. □

Potkittu — Jouko Keskimaula — entinen Markku Aron ihailija ei voi liikuttaa leukaluutaan. Hampaatkin ovat vähissä.

Potkija — Markku Aro — sen sijaan liikuttelee leukaansa sujuvasti ja selittelee. Markku sanoo vain ”tuupanneensa syrjään kaverin, joka käsitteli varoituksista huolimatta kalliita vahvistinlaitteita.”

Teksti: IRIS TUUNAINEN
Kuva: VEIKKO LINTINEN

Hän on se kadehdittava olento, jonka luokse James Drurylla oli pahuksenmoinen kiire. Lentoemäntä Kaarina Kihlberg (25) matkusti vapaavuorossa USA:sta takaisin kotimaahan ja sai sankarin huomion kiintymään itseensä – tekemättä elettäkään asian hyväksi. Eikä ihme!

suomalainen lentoemäntä virginialaisen kainalossa

Kun Kaarinan aviomies näki lehdessä vaimostaan kuvan, jossa tämä tanssii Virginialaisen kanssa, ei hän nostanut asiasta meteliä. Hän vain totesi, että kuva olisi voinut olla sen verran parempi, että Kaarinan olisi siitä tuntenut.

Kuva oli otettu Palacen illallisten jälkeen, Virginialaisen ensimmäisenä iltana Suomessa. Kaikki olivat huokaisseet helpotuksesta (lähinnä maahantuojat), sillä vaikeaksi tapaukseksi mainittu Virginialainen osoittautuikin mukavaksi mieheksi. Hän viihtyi hyvin ja syynä viihtymiseen oli omalta osaltaan Kaarina.

Kaarina ei suinkaan ollut ”palkattu” seuralainen, vaan Virginialainen ”iski” tytön lentokoneessa.

— Hän vaihtoi meidän koneeseemme New Yorkissa — tuli suoraan Los Angelesista, missä hän asuu. Minä ja muutamia muita olimme vapaavuorossa, istuimme paikoillamme matkalla kotiin. En suinkaan istunut hänen vieressään vaan pari penkkiriviä taaempana. Mitään seurustelua ei sen paremmin ollut, vuorossa oleva miehistö esitteli kyllä meidät Jimille — kuten me häntä kutsuimme — mutta juttelua ei hänen ja minun välille syntynyt ennen kuin Kööpenhaminassa. Jo Amsterdamissa Jim tarjosi meille vapaavuoron miehistölle oluet — minä tosin en lähtenyt siihen porukkaan mukaan. Kööpenhaminassa suostuin ja siitä se sitten alkoi. Se oli tuollaista ihan tavallista juttelua, ei muuta. Helsinkiin tultuamme hän sanoi minulle, että ottaisin selvää siitä, missä hän majailee ja soittaisin hänelle. Minä puolestani ilmoitin, ettei tapanani ole soitella miehille. Olin varma, että koko juttu jää siihen, koskapa Jim ei tiennyt edes nimeäni.

Virginialainen ei tiennyt nimeä, mutta se ei saanut olla esteenä. Anu Seppälä, joka teki keikasta juttua Apuun, joutui etsimään Kaarinan sankarin käskystä. Koska New Yorkin vapaavuorolaisia ei ollut montakaan, oli Kaarina helppo tavoittaa: Kaunis, mukava, noin 20-vuotias, olivat Virginialaisen ohjeet. Kaarina löytyi ja hän tuli illalliselle.

— Tämä oli kyllä poikkeustapaus, mutta tuntui vain jotenkin siltä että miksi en menisi? Amerikassa työskennellessäni — olin siellä vuoden lentoemäntänä — totuin siihen, että amerikkalaiset miehet katsoivat velvollisuudekseen flirttailla lentoemäntien kanssa ja että heidän mielestään kuului asiaan pyytää tätä ulos kanssaan. Luulisin, että he olisivat pelästyneet, jos pyydetty olisi suostunut . . .

— Jimin filmitähden maine ei minua suurestikaan liikuttanut, tähtiä on ennenkin matkustanut Finnairin koneissa. Hän vain oli mukava ja minulla ei ollut illaksi muutakaan tekemistä. Tietysti lennon jälkeen on väsynyt, mutta . . . no sanotaan, että lähdin mukaan ihan uteliaisuudesta.

— Sanoisin, että Jimin yksityispersoona on paljon viehättävämpi kuin tuo ”Virginialaisen” roolihahmo. Valitettavasti en ole seurannut televisiosta tuota sarjaa, mutta niiden huhujen mukaan mitä kaverista on kerrottu, olisin kyllä odottanut jotakin aivan muuta. Jim oli täydellinen herrasmies, yhtä kohtelias kaikille joka tilanteessa. Hänen juomisestaan puhuttiin paljon, mutta siitäkin sanoisin, ettei hän ryypännyt yhtään sen enempää kuin muutkaan matkustajat. Ja ainakin hän tiesi, missä kunnossa hän oli.

Niin kuin tiesikin. Seutulaan tullessa piti heti aluksi olla lehdistötilaisuus, mutta Virginialainen ei siihen suostunut. Hän halusi ensin neuvotella raha-asioista ja juoda neuvottelun aikana suuren kannullisen mustaa kahvia. Kun hän sitten ilmestyi lehdistön eteen, oli hän suurin piirtein selvä. Iloinen yllätys kaikille, jotka olivat etukäteen lukeneet hänen äkkipikaisesta luonteestaan, töykeydestä jne. Hän oli ihan tavallinen näyttelijä, matkasta väsynyt mutta ei kovin töykeä.

— Minusta tuntuu, että Virginialaisen rooli väsyttää jo hiljalleen Jimiä. Hän ei enää ole nuori poika — sen huomaa läheltä. Kaukaa katsottunahan hän on alle kolmekymmenkesäisen näköinen. Pulisongit olivat kuitenkin jo harmaantuneet, niitä ei ollut vaivauduttu värjäämään, vaikka hän huolellisesti käyttikin puoliperuukkia. Jossakin vaiheessa hän sanoi, että kun Virginialaisen rooli on ohi, hän heittää peruukin nurkkaan ja menee omalle maatilalleen kasvattamaan hevosia. Jättää koko julkisuuden.

— Julkisuutta hän joutui kuitenkin kestämään koko juhannusaaton. Lennätyksiä paikasta toiseen, huutavia ihmisiä kaikkialla. Suosio oli Virginialaisen mielestä yllättävä. Ratsastuksesta eri kohteissa ei tullut mitään, sillä hevoset hermostuivat ihmisten ryntäilyistä. Niitä ei oltu koulutettu esiintymään hurraavalle joukolle. Sitä paitsi Virginialaisen juhannuskunto oli pikkuisen samaa luokkaa kuin tavallisen suomalaisenkin, hän vain pystyi peittämään tilansa paremmin kuin rehellisellä naamataululla varustettu kansalainen.

— Ei Jimillä ollut omista näyttelijänlahjoistaan mitään ihmeellisiä kuvitelmia. Hän sanoi saaneensa roolin siksi, että osasi ratsastaa paremmin

KÄÄNNÄ

Virginialaisen kainalossa

kuin muut. Hän on asunut pikkupoikana karjatilalla ja omistaa itsekin suuren joukon hevosia. Muutamia satoja, hän sanoi . . .

Kaarina toimii lentoemäntänä Finnairilla. Yksi fiksuimmista, kuulin kerrottavan, eikä ihme. Lady-tyyppi, hillitty ja rauhallinen. Kaunotar, niin kuin huhut heti juhannuksen jälkeen tiesivät kertoa, ja niin kuin se yksi ainoa pikkuisen huono valokuvakin osaltaan näytti.

Hän on esiintynyt mannekiinina ja valokuvamallinakin, mutta ei pitänyt työstä. Lentoemännän ammatistakaan hänellä ei minkäänlaisia ruusuisia haaveita ollut, mutta tarjosihan työ matkustusta ja liikkuma-alaa. Hän haki kursseille kotimaassa ja Amerikassa. Molemmista tuli myönteinen vastaus — ja sillä erää Amerikka voitti, lähinnä ymmärtäväisten vanhempien ansiosta.

— Pari ensimmäistä kuukautta tuntui kamalalta! Koti-ikävä vaivasi ja koko elämänmuoto oli outo. Kun ensimmäiset ystävyyssuhteet sitten solmittiin, alkoi elämä sujua.

Miten sitten mahdollinen tapaaminen Virginialaisen kanssa näitten lentojen yhteydessä?

— Jim asuu Los Angelesissa, joten tuskinpa vain. Tämä oli sellainen pikatuttavuus, jolle ei jatkoa varmastikaan tule.

Olisikohan niin? Virginialainen — James Drury, Jim, — tuntui kuitenkin ihastuneen kovasti Kaarinaan. Hän halusi juhannuskeikaltakin äkkiä takaisin pääkaupunkiin voidakseen edes soittaa tytölle. Miksi ei? Kaikki Kaarinaan tutustuneet — tällä tarkoitan nyt vain Palacen illallisilla vaikuttaneita herroja — ovat kilvan kehuneet tytön viehättävyyttä. Naisillakaan ei varmasti ole asiassa vastaansanomista. Miksi ei siis Jim ihastuisi? Tottahan hänellä on arvostelukykyä ja silmää naiskauneudelle. □

ERÄÄN MIEHEN PAINAJAISUNI

vaimoni rakastui toiseen naiseen

Teksti: PEKKA KORHONEN Kuvat: JUKKA KUUSISTO

Pursimies Ruben Jarsma, 48, palasi juhannuksena yli kolme kuukautta kestäneeltä purjehdukselta takaisin kotimaahan. Tätä hetkeä hän oli odottanut kauan. Eikä ihme. Olivathan täällä vastassa vaimo ja vuoden valoisin aika.

Ruben Jarsman elämässä valo kuitenkin vaihtui hetkessä pimeydeksi. Kerran toisensa jälkeen hän mitään tajuamatta luki vaimonsa lähettämää kirjettä:

"Olen löytänyt itseni ja tiedän, että rakastan NAISIA enemmän kuin miehiä... Toivoisin, että häipyisit kodistani vähin äänin ... sillä en halua enää kattoni alla nähdä miehen kuvaakaan... Olen ajatellut miksi itseäni kiduttaisin ja sinua, kerran en voi miehen kanssa mennä sänkyyn. Ihminen ei voi luonnolle mitään ja minä olen vain ihminen."

KÄÄNNÄ

vaimoni rakastui...

Ruben Jarsma tapasi Lauran, tulevan vaimonsa, ensi kertaa Kielissä, missä molempien laivat sattuivat keväällä 1968 olemaan yht'aikaa telakalla. Ruben on ollut merillä jo neljännesvuosisadan, viimeksi Amerikan linjan rahtilaivassa, Laura puolestaan on purjehtinut Helsingin ja Lyypekin väliä kolmisen vuotta.

— Jollakin tavalla Laura vaikutti niin rehdiltä ja mukavalta, että ajattelin, että voitaisiin lyödä vaikka jalat saman pöydän alle, niin kuin sanotaan. Kyllä sitä ihminen on joskus erehtyväinen.

Jalkojen lyöminen saman pöydän alle alkoi kihlauksella saman vuoden syksyllä Rubenin käydessä Suomessa. Hänen tarkoituksensa oli jo silloin muuttaa Lauran yksiöön Hyrylään, mutta pian hän huomasi, ettei asia ollutkaan kihlauksella selvä. Kun hän aikoi mennä samaan sänkyyn morsiamensa kanssa, tämä pomppasi pystyyn ja huusi: "En minä voi. Se olisi väärin tehty tyttöystäviäni kohtaan, jos makaisin miehen kanssa." Eikä Rubenin auttanut muu kuin kuljettaa tavaransa pois Hyrylästä.

Rahtilaiva, missä Ruben Jarsma palvelee, kulkee jokaisella matkallaan Euroopan satamissa, Kanadassa, USA:n länsirannikolla ja Havaijilla. Yksi matka kestää kolmisen kuukautta, joten liian usein ei kihlapari toisiaan tavannut. Hääpäivä saatiin kuitenkin sovitettua juhannukseksi 1969, jolloin Ruben ja Laura vihittiin Keravalla siviiliavioliittoon.

Hääyö ja sitä seurannut kuukauden mittainen häälomа sujuivat rauhallisissa merkeissä uiden ja kalastaen. Matkoille ei kummankaan tehnyt mieli, koska molempien elämä muutenkin on pelkkää matkustamista. Yhdyselämäkin lähti suurin piirtein normaalilla tavalla alkuun.

— Olihan se Laura heti alusta lähtien vähän vastahakoinen sukupuolielämään. Ei se halunnut niin olla kuin minä olisin halunnut. Vaikka kyllä me samassa sängyssä makasimme ja aina silloin tällöin olimme sukupuoliyhteydessäkin. Mutta koska hän ei siitä paljon välittänyt, niin minäkin yritin olla hienotunteinen sillä tavalla, etten pakottanut häntä mihinkään, sillä eihän sen puutteeseen ole kukaan vielä kuollut.

Rubenin pitkistä työmatkoista johtuen jäi aviollinen yhdyselämä ensimmäisen vuoden aikana luonnollisesti melko vähiin. Jotenkin se kuitenkin sujui. Viime vuoden kesälomalla Lapissa sattui sitten tapaus, joka teki melkein täydellisesti lopun yhdyselämästä.

— Olin jo pitemmän aikaa katsellut hieman karsaasti vaimoni Helena-nimistä tyttöystävää, joka käytännöllisesti katsoen asui ja söi meillä. Ei minulla olisi mitään sitä vastaan ollut, että vaimollani oli naispuolisia ystävättäriä, mutta pummeista en ole koskaan pitänyt.

Tätä hänen ei kuitenkaan olisi pitänyt Lapin matkalla sanoa vaimolleen, sillä tämä sai melkein raivokohtauksen. "En anna sinulle ikinä anteeksi sitä, että haukuit Helenaa, parasta ystävätärtäni, tuolla tavalla."

▲ **Pursimies Ruben Jarsma koki juhannuksena suuren ikävän yllätyksen. Vaimo ei tahtonut enää edes nähdä miestään. Inhimillinen tragedia, joka kenties kuitenkin on molemmille osapuolille paras mahdollinen ratkaisu.**

Eikä hän ilmeisesti antanutkaan, sillä sukupuoliasiat menivät tämän jälkeen suurin piirtein täysin lukkoon. Niillä sormin laskettavilla kerroilla, jolloin mies tämän jälkeen pääsi vaimonsa viereen, tämä oli aina ehtinyt vetää päänsä täyteen makeaa viinaa.

— Yleensä Laura käytti alkoholia hyvin kohtuullisesti, mutta nyt hän oli joka kerta melkein sammumispisteessä, ennen kuin hän suostui. Vasta silloin saattoi temppu onnistua.

— Mitään epäluuloja en osannut vielä elätellä, vaikka jo Lapin matkalla eräs yhteisen tuttavaperheemme mies sanoikin, että koeta nyt, hyvä mies, ottaa ero tuosta naisesta. Luultavasti siellä tiedettiin jotain vaimostani, sillä hän oli ollut useita kertoja samassa paikassa vieraana ystävättärensä kanssa.

"Pysy poissa täältä"

Juhannuksena Ruben Jarsma saapui jälleen kerran Suomeen yli kolme kuukautta kestäneen matkan jälkeen. Kotoaan Hyrylästä hän löysi vaimonsa kirjoittaman aikataulun, jonka mukaan tämä saapuisi Helsinkiin juhannuspäivän iltana puoli kymmenen aikoihin, mutta lähtisi juhannusristeilylle jo ennen puolta yötä samana iltana.

— Ajoin Sompalahden matkustajapaviljongin luo odottelemaan vaimoani, kuten niin monta kertaa ennenkin. Odottelin tunnin verran laivan saapumisen jälkeen, mutta ihmeekseni Laura ei tullutkaan ulos laivasta, vaikka hän hyvin tiesi, että olin tullut lomalle.

— Yht'äkkiä huomasin vaimoni astuvan ulos paviljongin puhelinkopista ja lähdin juoksemaan hänen peräänsä kohti laivaa. Huusin monta kertaa hänen nimeään, mutta hän vain kiihdytti vauhtiaan ja oli aivan kuin poissa tolaltaan. Seurasin häntä laivaan, mutta hän katosi sen sisätiloihin käännettyään kerran sitä ennen päänsä ja huudettuaan kerran minulle: "Älä tule tänne. Pysy poissa täältä."

— Olin aivan ymmälläni, mutta koska hänen hyttinsä ovi pysyi koputuksistani huolimatta lukittuna, menin laivan toimistoon ja pyysin kuuluttamaan häntä nimeltä. Ajattelin, että hän oli jostain syystä erehtynyt henkilöstä. Kuulutus toistettiin useita kertoja, mutta sillä ei ollut mitään vaikutusta. Luulen, että menin aika nolon näköiseksi, koska vieressä oli henkilöitä, jotka hyvin tunsivat minut. Toisaalta rupesi pistämään vähän vihaksikin. Lähteä nyt tuolla tavalla juoksemaan karkuun, kun oma mies tulee hakemaan. Kun en voinut muutakaan tehdä, lähdin kävelemään sieltä pois. Tiistaina tuli sitten se kirje.

"Olkaamme ystäviä silti"

"Herra Jarsma

Herra Jarsma

Olen pitkän aikaa harkinnut tätä meidän avioliittoa ja olen ihmetellyt miksi en pidä enää sinusta?
Nyt olen löytänyt itseni ja tiedän, että rakastan naisia enemmän kuin miehiä.
Muistatko kun pelkäsin mennä sänkyyn kanssasi?
Helenasta olen aina pitänyt ja siksi harmitti, kun suututit hänet silloin kesällä.
Paljonko vapauteni maksaa? Ajattelin, että saat myydä sen Mossen ja pitää rahat itselläsi.
Nyt kun sinulla on rahaa niin voit saada jonkinlaisen kodin itsellesi.

▲ ... olen löytänyt itseni ja tiedän, että rakastan naisia enemmän kuin miehiä... kirjoittaa vaimo miehelleen. Tunnustus, joka vaatii ihmiseltä paljon.

"Olen pitkän aikaa harkinnut tätä meidän AVIOLIITTOA ja olen ihmetellyt, miksi en pidä enää sinusta?"

"Nyt olen löytänyt itseni ja tiedän, että rakastan NAISIA enemmän kuin miehiä."

"Muistatko kun pelkäsin mennä sänkyyn kanssasi?"

"Helenasta olen aina pitänyt ja siksi harmitti, kun suututit hänet silloin kesällä."

"Paljonko vapauteni maksaa? Ajattelin, että saat myydä sen Mossen ja pitää rahat itselläsi. Nyt kun sinulla on rahaa, niin voit saada jonkinlaisen kodin itsellesi."

"Toivoisin, että häipyisit kodistani vähin äänin. Minä maksan avioeron ilman mitään riitelyä. Toivon, ettet käy kerjäämässä seuraani täällä laivassa."

"Olen kyllästynyt säälimään ketään ihmistä ja säälistä menin AVIOONKIN."

"Ennen kuin tulen lomalle toivoisin, että korjaisit omaisuutesi vaikka veljesi luo, sillä en halua enää kattoni alla nähdä miehen kuvaakaan. Telkkarin saat viedä pois ja siitä kirjahyllystä saat osasi jos haluat?"

"Autovakuutuspaperit haluan pitää, koska ne ovat minun nimelläni."

"Olen ajatellut miksi itseäni kiduttaisin ja sinua, kerran en voi miehen kanssa mennä sänkyyn. Ihminen ei voi luonnolle mitään ja minä olen vain ihminen. Toivon että löydät minua paremman ja joka voi myös rakastaa sinua. Minä yritin kaikkeni, enempään en pystynyt."

"Vappuna löysin oikein kivan kumppanin ja meillä menee hienosti. On turhaa pitää tällaista salassa, siitä vain kumpikin kärsisi. Se aika minkä olimme yhdessä meni suht'koht' mukavasti. Sille en voi mitään, että pidän miehistä silloin kun käyn tanssimassa, mutta voi kauhistus kun alkavat ehdottaa SÄNKYÄ. Yritä päästä elämässäsi samoin eteenpäin kuin tähänkin asti, minä en ollut se OIKEA NAINEN sinulle."

Kesäterveisin
Rouva Jarsmalta"

"Olkaamme ystäviä silti"

Kolmas kerta toden sanoo?

— Luin kirjeen ainakin kaksi tai kolme kertaa läpi ja ajattelin, voiko tämä olla totta. Olin kauhean järkyttynyt. En millään voinut ymmärtää, että ihminen voisi tehdä tuollaista. Mutta kun lopulta tajusin asian pohjiaan myöten, käsitin ettei muuta mahdollisuutta ole kuin ottaa avioero.

— Meillä oli hyvä ja rauhallinen koti. Meillä ei riidelty eikä käytetty liikaa viinaa, mutta jokin kylmyys siellä silti oli. Siinä mielessä Laura oli loistovaimo, ettei hän koskaan nalkuttanut eikä valittanut, niin kuin vaimot yleensä tekevät. Sen kunnian minä annan hänelle koska vain. Mutta juuri se tekeekin kaiken tämän niin paljon vaikeammaksi.

— Sitä minä en myöskään ymmärrä, miksi vaimoni yleensä lähti miehen matkaan, jos hän ei kerran pysty yhdyselämään miehen kanssa. Täytyihän hänen itsensä tietää, mikä hänen tilansa oli ja mitä hänen ruumiinsa vaati. Muuta selitystä en keksi kuin että hänen täytyi hinnalla millä hyvänsä saada rouvan titteli. Naisen on niin hyvä tehdä suunnitelmia, koska hän tietää, että laki joka tapauksessa suojelee häntä. Kun mies joutuu lähtemään kotoaan, hänelle tavallisesti ei jää kuin lakki päähän ja se, mitä sen alla on.

Ruben Jarsma erosi ensimmäisestä vaimostaan viisi, kuusi vuotta sitten. Tästä avioliitosta hänellä on kaksi poikaa.

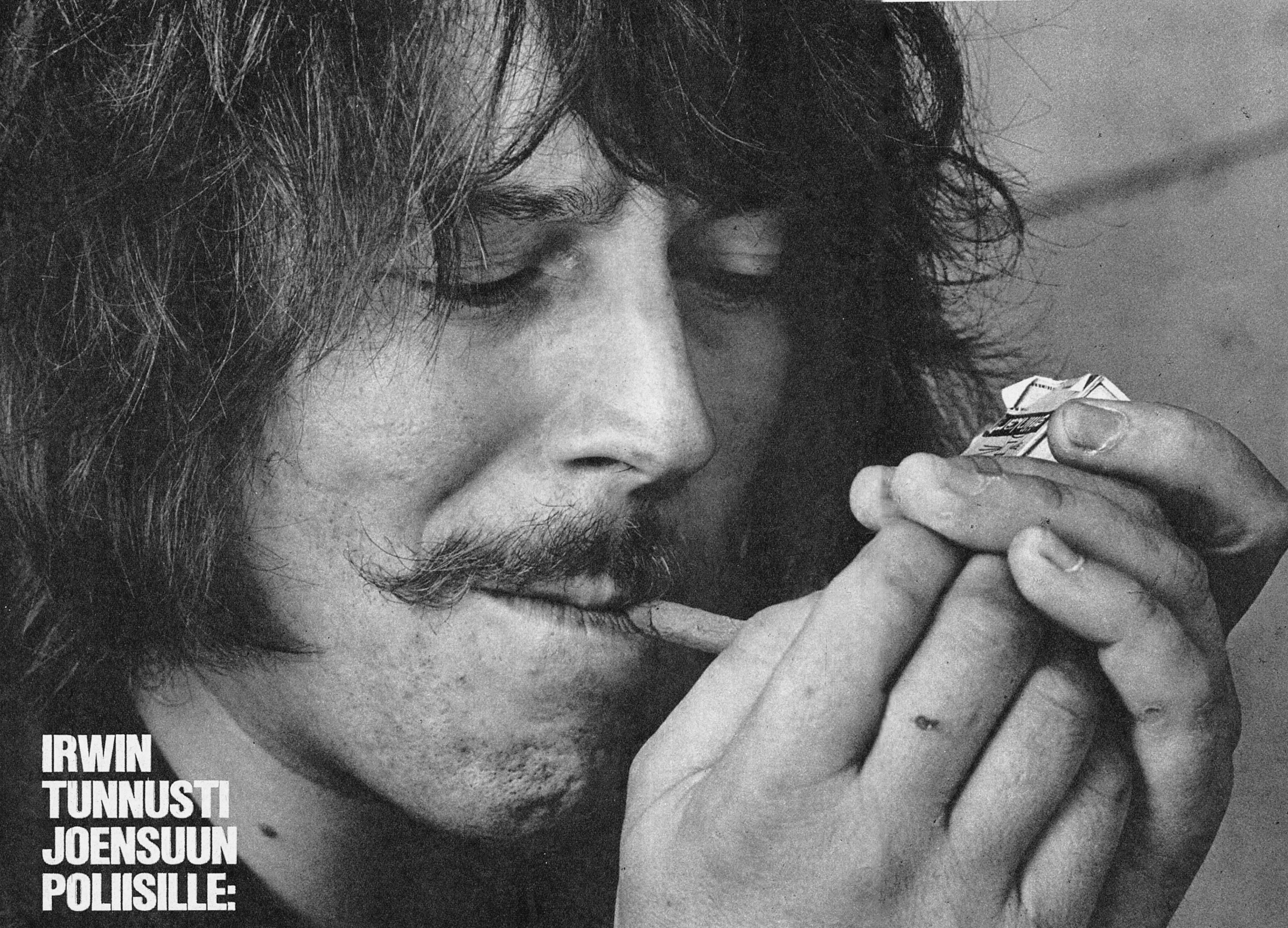
— Ei se ero aivan samanlaisesta syystä johtunut, mutta ei paljon puuttunutkaan. Ei hänkään juuri noista sänkytouhuista välittänyt. Se oli vain sellaista lämmintä kättä illaksi, niin kuin sanotaan. Varsinainen eron syy oli silloin kuitenkin se, että vaimoni ajoi minut sairaslomani aikana pois kotoa, koska kuulemma söin yksin yhtä paljon kuin hän ja pojat yhteensä. Tämän hän sanoi siitä huolimatta, että sain koko sairausajalta täyttä palkkaa. Hain silloinkin itse eron, mutta vaimoni joutui maksamaan kaikki kulut.

— Nyt voi joku tietenkin ajatella, että olen jollakin tavalla yliseksuaalinen, mutta se ei pidä paikkaansa. Missä sen helpommin saisi naisia kuin vieraitten maitten satamissa, mutta olen aina pyrkinyt olemaan uskollinen, koska tiedän, että sieltä voi tuoda kotiin aivan toisenlaisenkin lahjan. Ei siinä sitten pitäisi mielestäni olla ihmettelemistä, jos kuukausien matkan jälkeen haluaisikin vaimonsa kanssa sänkyyn eikä viitsi pelkkään käsipeliin tyytyä.

— Sanotaan, että merimiehen muija ja kalamiehen koira olisivat muita ihmisiä huonommassa asemassa, mutta ei se ainakaan minun vaimojeni kohdalla ole pitänyt paikkaansa. Olen aina pitänyt heistä hyvää huolta. Eivätkä merimiehet itsekään ole avioelämän suhteen mielestäni maissa asuvia heikommassa asemassa. Minusta on yksinomaan jännittävää tulla pitkältä matkalta kotiin ja tavata vaimonsa. Se on aivan kuin alkaisi uusi kuherruskuukausi.

— Tämä oli nyt kohdallani toinen epäonnistuminen, mutta en minä siitä huolimatta ole suinkaan menettänyt uskoani naisiin. Hyviä naisia on paljon olemassa ja olen valmis yrittämään kolmannen kerran, kun vaan se oikea sattuu kohdalle. Mutta sellaista naista en koskaan ota, jolla on oma asunto. Jos jotain sattuu se on aina mies, joka joutuu lähtemään, olipa syy sitten kenen tahansa. Naisen oikeusturvaa katsotaan aina tällaisissa tapauksissa, mutta ei koskaan miehen.

— Sitä minä vain en luultavasti koskaan käsitä, miksi vaimoni piti tuollainen kirje kirjoittaa. Miksei hän voinut kertoa asiaa suullisesti? Kirje teki niin kauhean vaikutuksen, ettei sitä voi ulkopuolinen uskoakaan. Ja se, että joutuu taas kerran aloittamaan kaiken alusta, on tietysti vielä järkyttävämpää. Voi olla, että joku saa rauhan sielulleen tämän jälkeen. Minä en voi sitä koskaan saada. □

IRWIN TUNNUSTI JOENSUUN POLIISILLE:

Irwin Goodman eli Antti Yrjö Hammarberg, 27, kirjoitti Joensuun poliisilaitoksella toukokuun 21. päivänä 1971 nimensä vahvistukseksi kuulustelupöytäkirjaan, jossa hän tunnustaa yrittäneensä edellisenä iltana hotellihuoneessaan noin kahden tunnin ajan päästä sukupuoliyhteyteen 14-vuotiaan tytön kanssa. Vietellessään hän oli käyttänyt hyväkseen alkoholia ja mennyt niin pitkälle, että tuntuu pelkältä muodollisuudelta, oliko sen tuloksena ollut loppuun viety sukupuolisuhde. Tästä asiakirjasta alkaa likainen luku suomalaisen showmaailman historiassa. KÄÄNNÄ

YRITIN MAATA 14-VUOTIAAN TYTÖN

Teksti: JUHA NUMMINEN
Kuvat: PEKKA KUPARINEN

yritin maata...

Joensuu 17. 8.: **Tällaisena Irwin tunnetaan kymmenien tuhansien nuorten palvojien joukossa: lentokoneella tai hienolla autolla tanssipaikasta toiseen kiitävänä, hauskana, huimana hulivilinä.**

Olisi oltava tasapuolinen. Mutta se on hyvin vaikeata, kun on nähnyt tytön, jonka Irwin Goodman yritti maata.

Tyttö on syntynyt kesäkuussa 1956 ja siis nyt 15-vuotias.

Toukokuussa, joutuessaan tekemisiin syvästi ihailemansa laulajasuuruuden kanssa, hän oli 14-vuotias.

Hän näyttää yhä noin 13-vuotiaalta, säikähtäneeltä lapselta.

Te, jotka yritätte selittää Irwinin puolustukseksi sen, että hänen kohteensa olisi ollut jonkinlainen viettelevä Lolita — arvaamattoman kypsä ikäisekseen — olette väärässä.

Tämän tapauksen ainoa viettelijä on ollut Irwin Goodman — kuuluisuus, joka tässä syyskuussa täyttää 28 vuotta.

Irwin, joka ei ole pystynyt kasvamaan ikänsä ja maineensa mukana.

Irwin, joka on yhä kypsymätön nulikka. Vastuuntunnoton, oman itsensä ympärillä pyörivä keskinkertaisuus.

Irwin, joka ei ymmärrä mitään nuorten palvomisen kohteena olemisen vastuusta.

Irwin, joka todella uskoo — tämä kävi ilmi kerta kerran jälkeen kaksipäiväisessä haastattelussa — että hän saa tehdä mitä haluaa, koska laulaa kivasti vetäviä ralleja.

On miltei mahdotonta olla tyyni ja tasapuolinen, kun muistaa Irwinin räkäisen naurun hänen lukiessaan reportaasiautomme takapenkillä kuulustelupöytäkirjasta kohtaa, jossa tyttö selitti harkinneensa jokeen hyppäämistä palatessaan kotiin hänen hotellihuoneestaan.

On vaikeata nähdä Irwinin menettelyssä jotakin ymmärrettävää, kun kuunteli hänen jatkuvaa hohotustaan: miten hullua oli, että 14-vuotias tyttö ei tiennyt, oliko hän ollut sukupuoliyhteydessä vai ei.

Kuin siinä olisi jotakin vitsikästä, ettei juuri tämä tyttö ollut saanut sukupuoliopetusta. Kuin se olisi ollut tytön tyhmyyttä. Tai hänen syytään.

Myötätuntoni ei jaksanut elää kuunnellessani tuon jatkuvasti viinapullo huulilla kulkevan hurmurin höpötystä, miten typerää, tylsää, hölmöä ja vanhanaikaista viranomaisten oli jauhaa tätä juttua, koska suurella Irwinillä oli muutakin tekemistä kuin vaivata ajatuksiaan moisella tyhjänpäiväisyydellä.

Ja silti Irwin tiesi, että muuan 15-vuotias, arka ja hiljainen tyttö oli joutunut hänen vuokseen hirveään mullistukseen ja kriisiin.

Että hänen menettelynsä on sotkenut perusteellisesti erään tavallisen, suomalaisen kodin elämänrytmin.

On tunnustettava, että Irwin Goodmanissa on paljon viehättävää, vetävää.

Se on suunnilleen samanlaista menon ja mesomisen makua kuin hänen lauluissaan.

Irwin on kehittänyt ralliensa mukaisen elämäntavan: vapaa ja vastuuntunnoton.

Hän on pitkine hiuksineen, viiksineen, sikareineen, kitaroineen, harkitusti ryysyisine boheemiasuineen tavallisen pulliaisen päiväuni.

Hänen maineensa ryyppyveikkona, veronkiertäjänä, entisenä rattijuoppona, yhtä aikaa tyhjätaskuna kulkurina ja suurituloisena tähtenä, saa mielet kihelmöimään.

Hänen suorapuheisuutensa, pintahuulensa ja herjansa niin virkavallasta kuin rakkaudestakin, ovat mannaa arkipäivän harmeissa kieriskeleville.

Mutta Irwin Goodmanin reteydessä on muuan paha aukko: sen takana ei olekaan mitään.

Irwinistä puuttuu lämpö — ainakin vielä hänen ollessaan 27-vuotias.

Hänen inhimillisyytensä on vain hänen itsekeskeisyyttään, itsekästä haluaan saada olla rauhassa noudattamatta niitä velvollisuuksia ja lakeja, joiden mukaan muiden ihmisten on elettävä.

Irwin Goodmanin protestit eivät tähtää mihinkään yleiseen — ainoastaan siihen, että niiden esittäjä haluaa olla miten lystää.

Hän myönsi, että toukokuinen tapaus oli varmaankin muodostunut tytölle kauheaksi asiaksi, mutta ei suinkaan Irwin Goodmanin vuoksi.

Ei — vaan tytön isän vuoksi.

Isässä Irwin näkee ainoan syyllisen. Tyttärensä kiduttajan.

Siinä ei ollut mitään pahaa, että Irwin yritti maata seksuaaliasioista ymmärtämättömän lapsen kanssa, vaan siinä, että isä teki tyttärestään tapahtumailtana katoamisilmoituksen poliisille ja sitten vielä rikosilmoituksen suuresta tähdestä.

Irwin sanoi, ettei hänellä ole mitään katumista. Hän ei ole oppinut mitään tästä tapahtumasarjasta. Hän on syy-

KÄÄNNÄ

Porissa 15. 8.: **Irwin heiluu pukuhuoneensa pienessä sopessa kuin pukki kaalimaassa. Tyttöjen silmät kääntyvät miltei nurin onnesta, kun suloinen resupekka kirjoittaa nimensä heidän käteensä ja ehkä vielä suuteleekin . . .**

yritin maata...

Esiintymislavan reuna Porissa: **Määrätyssä iässä pop-tähti merkitsee tytölle lähes jumalallista sankaria. Sellaisena oleminen vaatii tähdeltä hyvin paljon. Eniten vastuuntuntoa.**

tön. On oikeusmurha, jos hänet tuomitaan. Isä olisi saatettava edesvastuuseen.

Tapasin Irwin Goodmanin ensimmäisen kerran tämän jutun vuoksi elokuun 15. päivänä.

Oli tavallinen sateinen sunnuntai-ilta.

Irwin oli keikalla Porin Kirjurinluodolla.

Kuvittelin, että hän edes hätkähtäisi, kun kysyisin Joensuun raastuvanoikeudessa käsiteltävästä jutusta, jossa Antti Hammarbergia syytettiin 14-vuotiaaseen tyttöön sekaantumisesta.

Mutta Irwin ei ollut moksiskaan. Joi vain pienessä, lavan takana olevassa pukuhuoneessa votkaa ja viritteli kitaraansa.

Ja kiisti kaiken.

Hän oli syyttä suotta, hullun isän vuoksi mukana jutussa, joka oli täysin perää vailla.

Irwinillä on inttävä, jurnuttava tapa suhtautua itselleen vastenmielisiin asioihin:

— Mä en ole ollut sen kimman kanssa, käsitätkö? Ei, ja sillä sipuli. Faija vaan yrittää 20 000 markkaa. Ja syyttäähän voi. Sehän on syyttäjän homma. Kaikesta voi syyttää. Mutta mä tiedän, mitä mä olen tehnyt.

— Miksi et sitten mennyt ensimmäiseen oikeuden istuntoon elokuun 11. päivänä?

— Mun ei tartte mennä, jos kerran en ole tehnyt jotakin... Tutkikoon ja tuomitkoon, syyttäköön. Mä tiedän itse, miten asiat on...

— Erehdyksen? Minkä helvetin erehdyksen? En ole ollut sen tytön kanssa. Mikä helvetin erehdys se sitten on?

— Mä olen loppujen lopuksi saatanan vilpitön kaveri. Helvetin rehellinen. Ehkä liiankin rehellinen. Mä teen musaa, se riittää mulle. Sillä siisti. En halua kenellekään pahaa. En ole väkivaltainen. Mä vaan olen, mutta mun ei valitettavasti anneta olla. Valtion veroherrat ja oikeuslaitos vainoavat tässä perkeleen yhteiskunnassa. Mä en voi edes lyödä ketään, niin paljon mulla ei pinna kiristy...

— Ja mitä se sellainen 'sekaantuminen' tarkoittaa? En mä vaan tiedä...

— Mä en ole katkera, mutta tulee vielä aika, jolloin ruuti palaa...

Laulettuaan muutaman laulun haltioissaan kuuntelevalle yleisölle, Irwin pakeni kirkuvia tyttöjä pukuhuoneeseen ja kävi uudelleen pulloon kiinni.

Sitten hän piti vastaanoton. Kirjoitti nimiään tyttöjen käsiin. Jakeli makeita postikortteja Irwinistä. Heitti huulta. Suuteli 12—16-vuotiaita kikattavia ihailijattariaan. Kielsi avaamasta enää ovea. Otti taas viinaa.

Myöhemmin illalla, Juhana Herttuan baarissa Irwin keksi aatteen: haetaan poliisitutkintopöytäkirjat Joensuusta, niin saadaan juttu selväksi.

Seuraavana tiistaina teimme niin.

Irwin oli yhä syytön. Yhä enemmän yhteiskunnan lakeja manaava — silti hän ei pystynyt esittämään mitään parannuksia. Hän vain haukkui Suomen lain pataluhaksi: — Se on kuin 1700-luvun romaani ja helvetin kuiva...

— Pilakirja myös. Vitsikokoelma. Kyllä siitä vois tulla bestsellerkin. Myytäis vaan vanha painos nopeasti loppuun, että saatais uusi ja parannettu...

— Tulis herrat katsoon kirjoituspöytiensä takaa, miten nuoriso todella elää. Miten paljon 14-vuotiaat tietävät, mitä tekevät...

— Jos mä olisin ollut sen tytön kanssa, mä tunnustaisin. Ja mä alustaisin kampanjan sellaisia paskalakeja vastaan, jotka kieltävät sen... Sellaista ihmistä ei löydy, joka saisi mut tunnustamaan... Koska mä en yksinkertaisesti ole ollut sen tytön kanssa...

— Tyttö pelkää perkeleesti isäänsä. Illalla se sanoi mulle vain hei, ja aamulla se oli kuin puulla päähän lyöty. Peloissaan, eikä tiennyt, olinko mä ollut sen kanssa sukupuoliyhteydessä. Mä sanon, että jokainen tyttö tietää ja varmasti sen asian... Se tyttö oli saanut shokkihoitoa kotona.

— Kuinka isä voi olla niin tökerö, että vaatii tytön avulla 20 000 markkaa?

— Mä näen joka kuukausi noin 40 000 nuorta. Mä tiedän, mitä ne tietävät näistä asioista. Ja mitä ne tekevät...

Sitten Irwin haki tutkintapöytäkirjat poliisilaitokselta.

Niissä kerrotaan, miten tytön isä oli muun perheen kanssa maalta palattuaan alkanut etsiä vanhinta, kotiin jäänyttä tytärtään toukokuun 20. päivän iltana.

Koska tytön oli ollut määrä tulla kotiin kello 17 mennessä, eikä hän ollut saapunut vielä

JATKUU SIVULLA 59

Helsinginpankin palvelutarjous

Sateen sattuessa tarjoamme katon päänne päälle

Tulkaa sisään vain. Jos satutte olemaan konttorimme kohdalla kun sade yllättää. Tarjoamme katon pään päälle niin monelle kuin sisään sopii. Monelle asiakkaallemme olemme voineet tarjota mahdollisuuden päästä omankin katon alle.

Talletustili HOPissa

kannattaa aina. Sen lisäksi että käytössänne on nykyaikaisen liikepankin asiantuntemus ja lukuisat palvelumuodot, olette etusijalla lainan saannissa esim. omaa kotia varten. Oman katon alla on mukavaa — silloinkin kun ei sada.

Helsingin Osakepankki

palvelupankki

konttoreita kautta maan

Potilas on tutkittu ja valmistettu asianmukaisesti leikkaukseen. Lääkärin käsi hakee tunnustellen oikeata paikkaa.

■ Tunnetteko sormenne alla pienen nasturan?

■ Ilmestyikö se sinne aivan huomaamatta?

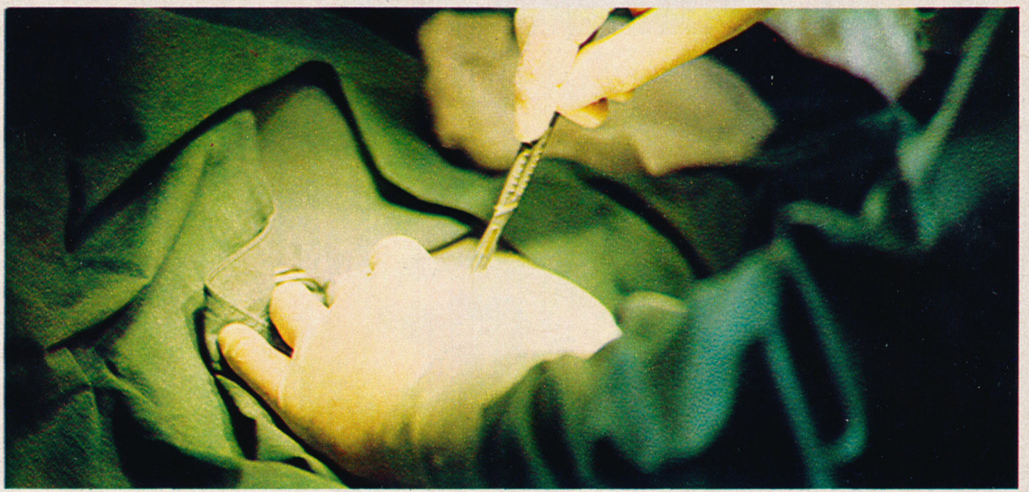
■ Pelkäättekö mennä näyttämään sitä lääkärille?

■ Katsokaa näitä kuvia ja ratkaiskaa sitten menettekö pieneen harmittomaan leikkaukseen vai kuoletteko rintarauhassyöpään.

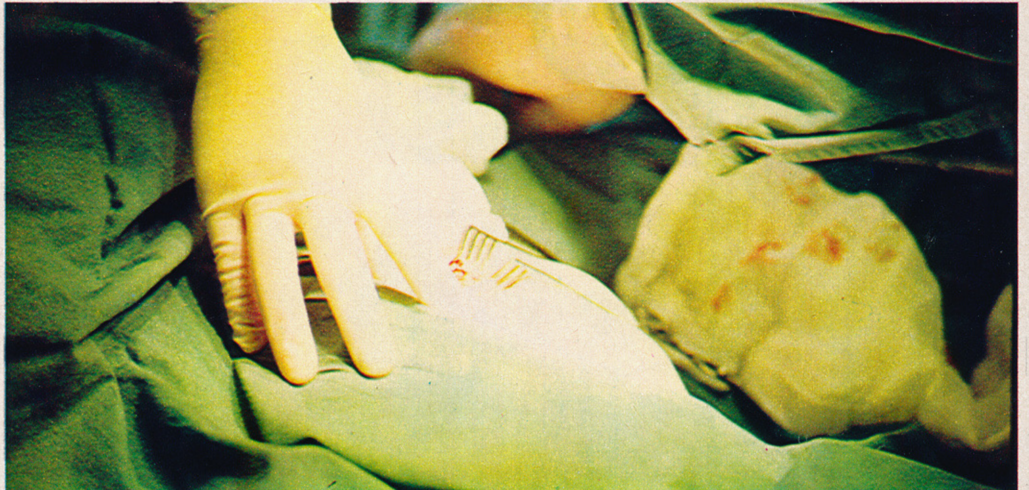
■ Huomenna se voi olla jo myöhäistä.

nuoret naiset, tunnustelkaa rintojanne!

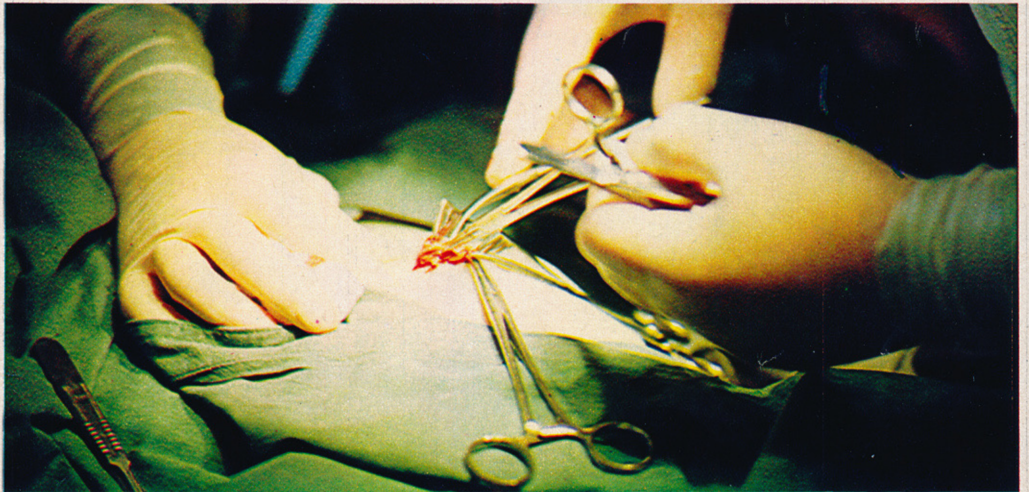
Teksti:
RAUNO JAAKKOLA
Kuvat:
PEKKA KUPARINEN

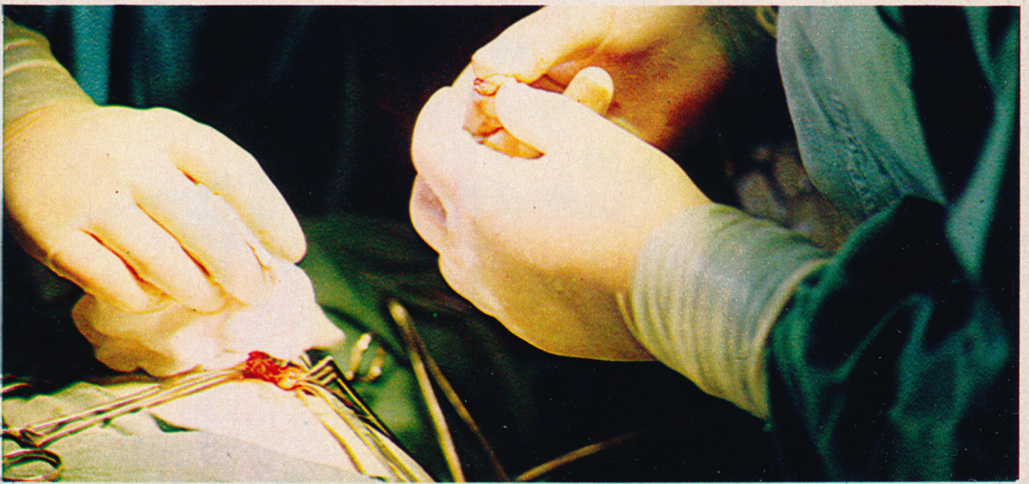
► Yksi ainoa viilto, ei täyttä kymmentä senttiä. Onko arpi pahempi kuin terveys?

► Pieni haavan levitys, muutama eriskummallisen näköinen instrumentti ja kasvain on näkyvissä.

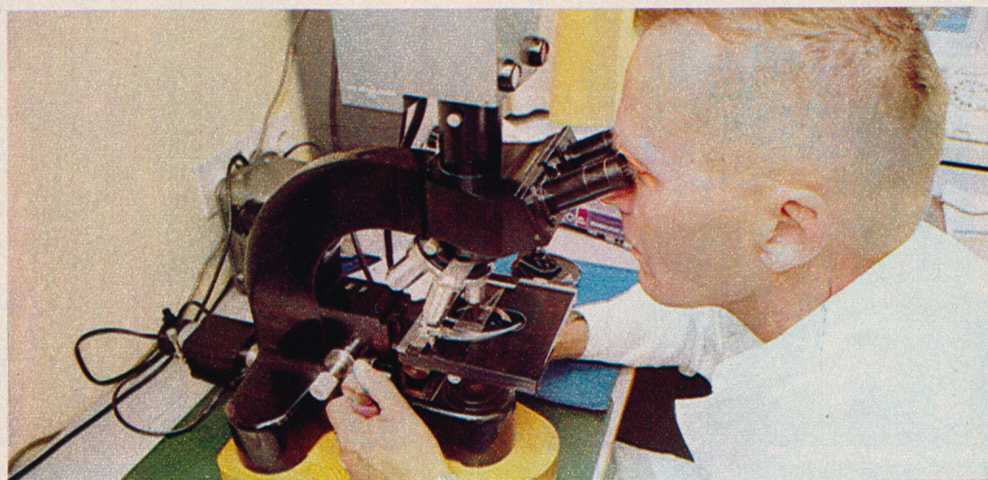

► Kasvain atuloissa. Se ei ole edes pahan näköinen, pieni verinen mytty vain. Mutta sillä voi olla julmat juuret! Se voi työntyä solu solulta elimistöönne, tuhota kaiken mennessään. Se voi olla syöpäkasvain!

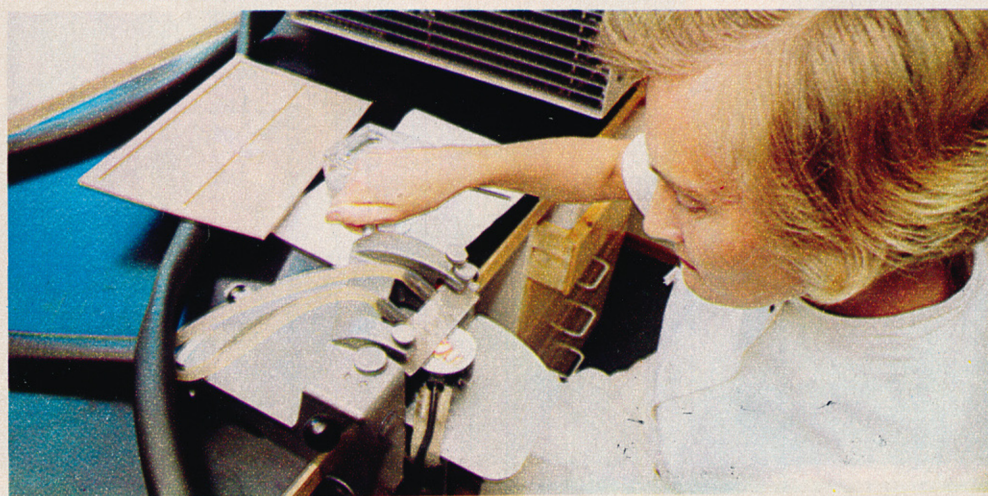

► Ensimmäinen pintapuolinen tarkastelu. Patologi odottaa.

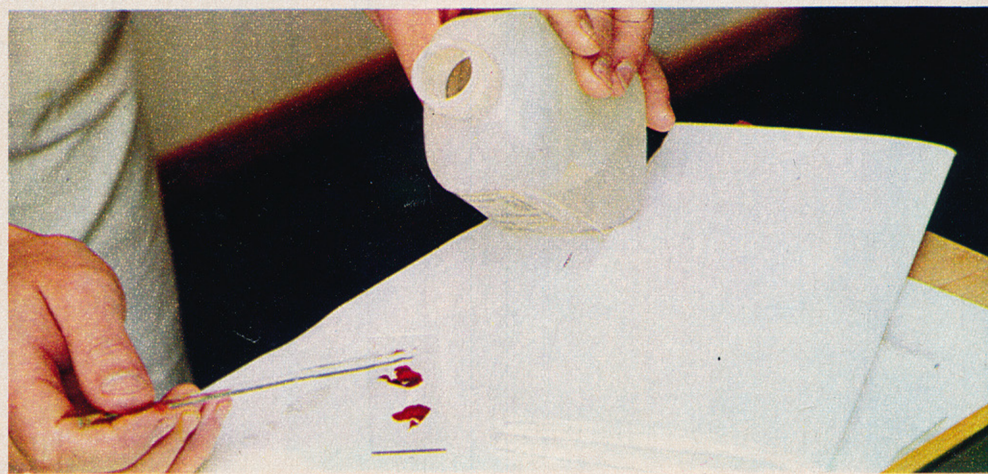
KÄÄNNÄ

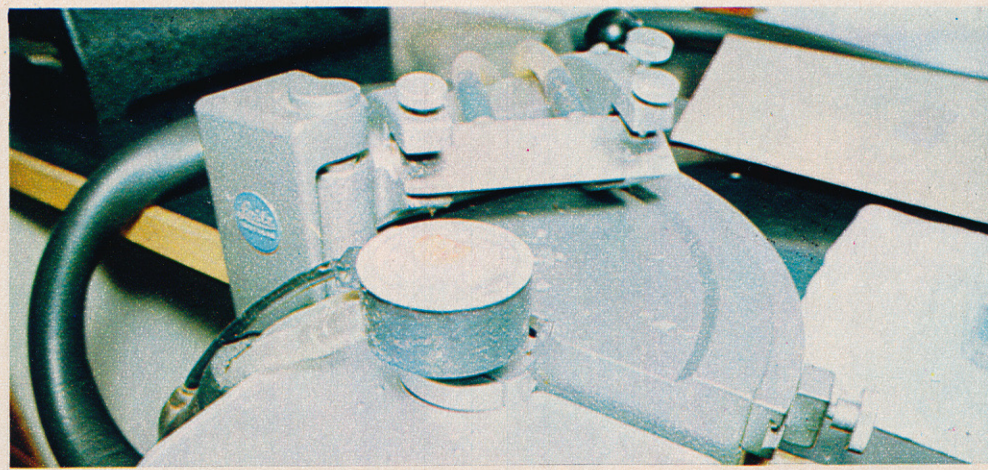
◀ Näytepala jäädytetään. Näin tehdään mahdolliseksi ohuiden mikroskooppisiivujen leikkaaminen.

◀ Lääketieteen "makkaraleikkuri" työssään.

◀ Jokaisen polvestakin on joskus kompuroidessa lähtenyt suurempi pala nahkaa! Näytteet mikroskooppialustalla.

◀ Patologi pystyy tunnistamaan kasvaimen laadun melkein sataprosenttisella varmuudella. Se viimeinenkin erehtymisen mahdollisuus eliminoidaan tarkalla jälkitutkimuksella. Tähän kuluu aikaa runsaat kymmenen minuuttia.

Kaikki alkaa olla onnellisesti ohi. Tulos on ollut positiivinen, haava on ommeltu kiinni, sidottu ja narkoosi lopetetaan.

Syövällä on paha kaiku. Pahempi kuin keuhkotaudilla menneinä vuosikymmeninä. Tämän päivän ihminen ei mielellään alistu sairastamaan tautia, jota ei voida parantaa. Keuhkotauti tuli lentäen ja se hyväksyttiin alistuneena.

Osa meistä juoksee kuukausittain lääkärillään ja suorastaan hakee itsestään syöpää, pelkää sitä hysteerisesti.

Muutamat hukuttautuvat ajatukseen, että eihän minussa voi olla syöpää. He eivät halua kuulla puhuttavan syövästä muualla kuin jatkokertomusten sankarien sairastamana.

Sitten on vielä yksi ryhmä: välinpitämättömät.

He ovat niitä, jotka eivät tule panneeksi merkille äänen yllättävää käheytymistä tai oudon nasturan ilmestymistä jonnekin ihon alaisiin kudoksiin.

Syövästä tiedetään varmaa ainoastaan se, että se voidaan parantaa, jos viilto tehdään tarpeeksi ajoissa.

Tämän kuvasarjan nuori nainen säikähti ensin, kykeni sitten ajattelemaan rauhallisesti ja hakeutui pieneen vaarattomaan leikkaukseen. Häneltä poistettiin pieni kasvain, joka olisi voinut olla "pahalaatuinen" kuten syöpäkasvainta hienosti nimitetään.

Tänään, viikko leikkauksen jälkeen hän on helpottunut. Ensinnäkin siksi, että hänen kasvaimensa oli "hyvälaatuinen", mutta ennen kaikkea siksi, että hänellä on nyt varmuus asiasta.

Jos hänen kasvaimensa olisi ollut "huonolaatuinen", olisi operaatiota jatkettu samassa narkoosissa.

Syövän kanssa voi yhdenkin päivän viivyttely olla kohtalokas.

Keski-Suomen Keskussairaalan ylilääkäri Silvola suostui kuvauttamaan leikkauksen levittääkseen tietoa ja poistaakseen pelkoja.

— Kokemukseni mukaan voin sanoa, että neljä tapausta sadasta on pahalaatuisia kasvaimia, tohtori Silvola sanoo.

Vaikka syövän lopulliselle voittajalle onkin tarjona puoli taivasosuutta ja ongelmaa tutkitaan kaikkialla maailmassa, yhtä ja toista toki tiedetäänkin. Ennen kaikkea tiedetään se, että riittävän ajoissa saatu hoito voi auttaa.

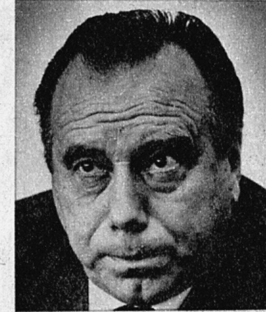
— Operaatio on verraten pieni ja paikalla oleva patologi voi tutkia näytteen saman narkoosin aikana. Näin voimme jatkaa heti, ehkä viidentoista minuutin kuluttua ensimmäisestä mikroskooppitarkastuksesta. Ja hoitoon pääsee yleensä viikon sisällä kaikkialla Suomessa. Minulla on sellainen käsitys, että sisämaassa ennen kaikkea tarvittaisiin tietoa siitä, miten tärkeästä asiasta on kysymys. □

NÄIN VALITAAN PRESIDENTTI 1974

Ahti Karjalainen

Johannes Virolainen

Mauno Koivisto

Väinö Leskinen

Matti Virkkunen

Veikko Vennamo

Nämä miehet ovat raivanneet jo nyt paikan siihen loppukilpailuun, jonka tulokset 300 valitsijamiestä vahvistavat kolmen vuoden kuluttua. Aikaisemmin ei näin aikaisessa vaiheessa ole presidentin vaaleja pohjustettu. Tasavallan nykyisellä päämiehellä on vielä puolet kuusivuotiskaudestaan jäljellä. Nyt vaalimylly jauhaa jo puoluerattaissa ja suuret junttamiehistöt raivaavat kukin omalle ehdokkaalleen tilaa ja mahdollisuuksia. Näin tehdään Suomelle presidentti kolmen vuoden kuluttua.

KÄÄNNÄ

näin valitaan presidentti 1974

Veikko Vennamo:

Vastikään pidetty SMP:n puoluekokous totesi, että presidentin vaalit eivät aiheuta riitaa ja säröjä puolueessa. SMP tulee asettamaan ehdokkaan ja henkilöstä puolue on yksimielinen. Puolueen samanmielisyys yksilöityy tullineuvos Veikko Vennamoon, joten hän saa unohdetun kansan äänet kalastettavikseen.

Vuoden 1968 sopuvaalien yhteydessä esiintynyt protestimieliala, joka toi Vennamolle äänivyöryn, ei toistu.

Vennamo pyrkii nyt solmimaan suhteita itään. Tässä hän ei onnistu. Kotikentällä hän toistaa vanhoja lupauksiaan. Hän aiheuttaa jälleen tasavallan johdolle yhden valtiovierailumatkan Neuvostoliittoon. Sen aikana vakuutetaan, että hätää ei ole ja että Vennamo on vain Vennamo.

Veikko Vennamo saa noin 10 % äänistä. Lopullisessa äänestyksessä SMP kannattaa Mauno Koivistoa.

Johannes Virolainen:

Keskustapuolueen kipeä kohta on se, että Virolainen on puolueen puheenjohtaja. Puolueen nuorisosiipi on tänä kesänä avoimesti vaatinut puolueen ehdokkaan nimeämistä. Keskustanuoret ovat maininneet ehdokkaanaan Ahti Karjalaisen.

Johannes Virolaisen saamiseksi tasavallan päämieheksi v. 1974 työskentelee vahvin junttaryhmä. Sitä vetää Asuntohallituksen rahoitusjohtaja Kalevi Sassi, joka näin palkitsee saamansa virkanimityksen.

Virolaisella on Länsi-Suomen maalaisväestön vankka kannatus. Kaikki se jäämistö vaalikoneistosta, jolla Arvo Korsimo aikanaan löi Kekkosen markkinoille, on nyt Virolaisen käsissä. Kekkosen lähimmät miehet sensijaan kannattavat Karjalaista.

Johannes Virolainen on ollut viime vuosien suorasanaisin sosialisoinnin ja sosialismin vastustaja Suomessa. Hän ei voinut matkustaa v. 1969 Neuvostoliittoon puolueensa valtuuskunnan johtajana. Kepulle ilmoitettiin, että Virolainen on "ei toivottu henkilö".

Virolaisella ei ole mitään menetettävänään. Hänellä ei ole perillistä. On vain tie, jolla voitetaan tai hävitään — ja komeasti.

Virolainen hajoittaa johtamansa Keskustapuolueen kahtia, mutta hänestä ei tule presidenttiä. SKP on jo nyt saanut ohjeet itäiseltä veljespuolueeltaan: Jos Virolainen on loppusuoralla, on äänestettävä Mauno Koivistoa. Jos Koivisto ei enää siinä vaiheessa ole mukana, on saatava tri Urho Kekkonen jatkamaan.

Matti Virkkunen:

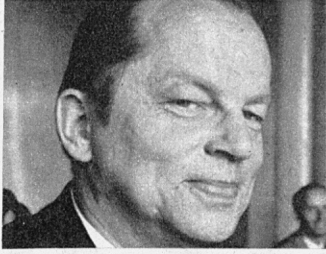
KOP:n pääjohtajalla Matti Virkkusella ei tässä kilvassa oikeastaan ole roolia ollenkaan. Virkkunen tuskin tulee asettumaan ehdokkaaksi. Siltä varalta, että näin käy, on jo toimittu.

Valuuttakeinotteluistaan kuuluisaksi tullut kauppaneuvos Ossi Tahvanainen jätti taannoin paksun ilmiantomuistion syyttäjäviranomaiselle. Kansio sisältää aineistoa KOP:n ja Suomen Pankin valuuttaepäselvyyksistä. Tahvanainen itse veti sormensa pois pelistä jo parin päivän kuluttua ja ilmoitti luopuvansa kanteesta. Mutta koska kyseessä ei ole syytös asianomistajarikoksesta, oikeuden rattaat ovat lähteneet jauhamaan.

Kanteen tekijä välttyi vetäytyessään väärän ilmiannon syytteeltä, mutta käsittelyvaiheessa tämä yli satasivuinen muistio tulee luomaan varjon sekä Virkkusen että Koiviston ylle. Kuten on tarkoituskin.

Kauppaneuvos Tahvanainen on aiemmin ollut lähellä silloista maalaisliittoa, jonka puoluetoimistoon maksettiin myös lunnaat neuvoksen tittelistä. Jäljet johtavat siis suoraan niin sanotulle sylttytehtaalle!

Ahti Karjalainen:

Ahti Karjalainen aloitti pohjan luomisen vaalityölle yli vuosi sitten. Hänen yksi-ilmeinen muotonsa muuttui julkisystävälliseksi välittömyydeksi. Hän otti avukseen nuoren Paavo Väyrysen, joka varovaisena konservatiivinakin on keventänyt keskustalaisuuden raskasta julkisivua.

Karjalainen on puheissaan varonut visusti tallaamasta sosialismin ajatuksia. Onpahan vain myhäillyt ja hyssytellyt.

Karjalainen on pääministerinä joka päivä näkyvällä paikalla samaan aikaan, kun Koivisto istuu pankkiholvissaan ja kyräilee. Karjalainen saa siis ajatuksensa perille. Jokaisella viisaalla ajatuksella hän rakentaa tulevaisuuttaan.

Karjalaisen kannatus Suuressa Naapurissa käy ilmi siitä, että kommunistit ovat saaneet ohjeet kannattaa häntä, jos hän on mukana presidenttikilvan loppusuoralla. Siis hän tulee kysymykseen ennen Koivistoa.

Ulkopoliittinen luottamus ilmenee myös toisella tavalla. Tähän saakka tasavallan presidentti aina Paasikiven ajoista alkaen on ollut etuoikeutettu tuliaisten tuoja. Nyt tämä oikeus uskottiin Karjalaiselle, joka viime matkansa terveisinä toi tiedot Kostamus-suunnitelmasta.

Kokoomuksen taholta on epävirallisesti annettu tieto Karjalaisen kannattamisesta. Olisihan hän sentään ei-sosialistinen presidentti.

Suotta ei Ahti Karjalainen antanut Ilta-Sanomien kuvata itseään verryttelypukuisena juoksulenkillään Seurasaaressa. Ovathan ne polut nykyisen presidentin aukomia.

Karjalainen valitaan Suomen tasavallan presidentiksi 1974 ellei hän kaadu Virolaiseen puoluetasolla tai ellei Urho Kekkonen jatka.

Väinö Leskinen:

Tuntuu järjettömältä ajatella, että ministeri Väinö Leskinen lähtisi kaatamaan Mauno Koivistoa. Näin tapahtuu parhaillaan.

Sosiaalidemokraattisen puolueen puolueneuvostossa pestään sieluja Leskisen puolelle.

Leskinen sai roppakaupalla sädekehää ympärilleen sairastuttuaan Puntila-virukseen. Samalla hänen romanssinsa Astrid Gartzin kanssa on etukäteen oivallisesti suunniteltua pr-työtä. Vai voitteko väittää, että niissä piireissä kymmenien ehkäisyvälineiden ja laillisen abortin aikakaudella käy "vahinko". Tämän sädekehän lasketaan riittävän pitkälle kerättäessä kannatusta Leskiselle puolueen presidenttiehdokkaana.

Leskinen on tunnettu nyttemmin hyvistä suhteistaan Neuvostoliittoon, joten estettä sieltä käsin ei valinnalle ole. Näin uskotaan.

Suomen kommunistit eivät kuitenkaan ole unohtaneet, että sama Väinö oli vuosikymmen sitten Honka-liiton eturivin puuhamies. Äärivasemmistolta ei Leskinen saa ääntäkään.

Keskustapuolueen "karjalaiset" kantavat niska väärällään tukeaan Leskisen ehdokkuudelle. Hajaannus demareiden keskuudessa ja ainoan vaihtoehdon luominen Karjalaisesta kommunisteille lisää pääministeri Ahti Karjalaisen jo nyt vahvoja mahdollisuuksia.

Mauno Koivisto:

Vielä vuosi sitten oltiin Mauno Koivistosta valmiita tekemään seuraava presidentti siltä istumalta. Olihan Manu sosiaalidemokraattien pitkään etsimä mies. Pieleen olivat menneet Kuuset ja Puntilat, mutta sitten löytyi rusettikaulainen duunari-tohtori Turusta.

Koiviston annettiin jo varhaisessa vaiheessa ymmärtää, että hän olisi puolueen presidenttiehdokas. Aktiivisen Tellervo-vaimonsa ansiosta Manu kuitenkin ryhtyi hieman liian aikaisin suunnittelemaan presidentinlinnan uudelleen sisustamista. Monet demareille vieraat otteet Suomen Pankin johdossa ovat muuttaneet Koiviston hajamielisestä myhäilijästä härkäpäiseksi diktaattoriksi puolueen piirissä.

Tilanne on jälleen kerran luisunut demareiden hallinnasta, kuten kävi Honka-liitonkin aikana.

Koivistolla on erittäin hyvät henkilökohtaiset suhteet Neuvostoliiton johtoon. Sitä ei yleisesti tiedetä, sillä hänen ei ole tarvinnut antaa siitä julkisia näyttöjä ja todisteita kuten Karjalaisen ja Leskisen.

Jos Karjalainen ei voita Keskustapuolueen ehdokkuutta, kannattaa koko vasemmisto Koivistoa. Tämä on Mauno Koiviston mahdollisuus. Yhtä suuret ovat mahdollisuudet jäädä oman puolueneuvoston jalkoihin ja pudota jo karsintaerässä. Koiviston mahdollisuudet presidentiksi ovat 10 %.

Urho Kekkonen:

Tasavallan nykyisen päämiehen varjo lepää muiden yllä. Hänestä tiedämme tulevan valinnan suhteen kolme asiaa.

Kekkonen on ilmoittanut useaan otteeseen, ettei hän enää asetu ehdokkaaksi.

Kommunistit ovat saaneet varautua Kekkosen vetämiseksi mukaan, mikäli Virolainen, Vennamo tai joku muu ennalta odottamaton ehdokas saa liiaksi kannatusta.

Tri Urho Kekkonen on tänä kesänä ollut poikkeuksellisen perusteellisessa lääkärintutkimuksessa. Tämä joko enteilee sitä, että hän varautuu tulemaan mukaan valinnan loppuvaiheissa tai että hän jo on tehnyt päätöksensä asettua vielä kerran ehdokkaaksi.

Tämän Hymylehden arvion perusteella Suomen Tasavallan presidentti vuodesta 1974 on Urho Kekkonen. □

Teksti: OSMO LAHDENPERÄ
Kuvat: KAUKO PULKKINEN

Turun Rappioryhmän diplomityö:

POLKUPYÖRÄLLÄ HALKI KAUPUNGIN – ALASTOMANA

Ilkosen alastomana halki Turun kaupungin, kauppatorilta yliopistolle, kello kuudentoista peltisessä ruuhkassa. Se on suoritus josta Turun Rappioryhmä myöntää jäsenilleen korkeimman kultaisen ansiomerkin viikunanlehvien kera.
Neljä akateemista herraa on sitä jo yrittänyt. Yksikään ei ole päässyt Tuomiokirkkosiltaa kauemmas: poliisi on napannut.
Nyt on yritysvuorossa Lasse Velmala, luonnontieteitten kandidaatti, 27, äskettäin levyttänyt hurja blues-laulaja. Katsotaanpa miten ukon käy!

Päivän työt on päättyneet, kello kuudentoista aurinko helottaa elokuisen tuntuisena. Turun kauppatorin halki, nurkasta toiseen, liikkuu kuhiseva ihmisvirta kuin muurahaispolku. Wiklundin tavaratalon nurkalla se jakautuu hetkeksi kahtia eheytyäkseen jälleen.

Vedenjakajana on punapartainen, otsatukkainen mies Hellaakosken kuhmuraisine profiileineen. Kirjavaksi maalattu vanha fillari nojailee polkimensa varassa jalkakäytävään.

Mies tarttuu itseään niskasta kiinni ja vetää paidan pois päältään. Oikein, onhan helleltä. Mutta nyt se tarttuu housujensa vetoketjuun ja vetää sen alas, ziip! Se kai aikoo olla mikrosillaan niin kuin ohi harppivat kauniit turkulaistytötkin. Nyt se vetää housut alas.

Mitä helvettiä, eihän alla ole... mieshän on munasillaan, punertava karvapehku ja ryppyinen lihanretale! Voihan jestas. Nyt se alkaa sitoa rytkyjään kiinni fillariin.

Ihmiset varmaan pysähtyvät kuin salaman lyöminä, kerääntyvät tuon alastoman otuksen ympärille, naureskelevat, huutelevat, jotkut kenties paheksuvat ja soittavat poliisin paikalle.

Mutta ei, katseet liukuvat alastoman miehen ohi kuin lyhtypylväästä, ilmeet eivät värähdäkään, jalat vievät päitä eteenpäin mykässä turtuneessa virrassa. Kukaan ei reagoi keskellä katua puuhaavaan alastomaan mieheen!

Nyt se on saanut vaatteensa kiinni pyörän tankoon, työntää sen irti jalkakäytävästä, heilauttaa koipensa irstaasti tangon yli, sijoittaa paljaan ahterinsa satulaan ja lähtee polkemaan autovirran sekaan kohti Aninkaistenkatua.

Tuolla matelee poliisiauto, tuolla astelee liikennepoliisi kohti passipaikkaansa. Saas

nähdä miten äijän käy!

Tuo hullu nakupelle on nimeltään Lasse Velmala, 27, luonnontieteitten kandidaatti, kasviekologian tutkija, muurarin apulainen, sokerijuurikkaan harventaja, postinkantaja, ahtaaja, matruusi, telinetyömies, betonimylläri, leipuri, teurastaja, kirjapainotyöläinen, asfalttimies, oppikoulunopettaja, yliopistonopettaja, kalastaja, laulunjohtaja, luonnontutkija Huippuvuorilla . . .

Näitä kaikkia ammatteja hän on kokeillut. Viimeisin aluevaltaus on blues-laulu: häneltä ilmestyi äskettäin markkinoille oma singlelevy, jonka toisella puolella on ”Murtuneen sydämen hotelli” ja toisella ”Ala vetää, nainen”.

Lasse on kantavia hahmoja nuoressa turkulaisessa älymystöporukassa joka kutsuu itseään Rappioryhmäksi. Sen pääasiallisia toimintoja ovat viinanjuonti ja omalaatuiset temput. Rappioryhmän tittelit vaihtelevat seuraavasti:

Apulaisprofessori, apulaisylilääkäri, ekonomi, merkonomi, filosofian kandidaatti, lehtori, trukinkuljettaja, luonnontieteitten kandidaatti, kirjailija, taidemaalari, muusikko jne jne.

Rappioryhmällä on selvä organisaatio: ylimpänä elimenä on Ylin Neuvosto, johon kuuluvat kaikki paikalla olevat henkilöt. Ryhmä toteuttaa täydellistä demokratiaa: jos jollakin on rahaa, sitä on silloin kaikilla ja se juodaan pois.

Ylimmän Neuvoston alaisena on toiminnanjohtaja, joka on kulloinkin se joka pystyy kävelemään vielä kolmella raajalla, toisin sanoen ei konttaa.

Rappioryhmän jaostot: Lento-osasto (päällikkönä fil. tri NN), auto-osasto (päällikkönä merkonomi Hannu Arte), sukellusosasto (apulaisylilääkäri NN), sissiryhmä (fil. maist. Eero Nylund), talousjaosto (ekonomi J. Vakkamaa), operatiivinen osasto (kurjailija Pekka Kejonen, joka on hyväksytty ulkojäseneNä koska ei ole turkulainen), kirjallinen osasto (Untsu), tiedotusosasto (radisti Erkki Peltonen), kuvaamataiteen jaos

KÄÄNNÄ

Alastomana halki kaupungin

(P. Kolehmainen).

Rappioryhmään kuuluu sivuryhmänä ns. Rappionaiset joka periaatteessa koostuu kaikista maailman naisista. Pääsyvaatimuksena on keskikoulututkinto ja puhtaat alusvaatteet.

Rappioryhmän tähänastisia aikaansaannoksia ovat neljä kuunnelmaa, kolme runoteosta, kolme romaania, yksi äänilevy, noin 120 taidenäyttelyä, kaksi tohtorinväitöskirjaa sekä epämääräinen joukko lapsia.

Haastattelua varten piti tavata rav. Hämeenportissa. Istun ja venttaan, liki tunti mennyt eikä jätkää kuulu. Viimein portsari hakee puhelimeen, Lasse soittaa: — Mä en pääse sinne sisään, se mulkku portsari sano, että asiakkailta — amerikkalaisilta turisteilta — menee ruokahalu kun katselevat mun pärstää! Tuu tänne ylioppilaskunnan ravintolaan, mä oon täällä!

Siellä se on, juo keskikaljaa yhdessä morsiamensa Päivi Pitkälän, 19, kanssa.

Lasse oli naimisissa, sai kaksi lasta, ryyppäsi avioliittonsa mäsäksi ja vaimo otti eron. Muistan Lassen kaukaa opiskeluajoiltani, velmun miehen jolla oli tapana ilmestyä jameihin kaulassaan rämä kitara pakettinarulla kiinni, marssia mikrofonin ääneen ja aloittaa yhden miehen shown omatekoisine sanoineen ja sävelmineen.

Ja meillä muilla oli hauskaa niin.

Nyt Lasse on pitkien ja repaleisten vuosien jälkeen löytänyt ainakin yhden kiinnekohdan: Päivin. He tapasivat Vaasassa jossa Lasse oli luonnontieteitten tuntiopettajana ja Päivi koululaisena — ei tosin samassa koulussa.

— Ja mä rakastuin tuohon hurjaan ihan auttamattomasti, sanoo Päivi.

Hänen isänsä dipl. ins. on uhannut tappaa Lassen heti kun näkee. Isän poliittisista näkemyksistä mainittakoon, että hän ei voi kuulua kokoomukseen koska se on liian vasemmistolainen puolue.

Siirrymme hiljaiseen nurkkaukseen juttelemaan. Paskat siinä paljoa rauhaa saa, kaikenkarvaiset akateemiset keltanokat käyvät takomassa selkään Lassea, tuoretta levylaulajaa, ja örisemässä teennäisiä rentouksiaan.

— Mistäs nyt poijjaat alettais, poijjaat, miettii Lasse.

Kyselen levytystilanteesta jossa kuulemma periaatteena oli ollut, että se mitä lauletaan, lauletaan päissään.

— Se oli fantastinen tilanne, poijjaat. Meillä oli viinaa! ja ilman viinaa ei oo tunnelmaa, semmosta. Toisaalta Uuden Suomen ja Ilta-Sanomien jutut oli yliampuvia: ei me kännissä oltu vaan juovuksissa!

— Ei voi mitään kun laulattaa niin kauheesti. Tykkään myös esiintyä. Mä oon laulanu bluesia niin monissa jameissa, että ihan hirvittää, vaikka hirvi onkin kaunis elukka. Enkä ikinä olisi luullut olevani kyky, jollei ystäväni kaupunginlääkäri Asko Jantunen olisi halunnut kustantaa mun levyn. Se oli kivaa, noin 1 500 se tuli kaikkineen maksamaan.

Lasse on aika pätkässä, lasia haparoiva käsi vippaa, mutta ajatus ja sanat toimivat täsmällisellä luonnontieteellisellä tarkkuudella.

— Ei täällä kannata selvin päin olla, hän sanoo metafyysisellä korostuksella. — Tuo lause kiteyttää kaiken.

Edellisenä iltana Lasse oli harjoittanut pyöräilyä. Saman pyörän päällä oli ollut hänen lisäkseen kolme miestä sekä Koivu. Tuomiokirkkosillalla Koivua oli alkanut hirvittää ja se oli takertunut kaiteeseen kiinni.

Luonnontieteiden kandidaatti, blues-laulaja ja Turun Rappioryhmän kantava hahmo Lasse Velmala taittamassa urheasti taivalta. Kultainen ansiomerkki viikunanlehvien kera on jo melkein ansaittu.

— Kuuden tunnin kuluttua päästiin putkasta. Koivun kohtaloa en tiedä, se pääsi ehkä varoituksella.

Pyöräilystä puheenollen, talvella vuonna 1968 hän oli jälleen kolmen muun kundin kanssa ajanut yhdellä fillarilla Turun Tuomiokirkkoon joulusanaa kuulemaan. Tapauksessa ei sinänsä ole mitään kummallista, jos ei oteta lukuun että heillä oli silloin ainoana vaatetuksenaan pelkkä rukkanen, joka oli teipillä kiinnitetty tiettyjen kylmälle arkojen elinten suojaksi. Kirkkoväärti oli kuulemma uhannut nostaa syytteen joulurauhan rikkomisesta.

— Huhu väittää että oltais oltu juovuksissa, muistelee Lasse.

Mikäs siinä, kuuluuhan Rappioryhmän sääntöihin, että erotetaan heti jos tavataan selvänä ilman pätevää syytä. Edelleen: pitää olla joka päivä juovuksissa ja kerran kuukaudessa putkassa.

Hyvänä esimerkkinä Lasse mainitsee Kankaanpään Hessun, joka käyttää itsestään nimitystä "väärän rahan tekijä, haudanhäpäisijä, juoppo, runtti ja kommunisti". Hänet oli tavattu nukkumasta oman takkinsa alta Kiinanmyllynpuistosta. Poliisi oli herättänyt ja kysynyt: — Mistäs tämä takki on tullut? Johon Hessu oli vastannut: — Eikun minä toin!

Ryhmän viimeaikaisista tunnelmista Lasse kertoo:

— Sami, Kankaanpää ja Roope ovat tunnustaneet olleensa tenua juomassa. Ilkka on tavattu itse teossa ja Antilaa epäillään. Ilkka tavattiin riitelemässä lihapaloista ylioppilastalon jätetynnyreillä pultsareiden kanssa.

Lasse vakavoituu ja lausuu:

— Näistä pojista minä olen ammentanut voimani, fiksuista ja älykkäistä pojista jotka ovat yhteiskunnan mielestä pelkkiä paskoja. Sillä onhan niin, että mitään muuta ei ihminen kadu kuin tekemättömiä tekojaan.

— Periaatteenamme on että ihminen saa tehdä mitä tahansa, jos ei vahingoita toista fyysisesti. Henkinen puoli on eri asia, se on kunkin omaa tyhmyyttä.

Lasse pistää Päivin hakemaan uuden keskikaljan, piristyy ja intoutuu muistelemaan: — Voi poijjaat kun Nylundin Eeron (fil maist., akateeminen teurastaja) ja Hapon kanssa varastettiin kerran piano Varsinais-Suomalaisesta osakunnasta ja kannettiin se neljänteen kerrokseen Anssin kämpille. Anssi oli silloin ryyppäämässä, mutta me haettiin talonmieheltä avaimet ja kannettiin piano sisään. Kun Anssi palasi käm-

pille, se oli säikähtänyt niin perkeleesti ja tehnyt heti raittiuslupauksen.

— Ja kun uitiin Kejosen kanssa käsipohjaa Vaasan Luotsipatsaan altaassa. Minä annoin Kejoselle puoli altaan mittaa tasoitusta, mutta hävisin silti!

Samaisen maisteri Nylundin kanssa hän oli äskettäin marssinut erääseen pullakauppaan:

— Hyvää päivää, sanoi maist. Eero Nylund kohteliaaseen tapaansa, — onkohan teillä pikkuleipiä?

— Kyllä, tällä hyllyllä on, sanoi myyjätär.

— Eero: ai niinpä näyttää olevankin, tosiaan... Mutta, olisikohan teillä vähän isompia leipiä? Ai tosiaan, tuossa näyttää olevan noita viinerleipiä, ihan oikein, anteeksi kun en heti huomannut. Mutta... olisikohan teillä oikein oikeita leipiä?

— Myyjätär kehotti meitä poistumaan ja sen ilme oli sanoinkuvaamaton. Mutta tämän jälkeen oli krapula poispyyhkäisty ja päästiin Alkoon sisälle.

Eräänä iltana poijjaat olivat hakemassa laivasta viinaa. Tuli vastaan 1 1/2 metriä leveä neekeri pistooli kourassa ja sanoi englanniksi, että rahat, poijjaat.

— Me kaivettiin taskut ja näytettiin, että yhteensä 35 penniä oli rahaa. Se rupes nauramaan ja pisti meille dollarin kouraan. Tietysti meillä oli perstaskussa rahaa, ja saatiin sillä yksi troikkavodka ja puoli litraa konjakkia.

— Mutta tullimies nappas meidät ja löysi konjakin ja otti pois. Se sanoi että voitte tulla tuonne paviljonkiin katsomaan, kun kuittaan tämän pullon takavarikoiduksi, mutta te joudutte allekirjoittamaan sen ja samalla syytteeseen. Eihän me tietenkään menty, ja olen ihan varma että se joi sen pullon itse.

Ihmettelin mistä Lasse saa rahaa toteuttaakseen tunnuslausettaan: "Vielä joku vuosi sitten join joka päivä, nyt juon harva se päivä".

Hän sanoi tekevänsä rahaa. Kesän hän on toiminut lau-

Matkallaan Lasse Velmala surukseen havaitsi, ettei kukaan silminnähtävästi hämmästellyt hänen pyöräilyään. Kukaan ei kirkunut, kukaan ei pyörtynyt.

Alaston pyöräilijä sopii jo ilmeisesti suomalaiseen kaupunkikuvaan. Lasse Velmala ei havainnut alastomuutensa mitenkään häiritsevän ruuhkaliikennettä.

lunjohtajana TISC:ssä (Turun Kansainvälinen Ylioppilasklubi) ja saanut siitä jonkin verran. Hän asuu vanhempiensa luona, joten asumiskustannuksia ei liene.

Hän hakee syksyksi biologian tuntiopettajan paikkaa jostain. Kun kysyin eikö hän pelkää että rehtorit säikähtävät hänen mainettaan, varsinkin tämän jutun ilmestyttyä, hän sanoi:

— En pelkää, rehtorit ovat nykyisin suht. järkeviä. Ja minulla on hyvät työtodistukset. Tulen hyvin toimeen lasten kanssa ja osaan ammattini. Tottakai ihmisellä tämän verran täytyy vapautta olla.

Toivotaan todella. Kun kuulin että Lasse Velmala aikoo "ylihuomenna" tavoitella Rappioryhmän korkeinta ansiomerkkiä, päätin olla valokuvaajan kanssa paikalla. Kultainen ansiomerkki viikunanlehvien kera myönnetään sille jäsenelle, joka ajaa klo 16:n ruuhkassa Turun kauppatorilta yliopistolle polkupyörällä alasti.

Neljä oli siihen mennessä yrittänyt, mutta yksikään ei ollut päässyt kirkkosiltaa pitemmälle kun poliisi oli napannut.

Nyt oli luonnontiet. kand. Lasse Velmalan vuoro.

Hän kääntyy nahka aurinkossa hehkuen Eerikinkadulle, kulmassa folkkari lyö jarrut pohjaan ja päästää tämän aatamin kurvaamaan laitakaistalle. Folkkarilla näytti olevan vähän vaikeuksia päästä jälleen liikkeelle.

Hän polkee aluksi vinhaan mutta tasaantuu vähitellen. Seuraamme autolla. Pysäkillä seisoo kaksi nättiä tyttöä, toinen puhuu vuolaasti, kääntää katseensa pyöräilijän paljaaseen yläruumiseen, laskee vähän alemmas, puheeseen tulee tuskin aavistettava katko, hän kääntää päänsä jälleen ystävättären puoleen ja jatkaa kertomustaan. Kumpikaan ei katsonut perään.

Aninkaistenkadun liikennevaloissa hän joutuu pysähtymään, laskee karvaisen jalkansa katuun ja silmäilee. Jalankulkijat eivät kertakaikkiaan reagoi mitenkään, joistakin autoista näkyy virnistyksiä ja osoittelua.

Valot vaihtuvat, Lasse starttaa, kirkkosillalla hän ohittaa ison rekan, kuski kurkottaa ikkunasta ja huutaa: — Mitä sää saatana poika teet!

Sillan liikennevaloista hän pääsee livahtamaan pysähtymättä. Puiston laidalla seisoo vanha täti kasseineen, hänen suunsa leviää haukotukseen, silmät osuvat alastomaan karvaiseen polkupyöräilijään, leuvat jäävät ammolleen, pienin köpöttävin askelin hän kääntyy paikallaan seuraten uroksen menoa. Hän laskee kassinsa maahan ja astuu ajotielle nähdäkseen pensaan ohitse vielä perään.

Hämeenkatu kuhisee jalankulkijoita, mutta kukaan ei kiinnitä huomiota. Jäämme punaisiin valoihin. Kun jatkamme, perässä tulee parinsadan metrin pituinen autokolonna kahdella kaistalla. He ajavat Lassen takana hitaasti, samaa vauhtia eikä kukaan yritä ohi.

Poliiseja ei näy.

Matka käy nopeasti ja naurettavan helposti, huomiota herättämättä. Yliopiston liikennevaloista kaarramme pihalle ja olemme perillä. Pari opiskelijatyttöä kulkee metrin päästä ohi kun Lasse irrottelee vaatteitaan pyörästä. Eivät ole huomaavinaankaan. Hän vetää kalsarit jalkaan ja virnistää:

— Niin on poijjaat! Veto on voitettu.

Jos Velmala oli tähän asti paljasjalkainen turkulainen, nyt kai hän on sitten paljas ... Hm.

Huojennuskaljalla Lassella on hauskaa. Hiukan oli ollut orpo olo Wiklundin kulmilla, kun hän keskellä ihmisvirtaa ryhtyi riisumaan. — Mutta sitten se meni jo rutiinilla! On kumma ettei juuri kukaan välittänyt. Ihminen pitäisi kai tappaa että huomattais. Miksi sitten alastomuudesta pidetään niin suurta meteliä, kun se ei itse tilanteessa vaikuta. Ehkä alaston nainen olisi vaikuttanut! □

JUHA WATT VAINIO KÄVI TANSANIASSA:

OLEN ISÄ...

Teksti: JUHA WATT VAINIO

Tunnettu kirjallinen kyky Juha Watt Vainio käväisi Tansaniassa. Seuraavassa hänen raporttinsa suurista seikkailuista tumman Veronican kanssa pimeillä kujilla ja muusta ilonpidosta. Lähtiessä hänellä oli eväinään sillipurkkeja, ruisleipää ja suomalaista votkaa. Kotiin palattuaan hänellä ei niitä enää ollut, mutta oli yksi ylimääräinen rannekello.

Tansaniassa Juha Watt yhtäkkiä totesikin olevansa isä ja palasi kotiin. Ja pelkää nyt saavansa porttikiellon Tansaniaan, jonne ei kuitenkaan aio toistamiseen matkustaa.

KÄÄNNÄ

Tässä sankarimatkailija Juha Watt Vainio hieromassa kauppaa tumman ja tulisen Veronican kanssa. Hieronta johtikin tulokseen ja Juha sai vierailla Veronican hämyisessä kodissa . . .

olen isä...

Ostin Helsingin Lentoasemalta kaksi sillipurkkia, ruisleivän ja suomalaista votkaa. Näistä on Tansaniassa huutava pula. Lähdin viemään eväitä ystävälle, joka asuu siellä Itä-Afrikassa. Sinne on pitkä matka.

Kotona sanoivat ennen lähtöä, että älä ota matkalla niin kuin tavallisesti, että ymmärrät mennä oikeisiin koneisiin. Ne olivat kotona aivan oikeassa. Rhodokseen meni mukavasti Keihäsen ja Finnairin kanssa, mutta sitten alkoi tulla outoa tekstiä. Kun vaikeudet alkavat, niin ne eivät yleensä heti lopu. Ateenassa luultiin, että muovikoteloon pakattu Finlandia-votkalesti on pommi, Nairobissa panivat minut Lontoon koneeseen, ja sitten hyvin kauan myöhemmin, kun pääsin vihdoin sinne Dar-es-Salaamiin niin Ugandan hävittäjät koukkailivat ikävän näköisesti.

Ystävä oli kentsulla vastassa, ja sitten ne vaikeudet loppuivat. Me halasimme ja nauroimme ja itkimme. Pari päivää aikaisemmin viidakosta tullut virkailija kyseli jotain papereita, mutta me sanoimme, että perkele, ollaan slaaveja, syöksy jätkä Viktoriajärveen, ja halattiin taas. Ystävän vaimo oli myös kentällä ja sanoi, että nyt se sitten taas alkaa. Niin kuin alkoikin. Kysyin kaverilta peitekielellä, että missä on se Tansanian kansallismuseo. Vietiin releet kaverin bungalowiin ja sukellettiin tropiikin yöhön.

Dar-es-Salaam on Tansanian pääkaupunki Intian Valtameren rannalla ja Dar-es-Salaamin keskustassa on joitakin yökerhoja. Yhdessä niistä asioi Veronica.

Tanssin Veronican kanssa kuusikerroksisen talon katolla tähtien alla ja nauroin väkevän naurun Kalastajatorpan Red-Roomille, Porin Teljänhoville, Dipolin Luolamiehelle ja mitä niitä nyt on. Kaikki "Katolla" nauroivat, lauloivat ja svengasivat. Me olimme ystävän kanssa "Katon" ainoat valkoiset asiakkaat, paitsi minä, joka olen kirjava. Veronicasta ei näkynyt kuin silmät ja hampaat. Veronica kuiskasi, että mennään

◄ — Psaiskos, perkele, yhden minivokin, tiedustelee Juha Watt Vainio kuvassa olevalta paikalliselta parturikampaajalta temperamentikkaaseen tapaansa. Säikähtäneet ilmeet puhuvat enemmän kuin tuhat sanaa. Juha lienee kuitenkin saanut kampauksensa, niin tuntemattoman näköinen hän oli matkalta palattuaan.

▼ Dar-es-Salaam oli Juha Watt Vainiolle järisyttävä kokemus. — Koko ajan svengasi, basaarikujillakin svengasi, hän kertoo. Juha oli kuulemma ainoa kirjava keltaisten ja mustien joukossa, joten hän erottui katukuvasta.

meille. Minä sanoin, että mennään vaan.

Mentiin heille. Veronican koti oli kaukana, kaukana hämäräkujilla. Se oli sellainen maja. Mukavasti sisustettu. Siellä oli sänky, pöytä ja polkupyöränvanne. Arvelin, että vanteella torjutaan pahoja henkiä. Minua alkoi pelottaa, kun kaverinikin oli mennyt kotiinsa. Veronica tarjosi avatusta kaljapullosta omituista ainetta ja tyrkkäsi minulle sytytetyn röökin huuleen. Sitten hän painoi minut hellästi hartioista vaakasuoraan ja alkoi puhua rotupolitiikkaa. Päässä alkoi suhista, kuvat rupesivat kulkemaan ja oviverhon takaa kuului paljaitten jalkojen tassutusta ja swahilia. "Suomi, Sipelius, helapää!" Heitin pöydän, polkupyöränvanteen ja itseni oviverhon läpi. Ryhmä verhon takana väisteli. Juoksin oikealle, kaarsin vasemmalle, otin vesiesteen, vilkaisin taakseni. Kolme bangamiestä oli kannoilla. Huusin: "Väätäinen johtaa, Keino toinen!" Pääsin valaistulle kujalle.

Ne ovat kovia ryöstelemään siellä. Bangamiehet olivat samana yönä lyöneet pään irti huoltoasemanhoitajalta ja ottaneet omaisuuden, 35 shillinkiä. Joo, joo.

Tansania on kehitysmaa. Kuulantyönnön ennätys on 13.62. Luin paikallisesta lehdestä. Huoltoasemajutusta ei ollut mainintaa.

Kävin ongella Veronica-seikkailua seuranneena aamuna. Onkiminen rauhoittaa. Saatana, ei siellä ole oikeita matoja. Ongin sellaisilla, joil-

la on monta jonoa jalkoja ja viikset. Ne ovat kuulemma myrkyllisiä, mutta kymmenen ensimmäistä kalaa, jotka olivat muuten kaikki erivärisiä, eivät huomanneet mitään. Kun olin Intian Valtamerellä ongella, niin muistin erään kalakaverini, sosiologi Uolevi Arosalon Tampereen Yliopistolta. Ah, olisipa hän ollut mukana. Ei niinkään kalassa, vaan tutustumassa tansanialaiseen avohuoltoon. Kysyin nimittäin jossain vaiheessa joltain poliisilta, että missä kaikki Dar-es-Salaamin kerjäläiset on. Poliisi vastasi, että ne lastattiin pari kuukautta sitten kuorma-autojen lavoille tiheästi pystyyn, vietiin viidakkoon, ja kippi ylös.

Kävin sittemmin oikeassa museossa. Näin maailman vanhimman pään. Neanderdalin ihminen on poika sen rinnalla.

Näin myös monta kiinalaista. Ne ovat rakentamassa Tansaniaan rautatietä, kun jenkit ja meidän Pääkonttorin pojat eivät olleet projektista kiinnostuneita. Kuinkahan se rata valmistuu, kun näytti ihan siltä, että kaikki maahan tulleet keltaiset duunarit kauppaavat vaan kulmilla punaista kirjaa.

Oli tarkoitus ottaa ns. uskallettuja kuviakin. Valottuivat, jumalauta. Huomionarvoisin tapahtuma epävirallisen vierailuni aikana oli se, että Tansaniassa alkoi toimia kansallinen väkijuomatehdas. Monopoli valmistaa näin aluksi gini-tyyppistä juomaa, jonka nimi on Konjaagi.

Kaikkein eniten minua nauratti se, kun neuvostoliittolainen asiantuntija pysähtyi keskellä päivää Volgansa kanssa liikennevaloihin, rönötti reppavasti käsivarsi avatun sivuikkunan karmilla ja menetti kellonsa. Hah-hah. Taitaa olla meikäläisessäkin revanssihenkeä.

Joskus lähdin sieltä pois. Itkimme taas lentokentällä. Ystävä jäi sinne. Mutta kyllä hän pärjää. Hänen asuntonsa ikkunoissa, kuten kaikkien muittenkin valkoisten, on varkaitten varalta kalterit. Hänellä on Dar-es-Salaamin suurin saksanpaimenkoira ja Leijona-haulikko.

Tulikohan porttikielto? □

KINNUSEN PERHEEN KOHTALONPÄIVÄ:

poika syntyi kahden kuoleman varjossa

Teksti: SINIKKA JÄPPINEN

Lauantaina 7. elokuuta syntyi Leo Kinnusen poika. Samana päivänä kuoli Leo Kinnusen isä. Samana lauantaina menehtyi ystäväperheen tytär leukemiaan. Tuskaa, murhetta ja onnea enemmän kuin yhteen kuormaan tavallisesti pannaan. Pojan yhdeksi nimeksi tulee Arvo, Leksan isän muistoksi.

Taru ja Leo Kinnusen perheeseen mahtui yhtenä elokuun lauantaina enemmän pelkoa, tuskaa, murhetta ja onnea kuin yhteen kuormaan tavallisesti pannaan.

Lauantaina kello viisi aamulla, 7. elokuuta, syntyi perheeseen poika. Isä Leo toimi kätilönä — ambulanssi etsi sillä aikaa Kinnusen perhettä toiselta puolelta kaupunkia.

Lauantaina 7. elokuuta kuoli Leo Kinnusen isä. Ja samana lauantaina Kinnusten ainoan ystäväperheen nelivuotias tytär menehtyi leukemiaan, kun verensiirtoon välttämätöntä harvinaista A-rh-miinus -verta ei löydetty Turusta.

Sillä aikaa kun ambulanssi etsi Kinnusia kaupungin toiselta laidalta, hoiteli Leo Kinnunen kätilön tehtäviä toisella laidalla. Kaikki sujui mainiosti. Taru Ketonen synnytti pojan.

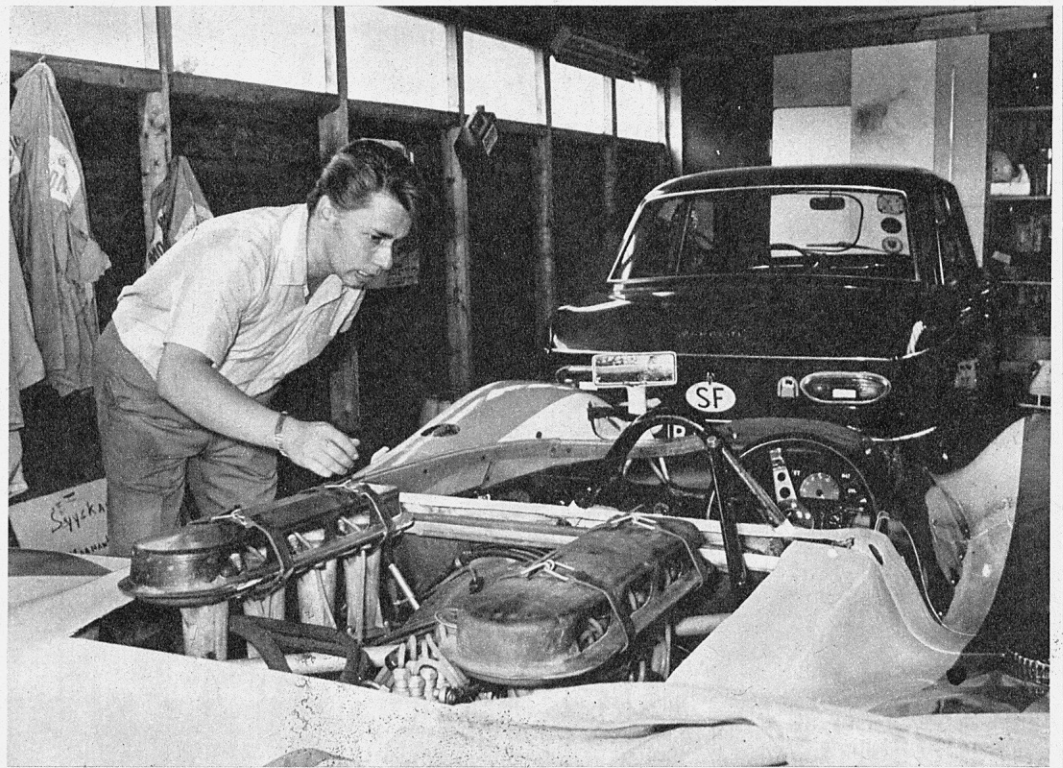
Nautittavaksi

Kuplivan raikas Samarin.
Kun vatsasi tilapäisesti kapinoi.
Samarin on kaloriton hyvänolon juoma.
Maistuva janoon.
Raikas ruokajuomana.
Ja aina ystävällinen vatsallesi.

hyväksi oloksi

poika syntyi kahden...

Leo Kinnunen tuntee autonsa kuin kymmenen sormeaan. Ei liene epäilystäkään siitä, etteikö hän tuntisi myös vaimoaan. Hermot hänellä ovat rautaa.

Vähän ennen viittä lauantaiaamuna Taru Kinnunen soitti äidilleen Irja Ketoselle ja valitti kovia polttoja. Toimitusjohtaja Ketonen sanoi tehokkaana naisena tyttärelleen, että numero on väärä: tytär tarvitsee ambulanssin eikä äitiä.

Leo soitti ambulanssin. Mutta Kinnuset asuvat Raisiossa Ounelantiellä, ja ambulanssi suunnisti kohti paremmin tunnettua Turun Aunelantietä.

Ja poika syntyi minkä jaksoi.

— Se tapahtui muutamassa minuutissa. Niin nopeasti, ettei paljon ehtinyt pelätä eikä edes ajatella mitään. Minä olin kyllä hermostunut, mutta Leo oli ihan rauhallinen — hallitsee ilmeisesti hermonsa vaikka missä tilanteessa, Taru kertoi sairaalasta, jonne äiti ja lapsi syntymän jälkeen vietiin.

— Ja Leksa antoi pojasta täydet kymmenen pistettä. Pojalla oli painoa 3 700 grammaa, pituutta 52 senttiä ja ainakin toistaiseksi väritys on ristiverinen.

Tarulla oli kuumetta vielä muutama päivä syntymän jälkeen — syöksysynnytys ottaa voimille. Perheen lähellä kaksi kertaa käynyt kuolema vetää varjon pojan syntymän ylle. Siksi Kinnuset eivät halua haastatteluja eivätkä kuvia — ehkä sitten ristiäisissä, sanoo Taru.

Leon isän nimi yhdeksi lapselle

Leon kuolleen isän muistoksi vastasyntyneen yhdeksi nimeksi annetaan Arvo.

— Leon isä oli nimeltään Arvo ja niin oli myös minun isäni, Taru sanoo.

— Arvo-nimi on meillä perheessä jo traditio. Emme tosin aio kutsua lasta Arvoksi, kutsumanimeä emme vielä ole päättäneet.

Ystäväpariskunnasta, jonka tytär kuoli, Taru kertoo, että he ovat melkeinpä ainoat nuoret ihmiset, joiden kanssa Kinnuset seurustelevat. Ystävien murhe tuntuu raskaana Kinnusillakin.

Nelivuotiaalle tytölle sopivaa verta etsittiin Turusta kuumeisesti. Virastotalon työntekijöiltäkin kysyttiin veriryhmiä, mutta rh-miinus-veri ei ole kovin yleistä. Tyttö menehtyi vuorokauden aikana.

Taru hoitaa lapsensa yksin

Kinnusten esikoinen, vuoden ja kahdeksan kuukauden ikäinen Nina, syntyi myös nopeasti — kahdessa tunnissa. Aikovatko Kinnuset perustaa suurperheen, kun Tarulta synnytys käy kuin luomisen työ, kysyin.

— Ennen kuin sitä edes ruvetaan harkitsemaan, pidetään paussi, Taru sanoo.

— Elämä ei sitä paitsi ole nykyään niin rauhallista, että mielellään hankkisi kovin paljon lapsia. Minusta tuntuu, että suurperheiden aika alkaa olla ohi. Kaksi lasta tuntuu sopivalta tähän rauhattomaan yhteiskuntaan.

Ja saivathan Kinnuset nyt toivomansa pojan, kun tytär on jo. Taru tosin totesi, että hänelle olisi ollut ihan sama, vaikka olisi tullut tyttökin — mutta että Leksa kai toivoi poikaa.

Kätilönhommistaan kevyesti toipunut isä oli heti lapsen syntymän jälkeen Keimolassa ajamassa. Kun Taru tuo poikansa kotiin, hän joutuu hoitamaan lapset tosiaan yksin. Kotiapua ei ole, ja Leksa on silloin Itävallassa ajoissa.

— Tietysti se on aluksi raskasta, mutta jos lapsi on rauhallinen, me selvitään. Nina ei ainakaan toistaiseksi ole osoittanut minkäänlaisia mustasukkaisuuden oireita, Taru kertoo.

— Nina puhuu jo jonkin sanan ja ehdoton lempisana on vauva. Veljeni perheessä on puolivuotias lapsi, ja kun Nina näkee hänet, hän tuijottaa ja hokee koko ajan 'vauva, vauva'. Tottakai myöhemmin saattaa tulla joitain ongelmia, jos Nina jää kovin vähälle huomiolle.

Enemmän Mao kuin itse Mao

Ajamisesta ei Tarun osalta taida tulla vähään aikaan mitään. Lapset vievät ajan kokonaan, ja Taru vähän pahoittelee sitä, että ajaminen on jäänyt vähiin.

— Mutta jos tulee kunnon talvi ja lujat jäät, on haaveena päästä taas jääradalle, Taru huokaa.

Kinnuset laskivat esikoisestaan leikkiä, että nyt jo varsin kauniiksi nuoreksi neidoksi kehittynyt vauva muistutti vastasyntyneenä lähinnä puheenjohtaja Maoa enemmän kuin kumpaakaan vanhemmistaan. Entäs tämä poika?

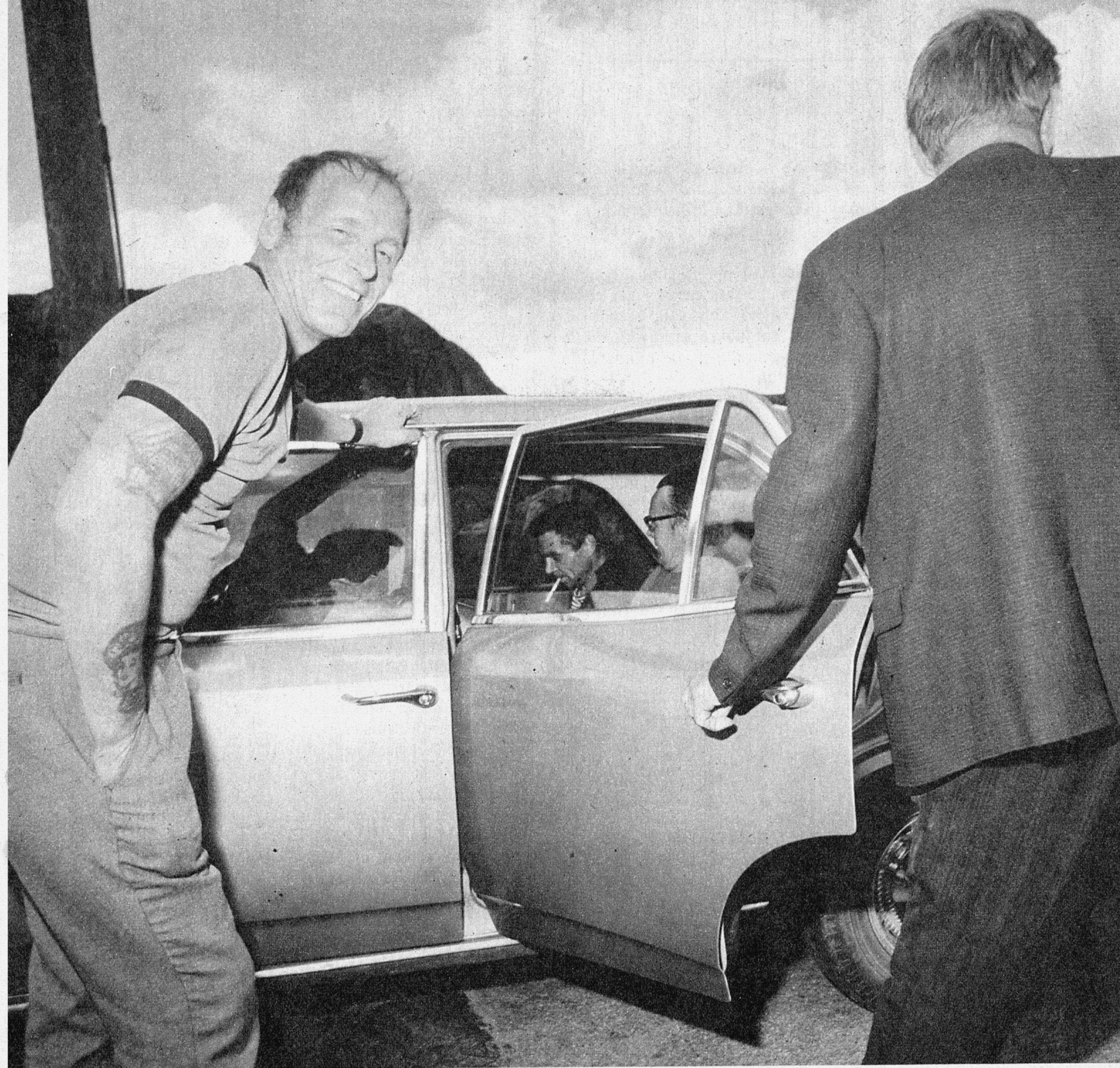
— Hänestä ei voi sanoa muuta kuin että on enemmän Maon näköinen kuin Mao itse, Taru nauroi. □

PYTTY MENI NURIN

JA TORSTI OSSIAN KOSKINEN OLI KAVEREITA VASTASSA

▲ Ai Hymystä! Kuvatkaa pois vain. Pytyssä ollaan vankasti sitä mieltä, että Hymylehti ja Veikko Ennala panivat liikkeelle sen prosessin, jonka tuloksena pytty meni nurin ja me seisomme tässä Toijalan asemalla ja yritämme miettiä miten tästä eteenpäin.

**Teksti:
RAUNO JAAKKOLA
Kuvat:
VEIKKO LINTINEN ja
JUKKA KUUSISTO**

**■ Viimeisenä aamuna Nappi toi kavereille kahvit sängyn viereen ja sanoi, että nyt tämä vasta on, pojat, avo-osasto, kun oli koko yön ovet auki.
■ Kake lähti tasan klo 12 portista ulos ja seisoi linja-autopysäkillä aamuun asti. — Oli elämäni hienoin yö, Kake sanoi aamukylmän kangistamana.
■ Jammu lähti aamulla. Paineli portista sellaista vauhtia, että huomasi vasta Lauttakylässä unohtaneensa matkalaukun vankilan portille.**

Torsti on sama kaveri, joka istui seitsemän vuotta syyttömästi Kakolassa. Sitten oikeus julisti hänet syyttömäksi, työnsi kymmenen vanhaa miljoonaa käteen ja sanoi, että ”sori vaan”!

Nyt Torstilla on osake, auto, kesämökki, vaimo — missä järjestyksessä tahansa. Yhdeksän kymmenestä oli valmis vannomaan, että Torsti ei kusekaan sinne missä vankilasta puhutaan.

Kun Torsti käänsi autonsa aamuyöstä Lauttakylän tienhaarasta Huittisten Varavankilan tielle, hän oli hivenen jännittynyt. Mentiin kavereita vastaan.

— Tämä on vähin mitä minä voin tehdä, se on helvetillinen tunne kun tulee vuosikausien lusimisen jälkeen ulos portista, hän sanoi.

Matkalla hän oli kertonut siitä odotuksesta, mikä pakkolaitosmiesten elämää hallitsi siitä asti, kun ensimmäiset tiedot ”pytyn” kumoamisesta alkoivat kiertää taloissa.

— Minä olin silloin vielä talossa. Kirottiin herrojen hitautta ja lakkoiltiinkin. Se oli sitä pitkän epämääräisen lusimisen aiheuttamaa katkeroitumista. Pakkolaitoslakiin sisältyi liian paljon mielivaltaa ja vaikka me emme olleetkaan niitä yhteiskunnan parhaita poikia, se kuitenkin loukkasi jokaisen oikeustajuntaa.

Paine pakkolaitoksessa on ollut hirvittävä. Epätietoisuus on ajanut kavereita hirteen, muutaman järjenvalo on sammunut lopullisesti ja heidän paikkansa on Vankimielisairaalassa. Ei voida osoittaa montaakaan, jota pakkolaitos olisi parantanut, vammoja sen sijaan on saanut jokainen siellä istunut.

— Siellä ennätettiin hihkua onnesta kunnes tuli tieto, että asiaa tutkivan komitean puheenjohtajaksi oli tullut pyttyläisten eniten vihaama mies, oikeusneuvos Takkunen. Mutta sitten oli kuin kohtalon sormi olisi puuttunut asioiden kulkuun: Takkunen kuoli yllättäen ja vaikka voi olla vähän sopimatonta, niin totuuden nimessä on sanottava, että pytyssä riemuittiin. Yleinen käsitys pytyssä on, että se mies on tuhonnut lukemattomien ihmisten elämän.

Varavankilan peltojen läpi ajettaessa tunnelma muuttuu yllättäen kovaksi. Mitä miehiä sieltä tulee? Miten he suhtautuvat uteliaisiin katselijoihin? Oltakoonpa pytyn oikeutuksesta mitä mieltä tahansa, sieltä oli joka tapauksessa tulossa joukko miehiä, jotka oli eristetty nimikkeellä YHTEISKUNNALLE VAARALLINEN!

— Minä melkein luulen, että sieltä tulee katkeria ja kovia kavereita. Patoutumat ovat syvällä ja katkeruus karvasta. Minä tiedän mistä minä puhun! Olen itse kokenut pakkolaitoksen vääryytenä, olen vuosikausia ajatellut, että minusta siellä tehtiin väkisin ammattivankia.

Alkaa tuntua, että valtiovalta pelaa pientä sievää anekauppaa. Pitkäaikaisen painostuksen ärsyttämänä päästetään puolitoistasataa miestä ulos portista ja jäädään odottamaan kieli pitkällä ensimmäisiä tietoja epäonnistumisista. Sitten on taas helppo sanoa, että tässä sen nyt näitte! Ei näitä voi päästää ihmisten joukkoon!

Auki tehtaan portit

Suuri vankilan bussi on portin edessä. Sillä on määrä kuljettaa pääjoukko vapautuneista Toijalan asemalle. Vankilan viimeinen ilmaispalvelus asukeilleen — ainakin toistaiseksi! Torsti vaikuttaa upean autonsa vieressä vähän hävelijäältä: vajaa vuosi sitten hänen omaisuutensa on mahtunut kahteen pieneen pahvilaatikkoon ja nyt hän on vastassa kavereita omalla autollaan. Ovet verkkoaidan takana käyvät, miehiä alkaa ilmestyä pihalle. Akkunoista, kalterien takaa, kuuluu viimeisiä evästyksiä. Koko vankila tuntuu valvovan pyttyläisten lähdön kunniaksi.

— Totte, perkele, terve! kuuluu joukosta.

— Vielä ne sentään tuntee, Torsti sanoo ja hivuttautuu portille.

Nuori vartija jakaa litteroita, toivottaa onnea ja menestystä, mutta kukaan ei jaksa kuunnella. Vartija tekee sen virkansa puolesta.

— Tuttuja laidasta laitaan, Torsti sanoo. Hän ojentaa kättä, läimäyttää jotakin olalle.

Äkkiä välähtää mieleen kuva matkalta palaavasta turistiseurueesta. He tulevat hotellista matkalaukkuineen. Bussin ovi odottaa, se vie heidät jonnekin, sitten he hajoavat omille teilleen. Matka on päättymässä ja arki edessä.

Matka se on ollutkin. Pitkä ja epätoivoinen matka. Samat naamat aamusta iltaan. Tapahtumat vähäisiä. Joku on joskus vapautunut, joku palannut takaisin. Ei ole kestänyt.

Torsti riepottaa kolmea kaveria autolle. Sulloudutaan kuin vanhat tutut. Nipa ihastelee Torstin Opelia, Nappi säkättää kaiken aikaa ja Reiska on hiljainen ja varuillaan olevan näköinen.

— Tunnelma alkoi eilen

KÄÄNNÄ

PYTTY MENI NURIN

nousta ja matkakuume polttaa kun jaettiin pitkästä aikaa siviilivaatteet, Nappi selittää.

Hän puhuu peittääkseen arkuutensa, ilonsa ja epävarmuutensa.

En voi mitään sille, että alan aprikoida mitä kukin heistä on tehnyt, millaisia ovat olleet kolttoset, joiden mukaan heistä on tehty yhteiskunnalle vaarallisia ihmisiä. He ovat kaikki kolme siististi pukeutuneita ja kun he muutaman tunnin päästä astuvat Helsingin katuvilinään, ei kukaan voi aavistaa mistä he ovat tulossa.

Nipa pitää uutta kassiaan kuin aarretta. Ajattelen, että siinä on kaikki mitä mies omistaa. Hän huomaa, että katson hänen laukkuaan ja selittää:

— Kiikan Topi nämä laukut hankki. Joka mies sai uuden kassin, siinä on mies joka teki yksinään enemmän meidän hyväksi kuin koko vankeinhoitolaitos.

Tunnin päästä istutaan baarissa. Olen mennyt isäntänä tiskin ääreen ja käskenyt valitsemaan. Baarin tarjoilu ei ole kovinkaan ihmeellistä, mutta on siellä sentään ollut kinkkuvoileipää ja leivosta.

— Minä otan pienen kupin kahvia, on Reiska sanonut.

Pöydässä on päästy jutun alkuun. Nipa on selittänyt:

— Varastin sähköpartakoneen ja olen nyt lusinut sitä vähän yli kymmenen vuotta.

Siinä nämä yhteiskunnalle vaaralliset!

Kun istuttiin Torstin olohuoneessa ja mietittiin niitä eväitä, joilla yhteiskunta oli varustanut nämä puolitoistasataa vapautuvaa, niin tulos oli lähinnä masentava. Joku saattaa sanoa, että omasta syystään he ovat laitokseen joutuneet, näyttäkööt nyt miehisyyttä ja ryhdistäytykööt. Unohdetaan tuon seikan arviointi ja lähdetään siitä, että joka tapauksessa kaikkitietävä yhteiskunta on tehnyt päätöksen ja päättänyt laskea heidät vapaaksi. Silloin heillä on oikeus vaatia jotain tuekseen.

Tästä he lähtevät:

REISKA: Rahaa oli rumasti: viiden vuoden pakkosäästö yhteensä 124 markkaa, tällä pitäisi päästä alkuun. Hyvänmatkan toivotuksia on kyllä senkin edestä.

NIPA: Minulla on kuutisenkymppiä ja tuolla Napilla on alle satasen. Minulla ei ole heikkoa kun voin mennä sisaren luokse asumaan, mutta useimmilla ei ole muuta kuin katu.

NAPPI: Ihmetellään aina että miten mies tulee muutaman viikon päästä takaisin linnaan, mutta kukaan ei ihmettele sitä miten jätkä tulee kolmekin viikkoa toimeen muutamalla kympillä! Tämä on niin pirun nurinkurista.

REISKA: Moni menisi töihin, mutta kun yrittää kertoa rehellisesti mistä on tulossa, sanotaan aina, että tulkaa parin viikon päästä uudelleen tai kysytään, että mihin voi ottaa yhteyttä.

NAPPI: Mihin siinä käsket ottamaan yhteyttä kun ei ole asuntoa, Vasiksen ja Hesarin kulmaan vai! Ei kukaan työnantaja tule nurkilta hakemaan.

TORSTI: Osallehan järjestyi kurssipaikka Laitilassa?

REISKA: Kahdeksantoista pääsi sinne. Se on kymmenen prosenttia koko porukasta. Siellä saa vapaan ylöspidon — kuten tähänkin asti — ja muutaman markan tupakkarahaa.

NIPA: Osa lähtee työleirille, mutta sehän on sama kuin menisi vankilasta vankilaan. Yhteismajoitukseen vaikka hermot on monellakin niin huonossa kunnossa, ettei uskalla kunnolla päivää sanoa.

NAPPI: Ei sitä rahaa niin olisi tarvittu, asunto ja työpaikka ja sitten vaikka ruokalappuja, että olisi pärjännyt ensimmäiseen tiliin saakka.

TORSTI: Kuinka monella luulette olevan vakavia työhaluja?

REISKA: Puolella voi olla. Mitä sitä kiertämään, totuus on se, että ennen joulua on iso osa meistä takaisin häkissä. Osa on sellaisia, etteivät kerta kaikkiaan onnistu, osa ei opi olemaan vapaudessa ja sitten on se ikuinen viinaongelma.

TORSTI: Kyllä minä muistan; kalterin kuvat piti huuhdella pois eikä sitä ymmärtänyt, että se oli varmin tae siitä, että ne kalterit oli kohta taas silmien edessä.

REISKA: Aineellinen puoli on tärkeätä, mutta moni kaveri unohtaa tärkeimmän: jos tänne korvien väliin ei kasva mitään, niin ei siinä silloin auta asunto eikä viina.

TORSTI: Vankilasta lähtevälle sanotaan, että yritä olla ihmisiksi, mutta siellä ei jaeta sellaista terapeuttista opetusta, jossa selvitettäisiin työnteon tarpeellisuus ja se, että työn teko on itsekunkin omien etujen mukaista.

REISKA: Tuo on oikea ajatus, mutta se ei auta, jos kaverissa ei itsessään tapahdu muutosta. Jos hän ei opi asettamaan asioita uuteen järjestykseen, sellaiseen, jonka yhteiskuntakin hyväksyy.

TORSTI: Minullehan lyötiin nippu rahaa käteen. Mutta jo nyt minä huomaan, että se ei yksin auta. Minä olin vähällä lyödä päätäni seinään, vaikka minulla ei ollut taloudellisia huolia. Tämä sopeutuminen on perkeleellinen juttu.

NIPA: Minulla on koko ajan sellainen tunne, että minua tarkkaillaan ja odotetaan koska minä sorrun ryyppäämään älyttömästi ja teen päissäni jotain tyhmää. Minulla on sellainen tunne, että minua ei tarvita tässä yhteiskunnassa.

REISKA: Tähän olemiseen tähtäävä valmentaminen olisi ollut tärkeätä. Yksinäisyys, katkenneet suhteet ja tarpeettomuus — niistä tulee epätoivo ja katkeruus ja siinähän miestä viedään. Minä menen kokeeksi sinne Laitilaan, katsotaan jos siellä saisi otteen tavallisesta elämästä.

NIPA: Kun mies on ollut viisitoistakin vuotta yhtämittaa holhouksessa, ei huolia toimeentulosta, ruoka aina odottamassa, ei mitään muita velvoitteita kuin kuriin alistuminen, miten silloin voidaan vaatia, että hän on heti valmis yhteiskunnan jäsen.

TORSTI: Aikoinaan eräs vankilapsykiatri sanoi, että pyttymiehet ovat kuin koekaniineja, joilla kokeillaan lain vaikutusta. Kokeillaan ihmisillä. Kaksikymmentä vuotta kokeiltiin vanhalla pyttylailla ennen kuin huomattiin, että se oli sopimaton.

NIPA: Oikeusministeri Laaksonen kävi Kakolassa ja oli sanonut silmät suurina, että miten tämä voi olla mahdollista, miten ihmisiä voidaan pitää tällaisissa paikoissa. En tiedä onko totta, mutta näin kertoivat sanoneen.

TORSTI: Sovitaanko, pojat, niin, että pidetään yhteyttä ja kerrotaan tuonne jouluun saakka miten on lähtenyt menemään.

NIPA: Pidetään vaan, jos ei sitä ennen käy höperösti . . .

TORSTI: Mutta sinullahan on paikka mihin mennä.

NIPA: Niin on, mutta on tuhannen kaveria, joiden kanssa on tullut ryypiskeltyä ja niitä tulee joka mutkassa vastaan. Miten siitä ohi pääsee?

REISKA: Olisit sinäkin pyrkinyt sinne Laitilaan.

NIPA: Minä olen liian vanha sellaiseen, pojat. Minusta on tälle yhteiskunnalle niin vähän hyötyä, muutama vuosi ehkä . . . jos jaksaa . . .

* * *

Ensimmäiset vapautuneet pakkolaitosmiehet vietiin putkaan vapautumispäivänä. Turussa yksi oli tehnyt ryöstön, tappeluja oli useita ja tavallisia holtittomaksi sammumisia kymmeniä.

Pessimistit arvelivat, että vain 10 % siitä joukosta selviää. Itse heistä uskoi lähes jokainen selviävänsä. Kunhan ensin muutama päivä kavereiden kanssa ja sillä lailla . . .

Moni huomasi ensimmäisen viikon aikana, että kaikki oli taas menetetty. Ehkä he haluaisivatkin takaisin. Turvaan, kuten moni heistä sanoi.

Laitilan kurssikeskukseen ilmoittautui määräaikaan mennessä neljä miestä, joista yksi lähti seuraavana päivänä tiehensä.

Reiska ei lukeudu kurssivahvuuteen.

Nipa seisoi Vasiksen kulmilla ja pyysi ensin lestin hintaa, mutta tyytyi sitten markkaan.

Nappi oli nähty täydessä jurrissa asemalla samana iltana kuin tapasimme ja suunnittelimme tulevia. Hänen piti tavata tyttärensä, mutta oli unohtanut osoitteen.

Lainsäätäjä sanoi aivan kuten arvattiinkin: siinä sen näitte! □

Naisen aseet eroavat miehen aseista.

Naisen ase on Ladyshave.
Se poistaa ihokarvat lempeästi.
Miehen parran ajaa Philishave.
Tehokkaasti ja miellyttävästi.

Ladyshave poistaa ihokarvat nopeasti, vaivattomasti ja ärsyttämättä. Saatavana myös paristokäyttöisenä.

PHILIPS
LADYSHAVE

Philishave 90 SUPER de Luxe ajaa parran nopeasti ja tarkasti ärsyttämättä ihoa. Kolme 90 SUPER-terää, tukanrajaaja, kierukkajohdin, virtakatkaisin ja jännitteenvaihtaja.

PHILISHAVE
PARTARADIKAALI

jo yli 100.000.000 kannattajaa

Älä mene merta edemmäksi kalaan

TANKKAA JO UNIONILLA

Union-asemia on enemmän kuin uskotkaan. Niitä on jo 300. Ympäri maata. UNION on suurin suomalainen huoltoasemaverkko. Jatkuvasti laajeneva. Täysin kotimainen. Asioimalla UNIONILLA pyörität markkaasi kotimaassa. Se on kaikki Sinulle päin — jokainen markka.

TULE JAKOON MUKAAN!

Paukkupotti on kilpailu, jossa on kolme osa-arvontaa: ensimmäinen potti, toinen potti ja pääpotti. Mitä pikemmin postitat oheisen kilpailukupongin sitä useammassa arvonnassa olet mukana. Palkintoja on pitkälti yli 2.500 kpl. Eri arvoisia. Tutustu niihin lähemmin.

ERIKOISETU ENSIMMÄISILLE!
JOKA PÄIVÄ SYYSKUUN AIKANA arvomme aina päivittäin palautettujen kilpailukuponkien kesken 90 kpl 1/2 kg:n kahvipaketteja — **hienonmakuista Juhla-Mokkaa — tietysti Pauligin.** Yhteensä 1.000 kiloa kahvia! Kannattaa olla ensimmäisten joukossa!

1. PAUKKUPOTTI ARVOTAAN 20.9.

Arvonta suoritetaan kaikkien 20.9. mennessä meille kuponkinsa palauttaneiden kesken. Palkinnot ovat seuraavat:

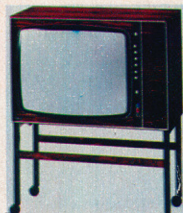
1 kpl Koko huoneiston kalustus oman valintasi mukaan Askon valikoimista. Ja Askossahan on! **arvo 10.000 mk**

1 kpl Neuvostoliittolainen uutuus, LADA, **arvo yli 13.000:—**

1 kpl Upea moottorivene Vator 120 A + Mercury 110 perämoottori **arvo 4.800 mk**

3 kpl Philips S 22 K 492 -väritelevisioita à 2.800:— **arvo n. 8.400 mk**

E serve

30 kpl valmiita E-SERVE juhlakinkkuja à lähes 80:— **arvo n. 2.400 mk**

3 kpl Aurinkomatkojen viikon matkoja. Palmaan, Rhodokseen ja Taorminaan, **arvo yhteensä n. 1.750 mk**

15 kpl Käteviä Carmen 20 -lämpörullia à 113:— **arvo 1.700 mk**

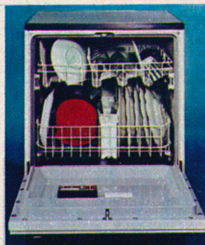
20 kpl Philishave partakoneita HP 1 122 3 De Luxe à n. 129 mk **arvo 2.580 mk**

2. PAUKKUPOTTI ARVOTAAN 15.10.

Arvonta suoritetaan kaikkien 15.10. mennessä saapuneiden kuponkien kesken. Myös niiden, jotka ovat olleet edellisissä arvonnoissa mukana. Ja näiden palkintojen eteen kannattaa yrittää:

1 kpl CITROEN GS. Vuoden auto. Kelpaa voittajan ajella! **arvo n. 20.700 mk**

2 kpl Astianpesukoneita à n. 1.800:— **arvo 3.600 mk**

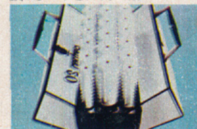
10 kpl Virkistäviä merimatkoja Helsinki—Lyypekki—Helsinki, 4—5 päivää, à 346:— **arvo 3.460 mk**

20 kpl Rannekelloja **arvo 3.400 mk**

30 kpl valmiita E-SERVE juhlakinkkuja n. 7 kg, à n. 80:— **arvo n. 2.400 mk**

15 kpl Carmen 20 -lämpörullia à 113:— **arvo 1.700 mk**

1 kpl Moottorivene Vator 140. Perässä Mercury 200. **arvo 5.600 mk**

TEHKÄÄ TERÄSTETTY VERTAILU
ELITE 1500M

Laskekaapa, saatte TURVALLISUUTTA: pehmustetun kojelaudan, turvavyöt, jarrut, joissa on alipainetehostin ja paineentasausventtiili. SUORITUSKYKYÄ: 80 hv — 150 km/t! TILAVUUTTA 5 hengelle, 600 l:n matkatavaroille. MUKAVUUTTA: raitisilmajärjestelmä, portaaton selkänojien säätö. Lisävalo tavarasäiliössä, käsivalaisin moottoritilaa varten — Neljästä ovesta uuteen ELITEen!
Nämä ovat ELITEn etuja. Ja ELITE 1300 M on hintaansa nähden yhtä edullinen.
Laskekaapa: Hintaluokissaan ELITEt ovat lyömättömiä.

Odette naisellinen ase hienhajua vastaan

Valitkaa Odette, raikkain olette!

Karl Lark

AURINKOLOMA TENERIFFALLA

HOTELLI TEIDE

Puerto de la Cruz'in keskustassa	— huoneistohotelli
sunnuntaisin	— uima-allas
29.10. alkaen	— kylpy, parveke
puolihoito	— hissi
645:— — 845:—/vko	— 200 m rannasta
815:— — 1.065:—/2 vko	— hotellipalvelu

ERIKOISTARJOUS

Esittämällä tämän ilmoituksen matkatoimistossa tai Aurinkomatkojen palvelutoimistossa, Aleksanterink. 17 Hki paikkavarauksen yhteydessä ennen 15.10.1971 saan **5 %:n alennuksen.**

aurinkomatkalla edullisesti, luotettavasti

PÄÄPOTTI ARVOTAAN 10.11.

Arvo yli 70.000 mk! Ja kaikki 10.11. mennessä meille postitetut kilpailukupongit mukana arvonnassa! Palkinnot ovat mielikuvituksellisett! Jokaiselle jotakin. Ja pelkällä hyvällä onnella!

PÄÄPALKINTONA ON TEIDÄN TOIVOMUKSENNE!
MITÄ TAHANSA TAVARAA
30.000 mk:n ARVOSTA!

JUURI SOPIVASTI JOULUKSI

Onko se loistoluokan auto, kesämökki, purjevene, vuoden ruokatavarat, matka maailman ympäri, tai mitä muuta tahansa! SINÄ PÄÄTÄT! ME HANKIMME. Vain hieman onnea ja käytettävissäsi on tukku kahisevaa ylimääräistä!

20 kpl Philipsin Kahvimatteja à n. 114:— **arvo 2.280 mk**

3 kpl Vaatetamme koko perheen! 500 mk per perheen jäsen **arvo n. 6.000 mk**

250 kpl Montreal Surprise -jääkiekkomailoja, lasikuituvahvisteisia, à 22:50 **arvo 5.625 mk**

2 kpl Astianpesukoneita helpottamaan arkea à n. 1.800:— **arvo 3.600 mk**

1 kpl Loistoluokan moottorivene Vator 150 T, mukana Mercury 400 perämoottori **arvo 9.782 mk**

5 kpl Aurinkomatkojen viikon matkoja. Algarveen, Las Palmasiin, Teneriffalle, Tunisiaan ja Itävaltaan, **arvo yhteensä n. 3.750:—**

5 kpl Merimatkoja, Helsinki-Lyypekki-Helsinki à 346:— **arvo 1.730 mk**

2 kpl Grillejä à n. 280:— **arvo 560 mk**

40 kpl valmiita E-SERVE juhlakinkkuja à n. 80:— **arvo 3200:—**

500 kpl Maan hupaisimpia kirjoja, Yrjö-sarja jatkuu: nyt tulee YRJÖN TEKELEET à 10:— **arvo 5 000 mk**

500 kpl Night And Day Milk, hienotuoksuinen ihovoide à 6:50 **arvo 3.250 mk**

6 kpl ilmankostuttajia à 250:— **arvo 1.500 mk**

Tässä olivat palkinnot! Niistä riittää! Arvonnat suoritetaan poliisiviranomaisten toimesta ja palkinnot toimitetaan voittajille ensi tilassa. Päävoittojen tulosluettelo julkaistaan seuraavien lehtien tammikuun numeroissa: HYMY, JAANA, JALLU, NYRKKIPOSTI, SUOSIKKI, TEKNIIKAN MAAILMA, VAUHDIN MAAILMA ja VIP.

LÖYDÄ VASTAUKSET KILPAILUKYSYMYKSIIN NÄILTÄ SIVUILTA

Tutustu oheisiin ilmoituksiin ja lehtiesittelyihin. Ei kannata heittää kaivoon tätä tilaisuutta. TOIMI HETI. POSTITA KUPONKI TÄNÄÄN.

Kaikki palautetut kupongit osallistuvat arvontoihin!

KILPAILUKYSYMYKSET:

1. **Mikä on amerikkalaistyyppisen Comet-savukerasian hinta** .... mk
2. **Philishave-partakoneita on myyty maailmassa jo yli** 50 milj. kpl ☐ 75 „ „ ☐ 100 „ „ ☐
3. **Paljonko Elite 1500 M tarjoaa Teille suorituskykyä** ....
4. **Mikä on Union-huoltoasemien lukumäärä** .... kpl
5. **Mikä on naisellinen ase hienhajua vastaan** ....
6. **Aurinkomatkasta Teneriffalle maksan** .... mk
7. **Suomen suurin aikakauslehti on** ....
8. **Mikä on Suomen suurin naistenlehti** ....

Nimi:

Lähiosoite:

Postinumero: **Postitoimipaikka:**

LEHTIMIEHET OY
Puutarhakatu 16
33210 Tampere 21

50 pennin postimerkki

TARJOAMME SINULLE ILMAISTA LUETTAVAA LOPPUVUODEKSI

Hämmästyttävä tarjous. Ei mikään tyhjätemppu, vaan kouriintuntuva lehtietu Sinulle. Uutena tilaajana saat loppuvuoden numerot ilmaiseksi heti lokakuun alusta alkaen. Edellytyksenä on, että lehtitilauksesi on meillä 15.9. mennessä. Myöhemminkin voit tilauskupongin palauttaa, mutta mitä nopeammin nyt toimit sitä useamman lehden saat ilmaiseksi.

HYMY
Edelleen ylivoimaisesti suurin aikakauslehti. Värikäs kuin elämä itse ja avomielinen kuin päiväkirja. Hymy on tänään sitä mitä moni muu lehti haluaisi olla.

JAANA
Suomen suurin naistenlehti. Jaana kertoi ensimmäisenä mm. Teijan ja Purtsin tarinan sekä Marita Lindahlin yllätysavioliiton. Mitä Jaana kertookaan ensi vuonna?

TEKNIIKAN MAAILMA
Tekninen tietolehti, joka on auktoriteetti jopa maansa rajojen ulkopuolella. Sen sivuilla ovat ammattimiehet asialla kertoen meidän aikamme asiaa. 20 n:oa vuodessa.

VIP
Ainoa mannermainen miestenlehti Suomessa. On kova, kevyt ja kaunis. Antaa miehelle mikä miehen on. Väljähtyneet mielipiteet on heitetty nurkkaan.

SUOSIKKI
Suurin ja siksi suosituin nuortenlehti Suomessa. Suosikki tietää, mikä on viimeisin sana nuorten maailmassa.

NYRKKIPOSTI
Kuuluu kovaan sarjaan. On aikuisten aikakauslehti, jonka suosio kasvoi vuodessa lähes 60 %. Ja kasvaa edelleen.

JALLU
Isojen poikien värikäs kuvalehti puhuu ujostelematta paljasta asiaa. Siksi Jallu on Suomen suurin miestenlehti.

VAUHDIN MAAILMA
Koko moottori urheilun uutisjulkaisu. Välttämätön vauhti-ihmisille. Välttämätön niille, jotka haluavat tietää enemmänkin asioista, joista maamme maailmalla tunnetaan.

TILAUSKUPONKI

KL	MYYJÄTUNNUS
20	0000K

Tilaan vuodeksi 1972 rastilla merkitsemäni lehdet. Merkitkää rastilla myös toivomanne maksuaika.

	uusi tilaaja	vanha tilaaja
Hymylehti	21:— ☐	20:— ☐
Jaana	25:— ☐	23:— ☐
Jallu	23:— ☐	22:— ☐
Nyrkkiposti	22:— ☐	21:— ☐
Suosikki	21:— ☐	20:— ☐
Tekniikan Maailma	33:— ☐	31:— ☐
Vauhdin Maailma	19:— ☐	18:— ☐
VIP	25:— ☐	23:— ☐

Uutena tilaajana saan loppuvuoden numerot ilmaiseksi tilaushetkestä alkaen.

Tilausmaksun suoritan laskunne saavuttua marraskuussa ☐ tammikuussa ☐ helmikuussa ☐

Yhteistilaajana suoritan tilausmaksun kahdessa erässä puolet marraskuussa ja puolet tammikuussa.

Yhteistilausalennuksen vähennämme hyväksenne automaattisesti tilausmaksua perittäessämme.

nimi

lähiosoite

postinumero **postitoimipaikka**

Kustantajan merkintöjä varten

POSTIKOODI	KP	LEHTI	ALK.AIKA	KESTO	HINTA	I ERÄ KK
POSTIKOODI	KP	LEHTI	ALK.AIKA	KESTO	HINTA	I ERÄ KK

VIELÄ VANHALLA HINNALLA!

VANHAN TILAAJAN ETU

Sinulle, arvoisa entinen tilaajamme, haluamme tarjota tutut lehtesi vielä vanhalla hinnalla. Tarjouksemme on **voimassa 30. syyskuuta saakka.** Sen jälkeen tilaushinnat nousevat. Toimi sitä ennen. Toimi nyt.

SAAT YHTEISTILAUSALENNUSTA

ALENNUKSET!

Kun tilaat useamman kuin yhden lehden oheisesta valikoimasta, saat alennusta normaalihintoihin seuraavasti:

2 lehteä — alennus 3 mk
3 lehteä — alennus 6 mk
4 lehteä — alennus 10 mk
5 lehteä — alennus 15 mk
6 lehteä — alennus 20 mk
7 lehteä — alennus 25 mk
8 lehteä — alennus 30 mk

VALITSE ITSE MAKSUAIKA!

EI HETI RAHAA

Tilausmaksuja emme peri suinkaan heti. Uudet tilaajat voivat maksaa joko marraskuussa tai vasta tammikuussa 1972. VANHAT TILAAJAT saavat **maksuaikaa aina ensi vuoden helmikuuhun asti.**

KANNATTAA TILATA HETI

ERIKOISMAKSUEHTO!

Kahden tai useamman lehden tilaajalle tarjoamme osamaksuehdon:
TILAUSMAKSU KAHDESSA ERÄSSÄ.
Esimerkiksi Hymyn ja Jaanan tilausmaksu 43 mk peritään siten, että ensimmäinen erä 22 mk marraskuussa ja 21 mk tammikuussa.

yritin maata...

JATKOA SIVULTA 30

kello 22, isä oli ilmoittanut katoamisesta poliisille ja etsinyt häntä myös kaupungilta.

Kello 22.30 tyttö oli tullut kotiin hysteerisessä tilassa kertoen olleensa hotelli Kareliassa Irwin Goodmanin huoneessa. Siellä laulaja oli tarjonnut hänelle alkoholia, jota hän ei ollut aikaisemmin milloinkaan maistanut, sekä maannut hänen kanssaan.

Sitten kuulustelupöytäkirjassa selostetaan sekä tytön että Irwinin kuulustelut, jotka pääkohdiltaan kertovat samat asiat.

Tyttö oli mennyt Irwinin hotellihuoneeseen, koska tämä oli pyytänyt, katsomaan Suomi—Ruotsi -jalkapallomaaottelua televisiosta.

Irwin oli ollut nukkumassa alushoususillaan vuoteessa. Aluksi paikalla oli ollut nuori poika sekä Irwinin autonkuljettaja. Tytölle oli tarjottu alkoholia limsaan sekoitettuna.

Myöhemmin tyttö oli jäänyt kahden Irwinin kanssa, jolloin tämä oli pyytänyt hänet viereensä vuoteeseen.

Sekä tyttö että Irwin selittävät tämän jälkeen suunnilleen samalla tavalla vuoteen tapahtumat.

Irwin oli kysellyt, onko hän ollut ennen poikien kanssa, johon tyttö oli valehdellut ja vastannut myöntävästi.

Irwin oli puolittain riisunut tytön, mutta poliisin kysymykseen, oliko yhdyntä ollut täydellinen, tyttö oli vastannut, ettei tiedä, millainen se on. Hän ei ollut tienyt myöskään, mitä siemenvuoto tarkoittaa.

Kahden tunnin kuluttua tyttö oli lähtenyt kotiinsa osaamatta kulkea lainkaan suoraan. Häntä oli pelottanut Irwinin huoneessa olo, ja hän oli päättänyt hypätä jokeen, mutta sitten hän oli muistanut pienet sisarensa ja veljensä ja hän oli päättänyt mennä kotiinsa.

Tyttö oli selittänyt kuulusteluissa, että hän oli ollut ihastunut Irwin Goodmaniin, mutta ei sillä tavalla, että olisi halunnut olla tämän kanssa vuoteessa.

Hän oli selittänyt poliiseille, että oli ihastunut Irwiniin, koska tämä on komea ja kuuluisa ja laulaa kivasti. Hän oli mennyt Irwinin huoneeseen saadakseen jutella hänen kanssaan, koska tämä on niin kuuluisa.

Irwin oli kuulusteluissa myöntänyt yrittäneensä 'lämmittää' tyttöä 'puhein, hyväilyin ja sormin' noin kaksi tuntia alttiiksi yhdyntään, muttei ollut täysin onnistunut tytön vastustelemisen ja tiukan vaatetuksen vuoksi.

Hän oli kertonut arvelleensa tyttöä 15—16-vuotiaaksi.

Mitä Irwin sanoi, kun oli nähnyt kuulustelupöytäkirjat?

Hän vain joi votkaansa ja piti entistä suurempaa möykkää siitä, että poliisi oli paska.

Että hän oli vain sanonut syleilleensä tyttöä ja sitten ol' kirjoitettu tuollainen, johdattaleva teksti.

Mutta hänen oli turha puhua enää.

Ei sellainen, monet poliisikuulustelut kokenut tekijä kuin Irwin mene nimikirjoituksellaan vahvistamaan kuulustelupöytäkirjaa, jossa hänen tekemäkseen on sepitetty hurja viettelytarina.

Niin tyhmä ei Irwinkään toki ole.

Kävimme myös tytön kotona.

Siellä vallitsi täydellinen henkinen kaaos.

Äiti oli poissa tolaltaan. Isä puhui kyyneleet silmissä. 15 vuotta kesäkuussa täyttänyt lapselta näyttävä tyttö hiipi hiljaa seinustalla täysin hämmentyneenä, hätääntyneenä ja surullisena.

— Tyttö ei ollut missään iltaisin kello 20 jälkeen ennen tätä, äiti ja isä kertoivat.

— On yritetty kasvattaa, ettei mihinkään huonoille teille joutuisi . . .

— Eihän se ollut perillä sukupuoliasioista ennen kuin lääkäri selitti tämän jutun yhteydessä . . .

— Ketä tämä järkyttäisi, jos ei vanhempia . . . Ollaan mekin nuoria oltu, mutta . . .

— Olisi voinut Irwin-setä sanoa: mene nyt kotiin lapsi kulta . . .

— Herran tähden, montako samanlaista tapausta on ollut sen tiellä . . .

— Tämähän oli rikosasia, ei tästä voinut olla tekemättä poliisijuttua . . . Kun nyt katoamisilmoituskin tuli tehdyksi . . .

Tiedän, että eräs tämän jutun tärkeimmistä opetuksista on: Antakaa lapsillenne ajoissa sukupuolikasvatusta.

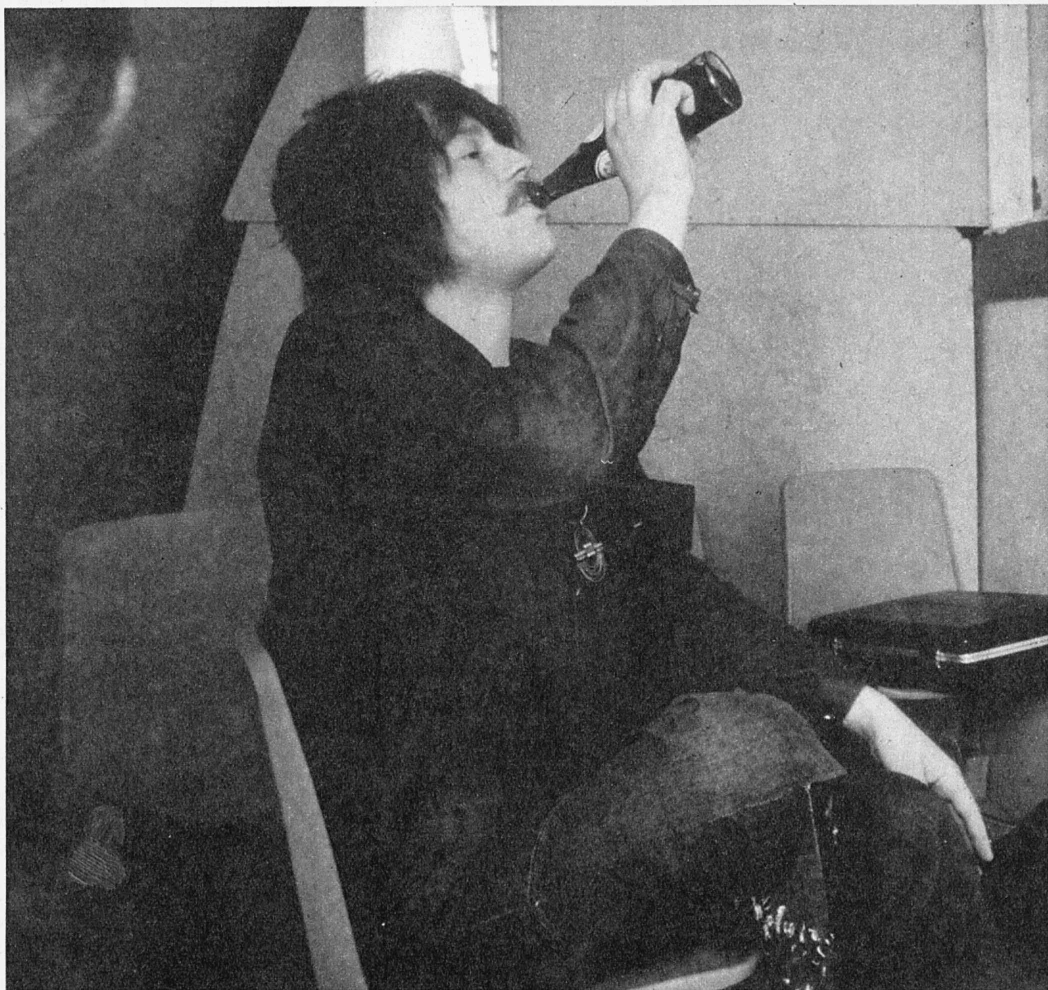
Sillä Irwinissä ei ole mitään merkillistä. Hänen kaltaisiaan on lastenne tiellä joka päivä.

Tämän jutun varsinainen shokki on tietenkin, että juuri Irwin Goodman . . .

Ihailtu tähti.

Mutta sellaiseksi voi tulla myös raakile. □

Irwinin pukukoppi Porissa: **Venäläisellä votkalla terävöitetty cola kaatuu kurkusta kuin laulajan monissa ralleissa. Sellainen salkku, jossa ei ole viinapulloa, ei ole Irwinin.**

Laila Kinnunen etsii yhä sitä oikeaa...

Laila Kinnunen ja Ville-Veikko Salminen kuuluvat niihin julkkiksiin, joista lienee kirjoitettu kaikkein eniten. On kirjoitettu heidän seurustelustaan, avioliitostaan, Ville-Veikon veloista, avioerosta, Misosta ja Lailan lapsesta. Kirjoitetaan nyt vielä. Lailasta. Hän näet etsii yhä sitä oikeaa, turvallista miestä.

Oli aika, jolloin Laila Kinnunen oli La Laila — suomalaisen iskelmämusiikin valovoimaisin tähti ja kansainvälinen nimi. Hänen keikkamatkansa eivät ulottuneet ainoastaan maan äärestä toiseen vaan rajojen ulkopuolellekin. Tuona aikana elämä hymyili Lailalle muutenkin. Hänellä oli vierellään rakastava aviomies — monien naisten uneksima Ville-Veikko Salminen eikä elämän taivaalla näkynyt todellakaan yhtään mustanpuhuvaa pilveä.

Ensimmäiset vaikeudet tulivat raha-asioissa. Ville-Veikko oli sotkenut itsensä tilanteeseen, jossa auttoi enää raha. Ja sitä hänellä ei ollut, ja hän tarvitsi Lailan apua. Tietenkin Laila auttoi. Mutta kun kierre näytti vain jatkuvan, Laila huomasi, että häntä käytetään hyväksi ja syntyi riitoja, katkeruutta ja kaunaa — molemmin puolin. Sitten tuli ero.

Ja tuo sama katkeruus kytee yhä vieläkin Lailan sisällä. Se ilmenee tempauksina, joita Laila vielä nykyäänkin tekee helsinkiläisissä ravintoloissa. Kun hän rahan puutteessa kirjoittaa laskun taakse nimensä maksaakseen sen seuraavana päivänä takaisin, ei tuota maksua enää saadakaan häneltä noin vain, koska Lailan sanojen mukaan Ville-Veikko on jälleen käyttänyt hänen nimeään. Aikoinaan Lailan ja Ville-Veikon erotessa lehdet syyttivät Ville-Veikkoa, mutta onko totuus sittenkään niin yksinkertainen? Olisiko ehkä niin, että Laila nyt yrittää peittää huonoa omaatuntoaan vierittämällä kaikkea mahdollista Ville-Veikon niskoille.

Sitten tuli Miso ja lapsi. Jälleen onnea, hymyjä ja kansikuvia. Luultavasti Laila itsekin uskoi silloin, että lapsi toisi pelastuksen hänen risaiseen elämäänsä. Ehkä näin olikin, mutta vain hetkeksi. Miso oli aluksi turvallinen kiintopiste räiskyvälle Lailalle, mutta kun Miso alkoi saada Suomessa yhä enemmän keikkoja ja olla poissa kotoa, Laila jatkoi etsintäänsä. Hänet nähtiin yhä useammin ulkona yksinään, ja aina Laila ei suinkaan poistunut kotiin yksinään.

Lailan "nykyiset" poikaystävät ovat nuoria ja hyvännäköisiä — mieluummin vielä ulkomaalaisia. Mutta he tuskin antavat sitä, mitä Laila kipeimmin tarvitsisi, nimittäin turvallisuutta. Esimerkkinä Lailan viimeisimmistä poikaystävistä on juuri täysi-ikäisyyden saavuttanut, bingo-pelillä elävä Hannu Vikstedt, joka parin kuukauden seurustelun jälkeen on valmis sanomaan Lailasta vähemmän miellyttäviä asioita.

Julkisella paikalla Hannu näet kertoilee, että Laila on täysi hullu, jonka kanssa kenenkään on mahdotonta olla, koska hän juo tolkuttomasti ja järjestää päättömiä kohtauksia ilman mitään syitä. Onpa Hannulla vielä "kanttia" ilmoittaa, että moinen vanha luuska ei häntä enää kiinnosta.

Hannun ja Lailan välit ovat siis poikki, mutta Laila jatkaa etsintäänsä. Edelleen nuoria miehiä viehättää näyttäytyä kuuluisan Laila Kinnusen seurassa — ja edelleen heillä on "kanttia" heittää Lailan syrjään ja kertoa tarinansa halukkaille kuulijoille.

Mitä pahaa Laila on tehnyt, ettei hän löydä sitä oikeaa. Eikö hänen olisi syytä saada jo vierelleen se voimakas mies, joka lopettaisi Lailan törmäilyt ja nostaisi hänet takaisin pinnalle, sillä kukaan ei voine sanoa, että Laila on ammattinsa huippuja täällä Suomessa.

Meillä on jo tapaus Olavi Virta.

Emme kai tarvitse toista. □

Meidän mielestämme Suomessa on vielä paljon ikäviä, korjattavia asioita.
Yksi niistä tulee vastaan joka käänteessä.
Se koskettaa jokaista meistä – rakentaa turhia muureja ja estoja ihmissuhteisiimme.
Se on ikuisena vaivana niin työ- kuin vapaa-aikanakin. ME EMME TIEDÄ TEITITTELISIMMEKÖ VAI SINUTTELISIMMEKO TOISIAMME.
Miksi teitittelisimme.
Yrittäkää selittää se järkevästi.
Se perustuu vanhaan säätyajatteluun joka on peräisin Itä-Rooman keisareista.
Kaikki muut syyt ovat tekosyitä.
Tämän vuoksi Hymylehti julistaa nyt alkavaksi koko valtakuntaa koskevan kampanjan:

alas paskan-tärkeys!

OLKAAMME KAIKKI SINUJA

"ALAS PASKANTÄRKEYS!" luki siinä julisteessa, jota mielenosoittajat kantoivat.

Se oli ihmeellinen kulkue: arvokkaita mustakaapuisia pappeja, jotka pyyhkivät kyynelistä kostuvia silmälasejaan. Moni horjahteli näkemättä tietä selvästi. Piispaa työnnettiin rullatuolissa, ja liehupartaiset radikaalipapitkin näyttivät tavallista vähemmän ehdottomilta.

Puolustusvoimien komentajaa seurasi joukko nuoria sotilaita; hentoluisia marsseilla kaatuilevia poikia. Vanha äreä väkäleukainen vääpeli kantoi selässään pyörtynyttä sotilasta. Nuoret luutnantit eivät tällä hetkellä puhuneet puolustusvalmiudesta ja pienen maan säilymisen ehdoista; he eivät tänään luoneet halveksivan realistista katsetta edes pasifisteihin, jotka taas puolestaan olivat tänään suostuneet käyttämään kenkiä: tavallisesti he osoittivat paljasjalkaisuudellaan tietä uhrautuvaisuuteen ja kulkivat liasta kovettunein jaloin mieluummin teräväkivisiä katuja pitkin.

Mukana oli myös liike-elämä: vuorineuvosten nähtiin taputtelevan työläisiä olkapäälle, mutta tänään myös työläiset taputtelivat vuorineuvoksia. Kuultiin keskustelua: ohimeneviä sanoja liikalihavuudesta ja nykyajan pornofilmeistä.

Poliisimiehet olivat purkaneet pamppunsa viuhkoiksi, joilla leyhyttelivät mukana seuraavien mustanruskeiden, auringon ja kärpästen kiusaamien puliukkojen otsia. Joillakin oli jano, ja he joivat samasta pullosta.

Puolueiden johtajia nähtiin vaiteliaina. Monetkaan heistä eivät puhuneet, vaan tänään he ikään kuin ajattelivat. Kaikki näyttivät kokoontuneen yhteisen ja yhdistävän asian ympärille, he olivat samaa mieltä: Alas paskantärkeys! Yksimielisesti.

Uskotteko, että tämä olisi mahdollista? Luuletteko, että he olisivat sinutelleet toisiaan kuin veljet ja sisaret? Luuletteko että he olisivat suostuneet marssimaan samassa kulkueessa yhteistä asiaa ajamassa?

Eivät — jos olivat suomalaisia — vaan teitittelivät toisiaan sitkeästi ja intohimoisesti viimeiseen saakka Arvostaan hyvin tietoisina.

Englantilainen sinuttelee aina, kaikkia ja kaikkialla. Jos ollaan oikein tarkkoja ja tutkitaan asiaa kielihistoriallisesti, havaitaan että englantilaisen "you" on alkujaan teitittelymuoto. Oleellista on kuitenkin tänään vain se, että englantilainen ja samalla koko anglosaksinen maailma tulee toimeen yhdellä puhuttelusanalla kotona ja vieraissa kärsimättä arvonmenetyksiä. Englantilainen on huomannut, että "you"-sanalla voidaan puhutella sekä kohteliaasti ja arvokkaasti, että myös toverillisesti tai peräti karkeasti. Ihmisten keskinäinen arvonanto ei riipu yhdestä puhuttelusanasta, vaan äänensävystä, puhuttelun sävystä ja sanojen valinnasta. Sana saa sen sisällön, joka sille annetaan.

Englantilaiset huomasivat sen varhain, mutta niinpä he ovatkin kulttuurikansaa.

Ruotsalaiset huomasivat sen kymmenkunta vuotta sitten. Heitä alkoi harmittaa kaikkinainen jäykkä teitittely. Lehdissä oli paljon kirjoituksia paskantärkeistä ruotsalaisista, ja teitittelystä tehtiin myrkkyäkin pahempia asia.

Muutoskin tapahtui nopeasti. Sen seurauksena ruotsalaiset sinuttelevat tänä päivänä kaikkia kaikkialla. Ensin tuntuu vähän oudolta, kun pankkiirikroisos Wallenberg tervehti halpaa suomalaista toimittajaa puhelimessa iloisella "hei-heillä" ja sen jälkeen puhutteli sinuksi päättääkseen keskustelunsa iloisella: "Kuule, soitapas sille-ja-sille, niin saat tiedot, ja kuule, soitapas toisenkin kerran, niin jutellaan lisää." Kun selviää ensimmäisestä hämmästyksestä valtaa mielen lämmin ilontunne, ja sen jälkeen sitä tuntee itsensä oikein hurjan iloiseksi siitä, ettei olekaan "halpaa makkaraa", vaan pääjohtajatkin sinuttelevat kuin ihminen ihmiselle.

Suomalaiset ovat toista maata

Yleistä sinuttelua on Suomessa ehdotettu monestikin. Onpa sekä Hankasalmella että Kiteellä tehty oikein korkean tason päätös sinuttelusta.

Hankasalmelaiset ovat teettäneet rintamerkin, jossa lukee "Saa sinutella". Rintamerkin saa ostaa markalla, ja tulot käytetään hankasalmelaiseen lähetystyöhön Ambomaalla.

Kiteellä kunnanvaltuusto teki syyskuussa 1970 suosituluontoisen päätöksen yleisestä sinuttelusta kuntalaisten kesken. Perusteluna päätökselle kertoi kunnanjohtaja Aarni Vepsä, että "teitittely on jäänne luokkayhteiskunnasta, eikä sitä enää tarvita — sinuttelulla toivotaan päästävän läheiseen ja välittömään kontaktiin lähimmäisen kanssa". Jo seuraavana päivänä teki Kiteen yhteiskoulun rehtori ensi töikseen sinunkaupat kaikkien oppilaidensa kanssa. Oikein. Ja Kiteen paikallisen poliisin Risto Immosenkin mielestä sinuttelu oli hyvä asia, "jos sillä päästäisi läheisempään kanssakäymiseen asiakkaiden kanssa".

Helsingin ylipormestari Teuvo Aurakin imoitti helsinkiläisille, että hänen puolesta kyllä sopi, että: Teuvo vaan!

Vaan eipä sinuttelu käynyt Enontekiöllä, jossa kunnanvaltuusto vastusti kunnanhallituksen esitystä yleisestä sinuttelusta. Valtuuston mielestä teitittely on hyvän tavan mukaista. Eikä ole sopinut sinuttelu monelle muullekaan suomalaiselle kuten oheisesta luettelostamme nähdään.

Demokraattiseksi kehittyvässä yhteiskunnassa jännittäminen on jälkeenjääneisyyttä. "Teitittelystä on pidettävä kiinni", sanovat kuitenkin demokratian "ääriarvot", Kokoomuksen ja Skdl:n eduskuntaryhmien puheenjohtajat (Olavi Lähteenmäki ja Paavo Aitio). Ja maatalousministeri Kaasalainen se vasta hieno herra oli, kun kollegaansakin puhutteli tv-keskustelussa koko ajan, että "Herra Oikeusministeri".

Yleisradio Oy on toiminut edelläkävijänä sinutteluasiassa. Sinuttelupäätös tehtiin 1967, eikä siitä ole mitään huonoja kokemuksia. Yleisradion esimerkkiä noudattaen moni suurikin liikeyritys on tehnyt sisäisen sinuttelupäätöksen. Mainittakoon että Lehtimiehet Oy:ssä on aina sinuteltu ilman päätöstäkin, ja kaikki asiat luistavat silti.

Kokemuksesta kannatamme Helsinki-päivän toivomuslaatikkoon vuonna 1968 pudotettua aloitetta sinuttelusta Helsingissä. Kannatamme sitä koko Suomen osalta.

Eikä ohjesääntökään kiellä molemminpuolista arvonantoa, vakuuttaa armeijan edustaja.

Kielen vapautuneisuus on mielen vapautuneisuutta, sanovat kieliasiantuntijat.

Niin että terve vaan, sinä Suomen kansa.

Yhteiskunnassamme on laitoksia, jotka toimivat arvojärjestysperiaatteella ja jotka siten ovat herroittelun ja teitittelyn vankimpia linnakkeita. Esitimme neljän laitoksen edustajalle seuraavat kysymykset:
1. Kannatatteko sinuttelua?
2. Saako Teitä sinutella?

Puolustusvoimien käytäntö:

Virastoissa sinuttelu syntyy itsestään pitkäaikaisten työntekijöiden välillä. Palvelukseen joutuvat miehet vaihtuvat niin nopeasti, että sinuttelua — läheisen suhteen synnyttämistä — ei koeta mielekkäänä, kun ei edes tunneta toisiaan.

Nykyinen yleinen palveluohjesääntöluonnos sotilaan oikeuksista ja velvollisuuksista määrää käyttämään puhuteltaessa monikon toista tekijämuotoa, tai vain arvoa ja tekijänimeä yhdessä. Esimies voi puhutella alaistaan myös sukunimellä. Mikäli sotilashenkilöt ovat lähemmin tutut keskenään voidaan käyttää sinuttelua myös virkatehtävissä huomioon ottaen yleiset käyttäytymissäännöt ja olosuhteiden asettamat rajoitukset.

Sotilaskoulutuksen tavoitteena on edelleen sotakelpoisen joukon luominen, ja on tilanteita, joissa vain rangaistusuhkaan vetoamalla selvitään, ja joissa tasa-arvoisuus johtaa anarkiaan, kertoi kapteeni virkansa puolesta haluamatta itse ottaa kantaa, niin kuin sotilaat tekevät.

Kirkon käytäntö:

Papit ovat työssään olleet aina sinuja keskenään, ainakin nuorisotyössä se on luonnollista, sanoo pastori Erkki Arhinmäki. Sinuttelu osoittaa henkilökohtaista valintaa keskustelussa, ei ihmisessä mikään muutu, jos hän sanoo, että sinä Herra Pääjohtaja, ja vapisee yhä. Tähän asti ihminen on sinuttelulla ilmaissut tunteensa — halu sinutella on voinut syntyä pultsarin kanssa ja toisaalta ei pääjohtajan kanssa. Kun eriarvoisuus väistyy ja samanarvoisuus lisääntyy, se auttaa ihmisiä tulemaan helpommin toimeen keskenään, ja tämähän on kirkon ja kristinuskon eräs perusidea: läheisyys. Teitittely perustuu eriarvoiseen yhteiskuntaan ja suomalaiselle luonteelle on lisäksi pidetty tyypillisenä tärkeyttä ja tosikkomaisuutta.

"Kirkon hierarkia toimii hengellisellä ja taloudellisella alalla ja siellä on samoissa elimissä johtavia ja alaisia. Sinuttelu toimii sodotusti, alaiset pelkäävät liikaa. Kirkko ei kyllä tarvitsisi perinnäisiä arvoasemia ollakseen toimiva. Onneksi naurettavat korkeasti kunnioitettu -fraasit ovat jääneet pois", sanoi kirkkoneuvos Rissanen ja vastasi
1. pitävänsä sinuttelusta
2. pitävänsä siitä myös kun se kohdistuu häneen itseensä.

Poliisivoimien käytäntö:

Paljon tekemisissä olevat sinuttelevat toisiaan.

Ylipoliisipäällikkö Fjalar Jarva:

1. Olen valmis sinuttelemaan, mutta ihmisten keskeisiä tapoja ei hoideta käskemällä. Tyttöjen kanssa olen tarkka — kotona on opetettu ettei pidä sinutella.

2. Saa sinutella, ei se arvonanto ole teitittelystä kiinni — sitä sopii ainakin toivoa.

Näin sanoi ylipoliisipäällikkö. Hänen alaisena on laitos, jonka komisarioiden ja konstaapeleiden ja etsivien ynnä muiden ohella on arvonimi "herra toimistopäällikkökin". Se karjutaan mm. poliisikoulun käytävällä sotilaallisessa järjestyksessä kuin kenraalille.

Palolaitoksen käytäntö:

Ei ole normia, käytäntö riippuu aikaisemmista henkilösuhteista. Teitittelyä puoltaa se, että on olemassa henkilöitä, joita sinuttelu kiusaa. Käyttäytymisen perustana pitäisi olla toisten ajatteleminen.

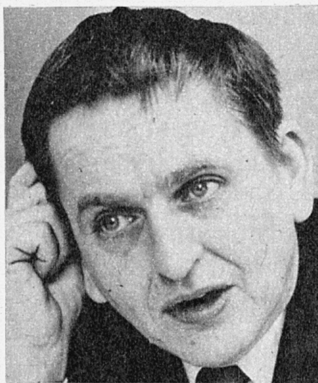
Palopäällikkö Alho:

1. Periaatteessa kannatan — kehityksen sinuttelua kohti olisi tapahduttava luonnollisesti. Se on hyvä kehitys.

2. En pane pahakseni, jos minua sinutellaan. Alussa voi ihmetyttää, jos joku alainen sinuttelee, koska se poikkeaa yleisestä tavasta, mutta arvovalta ei kyllä mielestäni ole riippuvainen puhuttelusta vaan teoista.

KÄÄNNÄ

Ollaan kaikki sinuja

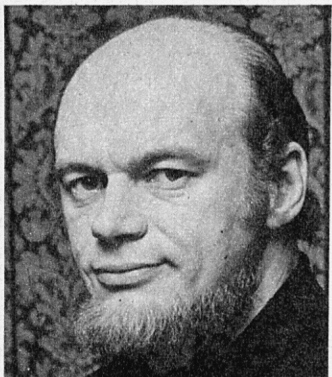

Olof Palme, Ruotsin pääministeri. "Toivon että koko Ruotsin kansa sinuttelisi minua."

Teuvo Aura, Helsingin ylipormestari. "Teuvo vaan."

Veikko Vennamo, SMP, kansanedustaja. "Olemme kauan olleet tällä linjalla. Puolueessamme kaikki sinuttelevat toisiaan."

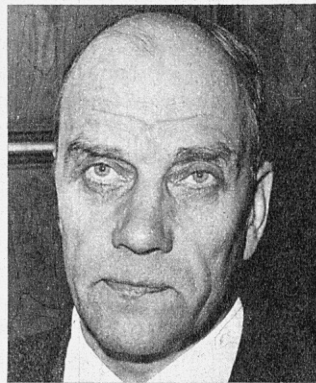

Olavi Viitamäki, Helsingin yliopiston psykologian professori. "Sinuttelun yleistyminen on välillisesti askel eteenpäin demokratisoitumisessa. Kannatan, mutta ei määräyksillä vaan liukuen."

Anna-Liisa Hyvönen, Skdl, pääsihteeri. "Kannatan lämpimästi. Miksi tehdä elämä monimutkaisemmaksi kuin mitä se on?"

Pertti "Spede" Pasanen, kansantaiteilija. Siinä määrin luisuvalla pinnalla, että sinuttelee kaikkia naisia. Nim. Arvokkuutta vaativa, IS 10. 2. 1971

Yrjö Rantala, sos.dem., kunnallisneuvos. "Se nyt on se ja sama, kyllä minullekin sinuttelu sopii."

Ei olla

Nestori Kaasalainen, kepu, ent. maatalousministeri, Alkon johtaja. "Herra Oikeusministeri . . ."

Uolevi Raade, pääjohtaja, Neste Oy. Ei vastausta. — Sihteeri kysytyään Raadelta: "Ei ehdi ottaa kantaa kaikenlais . . . tarkoitan, ei ehdi keskittyä nyt tähän asiaan."

Matti Sadeniemi, professori. "Sinuttelu on muoti-ilmiö, josta ei mielestäni ole hyötyä."

Pentti Poukka, kok, päätoimittaja. "En kannata. Massasinuttelussa kadotetaan jotain, ihmissuhteiden välinen pieni nyanssi häviää."

Paavo Aitio, Skdl, kansanedustaja. "Teitittely on vanha tapa ja siksi siitä olisi pidettävä kiinni."

Jussi Saukkonen, kok, Helsingin kaupunginvaltuuston pj. "Meillä on täällä niin paljon ulkovaltojen edustajia . . . Taitaisi syntyä melkoinen sekaannus."

Erik Witting, RKP, pankinjohtaja. "Kyllä kai se Kiteellä, mutta eipä taida Helsingissä. Se on niin henkilökohtainen asia."

Tilatkaa HYMY heti - saatte syksyn numerot

yli 500

sivua Suomen suosituinta luettavaa ilmaiseksi.

Tämä on todella kouriintuntuva lehtietu Teille. Uutena Hymyn tilaajana saatte loppuvuoden numerot ilmaiseksi heti seuraavasta numerosta alkaen. Se merkitsee yli viittäsataa Hymyn sivua kaupanpäällisenä! Kannattaa toimia heti, sillä Hymy on edelleen ylivoimaisesti maan suurin aikakauslehti. Värikäs kuin elämä itse ja avomielinen kuin päiväkirja. Hymy on tänään sitä mitä moni muu lehti haluaisi olla. Siksi ainakin Hymy on syytä tilata.

TUTUNKAUPPAA VIELÄ VANHALLA HINNALLA

Syyskuun aikana saavat Hymyn entiset tilaajat tutun lehtensä vielä vanhalla hinnalla. Tarjous on voimassa 30. 9. saakka. Toimikaa sitä ennen. Postittakaa oheinen kuponki tänään:

Tilaan Hymyn vuodeksi 1972 hintaan 21:— ☐
Uutena tilaajana saan loppuvuoden Hymylehdet ilmaiseksi seuraavasta numerosta alkaen. (Tilaus meillä 15. 9. mennessä.)
Uudistan Hymyn tilaukseni vanhalla hinnalla ensi vuodeksi 20:— ☐
Tilausmaksun suoritan laskunne saavuttua marraskuussa ☐ tammikuussa ☐ helmikuussa ☐

nimi

lähiosoite

postinumero postitoimipaikka

Kustantajan merkintöjä varten:

KL	MYYJATUNNUS				
20	0000S				
POSTIKOODI	KP	LEHTI	ALK AIKA	KESTO	HINTA

Tampere 10 Lupa n:o 569

POSTI-
MAKSUN
MAKSAA
HYMY-
LEHTI

hymy LEHTI
Puutarhakatu 16
33003 TAMPERE 300

Martti ja Sigrid Siikanen pakkasivat entisessä kodissaan tavaroitaan heinäkuun viimeisenä päivänä häätökäskyn saatuaan. Heillä ei ole enää paikkaa missä asua. Rahat ja miehen terveys ovat menneet. Kaikki eivät kestä kovaa liikemaailmaa.

LIIKEMAAILMA EI OLE MIKÄÄN KASVIHUONE!

se on armoton maailma

JOSSA HUIJATAAN HYVÄUSKOISEN VIIMEINENKIN PENNI

Teksti:
JUHA NUMMINEN
Kuvat:
TAPIO ELO

Molemmat itkivät sinä lauantaina — nainen ja mies. He pakkasivat viimeisiä tavaroitaan pahvilaatikkoihin talossa, joka oli ollut vuosikymmeniä heidän kotinsa. Viimeistä kertaa he lämmittivät rakasta saunaansa. Maailma on vienyt kylmästi ja kavalasti kaiken Martti ja Sigrid Siikaselta. Heidän tarinansa vauraista kauppapuutarhureista ravintolanomistajiksi ja sitä tietä pennittömiksi on murheellinen esimerkki siitä, mihin hyväuskoisuus voi johtaa.

Kun Martti ja Sigrid Siikanen lähtivät 1965 seikkailulle viidakkoon, jota sanotaan liikemaailmaksi, se merkitsi samaa kuin kaksi kanaa olisi joutunut kymmenen ketun kanssa samaan aitaukseen.

Tapa, millä Siikaset onnistuivat lyhyessä ajassa menettämään sievoisen omaisuutensa, kuvastaa — kauniisti sanottuna — ällistyttävää avuttomuutta.

Se osoittaa, mitä tapahtuu, kun kaksi vaurasta yrittää rikkaaksi ilman edellytysten häivää.

Emme sano tässä jutussa ketään HUIJARIKSI.

Mutta se ei vie pohjaa siltä, että Martti ja Sigrid Siikasta on HUIJATTU.

Hyvänahkainen kauppapuutarhuri ja hänen puhelias vaimonsa ovat saaneet tuta hyvin surullisella tavalla, että liikemaailma ei ole mikään kasvihuone.

Martti ja Sigrid Siikanen menivät naimisiin 1946 ja ostivat velaksi tilan Helsingin maalaiskunnan Simonkylästä.

He perustivat kauppapuutarhan, joka alkoi menestyä hyvin — olihan Martti Siikanen tunnettu ja tunnustusta saanut kauppapuutarhuri.

Maan arvo Helsingin ympärillä kohosi nopeasti niin, että viimeisimmän arvion mukaan Siikasten maatilkun ja talon arvo oli noin 300 000 markkaa — ja asemakaavan valmistuttua se olisi noussut 400 000—500 000 markkaan.

Martti ja Sigrid Siikasen velaton omaisuus oli siis varsin mukava ja rahaa oli kuulemma jonkin verran vielä säästössäkin pahojen päivien varalle.

Tuho alkoi siitä, että Sigridin poika Olavi, jonka Martti Siikanen oli ottanut nimiinsä, tutustutti vanhempansa romukauppiaan poikaan Rainer Grönroosiin, johon oli ystävystynyt Viipurin Nyrkkeilijöissä.

Rainer Grönroos alkoi puhua Siikasille, että nämä ryhtyisivät hänen kanssaan bisneksiin. Olisi hyvä kohdekin: ravintola Kuoppa Vilhonkatu 6:ssa, Helsingin keskustassa.

Ravintola Kuopan, joka sijaitsee kivenheiton päässä Helsingin Rautatientorilta, omistaa nyt Eila Pellinen. Hän ei ole sama Eila, joka iskelmiä lauleskelee, vaan Turusta tullut kova yrittäjä, joka sanoo pistävänsä pian pystyyn toisenkin ravintolan Helsinkiin.

Kuoppa on eräs eniten olutta myyvistä ravintoloista Helsingissä — liikevaihto pyörii 120 000—150 000 markan hujakoilla kuukaudessa.

Aikansa kutsua kuunneltuaan Martti Siikanen, joka ei suinkaan itsekään sylkenyt lasiin, alkoi nähdä ravintoloitsijan hommissa mukavan tavan päästä yhtä aikaa ilon ja rahan lähteille.

Hän oli joutunut heikentyneen terveytensä vuoksi vuokraamaan kasvihuoneet vieraille mielestään vähäisestä hinnasta, joten menestyvä ravintola tuntui hyvältä tavalta saada lisää rahaa.

Kesäkuussa 1965 Grönroos sai siis tahtonsa läpi — Keskusravinto Oy eli ravintola Kuoppa vaihtoi omistajaa 600 000 markan hinnalla.

Siikanen antoi kauppaan 250 000 markkaa ja Grönroos 50 000 markkaa. Loput 300 000 markkaa jäätiin velkaa ravintolan entiselle omistajalle Kalle Immoselle.

Rahat kauppaan Martti Siikanen sai Sinebrychoff Oy:ltä joka antoi ne Siikasten tilan kiinnityspapereita vastaan.

Koffin etuhan oli, että hyvin olutta myyvä Kuoppa jatkoi toimintaansa.

Vaikka Siikanen rahoitti yritystä 250 000 markalla, hänen nimeään ei mainittu lainkaan kauppakirjassa. Ostajana esiintyi ainoastaan Rainer Grönroos, joka sai oman osuutensa 50 000 markkaa lainaksi pankista Kuopan osakepapereita vastaan.

Myöhemmin — Martti Siikasen kertoman mukaan erittäin monien kyselyjen jälkeen — tehtiin päivämäärätön sopimus, jossa ilmoitettiin, että Grönroosin hallintaan joutuneista 78:sta Kuopan osakkeesta 73 siirtyi Martti ja Sigrid Siikaselle ja 5 osaketta jäi Grönroosille, joka ryhtyi yhtiön toimitusjohtajaksi.

Puolitoista vuotta Rainer Grönroos lypsi Kuoppaa, Martti Siikanen kertoo.

KÄÄNNÄ

se on armoton maailma

Liikemaailma ei ole kauppapuutarha. Sen sai raskaasti kokea Sigrid Siikanen. Heinäkuun lopussa hän kävi viimeisen kerran tutussa kasvihuoneessa, kyynelsilmin.

— Joka ilta hän haki rahat kassasta, eikä jättänyt aina edes vaihtorahoja jäljelle... Velat ja verot jäivät maksamatta.

— Mukana oli alusta pitäen lainopin kandidaatti Olavi Suhonen, joka oli ollut myös entisen omistajan Kalle Immosen asianajaja.

Oman osuutensa Kuopasta vei Martti Siikasen kertoman mukaan myös ravintolan silloinen kassanhoitaja Maija Lehtonen.

Puolessatoista vuodessa Rainer Grönroos sai Kuopasta tarpeekseen ja joutui jättämään sen Martti Siikasen hoitoon.

Siikanen piti Kuoppaa vain muodollisesti — tosiasiassa firmasta vastasivat lainopin kandidaatti Suhonen ja kassanhoitaja Maija Lehtonen.

Tuloksena oli toivoton sekasotku, jossa Siikasen nimiin kasvatettiin yli 488 000 markan velat Keskusravinto Oy:lle, jossa verot jätettiin edelleen maksamatta ja jossa Kalle Immonen maksettiin ulos yhtiöstä.

Syyskuussa 1969 Keskusravinto Oy oli kypsä ottamaan vastaan ensimmäisen kunnollisen tilintarkastuksen. KHT-tilintarkastaja Curt Martinsen totesi, että yhtiön tilit eivät vastanneet kirjanpitolain henkeä eivätkä käsitystä hyvästä kauppiastavasta.

Tilintarkastaja kirjoitti mm.: "Kassanhoitajan oman ilmoituksen mukaan on hän hävittänyt kaikki shekkitiliä koskevat tiliotteet vuosilta 1966—68, joka on luonnollisesti omiaan herättämään ihmettelyä. Onhan kaikki kirjanpitoon liittyvät tositteet ja muut asiapaperit säilytettävä 10 vuotta."

Lisäksi tilintarkastaja totesi, että vaikka yhtiöllä on ollut sekä postisiirtotili että shekkitili Osuuskassassa, niin kirjanpidossa esiintyy ainoastaan kassatili, jonka kautta on kirjattu kaikki viennit.

Tilintarkastaja kiinnitti myös huomiota siihen, että toinen vuositilintarkastaja, lainopin kandidaatti Suhonen on puuttunut ja tavallaan ohjannut yhtiön juoksevaa kirjanpitoa kenenkään valtuuttamatta häntä siihen.

Tilintarkastajan mukaan Kuopan hoidossa on käytetty väärin Siikasten hyväuskoisuutta ja tietämättömyyttä.

Lisäksi kertomuksesta kuvastuu täydellinen tilinpidollinen kaaos.

Koska yhtiön kirjanpito osoitti kohtuutonta, täysin näennäistä voittoa, yhtiön verot tietenkin kasvoivat kohtuuttomiksi.

Nyt alkoi Sinebrychoff Oy vaatia saataviaan — 250 000 markan lainasta oli maksamatta 185 000 markkaa.

Saadakseen vero- ja velkataakkansa pois, Martti ja Sigrid Siikanen päättivät myydä Keskusravinto Oy:n eli ravintola Kuopan.

Myyjäksi he ottivat iäkkään kiinteistövälittäjän Uno Backmanin, joka löysi pian Kuopalle uuden ostajan: rouva Eila Pellisen.

Rouva Pellinen teki kesäkuussa 1970 kaupat 540 000 markalla — keskioluen sanottiin pudottaneen ravintoloiden hintoja, joten Siikaset joutuivat myymään Kuopan 60 000 markkaa halvemmalla kuin olivat sen ostaneet.

Käteisenä Eila Pellinen maksoi yli 283 000 markkaa, mutta sai siitä huolimatta kaikki Keskusravinto Oy:n osakepaperit haltuunsa — ilman vakuuksia, kertoo Martti Siikanen.

Uusi omistaja otti tietenkin velkaa osakepapereita vastaan, mutta ei suinkaan maksaakseen Siikasille, vaan suoriutuakseen vanhemmista veloistaan.

Ne hieman yli 283 000 markkaa, jotka Siikaset saivat, menivät pankin kautta velkojille.

Koska Eila Pellinen ei pystynyt maksamaan Kuopan henkilökunnan palkkoja, noin 7 000 markkaa, nämä hakivat yhtiön konkurssiin, joka tapahtui syksyllä 1970.

Näin siis Eila Pellinen ei maksa 256 000 markan velkaansa suinkaan Siikasille, vaan Keskusravinto Oy:n konkurssipesälle.

Koska Siikasten velka 185 000 markkaa Sinebrychoffille oli suunnilleen suureksi osaksi maksamatta, velan vakuutena ollut kauppapuutarha myytiin viime helmikuussa pakkohuutokaupalla, jolloin sen hinnaksi tuli 140 0000 markkaa.

Oman, hämärän lukunsa Siikasten onnettomuudessa muodostaa aikamiespoika Olavi Siikanen, jonka taskuihin lienee joutunut hyvin paljon rahaa Kuopan kassoista.

Viimeisenä temppunaan ennen lähtemistään ulkomaille Olavi Siikanen osti konkurssiin menneen Keskusravinto Oy:n katteettomalla shekillä auton ja myi sen seuraavana aamuna.

Viimeisten tietojen mukaan hän lekottelee Kanarian saarilla kolmen huoneen huoneistossa ryypiskellen.

Nyt siis ovat 64-vuotias Martti Siikanen ja hänen hieman nuorempi vaimonsa Sigrid puilla paljailla.

Heillä ei ole edes asuntoa — tätä kirjoitettaessa Martti Siikanen oli hoidettavana lukuisista, vaikeista sairauksistaan Meilahden klinikalla, ja Sigrid Siikanen asusti sukulaisten luona Pohjanmaalla.

Heillä on häviävän pienet mahdollisuudet saada takaisin menettämiään rahoja.

Ja uuden elämän aloittaminen tuntuu myös täysin mahdottomalta. □

Aina on tilaa vielä yhdelle, joka käyttää Rexonaa.

Ei raikkaana pysyminen ole mikään vaikea juttu. Vaikka olisi miten paahtava päivä. Kaikki alkaa deodoranttisaippuasta. Sellaisesta, joka sisältää hajubakteereja tappavaa ainetta. Vasta silloin Sinulla on kanttia mennä lähelle muita. Vaikka vähissä vaatteissa.

Raikasta kesää. Rexona.

"Niin nuorina, voittoisina..."

opiskelija-humua sodan-jälkeisessä maassa

Mauri Sariola jatkaa muistelmiaan. Rysäykset seuraavat toistaan. Nyt hän kertoo kuinka opiskelurahat hupenivat viihtyisissä ravintoloissa, kuinka "luvut jäivät ja kirjoja nakersi koi". Sodan aikana hukkaan menneistä nuoruusvuosista oli saatava korvaus. Kyllä Sariola myös opiskeli ja tehokkaasti. Vuonna 1947 hän oli paria tenttiä vaille valmis. Mutta kuinka ollakaan, rakastettu joutui matkustamaan kauas ulkomaille. "Jotenkin siinä touhussa kai sydän vähäsen särkyi", kertoo Sariola. Moni muukin asia kuin opiskelu meni noihin aikoihin perin kehnosti.

Professori Unto Kupiainen on kirjoittanut monia viisaita asioita. Mutta vaikka hän ei olisi runoillut kuin kuuluisan 'Teinilaulunsa', hän olisi kyllä jäänyt kirjallisuushistoriaan. Eli miten se alkaakaan:

"Me saavuimme kerran Helsinkiin
niin nuorina, voittoisina;
pian palattais taas — niin päätettiin —
joka ainoa maisterina.
Muut tulivat silloin ja tekivät niin
me jäimme jäljelle Helsinkiin."

Onpahan hieman surunvoittoisen huumorin sävyttämää tekstiä. Ja aina vain paranee, kun seuraavissa säkeissä kerrotaan, miten välillä opiskeltiinkin oikein ankarasti, mutta sitten: "Mutt valkeus yhden keväisen yön/ Yks Annikki syleilyllä/ tuhat kertaa suuremman riemun toi/ luvut jäivät ja kirjoja nakersi koi."

Kun olimme Olli Aulangon kanssa — myöhemmin kansanopistonjohtaja ja kansanedustaja — kirjoittautuneet sisään jaloon keisarilliseen Aleksanteri ensimmäisen yliopistoon, lähdimme virkeinä tähyilemään kadulle. Oli kirkas syyspäivä ja värit leimusivat Esplanadin puistikossa.

— Tuntuu ihan siltä, sanoi Aulangon Olli, — että tuolla sodassa meni jokunen vuosi nuoruutta hukkaan. Nyt on kiire ottaa ne tappiot takaisin.

— Mitä meinaat? kysyin epäluuloisesti.

— Tuollahan vilkuttaa yksi ystävällinen krouvin kyltti. Eikös poiketa sinne ja oteta tuoppi tanakasti kouraan...

Adlonin tampuurimajuri

Sodassa olimme kasvaneet ulos siviilivaatteistamme eikä ollut hämäläispojilla muutenkaan Emil Elolla teetettyä valkoista paitaa yllä. Joku taisi olla isän vanha, jonka irtokaulus kiinnitettiin isolla niskanapilla. Ja muutoinkin oli sellainen maalaisen ympärilleen pällistelevä luonto. Kävelimme Adlonin linnanpihan läpi ja minua alkoi jo siinä

KÄÄNNÄ

Tässä valossa...

INTERPLAN

Nyt meillä on Pittsburgh, merkkilasi. Tavallista kirkkaampi ja tavallista tasaisempi.

Kirkkaat ikkunat

On ikkunoita, joista ei pesemälläkään saa kirkasta. Pittsburgh-ikkunalasi on tavallista tasolasia huomattavasti parempaa. Ulospäin se näyttää vain puhtaalta ikkunalta. Sisäpuolelle se tietää entistä enemmän valoa oleskelu- ja työtiloihin.

Selkeät maisemat

Pittsburgh-ikkunalasi on myös tavallista tasaisempaa. Eroa ette huomaa, jos vertaatte kahta lasia käsissänne. Mutta ikkunoissa Pittsburgh antaa selkeän ja vääristymättömän kuvan maisemistanne — ja naapureista.

Samalla hinnalla

Kaikki lasit eivät ole samanlaisia, vaikka siltä näyttäisi. Joukossa on yksi merkkituote: Pittsburgh. Se on tavallista parempaa ikkunalasia.

Pittsburgh-lasi

Aikaisemmin oli Pittsburgh-lasi tuontitavaraa. Nyt sitä pystytään valmistamaan Suomessa, Lahden Lasitehtaan uudessa tehdaslaitoksessa. Tuonti on laskenut minimiin ja lasin korkea laatu on avannut uudet näkymät kotimaiselle lasinjalostukselle. Ennen muuta on Pittsburgh erinomainen lasi Polarpane- ja Solarpane-elementteihin.

Muistakaa nyt vaatia PITTSBURGH-ikkunalasia — Lahdesta!

LAHDEN LASITEHDAS

Lahti 918-25051

opiskelija-humua sodanjälkeisessä maassa

vaiheessa hienous hirvittää. Kaiken lisäksi oli Ollin kainalossa sanomalehtipaperiin kääritty hauki. Sen olimme ostaneet torilta ja aikomus oli tehdä opiskeluboksissa spriikeittimellä kalakeitto.

Aulangon Olli sitä vastoin ei ujostellut lainkaan. Hän ojensi kalapaketin hienoon virkapukuun sonnustautuneelle ja kaikin puolin sileäksi suitulle portieerille. Kun Olli sitten alkoi riisua ikäkulua kumisadetakkiaan, portieerin ilme kääntyi sekä ylhäiseksi että paheksuvaksi.

— Valitettavasti ei käy. Tämä on ensi luokan paikka.

— Häh?

Olli alkoi mitellä portieeria katseellaan. Sitten hän tiedusteli:

— Missäs noin niin kuin tuli oltua silloin, kun satoi rautaa? Mamman villakopassa, vai? Vaiko siinä samassa vaatenarikassa tampuurimajurina kuten nytkin?

Ollilla oli kai kanttia kysyäkin noin. Hän sattui olemaan Mannerheimristin ritari, nimitetty numerolla 130. Minä siinä sivulla seisten kauhistuin kuitenkin kokonaan ja aloin katsella olkani yli uloskäytävää. Portieeri puolestaan oli käynyt kiukusta kalpeaksi.

Hän ärjäisi:

— Kenraali Pajarin rykmentissä ja koko ajan etulinjassa. Jos asia sattuu teille kuulumaan!

— Jassoo, Olli sanoi juoneasti. — No, älä sitten nyrpistele sitä hienoa nokkaasi, un kerran aseveljiä ollaan.

Sisään päästiin.

lahkiaisia a tikkuviinaa

Saliin ehdittyä tuli valkouseroinen, hienoksi maalattu . hyvältä haiseva nainen pöy- in ääreen. Hän nosti toista nueksi nypittyä kulmakar- ansa ja tiedusteli:

— Mitä herroille saisi olla? Sana 'herra' oli korostettu niin viileään sävyyn, että merkitys muuttui kokonaan päinvastaiseksi. Olli ei kuitenkaan tästäkään häkeltynyt vaan kysyi remseästi:

— Mitä saa ilman korttia?

Kysymys olikin aiheellinen, sillä niihin aikoihin olivat voi, leipä, maito, liha, kala, perunat, kananmunat ja vihannekset kortilla. Ja tietysti oli rahakin kortilla, ainakin opiskelijoilla. Meillä sitä sattui kuitenkin olemaan rutkanlaisesti. Itse olin saanut kotoani määrärahan. Olli puolestaan oli ritariksi nimityksen yhteydessä saanut lain silloin määräämän 50 000 markan kertakaikkisen korvauksen ja aikoi ilmeestään päätellen antaa seteleille vähän vauhtia.

Nainen tuumi hetken.

— Nahkiaisia, hän totesi sitten. — Niitä saa.

Vanajaveden rantamilla varttunut Aulangon Olli kysyi hämmästyneenä:

— Mitäs eläviä ne ovat? Olen kuullut vain huhupuheina, että ne syövät hukkuneita merimiehiä.

Kun naisen ilme värähti, Olli lisäsi:

— Mutta kaipa ne tikkuviinan kanssa alas menevät. Tuokaapas niitä.

Huomautettakoon tässä että sodan hävinneessä maassa ei sellaisista juomista kuin viskistä ja konjakista voinut vielä vuonna 1945 uneksiakaan. Mutta janoiselle kansalle oli huolehtivainen hallitus keitättänyt jostain Kotkan selluloosatehtaan jätelipeistä juotavaa. Kun samaan sotkuun lisättiin vielä pari katajanmarjaa tynnyriä kohden, juoma muuttui oikein grogina juotavaksi katajanmarjaviinaksi.

Tilaus toteutettiin. Ja Adlonissa tulikin istutuksi ensimmäinen syksy niin tiiviisti, ettei opintokirjaan ilmestynyt yhtään tenttimerkintää. Mutta sitten ryhdistäydyttiin. Kevätlukukaudella sain jo peruskurssit suoritetuksi ylempää oikeustutkintoa varten. Prosessioikeuden kirjallisessa kuulustelussa olin jopa paras. Mikä hämmästyttävä ja koskaan enää toistumaton sattuma johtui siitä, että kysyttiin tuomioistuimen ja oikeusministeriön valtasuhdetta. Sattumalta oli takavuosina jäänyt mieleeni sanomalehdistä uutinen, jossa Helsingin raastuvanoikeus oli kumonnut oikeusministeriön IKL:n lakkauttamista koskevan päätöksen ja loistin niillä tiedoillani.

Mutta sitten tulikin tänka på.

Taas on nahka uhverissa

Peruskurssien jälkeen piti suorittaa sekä suomen- että ruotsinkielen ymmärtämiskoe. Suomesta tietysti selvisin, mutta ruotsissa tuli toppi. Kävin kaksi kertaa yrittämässä. Joku ukko luki kateederista Hufvudstadsbladetin tekstiä ja tämä olisi pitänyt siinä siunaamassa kääntää paperille suomeksi. En ymmärtänyt höykäsen pöläystä ja paperini tietysti hylättiin kahdesti.

Nyt tuli raumalaisittain sanottuna därkk ja dodine daegg.

Säännöissä nimittäin oli pykälä, jossa ilmoitettiin, että kolmannet reput merkitsivät tien nousemista kokonaan pystyyn lainopillisessa tiedekunnassa. Sen jälkeen ei enää saanut yrittää. Ja lopputenttejä ei päässyt suorittamaan ilman että oli ensin esittää todistus hyväksytystä ruotsinkielen ymmärtämiskokeesta.

Mutta hätä keinot keksii.

Tielleni sattui Justus Björksten — missähän hänkin nykyisin lienee? — ja sanoin Justukselle:

— Nyt tehdään pikkuinen juju.

Selitin ideani. Justus oli heti mukana. Hän oli ruotsalaisesta kodista ja siis hallitsi kielen. Päätimme tehdä niin, että Justus hivuttautuisi mukaani tähän kolmanteen ja ratkaisevaan tenttiin. Se pidettiin suuressa auditoriumissa ja penkit olivat täynnä opiskelijoita. Justus ottaisi muina miehinä myös puhtaan paperin ja kirjoittaisi sen yläkulmaan minun nimeni. Sitten hän kääntäisi kuulemansa tekstin sujuvasti suomeksi ja lopulta minä veisin paperin tenttijälle ja näyttäisin valokuvalla varustetun opintokirjani. Sillä välin piti Justuksen hivuttautua muina miehinä yleisessä tungoksessa ulos salista.

Housut tulessa

Määräpäivänä Justus kuitenkin alkoi empiä ja ryhtyi melkeinpä vetämään länkiä kaulaansa.

— Jos siitä tulee käry?

Minulla oli itselläkin suu kuivana, mutta yritin valaa puhtia tutinatilassa olevaan Justukseen hönkäisemällä:

— Sinähän kumma mies olet! Asia on sovittu ja ukko aikoo kiivetä perse edellä puuhun . . .

— Ryypyt tässä ainakin tarvitaan.

— Saat vaikka kaksi.

Menimme Hotelli Helsingin yläkertaan. Kello oli kaksitoista ja tentin piti olla kello 14. Meneillään olivat viimeiset rapuajat ja Justus tilasi minun hämmästykseksení niitä ison annoksen keskellä päivää. Ja oli kalpea kuin kuolemaantuomittu viimeisellä aterialIaan. Mutta otettuaan muutaman tuikun hän alkoi punoittaa ja kävi muutenkin rehvakkaaksi. Parin tunnin kuluttua hän oli jo siinä voimantunnossa, että vastaan olisi saanut tulla vaikka norsuja. Mutta nyt aloin minä pahemman kerran huolestua.

— Kuule, älä ota enää! Sinunhan pitää olla kohta tarkkana . . .

Justus vain huitaisi kädellään. — Se vain minulta käy!

Aluksi se todella kävikin. Justuksen kynä lensi paperilla ja hienoa tekstiä tuli. Minä istuin vieressä ja kirjoittelin paperiini vain niitä näitä. Auditoriumissa oli kymmenittäin tenttijöitä ja ajattelin, että kaikki menee oikein mukavasti ja huomaamatta.

Mutta kuinkas kävikään.

Kuumassa salissa Justuksen pää alkoi hiljalleen nuokkua. Sanat harvenivat paperilla ja lopulta kynä pysähtyi kokonaan. Jos oli Justuksella kuuma, niin minulla karsi kylmä selkäpiitä. Ystäväni Justus oli sammumassa kesken kaiken.

Mutta onneksi oli tenttikin loppumassa.

Tempaisin Justukselta paperin ja kirjoitin siihen viimeisen lauseen itse, koska kävi niin onnellisesti, että satuin sen ymmärtämään. Se oli jokin Ahvenanmaan itsehallintoa koskeva lopputeema.

Onni kääntyi kuitenkin pian onnettomuudeksi. Olisihan minun pitänyt käsittää, että oma käsialani oli aivan toisenlaista kuin Justuksen.

KÄÄNNÄ

opiskelijahumua sodanjälkeisessä maassa

Mutta lohduttauduin ajattelemalla, ettei kymmeniä papereita tutkimaan joutuva professori moista huomaa...

Tosi tiukat paikat

Kun tulokset sitten julkaistiin tiedekunnan ilmoitustaululla, etsin kiihkeästi ensin nimeäni hyväksyttyjen joukosta. Sitä ei siellä ollut. Kirosin Justuksen ja hänen ruotsinkielentaitonsa ja aloin etsiä nimeäni hylättyjen sarakkeesta. Sitä ei ollut sielläkään.

Hiukseni nousivat pystyyn. Satuin vilkaisemaan tiedonannon alalaitaan. Sinne oli kirjoitettu:

Ylioppilas Sariola ottakoon henkilökohtaisen yhteyden tutkijaan Säätytalolla keskiviikkona kello 13.

Käsitin heti, että nyt olivat tulossa tupenrapinat. Vilkaisin kelloani. Oltiin juuri tuossa keskiviikossa ja aikaa oli pari tuntia. Oli pakko lähteä tuulettamaan päätään. Vaelsin satamaan ja katselin miettiväisesti laivoja. Olisikohan ollut aihetta valita niistä pisimmälle, vähintäin jonnekin Pernambucoon tai Valparaisoon lähtevä kiulu ja palkkautua oikopäätä matruusiksi...?

Sillä karmea skandaali ei kai ollut vältettävissä. Ei kai riittäisi se, että seinä tulisi eteen yliopistossa. Olin kaiken lisäksi mennyt opiskelurahoja ansaitakseni toimeen kunnianarvoisaan lakiasiaintoimistoon. Lähtö tulisi sieltäkin. Eikä varmaan tämäkään riittäisi. Lopuksi ottaisi konstaapeli korvasta kiinni ja taluttaisi leivättömän pöydän ääreen. Ja kaikkein pirumpaa oli, että olin vakavasti rakastunut lakiasiaintoimiston omistajan tyttäreen. Tämä pitkä vaalea, ylpeäryhtinen ja kaikin puolin hieno tyttö sanoisi taatusti pikapuoleen, että lähdepäs Mauri tassuttelemaan ja vie ne kepulikonstit mukanasi...

No, kohtahan se nähtäisiin.

Paras oli vain mennä määräaikana paikalle. Tuli sitten tuohta tai malkaa!

Menin myös.

— Istukaa, sanoi professori. — Ja ottakaa kynä käteenne.

Pakko oli tehdä niin. Eli kuten herra Hruštšev sanoo muistelmissaan. "Kun Stalin käskee tanssimaan, niin viisas mies tanssii." "Otin kynän käteeni ja hikoilin kauheasti.

— Kirjoittakaa saneluni mukaan!

Selvä peli, ajattelin. Edessäni istuva oppinut Sherlock Holmes oli huomannut paperissa kahdenlaista käsialaa ja nyt katsottaisiin, mikä piti kutinsa. Professori alkoi sanella. Ja minä kirjoitin. Mutta hämhästyksekseni hän saneli juuri tuon Ahvenanmaan itsehallintoa koskevan lauseen, jonka olin taatusti itse kirjoittanut koepaperin loppuun.

Sitten alkoi vertailu. Kulmat kurtussa professori mutisi:

— Jaa, hmh, tämähän kummallista. Sama on ärrän kaarre ja koon sakara. Olenpa tainnut erehtyä epäilyksissäni...

Ällistyin niin, etten ollut ensin uskoa korviani. Mutta sitten käsitin. Arvon professori oli otaksunutkin asioitten olevan *niin päin* että minä olin kirjoittanut pääosan tekstistä ja joku muu oli lisännyt viimeisen lauseen. Mutta nythän minä itse olin juuri tuo 'joku muu'.

Hämmästyneenä professori kysäisi:

— Miten on mahdollista, että viimeisen lauseen käsiala poikkeaa muusta tekstistä?

Vastaus putosi päähäni kuin salama taivaalta:

— Herra professori. Siinä lopussa tuli niin kiire, että kirjoitin viimeisen lauseen seisaaltani. Kun siis piti jo lähteä viemään paperia ja...

— Hyvä on, professori keskeytti. Hän kirjoitti todistuksen, jossa luki, että hallitsin tyydyttävästi ruotsinkielen. Hän ojensi sen minulle ja sanoi ystävällinen hymy vanhoissa silmissään: — Olkaa hyvä. Anteeksi epäilykseni.

Johan tuli hontelo olo.

Osittain olin tietysti riemuissani. Taas oli menty läpi yhdestä piikkilangasta niin ettei monta palasta nahkaa jäänyt roikkumaan. Mutta toisaalta: minkälainen helvetin tuomari sellaisesta miehestä valmistuisi, joka jo opiskeluaikanaan puikki ketunhäntä kainalossa läpi jokaisesta mahdollisesta porsaanreiästä!

Painuin kadulle sekavassa mielentilassa. Jotenkin alkoi jo siinä vaiheessa tuntua, että tämänkin keiton kohtalo joskus vielä syöttäisi minulle kurkun täydeltä takaisin.

Mutta kun seuraavina vuosina tentit sitten menivät hyvin, ajattelin olleeni liian tunteellinen hermoilija. Loikin tutkinnosta toiseen milloin approbaturia hipoen, milloin vallan cum laudeen yltäen. Ja tässä vaiheessa taatusti rehellisesti.

Jäämeren tie

Vuonna 1947 otin lopputilin edellä mainitusta lakiasiaintoimistosta. Opiskeluissani olin jo niin pitkällä, että olin paria tenttiä vaille valmis. Muutenkin työasiat olivat menneet moitteettomasti, mutta jutut olivat muuten kärjistyneet. Toimiston omistaja oli lopultakin päässyt selville, että seurustelin hänen tyttärensä kanssa. Arvattavasti hän oli ihmistuntija, koska hän kiireen kaupalla lähetti tyttärensä mahdollisimman kauaksi ulkomaille, pois ulottuviltani. Ja siinä sille tytölle kävi hyvin. Hän on nyt ruotsalaisen vuori-insinöörin puolisona ja asuu Perussa...

Jotenkin siinä touhussa kai sydän vähäsen särkyi ja päätin hakeutua minäkin kesäajaksi mahdollisimman kauaksi Helsingistä. Ylioppilaskunta oli järjestänyt uittoleirejä Pohjois-Suomeen ja hakeuduin ensin Ii-joen saareen. Oudolta tuntui uittokeksi käteen. Hakeuduin Rovaniemen lähelle pöllisavottaan. Mutta huonosti sopivat saha ja kirveskin vartalolle. Taisi olla meneillään vanhan sananparren toteamus: "Kyllä sika syitä keksii: maa kova, kärsä kipeä."

Nousin aina vain ylemmäksi, kunnes olin Norjan rajan tuntumassa sillä tiellä, joka päättyy Jäämeren rantaan Skibotnin pikkukaupungissa. Kaaresuvannon toisella puolen oli TVH:n työmaa ja kun rahat olivat täysin lopussa ja nälkä kurni suolia, sopi jo lapiokin ihmeen hyvin käteen. Loimme soraa autonlavalle kuutiotaksalla ja työ oli niin rankkaa, että sydänsurutkin lientyivät.

Kyllä muuten on kova tosi, että jo varhain ihmisestä näkee, tuleeko hänestä jotain. Työmaalla heilui soralapion varressa kymmenkunta opiskelijaa, joista yhdeksästä en ole sen koommin kuullut mitään. Mutta huomioni kiinnittyikin siihen kymmenenteen. Hän oli pitkä laiha ripeäotteinen ja varmakäytöksinen nuorukainen. Nimi oli Olli Ikkala.

Eräänä päivänä soramontulla, kun aurinko porotti armottomasti ja sääsket olivat parvina kimpussa. Ikkala oli ainoa, joka vielä illan uupumuksen hetkelläkin säilytti hyväntuulisuutensa. Mutta opin oli hänkin saanut sinä mehut miehestä tyystin imevänä päivänä.

Lapiotaan riiputtaen hän tuli minun luokseni ja sanoi irvistäen:

— Mitäs tykkäät tästä työkalusta?

— No ... enpä oikein tiedä, tuumailin. — Mutta jos työn ja nälän välillä valita pitää, niin kai se ensin mainittu on valittava.

Ikkala katsoi rakkoja kämmenissään.

— Alkaa ihan tuntua siltä, että syksyllä on pantava opintoihin vauhtia...

Sinä päivänä päätimme, että meistä vielä tulisi jotain. Ikkala pitikin päätöksensä. Hänestä tuli ekonomi, lakitieteen tohtori, professori ja verohallituksen pääjohtaja. Mutta ei ole noista tuttavuuksistakaan juuri muuta kuin harmia. Ihan tässä viime aikoina se Ikkalan piru usutt pari alaistaan, erään hallitus neuvoksen ja varatuomarin kimppuuni. Alkoivat kiusalli seen sävyyn tiedustella, kosk ne verorästit maksetaan. Sa noin, että kohtapuoleen. Ku myyntitilitykset tulevat Rans kan, Englannin ja USA: käännöskirjoista. Samalla lä hetin Ikkalalle terveisiä; jo kaisen kai on tässä maailma sa tehtävä velvollisuutensa.

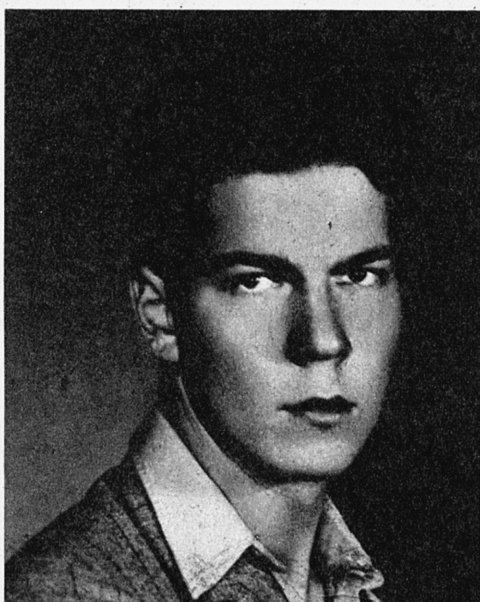
Lähtö maailman turuille

Syksyllä palasin Helsinkiin menin Yhdyspankin palvelu seen. Ensin jouduin pääkon torin remburssiosastolle. Sie lä alkoi muuan kamreeri he

Jur. stud.
Mauri Aukusti Sariola
HAR INFÖR MIG ÅDAGALAGT NÖJAKTIG
FÖRMÅGA ATT FÖRSTÅ SVENSKA SPRÅKET
HELSINGFORS den 21 febr. 1948.
Åke Granlund.

LÖSEN 10 MARK

▲ **Tämän todistuksen Sariola sai vaivojensa palkaksi tekstissä mainitusta hirmuisesta kokeesta. — Enkä osaa ruotsia kunnolla vieläkään, hän toteaa.**

▲ **Kirkkaat ovat silmät ja silkoiset ovat posket — vielä silloin. Kuva Mauri Sariolan opintokirjan alkusivulta vuodelta 1945**

moitiskella, etten osaa laskea jotain vietävän viivästysprovisiota tarpeeksi nopeasti. Pyysin siirtoa. Jouduin Katajanokan konttoriin. Siellä oli esimiehenä S a x e n niminen kuiva herra.

— Ettekö tiedä, että pankkivirkailijan ensimmäinen edellytys on täsmällisyys?

Kysymys lennähti jo kolmantena päivänä, kun myöhästyin viisi minuuttia. Pyysin siirtoa. Jouduin Vallilan konttoriin. Siellä oli esimiehenä vieläkin kuivempi herra, maisteri V i h e r v ä.

— Tänne ei ole tultu tupakoimaan, vaan palvelemaan asiakkaita!

Sanat lausuttiin erittäin kylmäkiskoisesti, kun Vihervä löysi minut takahuoneesta sauhuttelemasta. Ajattelin jälleen pyytää siirtoa, mutta pyyntöä ei enää tarvittukaan. Eräänä aamuna tiskin taakse ilmestyi kovin vaatimattoman näköinen herrasmies. Mistäs minä tiesin, että hän oli O s m o T o i k k a. Ellei ihan pankin pääjohtaja, niin ainakin hänestä seuraava. Ja tekstiä alkoi heti tulla:

— Kauluksenne on likainen.

Katso äijä itse oma kauluksesi! ajattelin. Mutta hillitsin vielä itseni. Ajattelin vain, että kysymyksessä on joku originelli asiakas.

— Sitä paitsi olette väsyneen näköinen.

Nyt aloin jo ihmetellä tällaista puhetta. Mutta säilytin vieläkin vaivoin malttini ja mutisin jotain kohteliasta ja epäselvää.

— Ette kai vain ole krapulassa?

Kysymys sattui sikäli ikävästi, että olin juuri edellisen iltana ollut Kaivohuoneella. Kun en todellakaan edes kuolemakseni aavistanut, millainen herra minua puhutteli, tokaisin:

— Voi olla niinkin.

— Pienessä vai suuressa kohmelossa?

— Sen verran kuin viinasta tulee!

— Edellyttäen, että sitä juodaan ämpärikaupalla, vai?

Kysymys oli jo sitä luokkaa, että jokin vaisto alkoi varoittaa minua. Vaatimattoman näköinen mies tiskin takana oli liian varma. Mutta juuri sinä aamuna olin sillä tuulella, että minua harmitti koko maailma. Kohmelosta se ei niinkään johtunut — sellaiset vain naurattivat nuorena. Mutta olin ärtynyt, kun tentit olivat menneet huonosti, olin masentunut kadotettuani rakastettuni — tosin aivan omien mähläysteni takia — ja muutenkin pankkityö oli alkanut harata pahasti vastaan luonnolleni. Siihen ei sovi levoton sielu; siinä tarvitaan tasapainoisia ja kärsivällisiä ihmisiä.

Vaikka aloin jo epäillä, että minua haastavaan sävyyn tenttaava mies saattoi olla joku pääkonttorin iso herra tai sitten joku hyvin vaikutusvaltainen asiakas, kivahdin hänelle:

— Piru vie! Ämpärillistä viinaa ei näillä pankkivirkailijan palkoilla saada maksuun edes viiden vuoden säästämisellä!

Osmo Toikka suuttui niin, että meni aivan valkoiseksi. Mutta hän ei korottanut ääntään. Sanoipa vain pahaenteisen hillitysti:

— Ehkä on siinä tapauksessa syytä valita hyvätuloisempi ammatti.

Sanoi ja lähti.

Sitten lähdin minä. Maailmalle. Ehkä en ihan neuvon mukaan etsimään sitä parempaa ammattia. Vaan pikemminkin ajamaan takaa sateenkaarta ja virvatulta. □

Ensi numerossa: Merkilliset vaellusvuodet

RUNTELI

Jykä & Rike

Kuvakertomus hyvistä hetkistä

pienestä haaveilusta

ja epävirallisista askelista

Uutuus Lunar

Uudet nauhakkaat Nokialaiset. Värit: Lunarsininen, tummansininen, keltainen, polar-harmaa. Pitävä pohjakuvio. Vapaa-aikaan hyvä fiilis. Lunareilla.

Japanilaispoika opiskelee hypnoosia Suomessa

Maassamme on suhteellisen runsaasti japanilaisia. Ovatko he turisteja? Opiskelevatko he täällä? Mitä he opiskelevat? Ja miksi juuri etäisessä Suomessa? Ja mitä me oikeastaan voimme opettaa kansalaisille, jotka tulevat lähes maailman teollistuneimmasta maasta? Tiskausta ravintoloissa? Mutta kun nämä ”tiskaajat” ovat enimmäkseen oppineita miehiä, useimmilla takanaan akateeminen loppututkinto.
Turussa viime helmikuusta saakka asunut mr Shigeru Handa puolestaan kertoo perehtyvänsä täällä hypnoosiin. Miksi? Hän on koulutukseltaan insinööri. Mihin insinööri tarvitsee hypnoosia?

Teksti: VEIKKO ENNALA Kuvat: PEKKA LAINE

Eräässä hypnotisoija O. E. Hakasalon kolmesta Turussa sijaitsevasta vuokralukaalista asuu ja on jo helmikuusta lähtien tänä vuonna asunut muuan mr Shigeru Handa.

Hän on Tokiosta kotoisin oleva insinööri. Ulkonäöltään hän on tyypillinen Nipponin poika, lyhyehkö, silmälaseja käyttävä, mustatukkainen, ihonväriltään heikosti kellertävä ja silmät mongolipoimujen ansiosta näennäisen ”vinot”.

Melkein jokaisesta Suomen suurimmasta kaupungista tapaa japanilaisia. Kaikki he ovat meidän silmissämme samannäköisiä mutta niin ovat samannäköisiä japanilaisten nähden suomalaisetkin.

Jokaisen täällä vierailevan japanilaisen vaatetus on moitteeton, niin myös heidän käytöksensä. He hymyilevät herkästi mutta siitä huolimatta on vaikea sanoa johtuuko hymy jostakin tietystä syystä, sillä, niin kuin tunnettua, Idän kansat eivät paljasta tunteitaan.

Ainakin he salaavat mahdollisen pahan tuulensa. Vain moukka osoittaa suuttuneensa.

Mr Shigeru Handan käyntikortissa on hänen nimensä sekä japaniksi että länsimaisittain kirjoitettuna. Kortin yläkulmassa on englanninkielinen teksti: ”An artist of paper and a man who is clever with an abacus.” Suomeksi se tarkoittaa miestä, joka on paperitaiteilija ja osaa lisäksi käytellä taitavasti helmitaulua.

Hänen insinöörin titteliään ei kortissa mainita.

Paperi- ja helmitaulutaiteilijan ikä on 24 vuotta.

Tiedossani ei ole, että yksikään japanilainen olisi Suomessa syyllistynyt rikoksiin, naisten petkutukseen kuten esimerkiksi etelä-eurooppalaiset, ei liioin muihinkaan

KÄÄNNÄ

フィンランドの友への
あいさつ状
伴田茂

Tämä japaninkielinen teksti, jonka mr Handa kirjoitti pyynnöstämme, merkitsee suomeksi osapuileen terveisiä kaikille hänen suomalaisille ystävilleen, myös Hymyn lukijoille.

Japanilaispoika opiskelee...

kahnauksiin esivallan tai yksityisten ihmisten kanssa, he eivät juopottele, yhtäkään heistä ei ole tarvinnut karkoittaa tai passittaa maasta. Sosiaaliapuun he eivät ole täällä koskaan turvautuneet.

Toimikoon japanilaiset Suomessa sitten vaikkapa tiskaajina, tämänkin tehtävän he suorittavat nöyrinä, perusteellisesti eivätkä osoita sen millään tavoin alentavan heidän ihmisarvoaan mahdollisesta yliopistokoulutuksestaan huolimatta.

Mutta ovatko nämä oppineet miehet nyt sitten tulleet Suomeen tiskaajiksi tai johonkin muuhun tilapäispuuhaan? Eläähän Japani tavattoman voimakasta taloudellista nousukautta. Enkä ole kuullut, että siellä olisi ainakaan merkittävää työttömyyttä. Maailman 200 liikevaihdoltaan suurimman teollisuusyrityksen joukossa on nykyisin 51 japanilaisyhtiötä. Esimerkiksi Nippon Steel -niminen teräsyhtiö on kuudennella tilalla muun maailman mahtavien jälkeen.

Shigeru Handa puhuu suomea vielä kovin vaivalloisesti ja hänen sanavarastonsa on suhteelliseen suppea. Eikä hänen englanninkielensäkään laita ole paljoa paremmin. Mutta tämä ei ole mikään ihme. Onhan japanilaisen Eurooppaan tullessaan opittava kokonaan uudet kirjainmerkit, ainakin mikäli haluaa lukea.

Mutta yhtä työlästä on suomalaisen oppia japania ei vain ihmeellisen kirjoitustavan vuoksi vaan myös siksi, että aksentit antavat japanissa samalle sanalle niin kovin monia merkityksiä. Opettaja teitittelee oppilastaan eri tavoin kuin oppilas opettajaansa, esimies alaistaan toisin kuin alainen esimiestään, poliisi jalankulkijaa toisella tapaa kuin jalankulkijakin poliisia. Ja niin edelleen. Sanojen painotuksesta japanilainen tietää ketä hänen maanmiehensä on kulloinkin puhuttelemassa vaikka ei näkisi kumpaakaan keskustelijaa.

Japanissa on kyllä muutamia sanoja, jotka jotenkuten muistuttavat suomalaisia sanoja. Mutta niiden merkitys on kokonaan toinen. Japanilaisen sanoessa ”tottakai” hän tosiasiassa kysyy ”joko sinä olet saanut?”. Kun hän sanoo ”hetkinen” hän pyytää vierastaan käymään sisään. ”Huomenna” merkitsee ”olen pahoillani”. Ja ”minä saan” on yhtä kuin ”hyvät naiset ja herrat”.

Mutta ei vain Japanin kieli vaan myös japanilaisten mieli, heidän sielunelämänsä, mielikuvansa, maailmankatsomuksensa, kunnia- ja siveyskäsitteensä, uskontonsa ja tapansa eroavat suomalaisten vastaavista prinsiipeistä. On sanottu, että länsimaalainen ei koskaan opi täysin ymmärtämään japanilaista mentaliteettia ja filosofiaa.

Yksi tunnettu esimerkki riittää. Mitä liikkui japanilaisten kamikazien eli itsemurhalentäjien mielissä kun he nousivat koneisiinsa tietäen, että paluuta ei enää ole? Uhrautuivatko he keisarin, isänmaansa vai kuolleiden esi-isiensä nimessä, järkkymättömän velvollisuudentunnon vai jonkin muun meille käsittämättömän aatteen elähdyttäminä. Me emme ymmärrä vaikka sitä meille kuinka selitetään.

Jos kuka soittaa O. E. Hakasalon puhelinnumeroon Turku 12946, saattaa hän kuulla seuraavan vastauksen: ”Täällä hypnotisoija Hakasalon puhelin. Teille puhuu Hakasalon sihteeri Shigeru Handa. Hakasalo ei ole nyt täällä. Yrittäkää puhelimesta 24620. Kuulemiin.”

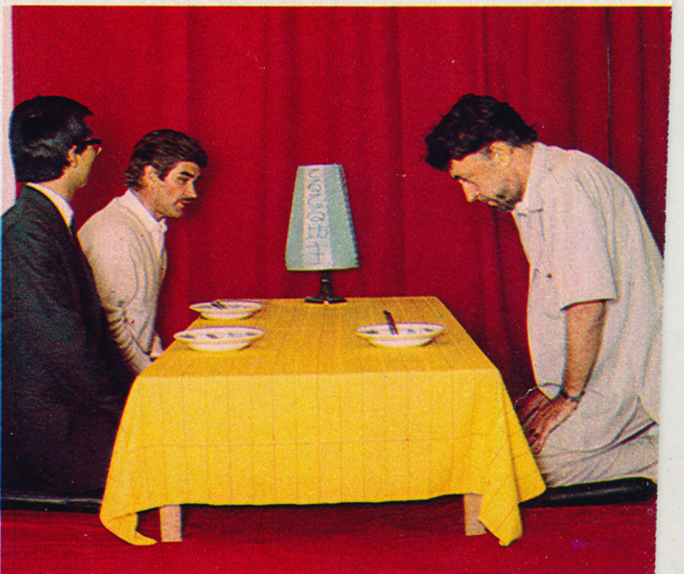
Tämä ulkoluku on väärin painotettua. Mutta miten kuten ymmärrettävää suomea se joka tapauksessa on. Shigeru Handa lukee tämän tekstinsä paperista, jolle hän on sen kirjoittanut japanilaisin merkein. Mikäli nämä merkit suomennettaisiin sanatarkasti, asiasisältö olisi kokonaan muuta kuin miksi se on tarkoitettu, kenties ei mitään sinänsä järjellistä. Mr Handan merkit vain muistuttavat ääntämysarvoltaan lähinnä sellaisia tavuja ja sanoja, joista hänen ”suomensa” sitten muodostuu.

O. E. Hakasalo antaa epäselvästi ymmärtää, että hänen vieraansa ja ”sihteerinsä” ja oppilaansa mr Handa on sangen korkea-arvoisen to-

Mr Handa valmisti japanilaisen aterian, jota näissä kuvissa nauttivat mr Handa itse, O. E. Hakasalo sekä kirjoittaja. Puikkojen käyttö tuotti ainakin kirjoittajalle ylivoimaisia vaikeuksia. Kuten tiedetään ei Japanissa juuri tunneta tuoleja vaan ruokailukin käy polviasennossa. Ennen aterian alkamista ruoalle kumarretaan. Japanissa on täysin korrektia ryystää, maiskutella ja päästellä jonkinlaisia mielihyvän ääniä. Ne ovat talon emännälle tarkoitettuja kohteliaisuuksia, sillä osoittavathan ne, että ruoka on maukasta.

kiolaisen perheen poika. Vieläpä hän lienee etäistä sukua Japanin keisariperheelle. Ainakin eräät muut maassamme vierailevat japanilaiset kohtelevat häntä silmiin pistävällä kunnioituksella.

Mr Handa näyttäisi tosiaan opiskelevan hypnoosia O. E. Hakasalon johdolla. Ja Hakasalo väittää, että muutaman viikon kuluttua mr Handa tosiaan järjestäisi oman julkisen hypnoosinäytöksensä Suomessa suomen kielellä.

Shigeru Handan painiessa pitkiä päiviä oppiakseen suomea opiskelee O. E. Hakasalo japania. Mutta kummastakaan heistä on mahdoton saada irti tietoa, aikooko mr Handa jäädä hypnotisoijaksi Suomeen ja O. E. Hakasalo matkustaa hypnotisoijaksi Japaniin. Toisistaan niin äärettömästi eroavat kielet tuntuisivat tekevän tämän mahdottomaksi. Jo yhden ainoan lauseen merkityksen selittäminen japanista suomeksi ja suomesta japaniksi saattaa viedä parikin päivää, he kertovat. Asiaa monimutkaistaa sekin, että apuna on käytettävä vielä kolmattakin kieltä, englantia. Nyt on siis pyrittävä tajuamaan japanin, suomen ja englannin sanojen vivahteet ja nyanssit.

Mr Handa aloittaa suomenkielen opiskelunsa aamulla kello 6. Hypnoositunnit ovat päivällä. O. E. Hakasalo kertoo, että Shigeru Handa ei käytännöllisesti katsoen tuhlaa aikaansa turhaan minuuttiakaan. Kulkiessaan ulkonakin hän tekee taukoamatta havaintoja, hän on kiinnostunut kaikesta, vähäpätöisimmästäkin ilmiöstä. Ja hän vaatii selityksen: miksi noin? kuinka usein? mitä maksaa? onko suomalainen valmiste? perinne? mistä puutetta?

— Joskus, sanoo O. E. Hakasalo, — vaikuttaa aivan siltä, kuin mr Handa laskisi katuvierille viskattujen savukkeenpätkien lukumäärän.

Kysymykseen, mikä tällaisen hiuksia halkovan pikkutarkkuuden perimmäinen syy on — inhimillinen uteliaisuusko? — siihen mr Handan äntä ei tahdo sanoa mitään. Arvoitukseksi minulle jäi jopa sekin, miten mr Handa ylimalkaan Suomen Turkuun on tullut ja asettunut nimen omaan Hakasalon vieraaksi.

Mutta ainahan voi arvailla. Saattaa olla, että mr Handa ja muut hänen kaltaisensa sivistyneet japanilaiset ovat huomispäivän suurliikemiehiä. Ja tosiasiassa ovatkin täällä vain tutustumassa mitä meiltä puuttuu ja voisivatko he ehkä luoda suomalaisille uusia tarpeita — ne sitten aikanaan meille myydäkseen. Tässähän ei suinkaan ole mitään "pahaa". Kiertäväthän suomalaisetkin liikemiehet ympäri maailmaa myymässä omia tuotteitamme, joskin huomattavasti vähäisemmällä innolla kuin japanilaiset kolleganssa.

Jo nyt, kuten sanottu, Japani on teollinen suurvalta ja valtaa menestyksellä länsimaiden markkinoita. Voiko kukaan löytää ainoatakaan suomalaista sanoma- tai aikakauslehteä, jossa ei suomalaisten omin rahoin mainostettaisi japanilaisia tuotteita, heidän autojaan, moottoripyöriään, kameroitaan, optisia kojeitaan?

Mr Handa tulee toimeen käsittämättömän vähällä. Asunto hypnotisoija Hakasalon luona on toki ilmainen, mutta hän valmistaa itse ruokansa. Hänen viikkomenonsa ovat 15 markkaa, 60 markkaa kuukaudessa.

Mistä nekin rahat tulevat? Japanista kyllä dollareina, mutta lähettääkö ne hänen perheensä, jokin liikelaitos vai onko kysymyksessä valtion lahjakkaille miehille myöntämä stipendi. Mahdoton sanoa. Tätä seikkaa kysyttäessä mr Handa on ilmeetön, pyöreäsanainen ja joskus hän tunkeilevien kysymyksien edessä turvautuu joko tekaistuun tai todelliseen kielitaidottomuuteen. Hän ei ymmärrä, sorry.

Saattaa olla, että mr Handa opiskelee Hakasalon johdolla hypnoosia päätehtävänään ja tosissaan. Mutta mihin hän tarvitsee hypnoosia? Hänhän on varakkaan kulttuurikodin poika, varsinaiselta ammatiltaan ei suinkaan paperitaiteilija tai helmitauluspesialisti vaan insinööri. Ei vaikuta kovinkaan todennäköiseltä, että hänen näin ollen tarvitsisi kotimaassaan järjestellä julkisia hypnoosinäytöksiä rahaa ansaitakseen.

Olisiko aivan mieletöntä ajatella, että hän tarvitsisi ja käyttäisi hypnoosia tulevissa liiketoimissaan ulkomailla? Hypnoosin kaikista käyttömahdollisuuksista emme osaa vielä edes uneksia. "Hyödyllisesti" sitä on toistaiseksi käytetty vain lääketieteen palveluksessa, esimerkiksi synnytysten yhteydessä. Tekevätkö japanilaiset uuden aluevaltauksen alistaen hypnoosin myös kaupan palvelukseen? Idän miesten aivot ovat viisaat ja täynnä uusia ajatuksia ja ideoita. Idästähän ovat lähtöisin kulttuurimme ensimmäisetkin saavutukset, sellaiset kuin paperi ja ruuti.

Ajatus hypnoosista liike-elämässä saattaa ensi kuulemalta naurattaa. Ja mieleen tuleva kysymys kuuluu: millä tavoin? Emme tiedä. Mutta sen tiedämme miten olemme ennakkoluuloisina nauraneet niin monille muille asioille sitten eräänä päivänä karvain mielin havaitaksemme, että olemme olleetkin huvittuneita vääristä asioista ja väärissä yhteyksissä. Vain pienen pieni esimerkki. Alkoholipullon patenttikorkki keksittiin Suomessa mutta havaittiin täällä arvottomaksi. Nyt kuitenkin valmistamme samanlaista korkkia ulkomailta hankitulla kalliilla lisenssillä.

Masentavaa, että suomalainen liikemies ei ole kovinkaan valveutunut. Helmasyntimme on eräänlainen kököttelevä itseriittoisuus. Mutta japanilaisten helmahyve on loputon yritteliäisyys ja kauas kauas tulevaisuuteen tähtäävät suunnitelmat. Varmaa on, että ei kulu montaakaan vuotta, jolloin Japani tuottaa todella halpoja ja todella käyttökelpoisia sähköautoja. Miksi juuri Japani? Siksi, että siellä on jo kauan tajuttu saasteen vaarat ja toisekseen esimerkiksi amerikkalaiset eivät ole kovinkaan kiinnostuneita sähköautoista, sillä merkitsisihän se suurten öljy-yhtiöiden fantastisten tulojen romahdusmaista laskua.

Mr Handa on ehdottomasti herrasmies eikä millään muotoa tahdo arvostella pahansuovasti sitä maata, jossa hän nyt on ja aikoo vielä toistaiseksikin olla kenties kauankin. Kuitenkin hän on — heikkona hetkenään? — lausunut isännälleen O. E. Hakasalolle hiukan ihmettelevänsä suomalaisia opiskelijoita. Nämä käyttävät enemmän aikaa huvitteluun kuin opiskeluun. He syövät ja juovat liiaksi ja lukevat kurssikirjojaan liian vähän. Japanilaiset opiskelijat ravitsevat enemmän aivojaan kuin vatsojaan. Ei ole, niin on mr Handa sanonut hellävaraisin sanakääntein, viisasta keskittyä tuottamaan ulosteita vaan suuria ajatuksia.

Käyntikorttinsa mukaan mr Handa on siis paperitaiteilija ja sitäkin hän on. Hän taivuttaa paperiarkin kerran sinne, kerran tänne, sitten tuonne. Ja kun hän sen jälkeen kotvan aikaa käyttelee sakseja niin katso, siinä on ilmeinen heinäsirkka, joka noitamaisella tavalla hyppii kun sitä kevyesti koskettaa. Heinäsirkkaa seuraavat linnut tai muut eläimet ja olennot, pirut, peikot ja enkelit. Mr Handa on kieltämättä hämmästyttävän taitava "paperitaiteilija", mutta onko hän sittenkään tullut tänne näyttääkseen kykyjään käytellä sakseja.

Ilmiömäistä on myös hänen taitonsa sormeilla helmitaulua, jonka japaninkielinen nimitys on soloban, englanniksi abacus. Mr Handan soloba ei mitenkään muistuta niitä suomalaisia jättiläiskokoisia helmitauluja, joita aikoinaan käytettiin alkeiskoulussa lasten laskiessa yhteen 5 plus 6.

Mr Handa jakaa, kertoo, vähentää ja laskee yhteen pikkuriikkisellä solobanilla aivan hirviömäisen pitkiä lukuja aivan hirviömäisellä vauhdilla. Se pitäisi jokaisen käytännössä nähdä, sanoilla sitä ei osaa kuvata.

Niin, mr Handa on siis ilman muuta myöskin taitava "helmitaulu-taiteilija", mutta onko hän tullut Suomeen sitäkään taitoaan esittämään?

Ehkä, ehkä ei. Urkkiviin kysymyksiin hän ei vastaa mutta vastaa sen sijaan kysymyksiin, joita ei ole edes esitetty:

— Suomi hyvä maa, Suomen kansa hieno kansa.

Ja sitten hän kumartaa niin kuin vain japanilainen herrasmies, samurain jälkeläinen, saattaa kumartaa. □

VUODEN VITSI ORIMATTILASSA:

nimismies seurustelee entisen missin kanssa

Teksti: IRIS TUUNAINEN

Orimattilalaisia on riemastuttanut erään naistenlehden aikaansaama huhu. Että heidän nimismiehensä Erkki Koivusilta (perheellinen mies muuten) seurustelisi tositarkoituksella hiljakkoin paikkakunnalle muuttaneen entisen missin Yvonne de Bruyn-Luhtalan kanssa.

Jutun kaikilla osapuolilla oli pahuksen hauskaa sen pienen juorun jälkeen, kertoo Yvonne itse. Nimismiehen puhelin alkoi soida ja tuttavat onnittelivat seurustelusta. Yvonne itse sai niin ikään onnitteluja puhumattakaan sitten nimismiehen vaimosta. Hänen työpaikallaan oli lehden ilmestymisen jälkeen ollut kunnioitettava hiljaisuus, osaaottavia katseita luotiin alta kulmain, mutta kukaan ei oikein uskaltanut sanoa mitään. Joku vain kysyi, että onko se sinun miehesi, johon toinen vastasi yhtä vakavana, että kyllä.

Iltapäivään asti ilme kesti, mutta sitten se muuttui nauruksi. Asiahan oli pelkkä ankka, väärinkäsitys.

Koivusillan perhe on Yvonne Luhtalan ja hänen lastensa parhaita ystäviä uudessa olinpaikassa. He vierailevat usein toistensa luona ja kaikkea tuollaista, mikä liittyy hyvään naapuruuteen. Sekaannus johtuu lähinnä kai siitä, että Erkki Koivusillan veli Seppo Koivusilta on nähty muutaman kerran Lahdessa juhlimassa yhdessä Yvonnen ja muutamien muiden — mm. Erkki Koivusillan ja hänen vaimonsa kanssa.

Orimattilalaiset ovat ottaneet Yvonnen perheineen sydämellisesti vastaan. Hänet on hyväksytty joukkoon ilman muuta, vaatimatta mitään. Tietysti on joka paikassa joku, joka vaivautuu ilmoittamaan lehtiin juoruja. Kerrankos sitä virheitä sattuu. Niin kuin sekin juttu joka kertoo hovimestari Seppo Koivusillan auton seisseen yökausia Yvonnen ikkunan alla.

— Kyllä se seisoi, sillä Seppo lainasi autoaan minulle joksikin aikaa, sillä en ollut vielä saanut tätä omaa ajokkiani. Mitään yöpymisiä ei meidän pienessä kaksiossamme tapahtunut, vaikka sellaista jotkut saattoivat auton perusteella uumoilla. Kyllä minä olen kuitenkin sitä mieltä, että suurin osa uusista naapureistani on todella reilua porukkaa ja etteivät he ota mitään tuollaisia juttuja todesta. Ikävintä on, jos sukulaiseni siellä Kurikassa ymmärtävät asiat väärin.

Yvonne muutti vuoden vaihteessa Orimattilaan. Pakkasi lapset ja koiran ja jätti taakseen 15 vuoden avioliiton. Vielä vuoden vaihteessa ei ollut puhetta avioerosta. Maaliskuulla pistettiin asumusero vireille mutta, kuten Yvonne sanoi, katsotaan. Ehkä kaikki muuttuu vielä hyväksi. Aviomies Pentti on käynyt Orimattilassa katsomassa perhettään ja heillä kaikilla on ollut ihanaa. Ehkä se järjestyy vielä?

Yvonnea varoitettiin jo missinä kun hän ihastui Luhtalan komeaan Penttiin. Rakastuneelle on turha puhua, sen kaikki huomasivat. — Pitkään on kestetty, myöntää Yvonne ja samaa sanovat kurikkalaiset, jotka kyllä tietävät ja tuntevat omansa. Ovatpahan vain ihmetelleet hiljakseen, miten Yvonnen hermot kestävät.

— Ne ovat rautalankaa, on Yvonne joskus sanonut.

Lapset ovat sopeutuneet muuttoon loistavasti. Riitta (14), Marjut (13) ja Matti (8) ovat kaikki omatoimisia ja luotettavia. Kenenkään lukuja ei tarvitse valvoa. Lapset tekevät myös ruokaa jos joskus sattuu niin, ettei Yvonne olekaan ajoissa kotona. Tietysti vanhojen ystävien jättäminen oli raskasta, mutta nuorten tapaan lapset löysivät pian kavereita.

— Yks tyttö kysyi multa heti alussa, että pidänkö mä hevosista ja kun mä myönsin, niin asia oli selvä! kertoo Riitta ensimmäisestä koulupäivästään. Toisilla meni suurin piirtein samalla tavalla, joten pitempiaikaista ikävää ei olla podettu. Vain Cora, perheen koira, kaipailee varmasti joskus isännän kanssa tehtyjä metsästysretkiä.

Yvonne sai avioliiton mukana työtä Kurikan Lakkitehtaalla, missä Pentti toimi hankintapäällikkönä ja veli Erkki toimitusjohtajana. Yvonne oli jonkinlainen yleissihteeri, PR-nainen, kirjeenvaihtaja ja hattumannekiini. Onko siis ihme, että kun huhut Yvonnen poislähdöstä voimistuivat, kiirehtivät monet firmat tarjoamaan hänelle työtä. Orimattilan Finn Karelia veti pitemmän korren ja sai Yvonnen leipiinsä.

— Orimattila on hauska paikka, suurinpiirtein samankokoinen kuin Kurikkakin. Tehdas on moderni ja mukava, kaikki työkaverit fantastisia. Ajattelin kyllä alussa, kun siellä tehtiin heti sinunkauppoja, että mokomat pilailevat kanssani. Jokaisen nimi oli näet Seppo. Kuusi työtoveriani esittäytyi Sepoksi ja seitsemäs oli sitten tuo Koivusillan Seppo.

— Kukaan mies ei todellakaan ole syynä lähtööni. Pelastyin itsekin, kun ajattelin kuinka helposti juttu kiertää. Vääriä johtopäätöksiä tehdään liian helposti ja se vaikeuttaa ihan yksinkertaisia asioita tavattomasti — jos joku haluaa olla ilkeä. Selväähän on, etten voi istua piilossa neljän seinän sisällä, jo uusi työnikin vaatii minua liikkumaan tehtaan vieraitten ja työtovereitteni kanssa. Mutta että nimismiehen piti joutua onnittelujen kohteeksi, se oli kyllä täällä Orimattilassa vuoden vitsi! ☐

Teksti:
IVAR KLIK
Kuva:
PEKKA KUPARINEN

kurkistelija kertoo: emme ole vaarallisia seksuaalirikollisia

Helsinkiläinen mainostaiteilija Bertel Halldén, 32, on hippari. Kurkistelija. Tai hienosti sanottuna voyeuristi. Hän haluaa ihmisten tietävän enemmän tästä seksuaalisen vietin vääristymästä.
— Tahdon kertoa kaikille, että me hipparit emme ole vaarallisia seksuaalirikollisia. Emme uhkaa kenenkään turvallisuutta. Olemme vain kuluttavan, usein salaisen himon ajamia säikkyjä jäniksiä.

Bertel Halldén on suurikokoinen, hilpeä veikko.

Hän on luonteeltaan kiltti, hyvänahkainen, huumorintajuinen, taiteellinen.

Mutta hänessä on piirre, joka tekisi hänestä loistavan sotilaan.

Bertel Halldénin taito liikuttaa 108-kiloista, 191-senttistä tomumajaansa rämettyneessä, pimeässä metsässä kissamaisen sulavasti — risunkaan katkeamatta, ääntäkään päästämättä — on mestarillinen.

Lyhyesti sanottuna Bertel olisi kunniaksi minkä maan sissijoukoille hyvänsä.

Jonkinlainen sissi kai Bertel onkin.

Hän kuuluu usein inhottuun ja halveksittuun — syyttä suotta pelättyyn — joukkoon, joka metsästää seksuaalisia kokemuksia silmillään.

Siinä suhteessa Bertel eroaa joukosta, että hän uskaltaa myöntää taipumuksensa avoimesti. Tämä saattaa johtua myös osaksi siitä, että hän uskoo viime aikoina vieraantuneensa kurkistelusta.

— En enää jaksa innostua kuin ennen, hän sanoo miltei haikeasti.

— Ehkä tämä on ollut minulle vain jonkinlainen seksuaalisen kehityksen vaihe.

— Niin kauan se kuitenkin kesti, että haluaisin tehdä kohtalotovereilleni palveluksen kertomalla tarinani. Enkä ole tietenkään itsestäni täysin varma — taipumushan voi puhjeta uudelleen entistä voimakkaampana.

— Sillä eräs hippareiden pahimpia painajaisia on muiden ihmisten ymmärtämättömyys, mikä tietenkin johtuu siitä, että koko 'alan' yllä on salaperäisyyden vaippa. Hippareita pidetään seksuaalirikollisina. Ympäristölleen vaarallisina.

— Ja sitähän me emme ole. Mutta silloin tällöin hieman kiusallisia, se on myönnettävä.

Bertel on lähtöisin kodista, joka noteerataan sosiaalisessa asteikossa huomattavan merkittäväksi.

— Isäni on korkea valtion virkamies ja äitini kotirouva, hän kertoo.

— Sain lujan, isänmaallisen ja jyrkkäsääntöisen kasvatuksen . . .

Arveluun, että hipparius olisi saanut alkunsa puritaanisesta kotikasvatuksesta, Bertel ei ota kantaa.

— En uskalla syyttää kotiani tuollaisesta, koska asiaa ei ole tutkittu, enkä ymmärrä psykologiasta tuon taivaallista.

Hän kävi keskikoulun ja lähti merille. Sen jälkeen hän on harjoittanut lukuisia ammatteja, mutta se ei kuulu tämän jutun puitteisiin.

Vuonna 1963 Bertel meni naimisiin ja hänellä on yksi lapsi.

KÄÄNNÄ

emme ole...

— Tirkistelytaipumukseni alkoi joskus teini-iässä, mutta sitten tuli aika pitkä tauko, jonka aikana en muista sitä harrastaneeni.

— Joskus 1961, kun siis olin noin 23-vuotias, olin kerran ajelulla autollani. Parkkeerasin Lauttasaaressa pimeälle alueelle ja nousin tupakalle kesäiltaa haistelemaan. Silloin näin viereisessä autossa alastoman parin lemmenkohtauksessa. Huomasin, että se kiihottaa minua. Siitä se hiippaileminen sai alkunsa.

Vuosina 1965—66 Bertelin taipumus saavutti sellaisen pisteen, että hän lähti joka ilta yhdeksän jälkeen ulos ja palasi neljän tienoilla aamulla.

— Se oli hyvin raskasta, koska päivät oli oltava työssä, hän kertoo.

— Noin puolen vuoden kuluttua ensimmäisen tapauksen jälkeen löysin kaverin, jonka kanssa aloin hiippailla yhdessä.

— Hän oli myös lauttasaarelainen ja 'ollut alalla' jo monet vuodet. Hänen kanssaan pyörimme yö yön perään vuodesta toiseen parkkipaikalta parkkipaikalle.

— Parhaimmiksi hiippailupaikoiksi, joissa siis tapahtuu eniten autolemmiskelyä, havaitsin Lauttasaaren kärjen, Hiekkarannan, Munkkiniemen kärjen lähellä Gallen-Kallelan museota, Hernesaaren kärjen, ruutikellarin maaston Kaarelassa, Nurmijärventien tuntumassa...

— Keväät, kesät ja syksyt olivat tietenkin sesonkiaikaa, talvella oli hieman vaikeata.

— Joskus 1969—70 intoni tuntui lopahtavan, viime syksynä se nosti jälleen hieman päätään. Tuli talvi ja hankalat ajat. Sitten viime keväänä ja tänä kesänä olen käynyt vain muutaman kerran hieman kävelemässä... Ei viitsisi enää millään.

— Ja olen vähän myös ajatellut, miten ikävää olisi joutua kiinni — siis sillä tavalla, että poliisit veisivät putkaan ja kuulustelisivat.

Bertel kertoo, että 1968 hän innostui valokuvauksesta, joka aiheutti sen, että hän alkoi pitää mukanaan hiippailuillaan kinofilmikameraa ja salamavalolaitetta.

— Otollisissa tilanteissa otin kuvia muistoksi...

Miten Bertelin vaimo suhtautuu miehensä harrastukseen?

— Hän on hyvin suurpiirteinen ja ymmärtää taipumukseni, Bertel kertoo.

— Vaimoni ja minun välinen sukupuolisuhde on käsittääkseni hyvällä mallilla.

Mikä sitten kiihottaa hiippailussa?

— Se koostuu oikeastaan pääosiltaan kahdesta tekijästä. Toinen niistä on sama kuin pornofilmeissä: liikkuvan yhdynnän näkeminen. Toinen on sama kuin inkkarileikeissä: pieni jännitys. Salaperäisyys. Sen seikan tietäminen, etteivät tarkkailtavat tiedä, että heitä katsotaan.

— Sen sijaan pelkkä riisuuntumisen katseleminen, jollaista tiettävästi myös harrastetaan, ei riitä minulle.

Kymmenen vuoden ajan Bertel Halldén on ehtinyt tutustua tarkoin hiippailun hienouksiin ja 'alan yrittäjiin' pääkaupungin tuntumassa.

Hän arvelee, että aktiivisia hiippareita on Helsingin seudulla yli parisataa. Ei hän tunne tietenkään kaikkia, mutta luku koostuu eri tavoin kerätyistä tiedoista.

— Käsitykseni on, että useimmat hipparit ovat naimisissa ja hakevat harrastukseståän lisäväriä avioelämänsä harmaantuneeseen seksiin. Uskon jopa, että monet tekevät tätä ollakseen parempia aviomiehiä...

— Hyvin monet joutuvat salaamaan taipumuksensa vaimoltaan, mikä merkitsee tietenkin valtavaa valheiden ketjua. On pystyttävä selittämään jotenkin jokailtaiset poissaolot antamatta kuitenkaan sellaista kuvaa, että olisi uskoton.

— Tiedän, että hyvin moni hiippari sallii kuitenkin vaimonsa luulevan mieluummin, että hänellä on vieras nainen, kuin tietävän, että hänen miehensä on hiippari.

— Myös minulla on kokemuksia salailusta. Yhteen aikaan kerroin vaimolleni, että olen ottanut ylimääräisen duunin — yövartijan tehtävät. No, minun oli tietenkin oltava 'töissä' siis joka herran ilta, satoi tai ei. Niinpä koko hiippailu sai työn luonteen ja menetti paljon hohdostaan. Ja kun sitten tuli vielä tilipäivä, enkä tuonutkaan rahaa kotiin, vaan valehtelin jotakin riitaantumisesta työnantajan kanssa, vaimoni arvasi, mistä oli kysymys, ja jätti asian siihen. Minä puolestani lopetin yövartijan tehtävät.

— Homoseksuaaleja ei hiippareiden joukossa tietääkseni ole. Esimerkiksi minä en välitä homohommien katsomisesta ja näin kertovat kaikki muutkin tuntemani hiipparit.

— Harrastajien ikä on hyvin vaihteleva, olen tavannut heitä 15-vuotiaista aina 70-vuotiaisiin. Yleisesti ottaen he ovat arkoja ja häpeilevät ominaisuuksiaan muiden paitsi kaltaistensa parissa. Keskenään he pitävät ajoittain hyvinkin tiivistä yhteyttä.

— Osa hiippareista haluaa liikkua kahden tai kolmen hengen porukassa, osa on yksinäisiä susia. Minä liikun mieluiten kaverin kanssa.

— Toisia hiippareita kiinnostaa puskaseksi — siis päiväsaikaan metsässä tapahtuva lemmiskely — toisia taas autoseksi — autolemmiskely, jota harrastetaan iltaisin ja öisin. Minä kuulun jälkimmäisiin. Verryttelypukuiset kuntolenkkeilijät, jotka alkavat kiertää ympyrää, kun näkevät rakastelevan parin, ovat usein puskahiippareita.

— Päivä- ja iltahiippailun merkittävä ero on siinä, että iltaisin pääsee lähemmäksi kohdettaan kuin päivisin.

— Eräs autolemmiskelyn seuraamiseen käytettävä apuväline on pieni kynälamppu, jollaisia saa ostaa huoltoasemilta. Se on varustettava vielä 'luupilla', joka kerää valon vain pieneksi, teräväksi kiilaksi. Sellaista ei rakasteleva pari huomaa.

— Kiikari kuuluu myös varusteisiin. Paras on 10 x 50, yökiikari. Sitä kuljetetaan muovikassissa, pyyheliinan alla. Olen käyttänyt myös joskus radiopuhelinta. Se vaatii kaksi hiipparia ja laajan alueen. Ei tarvitse koko ajan juosta edestakaisin, vaan voi pysyä paikallaan ja odottaa. Kun tulee sopiva kohde, ilmoittaa vain kaverilleen radiopuhelimella, että täällä on.

— Koska hiippailu on vaikeata talvisaikaan, olen kuullut, että jotkut alan harrastajat ovat perustaneet erittäin suljetun kerhon. Sen piirissä kokoonnutaan talvi-iltoina muistelemaan kesän tapahtumia ja katselemaan itse otettuja kuvia sekä Ruotsista tilattuja pornofilmejä. Itse en ole kuitenkaan sattunut olemaan mukana kerhon kokouksissa.

Hiippailulla on tietenkin omat vaaransa.

— Aina on mahdollisuus, että saa kuonoonsa, Bertel selittää.

— On todella tapahtunut, että muutamat hiippareiden häiritsemät kaverit ovat keränneet jengin, joka on järjestänyt ansan, pyydystänyt hiipparin kiinni ja antanut selkäsaunan.

— Kerran tiedän näin tapahtuneen Hiekkarannan parkkipaikalla. Kaksi hiipparia jäi loukkuun. Toinen menetti hampaitaan ja nenänsä muotoa, toinen pääsi pakoon uimalla täysissä vaatteissa ravintola Mestaritallin rannalle. Samoin ruutikellareiden tienoilla on joskus pahoinpidelty hiippareita.

— Kuvaavaa meille on, että koskaan en ole kuullut, että hiippari olisi pitänyt minkäänlaista asetta mukanaan itsepuolustuksen vuoksi. Me luotamme vain nopeisiin jalkoihimme.

Bertelin puheesta saa käsityksen, että ennen kuin hän huomasi olevansa hiippari, hän oli hyvin yksinäinen.

— Minun oli jollakin tavalla ostettava ystäväni. Tarjottava aina jotakin. Mutta kun aloin hiippariksi, löysin monia ystäviä, jotka tunsivat minut ilman sitä, että tarjosin heille ryyppyjä.

— Ja seurapiirimme on yhtä kirjava kuin omalaatuinenkin. On tavallisia työmiehiä, valtion virkamiehiä, opiskelijoita, Mersulla ajava toimitusjohtaja, diplomi-insinööri. Kaikki me olemme kuitenkin tasa-arvoisia — maastossa. □

No,
Surfilla kyllä lähtee.

Surf on niitä vaatteita varten,
joissa eletään. Joissa leikitään.
Joihin tarttuu kaikenlaista.
Ojasta, keittiöstä, autotallista, nurmikolta.
Ja ihmisestä itsestään.
Sen vuoksi Surf on tehty tehokkaaksi.

SUOMEN TATUOIDUIN MIES — ELÄVÄ KUVAKIRJA

Niin on mies kuin trikoinen yöpaita päällään. Tatuointi jatkuu katkeamattomana kaulasta alaspäin. Vain miehen kasvot, kämmenet ja jalkapohjat ovat ”luonnontilassa”.

Löytyykö tälle miehelle vastusta?

Teksti:
ERKKI PETMAN
Kuvat:
JUKKA KUUSISTO

Vuosi sitten haettiin Suomen karvaisinta miestä. Löytyykö nyt miestä joka päihittää tämän miehen tatuointien määrässä?

Tatuointi alkaa kaulasta. Ennen varpaankärkiä ei sitten muuta olekaan. Ei etupuolella, ei takana. Vihervänsiniseen kuviointiin sulautuu sukuelinkin. Se on tatuoitu tattispalaa myöten. Hannes Bernhardt Ratinen ei suotta sano itseään Suomen tatuoiduimmaksi mieheksi. Vai voiko joku todistaa toisin?

KÄÄNNÄ

Miehessä on jotakin paholaismaista, eikö totta? Pienenä vihjeenä vihollisille on hänen kaulassaan hirtehinen katkaisuohje.

Löytyykö tälle miehelle vastusta?

Unelmien kaunotar, Vapauden patsas, purjealus, kotka. Kuvioaiheet vaihtelevat iän mukaan. Takapuolella, hieman kestojakauksen yläpuolella on vielä hurraahuuto pikkuranskattarelle.

Sen on täytynyt koskea hirvittävästi, viimeistään silloin kun Ratinen tatuoi sukupuolielimiään. Tatuointi suoritetaan 4—5 lähekkäin asetetulla, tussiin kastetulla neulalla, joilla iho raapaistaan rikki kohta kohdalta.

Ennätyksen tekeminen vaatii aina tuskaa ja hikeä. Mikä on Hannes Ratisen hien ja tuskan määrä?

Näin laaja tatuointi on vaatinut satoja tuhansia neulanpistoja ja satoja "työtunteja".

Nyt 46-vuotias Ratinen iski viimeiset pistot itseensä jo vuonna 1953. Koko komeus oli syntynyt kahdessatoista vuodessa.

Ei sen puoleen. Hänellä on ollut aikaa vankilavuosien varrella. Vuodesta 1940 lähtien on tullut lusittua yhteensä 28 vuotta 3 kuukautta.

Niistä viimeiset 12 tuli vietettyä pakkolaitoksessa. Kas kun Ratinen on niitä "yhteiskunnalle vaarallisia" rikoksenuusijoita, jotka vielä jokin aika sitten eristettiin yhteiskunnasta.

— Enkä minä muuta tehnyt kuin varastin karkureissuilla itselleni ruokaa ja vaatetta. Henkirikoksia en ole tehnyt.

Elokuun ensimmäisenä astui voimaan rikoksenuusijoita koskeva lainmuutos. Samana päivänä koitti Ratiselle ja hänen kymmenille kohtalotovereilleen vapaus. Tulevaisuutta hän ei vielä ole ehtinyt pahemmin kaavailla. "Kun saisi oltua jonkin aikaa vapaudessa."

— Takalan Urkin tatuointi oli pientä . . .

Vajaa vuosi sitten ilmoittautui Suomen tatuoiduimmaksi mieheksi pakkolaitosvanki Urho "Urkki" Takala, ikänsä lusinut mies, joka kuoli viime keväänä. Hänen tatuointinsa oli lähes yhtä täydellinen kuin Ratisen. — Minä olin mestari jo silloin, mutten viitsinyt ruveta asiasta vanhan miehen kanssa risaamaan, sanoo Ratinen. — Takala väitti olevansa Interpolin mukaan pohjoismaiden tatuoiduin mies, mutta kyllä minä hänet päihitin. Sen tietävät Turun kytätkin . . . □

Ei ole mikään sattuma että Hoover suosittelee Omoa.

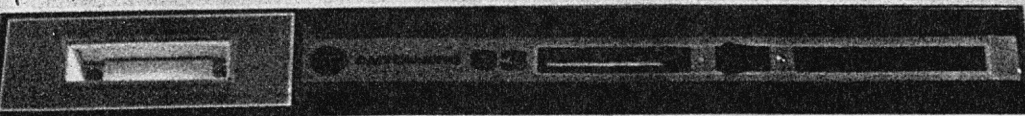
Aina kun pesukoneet ja pesutavat kehittyvät kehittyy myös OMO. Nyt OMOn vaahto on entistä matalampi, jotta kaikkein nykyaikaisimmatkin pesukoneet voivat toimia täydellä teholla.

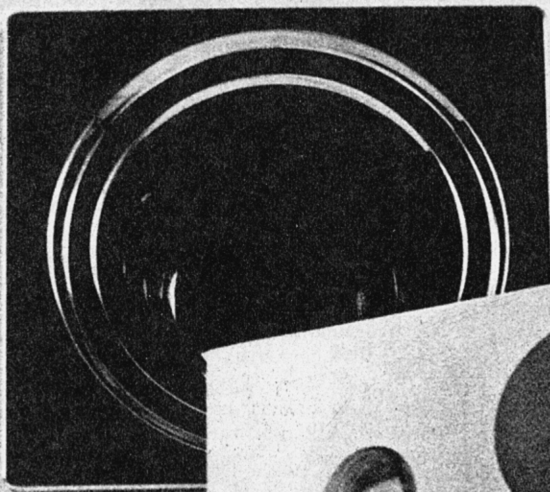
Turvallisesti.

Hoover on tullut siihen tulokseen, että OMO on oikea aine kaikkein moderneimpiin pesukoneisiin.

Siksi se suosittelee OMOa.

Samoin tekevät muut johtavat pesukonevalmistajat.

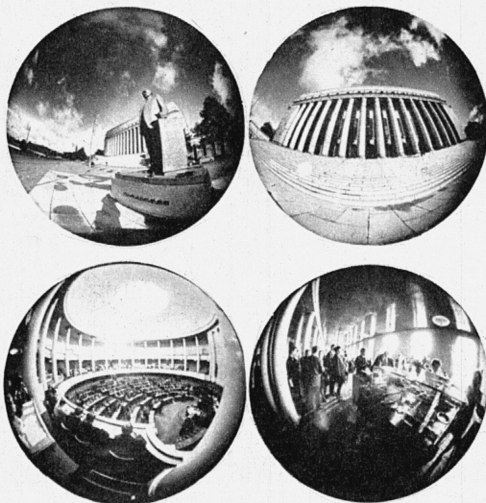

Hoover automatic 93 on täysautomaattinen rumpupesukone, jossa on 16 avainlevyllä valittavaa pesuohjelmaa. Pesuteho on 4 kg pyykkiä. (Pyörät alla, liikuttelu helppoa.) Rumpu ruostumatonta terästä. Lisätietoja Hoover-koneista antavat Hoover-myyntipisteet kaikkialla Suomessa.

KANSAN-EDUSTAJA 201

Veikosta kaikki tykkää

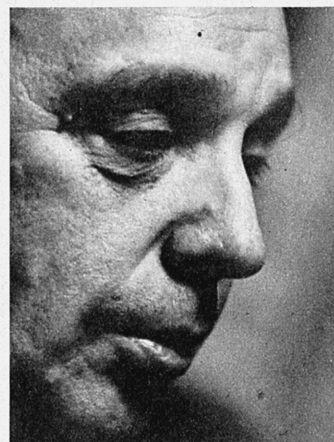
Tottahan Veikon on päästävä palstoille! Eduskunnan pöytäkirja olisi kuivaa luettavaa ilman Veikko Vennamoa ja hänen seitsemäätoista alaistaan. Kuten aikaisemmin jo on kerrottu, on SMP ainakin metrimääräisesti eduskunnan varsinainen "aktivisti". Kun eduskunnan kaikki pöytäkirjat ovat syksyn mittaan saaneet painoasun, näitä puheenvuoroja kannattaa taas kerran laskeskella. Sieltä tulee löytymään monenlaista hupia.

Jos Vennamo puheenvuoroissaan onkin päällekäypä, hän myös saa korvilleen. On edustajia, jotka jatkavat sanasotaa päättymättömiin, mutta on sellaisiakin, jotka yrittävät kukistaa Vennamon hyökkäykset vaikenemalla. Pääministeri Karjalainen kuittaa mielellään Vennamon väitteet sanomalla, että he puhuvat eri kieltä tai että Vennamo yksinkertaistaa tahallaan monimutkaiset asiat. Voi olla, että kumpikin on oikeassa, mutta epäselväksi ei jää kumpi heistä noukkii "irtopisteet". Moni asiantuntija tai sellaisena itseään pitävä on samaa mieltä pääministerin kanssa, mutta "ruokarahvas" kyllä hurraa Veikolle. Ja siihenhän Veikko tietysti tähtääkin.

Puhuttaessa kansanedustajien palkkojen ja päivärahojen korotuksista, oli Veikko taas kerran "kansan asialla". Teksti oli sydämeen sattuvaa. Mutta sitten tuli korville! SKDL:n Aulis Juvela oli kaivanut Veikon asioita ja käytti tällaisen puheenvuoron:

"Ed. Juvela: Herra puhemies! Sen johdosta, että täällä on kansanedustaja Vennamon taholta arvosteltu propagandamielessä käsiteltävänä olevaa hallituksen esitystä, jonka mukaan kansanedustajain päivärahakysymys saatetaan tasavertaiseen asemaan valtion virkamiesten matkustus- ja päivärahojen kanssa, tahtoisin tässä yhteydessä puuttua erääseen tätä läheltä sivuavaan asiaan, josta kansanedustaja Vennamo on täällä ymmärrettävästi vaiennut. Asiahan on nimittäin niin, että jos kansanedustaja Vennamo ja muut Suomen Maaseudun Puolueen ryhmän edustajat olisivat edes kerrankin arvostelussaan johdonmukaisia, avoimia ja rehellisiä, niin heidän pitäisi toki silloin puuttua paljon suurempaan epäkohtaan kansanedustajan toimenhoidon ja tulojen kannalta. Tarkoitan tällä sitä, että tässäkin eduskunnassa istuu suuri joukko sellaisia kansanedustajia, jotka edustajatoimen ohella hoitavat lisäksi vielä jotakin muuta päätoimista virkaa tai tointa ja nostavat siitä täyttä palkkaa. Ja jos välttämättä täytyy kertoa esimerkki, niin SMP:n puheenjohtaja, kansanedustaja Vennamo on yksi näistä.

Kansanedustaja, tullineuvos Vennamo on nimittäin nostanut aina maaliskuun 15 päivään saakka kuluvaa vuotta tullineuvoksen virasta 4 033 mk kuukaudessa sekä Ason ylijohtajan virasta lakkautuspalkkaa 1 195 mk kuukaudessa eli yhteensä 5 228 mk kuukaudessa. Siis tämä on tullut kansanedustajan palkkion lisäksi. (harvennus toimituksen) Sen jälkeen kun ed. Vennamo 15. 3. 1971 on siirtynyt väliaikaiselle virkavapaalle, häneltä pidätetään edellä kertomistani markkamääristä 1/3, joten tällä hetkellä hänen nostamansa palkka tullineuvoksen virasta sekä ns. lakkautuspalkka tekevät yhteensä 3 485 mk kuukaudessa, ts. hieman enemmän kuin mitä on kansanedustajan palkkio. kokonaisuudessaan kansanedustaja Vennamon tulot yksistään näistä tehtävistä nousevat 6 572 markkaan kuukaudessa. Näin vaivan tehdä pienen laskelman, paljonko kansanedustaja Vennamo on viimeisen viiden vuoden aikana nostanut palkkaa valtiolta tästä ylimääräisestä eduskunnan ulkopuolisesta virasta. Suomen kansan on todella tarpeellista tietää, että ed. Vennamo on näiden vuosien aikana nostanut valtiolta ylimääräisenä etuna noin 314 000 mk eli 31 vanhaa miljoonaa ja tämä kaikki ilman, että hänen olisi tarvinnut tehdä sen eteen yhtään mitään.

En olisi puuttunut näihin ed. Vennamon ylimääräisiin hankintoihin ollenkaan, ellei Vennamo olisi täällä jälleen kerran esiintynyt epäreilusti, eräänlaisen viattoman moralistin osassa ja syytellyt toisia. Ja kun asia näin on, on tarpeellista todeta, miten tekopyhä ed. Vennamon asialinja tässä kohdin todella on . . .

. . . kansanedustaja Vennamo voisi nimittäin aivan hyvin näyttää Suomen kansalle erinomaista esimerkkiä kieltäytymällä nostamasta valtiolta kahta palkkaa . . ."

Jos joku nyt kuvittelee, että Veikko Vennamo tuota Juvelan tekstiä kuunnellessaan punasteli ja pureskeli kynsiään, niin siinä kyllä erehtyy. Veikolla oli vastaus valmiina. Ensin hän selitti monisanaisesti kaikkea muuta kuin omaa palkkaustaan ja sanoi lopuksi vähän vahingoniloisesti, että tämä nykyinen hallitus se hänen palkkansa maksaa, minkä hän sille voi jos maksavat!

Edustajapalkkion toisessa käsittelyssä selviteltiin kansanedustajien tuloja laidasta laitaan. Kokoomuksen edustajat menestyivät tässä mittelössä hyvin kuten arvata saattaakin. Edustaja Poutiainen löysi suurituloisia myös vasemmalta:

"Ettei toinenkaan reuna unohtuisi: kansanedustaja Ele Alenius, SKDL, äyrejä 90 360. Lienee huomattavasti karkeampi kuin kommunistien ja SKDL:n kannattajien keskimääräinen ansiotulo (naurua). Tuskin lienee puutetta leivästä, piimästä enempää kuin maidostakaan, ja muitakin juomia voi käyttää halunsa mukaan. Näin ainakin minä käsittäisin."

Tilasto ärsytti

Keväällä julkaistu tilasto kansanedustajien poissaoloista äänestyksistä nostatti aikamoisen metelin. Valitettavasti vain kävi niin, että mitä pidemmälle tilaston laatiminen edistyi, sitä häkellyttävimmiksi kävivät tulokset ja niin pääsi joukkoon livahtamaan muutama selvä epäoikeudenmukaisuus. Kuten silloin mainittiin, joutuivat sairauden takia poissa olleet kärsimään varsinkin jos sairasloma sattui suuren äänestysruuhkan aikoihin. Puhemiesten äänestysalttiutta koskevat luvut saivat itsensä puhemies Paasion tarttumaan kynään ja tukistamaan tilastontekijää:

"Hymy-lehden toimitus
Tampere

Aika-ajoin omistavat sanomaja aikakauslehtemme erityistä huomiota kansanedustajiemme toimiin eduskunnassa ja sen ulkopuolella. Se on eräs lehdistön tehtävä eikä siitä ole moitetta sanottava. Minulle on näytetty

Hymy-lehti n:o 6 (1971) jossa on kirjoitettu nimeltä mainiten eräiden kansanedustajien eduskunnan istunnoista poissaoloista ja äänestyskäyttäytymisestä. Olen katsonut velvollisuudekseni puuttua sanottuun kirjoitukseen sen epätarkkuuden vuoksi. Siitä on koitunut asianomaisille ikävyyksiä jotka eivät ole ansaittuja.

Kysymys on eduskunnan varapuhemiesten Johannes Virolaisen ja Olavi Lähteenmäen osallistumisesta eduskunnan istuntoihin ja äänestyksiin. Kirjoituksessa mainitaan että varapuhemies Johannes Virolainen on ollut poissa kymmenestä eduskunnan istunnosta, mutta ollut osallistumatta 92 kertaa toimitettuihin äänestyksiin. Toisen varapuhemiehen Olavi Lähteenmäen todetaan kirjoituksessa olleen poissa vain kahdesta eduskunnan istunnosta mutta ollut ottamatta osaa 75 äänestykseen. Tästä on sitten seurannut toimittajan taholta kovia sanoja 'luistelusta'.

Meillä noudatettavan käytännön mukaan eduskunnan puhemies ei osallistu äänestyksiin, varapuhemiehet eivät myöskään jos he johtavat istunnossa puhetta puhemiehen sijasta, muuten kyllä. Eduskunnan pöytäkirjojen epätarkka tutkimus on johtanut virhepäätelmiin jotka olisi helposti voinut välttää huomioimalla äänestyslukuja tarkastellessa kuka johti puhetta kunkin äänestyksen aikana. Silloin olisi käynyt ilmi, että varapuhemiesten korkeat äänestyksistä poissaololuvut johtuvat siitä, että he ovat toimineet puhemiehen sijasta puhemiehen paikalla eivätkä siis voineet ottaa osaa äänestyksiin sinä aikana.

Odotan, että lehtenne oikaisee tapahtuneet virheet.

Helsingissä, 11 pnä heinäkuuta 1971

Rafael Paasio
Eduskunnan puhemies."

Kansanedustaja 201 kiittää nöyrästi oikaisusta, mutta tuokaan kirje ei tee Johannes Virolaisesta ja Olavi Lähteenmäestä vitivalkoista äänestyksen suhteen. Kuten puhemies Paasion kirjeestä selviää, varapuhemiehillä on m a h d o l l i s u u s osallistua äänestyksiin. Pöytäkirjojen uusi laskenta puhdisti varapuhemies Lähteenmäkeä kyllä melkoisesti, mutta Johannekselle on ollut kyllä kiireitä silloinkin kun hän **ei** ole johtanut eduskunnan istuntoa. Uusintalaskennassa oltiin ehditty vasta tammikuulle, kun Johannekselle kertyi 200 poissaoloa sellaisista äänestyksistä, joihin hän puhemiestehtävän huomioon ottaen olisi voinut osallistua. Siinä vaiheessa loppui into ja pelkkä selailu osoitti, että Virolaisen äänestysalttius jatkui istuntokauden loppuun samanlaisena kuin siihenkin asti.

Missä olet ollut, Maija?

"Yx kuopiolainen iänestäjä ja Hymylehden lukija" on kaivanut lehtileikkeen, joka sekin liittyy äänestystilastoomme. Koska siinä kansanedustaja Maija Heino uhkaa vallan julmilla otteilla tilaston laatijaa, on se syytä julkistaa:

"Eräs suurilevikkinen aikakausilehti julkaisi äskettäin tilaston kansanedustajien poissaolosta eduskunnan äänestyksistä. Tilasto koski viime syys- ja kevätistuntokautta. Tilaston mukaan on Maija Heino ollut poissa 304 äänestyksestä. Tällä tuloksella hän sijoittuu aivan kärkipäähän 200 kansanedustajasta lyöden kirkkaasti mm. useimmat ministerit. Sinua äänestäneenä, Maija, kysynkin, missä olet aikaasi viettellyt? Ovatko sivutoimet vieneet näin paljon aikaasi? Eikö kansanedustajan vastuullinen toimi anna tarpeeksi töitä?

Veli Roos, Lapinlahti.

Viimeisen kuukauden aikana olen ollut virkamatkalla Kanadassa. Pyydän kunnioittaen kysyä mikä aikakausilehti on antanut moisen tuloksen poissaoloistani voidakseni ryhtyä toimenpiteisiin asianomaista lehteä vastaan virheellisistä tiedoista.

Voin eduskunnan pöytäkirjojen perusteella todistaa, että olen ollut poissa eduskunnan istunnoista ainoastaan kahden ulkomaanmatkani aikana. Näin ollen tiedot sadoista poissaoloistani ovat täysin erheelliset. Pyydän kunnioittaen ilmoittaa myös, ettei arvoisa Veli Roos ole katsellut televisiosta esim. eduskunnan tämänkeväisten pitkien istuntojen aikana, joissa jokaisessa olin läsnä ja joista äänestäjiltäni olen saanut nimenomaan kiitosta. Voin puhtain omintunnoin todistaa kaikille äänestäjilleni, että olen varmasti niitä, jotka ovat vähimmin olleet poissa eduskunnan äänestyksistä. Olen yllättynyt että kysyjä on langennut moiseen uskomattomaan ilmeisesti painovirheen aiheuttamaan ansaan, sillä pinnaus ei kuulu tapoihini. Eduskunnan pöytäkirjoista on helposti nähtävissä, että olen työskennellyt erittäin tiiviisti — jopa kuuluisan 120 edustajan poissaolojupakankin aikana. Samoin valiokuntatyöni on ollut tiivistä. Vuoden aikana yhteensä muutamien päivien poissaolot ovat kaikki olleet laillisten syiden aiheuttamia.

Reippain, menestyksellisin työterveisin

Maija Heino"

Kansanedustaja Heino sanoo voivansa todistaa eduskunnan pöytäkirjojen avulla tilastomme vääräksi. Jos niin on, niin silloin hänen täytyy muuttaa eduskunnan pöytäkirjaa!

Uusintalaskenta osoitti, että Maijan kohtalokas luku 304 ei aivan sellaisenaan pidä paikkaansa. Hän on nimittäin ollut poissa 305 kertaa!

Ja kun hän sanoo voivansa "puhtain omintunnoin" todistaa olevansa niitä, jotka ovat olleet kaikkein vähiten poissa äänestyksistä, täytyy tässä olla kysymys jonkinlaisesta "poliittisesta omastatunnosta".

Samalla Maijalta lipsahti sekin, että eduskunnan istuntoja televisioidaan sen vuoksi, että edustajat voisivat näyttäytyä äänestäjilleen ja todistaa läsnäolonsa. Sepä vekkulia!

Halusimme kuulla Maijan mielipiteen tästä jupakasta ja soitimme Kuopioon. Maija ei ollut hyvällä tuulella. Ensin hän puhui rumasti ja kun olimme vakuuttaneet, että tiedot on koottu eduskunnan pöytäkirjoista, hän sanoi, että tuollaisten tilastojen julkaiseminen on katalaa ja arveli, että haluamme pudottaa hänet eduskunnasta.

Voin vakuuttaa, että sellaisia suunnitelmia ei ole.

Sen sijaan on kyllä rautaisia suunnitelmia tällaisen julkaisemisen jatkamisesta.

Maija Heino kertoi ottaneensa selvää Lapinlahdelta ja väitti ettei koko kylässä tunneta Veli Roos -nimistä miestä. Hän sanoi olevansa poliittisen ajojahdin uhri ja tietävänsä mistä kirjoitus oli lähtöisin.

Jos Veli Roos kuitenkin sattuisi olemaan jossakin, kerromme pari hajatietoa edustaja Heinon viimetalvisesta toiminnasta eduskunnassa:

Poissaoloja hänellä todella on ollut vähän, vain kuusi kertaa Maija Heino on ollut poissa nimenhuudosta. Poissaolon syyksi on joka kerta merkitty "yksityisasiat". Mitä nämä yksityisasiat ovat, sitä pöytäkirja ei kerro.

Puhelimessa Maija oli varsin monisanainen, mutta istunnoissa hänellä ei ole ollut paljoa sanottavaa. Syysistuntokaudella hän on käyttänyt yhden varsinaisen puheenvuoron, josta on kertynyt pöytäkirjaan 48 senttiä. Kevätkaudella löytyy niinikään yksi puheenvuoro pituudeltaan 38 senttiä. Yhteensä Maijalla on siis ollut asiaa 86 sentin verran. Mutta voi hyvinkin olla, että se on ollut painavaa sanottavaa, tai tiivistettyä, niin sanoaksemme.

Raha-asiain aloitteita edustaja Heinon nimiin kertyy 3 ja lakiasiain aloitteita 1. Tämän lisäksi hän on tehnyt 7 suullista kysymystä.

Pyydämme anteeksi, Maija Heino, että lainaamme tähän teidän oman toivotuksenne: Reippain, menestyksellisin työterveisin!

Edustaja 201.

EDUSTAJA KORTESALMI: Kyllä kolme sosialistia aina yhden spesialistin korvaa.

EDUSTAJA FRIBERG: Vaikutti äsken edustaja Mykkäsen puheenvuoroa kuunnellessa, että hän on ottanut tänä aamuna väärän puheen taskuunsa lähtiessään eduskuntaan.

JULKISUUDENKIPEÄN NAISEN

paperirakkaus hämäsi todellista rakkautta kaipaavan vangin

Teksti:
ERKKI PETMAN
Kuvat:
VEIKKO LINTINEN

Helsinkiläinen Margit Heinonen on harmaa hiirulainen, joka normaalikeinoin tuskin koskaan saa mainittavaa nimeä.

Silti hän sitä haluaa. Esimerkki tästä halusta on se, että hän keväällä ilmoittautui eräässä lehtijutussa Kari Toivosen, Janakkalan veritöihin syyllistyneen nuorukaisen suureksi rakkaudeksi.

Se oli nyyhkyjuttu. Niin on tämäkin. Nyt vain nyyhkii Esa Pulja, entinen kuritushuonevanki, jota samainen Margit sahasi kirjeillään silmään niin että soi.

Suoriin rakkauden tekoihin Margit Heinonen lienee ryhtynyt varsin harvoin, vaikka onkin ollut aviossa ja kahden lapsen äiti.

Hänen suuret rakkautensa ovat olleet paperisia. Ehkä sen vuoksi, että ne ovat olleet hänelle, 22-vuotiaalle pettyneelle naiselle, erittäin turvallisia. Ei riidan riitaa, ei pahaa sanaa. Vain rajatonta rakkautta ja kaihoa kirje kirjeen jälkeen.

Oikeastaan nuo rakkaudet eivät ole vaatineet häneltä muuta kuin aikaa, paperia ja postimerkkejä. Lupauksiaan hänen ei koskaan ole tarvinnut lunastaa. Hän on vain rakastanut siellä jossakin, kaukana vankilasta, ja luonut tiettyyn rajaan asti uutta toivoa ihmiseen, jonka kohdalla todellisuus ja toiveet ovat sovittamattomassa ristiriidassa.

Esa Pulja oli tällainen ihminen vielä jokin kuukausi sitten, jolloin hän kärsi Riihimäellä murhapoltosta saamaansa kuritushuonerangaistusta. Sama murhapoltto hieman hämää hänen tekonsa laatua: kaveri sattui kännipäissään kaatamaan öljykaminan asumassaan jalasmökissä ja tuumi vain että palakoon. Muita ei mökissä ollut. Omistaja — sisar — antoi anteeksi, vakuutusyhtiö ei. Tuli tuomio.

Sopimus avioitumisesta miltei ensi kirjeissä

Esa lähetti kirjeenvaihtoilmoituksensa erääseen aikakauslehteen viime joulukuussa. Vastauksia tuli pussillinen.

— En minä tiedä miten tulin valinneeksi kirjeenvaihtoystäväkseni juuri Margitin, muistelee Esa nyt vapaudessa. — Hänen kirjeensä oli niistä ehkä vakuuttavin niin ettei minun tullut mieleenkään kirjoittaa muille. Annoin muut osoitteet kavereille ja siitä sitten lähdin kirjoittelemaan Margitille.

Näiden kahden kirjeenvaihto oli selvää pässinlihaa miltei alusta alkaen. Ennen pitkää — jo muutamien kirjeiden jälkeen — sanat kääntyivät yhteiseen elämään, joka alkaisi silloin kun Esa Pulja pääsisi vapaaksi. Margitin kirjeet tulivat yhä kuumemmiksi ja niitä tuli yhä useammin.

— Niitä tuli joskus niin monta viikossa, etten minä millään ehtinyt kaikkiin vastata, sanoo Esa. Näin oli jo tammikuussa.

Tuli helmikuu. Pakkasherra paukkui nurkissa, mutta Margitin sydämessä roihusi lemmen tuli. Riihimäelle hän ei suostunut tulemaan Esaa tapaamaan, mutta sanat korvasivat kaiken:

"... En vieläkään ole tottunut tähän pakahduttavaan tunteeseen ja siihen kuinka täysin olen tuon tunteen vanki. Niin, vanki olen minäkin! Ja jos vankeus on näin suloista, niin jatkukoon... Esa, minä olen pettänyt monen toiveet, mutta sinua en koskaan. Minä haluan sinut ja aion tehdä kaikkeni, että se olisi meille arvokkain ja tärkein asia elämässämme. On vain yksi elämä ja onni on harvinainen. Me olemme löytämässä aarteen. Ja kun se löytyy niin sitä täytyy vaalia. Minä yritän olla sinulle suloinen ja kaikkea mitä toivot. Ja sinulta toivon kaikkea mitä rakastunut mies vain voi rakastetulleen antaa. Kirjoita usein! Niin kuin tähänkin asti olet tehnyt. Minä olen ruvennut unohtelemaan tärkeitä asioita, nyt kun sinä olet mielessäni. Mikähän minut sai kirjoittamaan sinulle? Olen iloinen siitä, että minulla on sinut. Rakastan sinua. Minä kaipaan sinun syleilyysi, kasvoni, käteni, silmäni, korvani kaipaavat luoksesi. Ja joskus minä pääsen."

Margit halusi vaan ei tullut. Ilmoitti joskus kirjeessä tulevansa Riihimäellä käymään mutta perui tulonsa seuraavassa. Vuodatti tunteikkaita lauseita ikävästään ja kertoi siitä, miten hän ei käy enää ulkonakaan. Ei yksin eikä ystävien kanssa. Esa oli hänen elämänsä.

Lehtijuttu käänsi asiat toisin

Huhtikuun alkupuolella ilmestyneessä Seura-lehden numerossa julkaistiin artikkeli "Nuorten rakastavaisten julmat kohtalot". Tuo numero kulkeutui luonnollisesti Esankin käsiin, ja silloin hän huomasi, että Margitilla on toinenkin kirjeen saaja, Kari Toivonen, vankilassa hänkin. Jutussa kerrottiin hennoista hartioista, Margitin hartioista, joille nyt oli surmantyön jälkeen laskeutunut raskas taakka: "Hirvittävintä Margitin kohdalla on se, että hän on ottanut kantaakseen poikaystävänsä veritöistä ankaran vastuun. Hän syyttää Karin teoista nyt itseään!"

Voi hellanlutuna sentään.

Entä mitä ajatteli Esa Pulja sellissään. Painoiko vastuu hänen silloisesta tilastaan tippaakaan noita hentoja hartioita?

Esa ei ollut ottanut leikillään suhdetta Margitiin. Isku oli näin ollen hänelle kova. Kun hän kirjoitti asiasta Margitille, tuli vastaukseksi kirje, jossa kerrottiin, että kaikki on entisellään ja että Esan pitää ymmärtää. Margitin oli kirjeiden mukaan vain ollut pakko taipua antamaan juttu lehteen koska sitä "niin kovasti pyydettiin". Oli kuulemma pyytänyt Apukin. — Hymyyn en sitä olisi antanut, totesi tyttö sentään.

On se vain niin, etteivät lehdet juokse tällaisten Margitien luona juttua pyytämässä. Tytöt tulevat itse niitä tarjoamaan. Eikö niin?

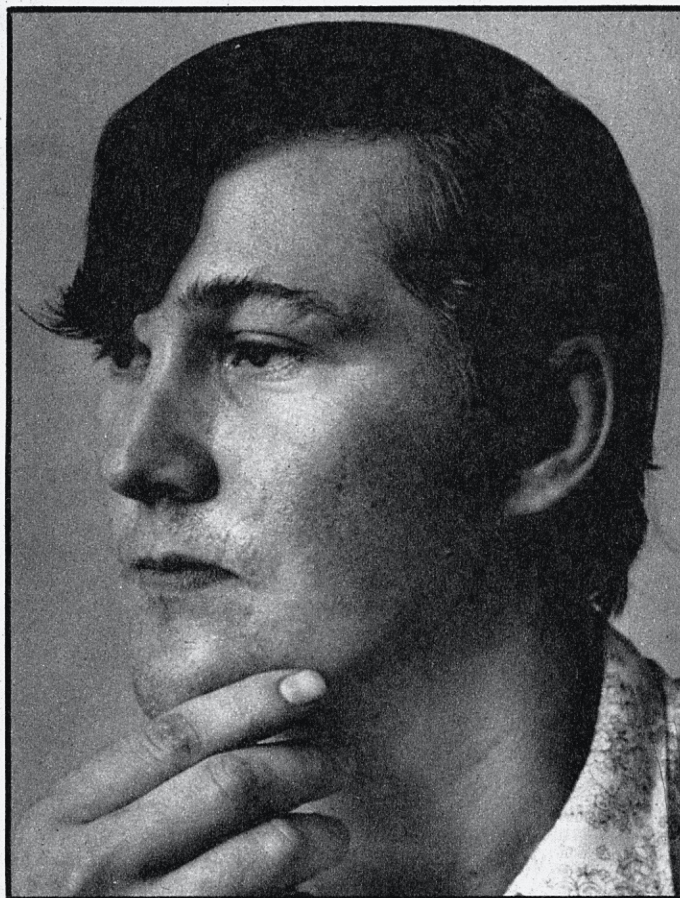
Tämä on toisenlaista julkisuutta kuin se missä Margit itse haluaisi kylpeä. Onpahan sentään julkisuutta. Esaa tästä ei voi syyttää, koska hän on yrittänyt ottaa yhteyttä jälkeenkin päin. Hieman ennen kun sai tietää vapautumisestaan. Vastausta ei tullut.

Vapautumisestaan Esa sentään antaa osakiitoksen Margitille: — Tuskinpa olisi tullut vapautta anotuksi ellei Margit olisi ollut lupauksineen olemassa.

Siitä vapaudesta on kuitenkin tullut hieman erilainen kuin Esa toivoi. Ovat menneet lupaukset avioliitosta ja Tallinan -matkasta, hekumat sun halimiset. Esa olisi puoleltaan kuitenkin täyttänyt sen minkä lupasi, mutta kun Esan vapaus koitti ja tuli tekojen aika, loppui Margitilta kirjeiden myötä rakkaus.

Näin on luonnollisesti parempi, onhan valheellisuus ainakin ohi. Saattaa olla myös niin, ettei Margit olisi Esan nähtyään enää jatkosta välittänytkään. Esa Pulja ei nimittäin ole mikään könsikäs. Otsassa on ruma arpi, hampaatkin vähän niin ja näin.

Mutta sydän on hänelläkin. □

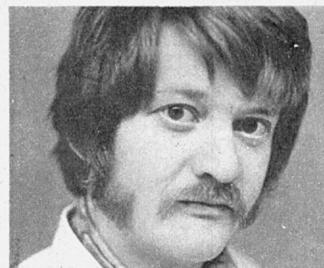

▲ **Esa Pulja on pettynyt. Lupaukset avioliitosta ja sen riemuista ovat olleet pelkkää sanan helinää. Margitilta tuli Esalle kuvaa kuin pipoa. Esasta ei Margitilla kunnollista kuvaa ollut. Silti peli pelasi ja hormonit soi.**

▼ **Tässä hän on, Margit Hämäläinen. Sujuvakynäinen nuori nainen, joka kirjeillään sai Esa Puljan rakentamaan pilvilinnoja.**

Diktaattorit

UNTO KIVELÄ

Suunta-sarjassa on ilmestynyt kirja nimeltä *Miten professoria tehdään.* Kirjoittajina professori **Yrjö Littunen,** kansliapäällikkö **Antero Jyränki** ja radion johtaja **Eino S. Repo.** Suositeltavaa hupiluettavaa.

Kirjassa kerrotaan, miten ja kuinka Tammerforssin Yliopistoon valittiin tiedotusopin professoria. Kolme oli hakijata: fil.tri **Kaarle Nordenstreng,** vt. prof. **Helge Miettunen** ja dos. **Osmo A. Wiio.**

Ne mutkat, notkot ja kiemurat — ennen kuin päädyttiin siihen, että Nordenstreng pätevimpänä oli valittava — olivat niin huippaavat, että mahdoton niitä kaikkia tässä selostaa. Kirjan verran se vaatii. Mutta muutama sana kuitenkin. (Sopii muuten kirjaan tutustua. Se on sujuvasti kirjoitettu yksitoikkoisesta, joskin tärkeästä asiasta. Suurin osa näytelmän muodossa, pohjapiirustukset **A. Kiven** näytelmästä *Olviretki Schleusingeniin.)*

Kirja kertoo, miten toimivat tieteen diktaattorit, nuo proffat. Miten he saavat kollegakseen yliopistoon sopivaksi katsomansa luotettavan henkilön esim. hakuajan määrityksellä ja asiantuntijat valkkaamalla.

Että mitenkä tämä käy yksiin sen käsityksen kanssa, että proffat ovat "puolueettomia", "objektiivisia". Että heillä ei ole sympa- eikä antipatioita puoleen tai toiseen. Että he etsivät totuutta ja vain totuutta. Tällainen käsitys meille on annettu emmekä turhaan ole heitä nostaneet yhteiskunnan ylimmille rappusille, sinne pääministerin ja arkkipiispan askelmille.

No, omat koirat ovat tulleet pureksimaan. (Littunen on proffa ja Jyränkikin oli tipalla.) Tekivät tämmöisen kirjan, josta käy selville, että sillä pääministerin ja arkkipiispan seuralaisella on ihan tavallisen ihmisen typeryydet, heikkoudet ja poliittiset sympa- ja antipatiat.

Mikäs siinä, hyväksyttävä että heilläkin, mutta ikävä kyllä he ovat tavallista muuraria ja maalaria vaarallisempia siinä, että he päättävät asioista. Sitähän muurari ja maalari eivät juuri tee muualla kuin vaaliuurnilla joka neljäs vuosi.

Nämä tieteen diktaattorit päättävät nimittäin siitäkin, joka koskee meitä kaikkia: siitä **mitä** tutkitaan ja **miten** tutkitaan. Ja kun tiede on "puolueetonta" ja "objektiivista", niin siinä yleensä jäävät tutkimatta esim. tulonjakoa, tonttipolitiikkaa, yhteiskunnan taloudellisia valtarakenteita koskevat asiat. Lyhyesti sanoen semmoiset asiat, että miksi toisilla menee hyvin ja toisilla huonosti. Ne kun ovat "politiikkaa" eivätkä "objektiivista" tiedettä.

Asiantuntijoina tuossa proffakiistassa, joka venyi ja paukkui kuin purukumi, olivat professorit **Jaakko Nousiainen** (valtio-oppi), **Kullervo Rainio** (sos.psykologia) ja **Eino Krohn** (estetiikka).

Asiantuntijana me ymmärrämme henkilön, joka tuntee asian ja on siis oikeassa. No, kaikkien mainittujen asiantuntijoiden käsitykset ehdokkaiden pätevyydestä menivät ristiin, joten ketä me uskomme.

Vastaukseksi panenkin tähän kappaleen **Pentti Saarikosken** runoa *Sydämeni pohjasta puhun teille, toverit.*

Ne jotka hallitsevat teitä, / sanovat hallitsemisen kuuluvan heille, koska / he ovat / Asiantuntijoita, tietävät kaiken / rahasta, miten se liikkuu / ja vaikuttaa / minä sanon teille: / te olette todelliset asiantuntijat, / sillä te tunnette / omissa nahoissanne, / miten asiat ovat.

* * *

Puheenjohtaja **Veikko Vennamo** on puhunut Oulussa Suomen maaseudunpuolueen puoluekokouksessa.

Luin sanomalehtien nappaamia otteita puheista ja huomasin, että kovin oli puheenjohtaja käyttänyt raamatullista kieltä.

Hän puhui "pahuuden voimista", "esikoisoikeuden myymisestä ja Suomen kansan pettämisestä hernerokasta". Hän puhui "Baabelin tornin tuhoutumisesta" ja siitä, miten "Suomessa Herodes ja Kaifas ovat lyöneet veljenkättä" (tarkoitti monopolikapitalisteja ja vallankumoussosialisteja). Hän sanoi, että "mitä auttaa, jos voittaisi koko maailman, jos saa sielulleen korvaamattoman vahingon". Lopuksi hän totesi, että "pelastumiseen ei ole kauan aikaa ja että suunnan muutos on mahdollinen vain smpläisen herätyksen kautta".

Olipa siinä raamatullisia kielikuvia eikä suotta. Kyllä puheenjohtaja osaa puhua ihmisjoukoille.

Edellä mainitussa kirjassa Miten professoria tehdään asiantuntijaprofessoritkin käyttivät "raamatullista" kieltä, vaikka eivät Raamattuun vedonneetkaan. He — nimenomaan asiantuntija Rainio — vetosivat ns. objektiivisen tieteen auktoriteetteihin, jotka ovat heidänkin yläpuolellaan, tieteen tosijumaliin.

Sekä Vennamolla että Rainiolla tarkoitus on sama: päästä haluamaansa päämäärään ylempiin auktoriteetteihin vetoamalla. Saada ihmiset luottamaan totuutena siihen, mitä aikaisemmin kirjoitettu ja sanottu on suurempien profeettojen nimissä. Molemmat yrittävät päästä siihen, ettei lukijan/kuulijan tarvitse turvautua omaan järkeensä, vaan että hän hyväksyy jonkun muun tutkiman totuuden. Vennamon kieli on tätä tarkoitusta varten äärimmilleen yksinkertaistettu ja Rainion hämärretty.

* * *

Ehkä teitä, jotka opiskelun tai työn vuoksi haette ja haette ja soisitte löytävänne asunnon Helsingistä, mutta ette löydä, koska ette pysty maksamaan kiskurivuokraa, ette vuoden vuokraa etukäteen, ettekä ole asunnonomistajan läheinen sukulainen, kiinnostaa tietää, että Helsingin kaupunki kyllä huolehtii teidän turvallisuudestanne, vaikka se siltä ei ihan heti näyttäisikään.

Helsingin kaupunki nimittäin sijoittaa tänä vuonna 18 miljoonaa markkaa kalliosuojien rakentamiseen. Enemmän kuin tänä vuonna asuntojen rakentamiseen. Että kunhan rauhassa jaksatte odotella sotaa, saatte kyllä katon päänne päälle. □

koffilliset

kypsänpehmeät

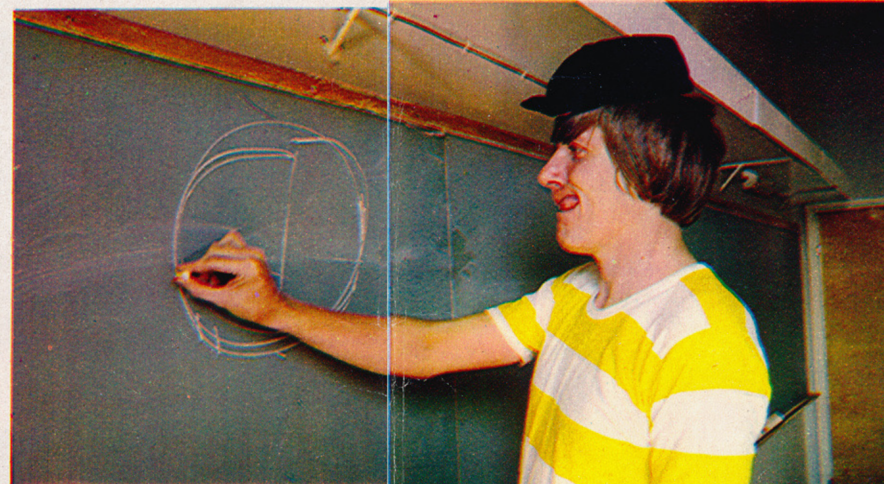

▶ Op. M. Haljoki, jolla keppinsä käsissänsä, tässä kyselee, paljonko tekee 2 kertaa 2. Toimitsija Erkki Petman (entinen Petman) antoi paikalla oikean vastauksen kuin nappiin: 27.

▼ Tässä otoksessa Hymyn sakki maantiedostamisen tunnilla. Opettajana alan koulutuksen saanut Mikko Haljoki. Rihvelitaulun luona justaansa piirtämässä maapallon kuvaa taiteilija Jyrki "Jykä" Paavola. Maapalloa halkaisee, kuten tiedettäneeneen, ekuaattori eli päiväntasaaja.

▶ Pedagogimme kysymykseen paljonko on tiu munia vastasi taasenkin oikein Maija Honkasuo sanomalla että hänen tietääkseen kaksi paitsi jos on helvetin pitkät rahkeet, voi sopia kolmekin. Oikein.

koulut ovat taas alkaneet

Teksti: VEIKKO ENNALA
Kuvat: VEIKKO LINTINEN

Johtajat Urpana ja Matias Lahtinen sekä päätoimitsijat Jorma "Jorse" Virtanen ja Antero "Antsu" Laine ovat keskinäisen neuvonpitonsa jälkeen päätyneet seuraavanlaiseen tulokseen: kun koulut taasen alkavat toimintansa, täytyy panna Hymyn porukkakin jatko-opinnoille.
Pahuksen hyvin kaikki sujuikin ja opittiin paljon lisätiedostelmaa.

Kuten tunnettua, ovat erilaiset opinahjot jälleen alkaneet toimintansa. Oppiaineisiin kuuluvat, kuten tunnettua, uskonto, laulu- ja soitanto-oppi, historia eli historiikki kuten sitä joskus leikkimielteisesti nimitetään, ynnä muu. Ynnä muu on, kuten tunnettua, laskuoppia. Vähennyslaskussa otetaan lainaksi jos on mistä lainata. Henkilökohtaisesti olen saanut velkaa KOP:sta.

Historiasta muistuttaisin tässä vain mieliin sen seikan, että vuonna 1154 maahamme tuotiin ristinusko, tämä rauhan ja rakkauden oppi, ja kuka siihen ei uskonut, sai nuolen peppuunsa. Sinänsä mielenkiintoinen seikka, että Lalli tappoi rakkauden oppiin tultuaan piispa Henrikin Köyliön varavankilassa.

Mitä taasen maantieteeseen tulee, niin maamme pisin virta on muistini mukaan Kymijoki paitsi kreivi Lindgrenillä jolla on vielä pitempi. Kateeksi pistää, sivumennen mainiten.

Sanomalehti-tiedettä voi opiskella Tampereen aliopistossa. Siellä saadaan ensiarvoisia tietoja siitä, kuinka aikakauslehteä toimitetaan. Niinpä Jalmari Jorikan päätoimittamassa Viikossa on esillä sellaisia oikeaoppisia sensatsuuni-artikkeleita, että kun pistää aerosoli-pullon palavaan uuniin, niin se räjähtää. Sielutieteen alaan taasen kuuluu selvittää, miksi aerosolipullo pitää pistää uuniin.

Näin siis olemme käyneet läpi kouluaineet paitsi ylempänä mainittua soitantoa. Eräs kauneimmista virsistämme on ollut ikimuistoisista ajoista lähtien tuttu "Mikä ymmyrkäistä ymmyrkäisempi on." Jokainen sivistynyt ihminenhän toki sentään tietäneenee, että ymmyrkäistä ymmyrkäisempi on aurinko. Tämä planeetti nousee aamuisin ja laskee iltaisin niin kuin krapulaisen kalu.

Kertomataulukosta tiedämme, että kaksi kertaa kaksi on ryhmäseksiä, jota ei voi kyllin paheksua. Mutta pakkoko meidän sitä on harjoittaa, kun se on vapaaehtoista.

Tässäpä siis olemme näin päässeet asian päätökseen lukuun ottamatta astrologiaa eli tähtitiedettä. Sen parhain asiantuntija maassamme on neiti Kassinen, jolta voipi kysyä että saapiko vai ei. Yleensä hän vastaa että juu, paitsi ei hiuksia päähänsä.

Joissakin kristillisissä opistoissa, jotka alkavat toimintansa jos Jumala suo, ja piru vie ainahan se sen suo, opinnoidaan myös ns. kieltäymystä. Televitsuuniakaan ei saa katsoa vaan pitää kieltäytyä kun se on kuin mikäkin helvetin sontaluukku, sieltä tulee uutisia ja kaikkea. Ja mitäs pelleilyä tämä matka kuuhunkin oli, aivan kuten tässä aikanansa televiisionissa haastateltu kanoja kasvattava mummi kertoili. Yhtyisin häneen täysin mutta kun on niin vanha.

Myös Hymylehden porukka on käynyt jatko-opinnoilla kuten oheistamistamme fotografeista ilmentyy. Kaikkea hyvää ja siunausta teille muillekin. □

◀ Heikki "Hessu" Sladey, taiteilijamme, on erikoistunut suomalaisiin sananparsiin, etenkin voimistelutunnilla. Pojalta kyllä tulee puhtaasti mikä tahansa sanalaskelma kuten "Ei omena kauaksi kuopasta putoa" tai "Mies metsähän menevi, sievä kukko pöksyissänsä".

KÄÄNNÄ

▼ Nyt opiskellaan latinaa. Kysymykseen mitä tarkoittaa suomeksi lausahdelma "Men saatana korppuna saunaan" vastasi Petman aivan oikein ettei hän perkele ainakaan tiedä.

Koulut ovat taas alkaneet

► Välitunnin iloja. Leikkikaluna muiden kalujen lisäksi jopa tikarikin. Mutta ei Meeri siitänsä täyty, kuten Sanassa sanotaan. Nimittäin tikarista.

▼ Uskontotunnin jälkeen seurasi mieluisa välitunti. Siinä Maija Honkasuo, toimituksen sihteeri, vetelee Seija Mäkelää karvoista. Tietenkin ihan pilanpäiten kun kerta oli välitunti.

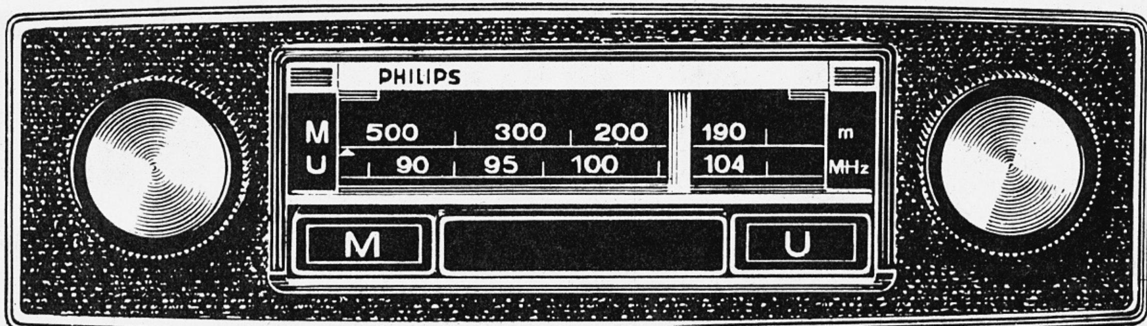
▼ Opinnot ovatten nytten päättyneet ja hymyläiset poistuvat taa vasemmalle paitsi niitä jotka menevät taa oikealle.

▼ Tässäpä taasen opettajamme pitämässä järjestystä ettei tule epäjärjestystä, kun oltiin niin vallattomia ja irstaita muutenkin.

Philips Sprint autoradio kuuluu hyvin

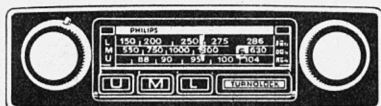
mutta maksaa vähän

Eli hieman yli kaksi ja puoli sataa. Huokean matkaradion verran. Ja kuitenkin Philips Sprint on täydellinen autoradio: kaksi aaltoaluetta (ULA ja KP), automaattinen hienoviritys (AFC) ULAlla, 5 W:n pääteteho, turvallisuusnupit . . .
Kun näihin teknisiin ominaisuuksiin vielä lisätään häiriötön ja varma toiminta, erinomainen äänentoisto ja kiitettävä herkkyys, ei olekaan ihme, että Philips Sprintistä tuli ostajien ylivoimainen suosikki lyhyessä ajassa. Varsinkin kun kaiken tämän saa hieman yli 250 mk:n hintaan.

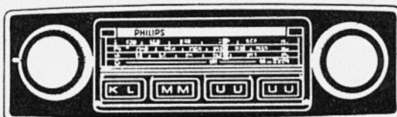
PHILIPS

Hyvin kuuluvat, jotka maksavat vähän enemmän

Philips
RN 511 Turismo uutuus!

Kuuden aseman esivalinta-automatiikalla varustettu 3-aaltoalueinen autoradio. Esivalintakytkintä (Turnolock) painamalla radio hakee Teille automaattisesti kuusi valmiiksi säädettyä asemaa. Pääteteho 5 W, AFC ULAlla ja portaaton äänenvärinsäätö. Nauhuriliitäntä.

Philips
RN 611 Gran Turismo uutuus!

Loistoluokan autoradio, jossa on kahdeksan aseman esivalinta-automatiikka (Prestolock). Kaikki neljä aaltoaluetta, hienosäätö ULAlla, pääteteho 6 W, portaaton äänensävyn säätö, turvallisuusnupit. Nauhuriliitäntämahdollisuus.

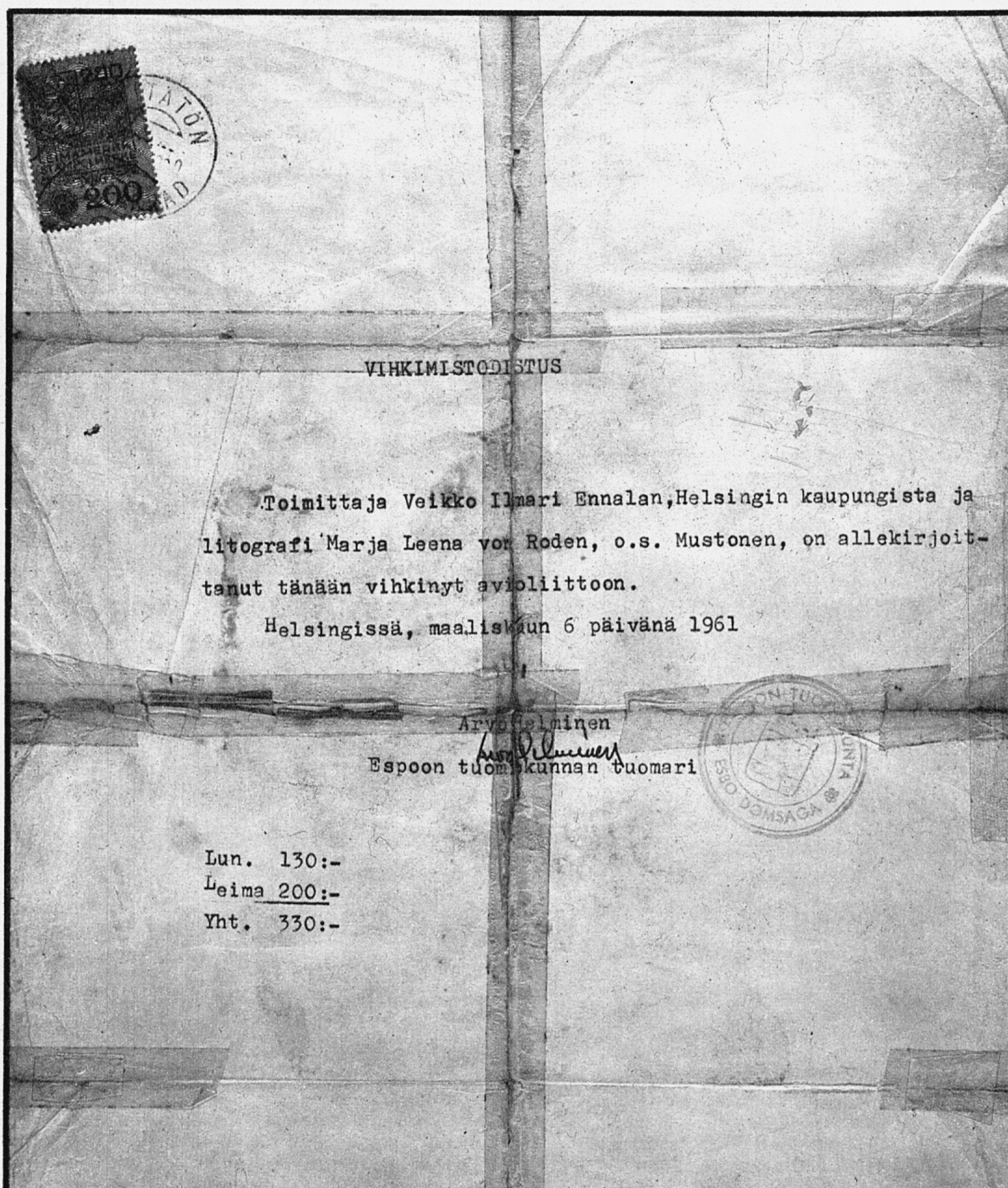
Philips
RN 702 GT-Stereo uutuus!

Korkealuokkainen, 2-aaltoalueinen (ULA ja KP) autoradio ja stereokasettisoitin samassa kotelossa. Hienosäätöautomatiikka ULAlla, äänensävyn säätö, pääteteho 2 x 5 W. Kasetin kääntö, aseman viritys ja pikakelaukset käyvät yhdellä kädellä.

aviolllttoni ihanuus ja hurjuus

VEIKKO ENNALAN MUISTELMAT OSA 4

Monenmoisia avioliittokuvauksia lukijamme lienevät silmäilleet, tuskin koskaan ennen kuitenkaan tällaista. Kirjoitus muuten päättyy lyhyeen oivallukseen, jota voisi nimittää melkeinpä nerokkaaksi.

VIHKIMISTODISTUS

Toimittaja Veikko Ilmari Ennalan, Helsingin kaupungista ja litografi Marja Leena von Roden, o.s. Mustonen, on allekirjoittanut tänään vihkinyt avioliittoon.

Helsingissä, maaliskuun 6 päivänä 1961

Arvo Pelminen
Espoon tuomiokunnan tuomari

Lun. 130:-
Leima 200:-
Yht. 330:-

Tämä moneen kertaan taivisteltu ja surkean näköinen paperi on Ennaloiden vihkimätodistus, joka ei kerran saanut jyväskyläläistä matkustajakodin pitäjää vakuuttuneeksi, että asianomaiset ovat naimisissa. Tästä selkkauksesta lähemmin tekstissä.

Mikä on se suuri ja ihmeellinen tunne, joka ei etsi koskaan omaansa vaan kestää kaiken, kärsii iankaikkisesti kaiken ja antaa kaiken loputtomasti anteeksi?

Kiitoksia kysymästä, ei sellaista tunnetta olekaan paitsi tietysti Anni Polvan romaaneissa. Mutta nehän ovatkin pötyä alusta loppuun, edesvastuuttomia valheita.

Rakkaus on verraten lyhytaikainen ilmiö, jos sillä tarkoitetaan tuota tilapäistä mielenhäiriötä, johon useimmat ihmiset jossakin vaiheessa sairastuvat. Tässä syyntakeettomassa tilassa mennään sitten vihille kuvitellen, että avioliitto on hautaan asti kestävää pusi-pusia ja muuta sievää ja somaa ja liikuttavan kaunista.

Tietenkään en väitä, että kaikki avioliitot olisivat läpeensä epäonnistuneita, mutta väärin on nimittää toisiinsa tottumista ja toistensa jonkinlaista sietämistä miksikään rakkaudeksi. Osapuolet ovat vain yksinkertaisesti riidelleet ja räyhänneet itsensä näännyksiin ja tappelun tuiskeessa kummastakin osapuolesta ovat pahimmat särmät hioutuneet olemattomiin. Tämä selittää, minkä vuoksi jokainen naimakauppa ei päädy avioeroon.

Olen aikaisemmin eräässä toisessa yhteydessä kirjoittanut olevan merkillistä, ettei ole olemassa erityisiä avioliitto-opistoja, joiden oppimäärän voisi suorittaa vaikkapa iltakouluna. Olisi todellakin välttämätöntä, että ihmisiä valmistettaisiin tätä elämänsä kenties ratkaisevinta askelta ja vaativinta tehtävää varten. Meillä voi kuka tahansa päästä naimisiin kunhan ei ole mielisairaalan kroonikko. Kukaan ei kysy ylkämiehen tai morsiamen ammattitaitoa tai opintoja, asuntoa tai työmaata. On kyettävä lausumaan ymmärrettävästi yksi ainoa sana, nimittäin "tahdon". Se riittää, siinä tarpeelliseksi katsottavat edellytykset avioelämän onnistumiselle.

Viime juhannuksena vihittiin X:n paikkakunnalla kristilliseen avioliittoon muuan nuoripari sen jälkeen, kun olin morsiamen pyynnöstä lahjoittanut sulhaselle vihkiäisissä tarvittavan valkoisen paidan ja solmukkeen.

Vähän myöhemmin ajattelin asiaa tarkemmin ja aivan kauhistuin. Tosiasiassahan olinkin ollut avustamassa kahta ymmärtämätöntä turmioon. Sillä miten elättää vaimonsa ja mahdolliset tulevat lapsensa mies, joka ei saa toimeksi edes paitaa itselleen?

En toivo, mutta pelkään, että karille tärähtää tämäkin pursi. Ja että katkera aviomies eräänä päivänä palauttaa paidan ja solmukkeen ja kietoo jälkimmäisen omaan kaulaani samalla muutaman kerran nykäisten...

Ankarasti on omakin avioliittoni liitoksissaan nitissyt ja natissut. Herjoja ja raakuuksia on huudeltu puolin jos toisinkin ja lautaset lennelleet, nämä koti-ufot niin sanoakseni.

En ollut koskaan ajatellut avioitua, olinhan äkäytynyt poikamies ja muutenkin sopeutumaton pitempiaikaiseen tiimi-työskentelyyn. Mutta miten ollakaan, vuonna 1961, jo pidemmän aikaa elettyäni Maria von Roden kanssa susiparina, sattui minulle ankaranpuoleinen talvipäivän seisaus. Sen tuloksena rva Rode piankin ilmoitti odottavansa lasta. Ja niin minua sitten saman vuoden maaliskuun 6 päivänä luotsattiin Helsingin maistraattiin vihittäväksi, toisessa käsipuolessani äitini, toisessa tuleva vaimoni.

Tilaisuus oli kammottava. Polvieni tilalla tuntui olevan vasikanlihahyytelöä ja kurkkuani kuivasi. Ja jotakin käsittämätöntä oli siinäkin, että varmasti takkini oikeaan sivutaskuun panemani sormus löytyi vasemmasta sivutaskusta. Möhlivistä sulhasista sepitetyissä kaskuissa on pahus vie vankka totuuspohja.

Onneksi akti oli lyhyt niin että en ennättänyt pyörtyä. Tilaisuudesta saimme muistoksi juhlavan vihkitodistuksenkin, joka sittemmin, sen kerran kun olisimme sitä tarvinneet, osoittautui täysin arvottomaksi.

Maita ja mantuja matkatessamme pyrimme eräänä päivänä jyväskyläläiseen matkustajakotiin. Vaimoni oli jo ehtinyt hukata sormuksensa ja minulla sellaista ei ole koskaan ollutkaan. Niinpä levitin kievarinpitäjän nähtäväksi avioliittotodistuksemme ja passimme ja vaimoni ajokortinkin.

Tähän vähämieliseen eukkoon ne eivät kuitenkaan tehneet mitään vaikutusta. Hän vaati nähtäväkseen sormuksia, sillä ilman niitä emme hänen järkensä mukaan voineet olla toistemme puolisoita.

Mikään ei saata suututtaa enempää kuin vihoviimeinen typeryys. Menetin tyyten malttini.

— Kuulkaahan nyt, vanha velho, minä huusin. — Ette kai kuvittele että minä olen väärentänyt nämä paperit ja passit ja niihin maistraatin ja lääninhallituksen leimat? Eivätkö nämä todista teille jotakin hemmetin saunasormuksia paremmin, että olemme naimisissa?

— Jaaha vai niin, hän piipitti. — Mutta kun ei teillä ole sormuksia. Ei voi ottaa yöksi.

Jumalalle kiitos, ettei mukanani ollut pyssyä, sillä sinä hetkenä olisi tapahtunut murhia ja vielä tänä päivänä istuisin Kakolassa leikkelemässä matonkuteita.

Totuus on, että vaimoni puijasi minut naimisiin, sillä vihkimähetkellä hän ei mitään lasta odottanut. Tällä en kuitenkaan tarkoita, että asiani olisivat nyt paremmin jos yhä eläisin poikamieselämää. Luultavasti, todennäköisesti ja varmastikin ne olisivat huonommin.

Ja silkkaa siunausta sekin, ettei mitään lapsia ollutkaan todistamassa ensimmäisten avioliittovuosiemme hirmuista valtakamppailua, joka kaikille kypsymättömille luonteille on ominaista.

Pahin virhe avioliitoissa on, että toinen puoliso pyrkii omistamaan, kahlitsemaan ja määräilemään toista, riistämään hänen henkilökohtaisen vapautensa, orjuuttamaan häntä niin sielun kuin ruumiinkin puolesta. Näin menetteli aluksi vaimoni ja niin menettelin aluksi minä.

Vaimoni alati valppaan silmän vartioidessa menemisiäni tein lapsekkaasti kaikenlaisia pakoretkiä ja niiden yrityksiä enemmän kuin tuntuu järjelliseltäkään. Miksi en voisi muutamista kertoakin toisille iloksi, hyödyksi ja opiksi. Det var en gång...

Asuimme silloin Dunckerinkadulla. Koko pitkä päivä oli taas leikitty mykkäkoulua. Vaimoni askaroidessa keittiössä loikkasin minä pihamaalle makuuhuoneen ikkunasta, jota kulkuväylää taisin käyttää yhtä usein kuin varsinaista oveakin.

Ajoin taksilla asuntoni ohi ja kas, siellä vaimoni jo seisoi ulko-ovella tähyilemässä. Hän ei olisi ehkä havainnut minua, mutta en malttanut olla uhitellen vilkuttamatta hänelle koko kouraani läpsyttäen. Se koitui tuhokseni. Hänkin sai lennosta vuokra-auton alleen ja niin mennä viiletimme peräkanaa läpi Helsingin kuin parhaassakin rikoselokuvassa.

Luulin eksyttäneeni hänet ja laskeusin hyvillä mielin Hämeentielle ravintola Canjonin edessä. Katsoin ansainneeni grogin tai kaksi tämän huiman menon päätteeksi. Mutta vaimoni vainu oli erehtymätön. Vielä selvitellessäni kyytiäni kirskuivat lähellä toisenkin auton jarrut ja kuului vaimoni voitonriemuinen kiljahdus.

Mitään grogeja en asioiden saaman tämänlaatuisen käänteen vuoksi tietenkään nauttinut. Sitä paitsi kahdella taksilla herrastelu sekoitti perheemme senaikaiset finanssitkin niin pahasti, että maitolitran hinnan löytämiseksi oli huomenissa käänneltävä kaikkien takkien ja palttoiden taskut nurinniskoin ja tarkistettava vieläpä päällisten ja vuorien välitkin.

Monet urheilulajit ovat hengenvaarallisia, ei vähiten avioliitto. En muista vuotta, kuukaudesta puhettakaan, jolloin vaimoni kimpaantui minuun niin hurjasti, että sinkosi päin otsikkoani valurautaisen paistinpannun ensin otettuaan vauhtia pyörähdellen kuin moukarinheittäjä ikään. Onneksi tai onnettomuudeksi, aivan kuinka haluatte, sihtaus ei osunut koh-

KÄÄNNÄ

avioliittoni ihanuus...

dalleen vaan ammus suhahti tuuman pari pääni sivuitse seinään.

Ja kerran taasen — voi noita hänen liikuttavia pikku mustasukkaisuuskohtauksiaan — minä jossakin maaseudulla asuessamme pakenin henkeni edestä vaimoni ajaessa minua takaa kirves koholla. Tämän amok-juoksun aikana teimme varmasti piirikunnallisen ennätyksen 200 metrin matkalla. Minun askeleitani siivitti totinen pelko, sillä miten vauhtiani kiristinkin, yhä lähempää kuului vaimoni puuskutus:

— Ja NYT se tapahtuu!

Psykologien ja muiden eksperttien mukaan pahat aviolliset kriisitilanteet tulevat joka seitsemäs vuosi. Meidän avioliittomme alkuaikoina pahat kriisitilanteet tulivat joka seitsemäs päivä. Mahtoi olla juuri tällainen kohtalokas vuorokausi meneillään, kun vaimoni juoksi suoraan nyrkkiini Lauttasaaressa.

Kerron tapauksesta nolostellen mutta kerron kuitenkin kun ripittäytymisen ja "itsetilityksen" tielle olen ruvennut.

Olin silloinkin hiiviskelemässä yhdelle karkumatkoistani, lähiosoitteenani ravintola Taverna. Mutta vaimonipa yllätti minut kesken retken ja rupesi hiukkasen hankalaksi. Hänen nähdäkseen säästöporsaasta veitsen terällä esiin kaivamani setelit olisi mahdollista käyttää mielekkäämpiin tarkoituksiin kuin mitä ilmeisesti olin aikonut. Siinä tällaisista periaatteellisista kysymyksistä kinatessamme kiihdyimme molemmat, minä jopa siinä määrin, että hiukan sivusin...

Sanotaan, ettei poliisi ole paikalla koskaan silloin kun sitä tarvittaisiin. Minun kokemusteni mukaan se päinvastoin on paikalla silloinkin, kun ei tarvittaisi. Niinpä nytkin ohitse ajoi radiopoliisin piiska. Ja kärhämämme seurauksena minut kutsuttiin myöhemmin murharyhmään kuultavaksi, jo toisen kerran elämäni aikana, kuin ammattitappaja ainakin.

Tällä kerralla minua kuulusteli komisario Rantio, sittemmin jonnekin Helsingin Poliisilaitoksen liikennepuolelle häipynyt lakimies.

Kuulusteluja seurasi haaste raastupaan.

— Nyt teidät Ennala piru peri, supatti haastemies. — Joudutte Bremerin osastolle.

Mutta millainen miesten vihaaja ja naisten puoltaja oikeusneuvosmies Olga Bremer olikin, minkäpä hänkään mahtoi, kun vaimoni ei yhtynyt syyttäjän rangaistusvaatimukseen ja kun ainoa todistajakin vannoi, etten suinkaan minä rynninyt päälle ensimmäisenä vaan yritin karkuun kaikin voimin. Ja kun se ei onnistunut, vasta sitten livautin.

Minulla ei ollut Olga Bremerin edessä uskallusta vitsailuihin, vaikka mieleni tekikin sanoa:

— Mutta rouva oikeuden puheenjohtaja, Sanassahan sanotaan, että joka nyrkkiä säästää, se vihaa vaimoaan. Ja mitä vaimoihin yleensäkin tulee, jos ne eivät pahaa tee niin ainakin ne ajattelevat.

Sakkoja Olga Bremer joka tapauksessa antoi raaimman jälkeen, kokonaista 24000 senaikuista markkaa. Oikeudesta pois lähtiessämme sanoi kaupunginviskaali melkein pahoitellen:

— Minun oli pakko syyttää, kun otitte toisistanne mittaa julkisella paikalla, he-he. Niin että sisällä vastedes, sisällä vastedes...

Ja sisällä olemme sen jälkeen toisistamme aina mittaa ottaneetkin.

Minä viivyttelin sakkojeni maksua niin että lopulta unohdin koko jutun omaksi turmiokseni. Yhtenä iltapuhteena, käväistessäni rautatieasemalla savukkeiden ostossa, muuan konstaapeli kopautti olkapäätäni ja sanoi ystävällisesti:

— Olisi pikkasen asiaa toimittajalle. Niin että mentäisikö tuonne kamarin puolelle?

Mahanpohjaani kouraisi, sillä arvasin ja ihan oikein arvasinkin, että nimeni oli ehtinyt jo etsintäkuulutettujen listalle. Olipa sekin kansalaisansio! Siihen aikaan — murheen vuonna 1962 — ei sakkojen perinnässä mitään osamaksuja tunnettu. Minkä oli maksunsa rästiin jättänyt, sen sai sitten linnassa kerralla puraista. Ja kun en siinä paikassa siihen hätään voinut mistään kahtakymmentäneljää tuhatta polkaista, tiesi se minullekin vientiä eikä mitään nokitusta.

En tiedä, kenen neropatin oivallus oli, että helsinkiläinen piti toimittaa tuomiotaan kärsimään toiseen päähän valtakuntaa, Pelsonsuolle asti. Epäilisin Martti-tohtoria, mutta hän ei vielä silloin ollut Oikeusministeriön Vankeinhoito-osaston palveluksessa.

Matka Pelson varavankilaan Vaalan pitäjässä kesti 3 vuorokautta. Vankivaunu oli ikivanha, mahdollisesti inkvisition peruja. Me roistot istuimme puupenkeillä kylki menosuuntaan 6 hengen selleihin tungettuina, kullakin evväänä leipäkyrsä, nappi steariinin näköistä rasvaa ja suikale Koskenlaskijaa. Vettä ojensivat vartijat sellin ovessa olevasta luukusta riittävästi, kaunis kiitos heille siitä vielä näin jälkeenkin päin.

Kauheinta oli puutteellinen ilmanvaihto. Käymälän aukko paljastui kun penkki kussakin sellissä nostettiin ylös seinää vasten. Kun yksi vanki kykki tarpeellaan, piti viiden muun seisoa kuin kunniavartiossa. Kaiken lisäksi junan kulkiessa puhalsi viima reiästä sisäänpäin niin että pyyhkimiseen käytetyt sanomalehtipaperin suikaleet leijuivat ajoittain sellin ilmatilassa kuin serpentiinit.

Pelson varavankilan johtajana toimi silloin kaksimetrinen miehenkorsto, jonka nimi oli joko Kivi- tai Rautavuori. Takanapäin häntä kuitenkin kutsuttiin Körmyksi. Ja oikea körmy hän olikin. Koko kivettyneen ja tunteettoman sydämensä voimalla hän vihasi kaikkia "kirjanoppineita" ja arvosti ainoastaan kovaa, armotonta ruumiillista työtä. Ja hurjia olivatkin vankien päivittäiset urakat. Varjele laupias sitä raukkaa, joka ei urakastaan selvinnyt.

Kuultuaan, että häntä haukutaan Körmyksi, oli johtaja kuuleman mukaan vastannut:

— Sanokoot vaikka kyrväksi kunhan tekevät urakkansa.

Tarkastellessaan minun papereitani Körmy sanoi:

— Että oikein toimittaja? Meillä onkin täällä toimittajalle sopivaa työtä.

Elätin ruusuisia unelmia jostakin kirjurintoimesta tai leppoisista tehtävistä vankilan kirjastossa. Mutta seuraavana aamuna kello 7 marssin muiden vankien mukana elopellolle rukiinkorjuuseen, ylläni raidalliset vaatteet. On vahinko, ettei minulla ole niiltä ajoilta valokuvaa: kun housut olivat liian suuret kuten saappaatkin ja takki liian pieni, muistutin erehdyttävästi variksenpelätintä.

Osakseni tuli sitoa lyhteitä ja pystyttää niistä kuhilaita. Edelläni etenivät niittäjät vinhaa vauhtia kohti horisonttia täyttääkseen urakkansa ennen iltaa. Minä ponnistelin epätoivoisena, hiestä märkänä ja käteni pyörivät väkkäröinä, mutta kaulaa niittomiehiin syntyi auttamattomasti. Toinen lyhteiden sitojista loi minuun tuon tuostakin myrkyllisiä ja pahaenteisiä katseita ja tunsin itseni seuranpetturiksi.

Pian huomasin saaneeni selkärangakseni savipiipun varren ja puoleen päivään mennessä sormeni vuosivat verta. En kuitenkaan kuollut sydänhalvaukseen ja urakkakin tuli tehdyksi kello 17:ään mennessä. Mutta kun sitten letkahtelevin polvin ja silmät harittaen aloitin aseistetun vartijan patistelemana kahden kilometrin pituisen paluumatkan takaisin piikkilangalla ympäröidylle vankila-alueelle, tajusin syvästi, että lahjani taisivat sittenkin viitata enemmän kirjalliselle kuin maamiehen uralle.

Olin jo Pelsoon tuloni ilta-

na kirjoittanut isälleni ja pyytänyt häntä vielä kerran armahtamaan tuhlaajapoikaansa. Ja kahden päivän kuluttua saapuivatkin sakkorahat sähkeitse ja niin olin jälleen vapaa mies, valmiina kulkemaan kohti uusia kohtaloita.

Luultavasti tämä ranskalainen pikavierailuni Pelson varavankilassa 10 vuotta sitten selittää kaikkia vankeja kohtaan yhä vielä tuntemani lukkarinrakkauden. Luonnollisesti 3 päivässä ei vankilaelämän kaikkiin kolkkouksiin ole tilaisuutta tutustua ja toivon hartaasti, ettei sellaista tilaisuutta minulle koskaan enää tulekaan. Tänäkin aikana sain aivan riittävästi luteista, kaltereista, piikkilangoista, lukittavista ovista, vartijoista, suosta, lyhteistä, kuhilaista, mauttomasta ruoasta, hurjasta työtahdista. Ja tuntuu aivan käsittämättömältä, että niin monet ovat kestäneet tätä kaikkea 3 tai 5 tai 10 tai 15 tai 30 vuotta menettämättä kokonaan järkensä valoa.

Joka tapauksessa, kun kotiuduin Pelsosta, otimme välittömästi vaimoni kanssa toisistamme mittaa uudelleen, mutta nyt käsirysy tapahtui sisätiloissa, ei enää julkisella paikalla. Kärsityllä rangaistuksella siis on kuin onkin kasvattava vaikutus.

Vuonna 1963 ryhtyi vaimoni tekemään hiljaisia ehdotuksia, että matkustaisimme toistaiseksi maaseudun rauhaan, jotta "seestyisin". Suhtauduin epäluuloisesti niin maaseudun rauhaan kuin seestymiseenikin ja toisekseen minun on aina ollut vaikea irtautua Helsingistä.

Teimme kuitenkin kolme yritystä. Kahdella ensimmäisellä kerralla emme päässeet asemahallia pidemmälle kun jo riitauduimme jostakin. Mahdollisesti kyse oli eväspulloista, joita minä välttämättä halusin niin vaaranalaiselle ja rasittavalle retkelle kuin Hämeeseen, vaimoni taasen ollessa eri mieltä. Kolmas kertakaan ei vielä sanonut totuutta, sillä Hyvinkäällä loikkasin vaunusta junan jo ollessa liikkeellä. Vaimoni hälytti taivaat ja maat ja konduktöörit ja Riihimäen asemapäällikön ja poliisit ja saapui loppujen lopuksi itse taksilla Hyvinkäälle ennen kuin olin ehtinyt edes poistua asemaravintolasta.

Viimein onni oli sikäli myötä, että majailimme kokonaisen kuukauden Lammin pitäjässä Pöystilän täysihoitolassa.

KÄÄNNÄ

Veikko Ennalan kaksi perillistä syntyivät maaseudulla. Tämä kuva on vuodelta 1964. Nykyisin 7-vuotias Eemu (Yrjö-Erik) pikku-pikku ammeessaan äidin kylvetettävänä.

avioliittoni ihanuus...

Siellä havaitsin, että maaseudullakin saattoi elää ja niin muutimme myöhään sinä syksynä pois kaupungista lähes kahdeksi vuodeksi. Vanha ystäväni Gastronomisen Seuran pääsihteeri, joht. Erik Haack luovutti käyttöömme talviasuttavan kesäasuntonsa Ähtärissä haluamatta edes vuokraa. Se oli herrasmiehen ele, sillä paikka oli todella rauhallinen ja kaunis, vaikkakin nyt eräät kaupunkiasuntojen mukavuudet puuttuivat ja oma omaisuutemme oli hujan hajan ympäri valtakuntaa. Kaiken lisäksi lähimpinä naapureinamme asui aivan ihastuttavia ihmisiä.

Vaikka asiamme nykyisin ovatkin suhteellisen hyvässä järjestyksessä, muistamme yhä vielä Ähtärissä olomme aikoja hienoisella kaipauksella. Se oli avioliittomme rauhallisin jakso ja siellä syntyivät molemmat lapsemmekin.

Tosin nuorin pienokaisemme, Anu, osoitti jo ennen syntymäänsä suurta viisautta ja isälleen ominaista karsautta koko elämää kohtaan eikä niin muodoin tahtonut laisinkaan tulla maailmaan. Vaimoni teki polttojen hälyttämänä kaksi turhaa matkaa Virtain synnytyslaitokselle ja vasta kolmannella kerralla temppu onnistui.

Kummallinen on vastasyntynyt: tulipunainen, ryppyinen ja omaa mitättömästä koostaan huolimatta aivan helvetilliset äänivarat. Nyt poikamme Eemun (oikeastaan Yrjö-Erik) täytettyä 7. ja Anun 6. ikävuotensa olen tyydytyksellä pannut merkille molempien saaneen isänsä älyn ja äitinsä ulkonäön. Hirveätä ajatella, että olisikin käynyt päinvastoin.

Meillä ei Ähtärissä ollut sanottavia skismoja yhtä ainoata kertaa lukuun ottamatta. Seikka oli seuraava. Olin lähdössä työmatkalle mutta jostakin vaimoni päähän oli täysin aiheetta iskostunut lyöttymä, että koko retkeeni sisältyi jotakin hämärää, että työ olikin vain veruke. Ja hän kieltäytyi sovinnolla laskemasta minua mihinkään.

Aloin hermostua mutta toisaalta en enää tahtonut käydä häneen itseensä käsiksi. Viskasin raivoissani kalliin kamerani muurin kupeeseen niin että siitä jäi ehjäksi vain objektiivi, joka kilisten pyöri lattian poikki.

Tämä ei vaimokullalle vielä aivan riittänyt. Niinpä ryhdyin käsittelemään matkaradiotani niin tehokkaasti, että jäljelle jäänyttä romuläjää katseleva vieras olisi turhaan saanut arvata mikä koje se aikanaan mahdollisesti oli ollut.

Vasta sitten, kun olin hakenut esille matkakirjoituskoneenikin ruvetakseni muokkaamaan sitäkin uuteen uskoon, antoi vaimoni periksi.

Minulla on mielikuva, ettei senkertaisen työmatkani nettotuotto riittänyt aivan täysin korvaamaan sitä edeltäneitä kalustomenetyksiä.

Että onko avioliittomme enemmän onneton kuin onnellinen? Tietysti onnellinen. Me olemme merkinneet ja kaiketi merkitsemme yhä vielä toisillemme jotakin. Siitä ovat todisteina rikotut kamerat ja radiot, kiljunta ja räikinä, korkeat hypyt ja hankitut sakkorangaistukset. Sillä ryhtyykö kukaan itselleen yhdentekevän olennon vuoksi noin monenlaiseen vaivannäköön ja riehuntaan?

Mutta eikö ihminen ole kummallinen: toisinaan ajattelen, miten ihanaa mahtaisi olla avioliitossa tumman ja temperamentikkaan naisen kanssa. Ja juuri sellaisen kanssahan olen.

Siinä on ainoa tämän kirjoituksen opetus. Nyt voitte miettiä sitä lähemmin. ☐

Ensi kerralla
"LEHDENTEKIJÖITÄ"

VALOTORNI

Parhaina hetkinä...

LAHDEN-A EXPORT

Oy Mallasjuoma Lahti

Koko perheelle nyt uusi raikkaampi Mondial!

MONDIAL-DEODORANTTISAIPPUA jättää iholle pitkäaikaisen bakteerisuojan ja pitää Sinut kauemmin vastapestyn tuntuisena. Riittoisa kylpy- ja yleissaippua.
MONDIAL-DEODORANTTI on nyt entistäkin raikkaampaa ja tehokkaampaa. Piristävä tuoksu sopii sekä naisille että miehille.
MONDIAL-ANTIPERSPIRANTTI vähentää paikallisesti hikoilua ja suojaa kestävästi hienhajulta. Kokeile vaikkapa varpaisiin!

TUTUSTU NYT
UUTEEN MONDIALIIN.
KOKEILE!

UUSI
mondial
DEODORANTTI

UUSI
mondial
ANTIPERSPIRANTTI

UUSI
mondial
DEODORANTTISAIPPUA
AT–7*

UUSI
mondial
DEODORANTTISAIPPUA
AT–7*

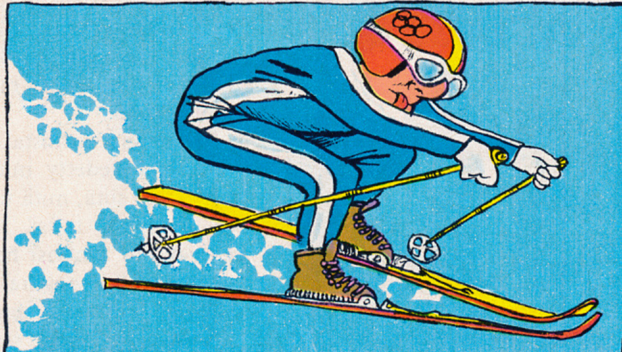
UUSI
mondial
DEODORANTTI

UUSI
mondial
ANTIPERSPIRANTTI

Jykä&Rike: puutaheinää

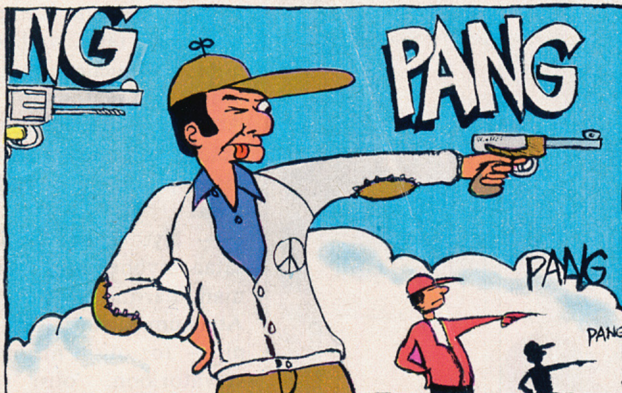
AINOA KEINO URHEILUN SALA-AMMATTILAISUUDEN LOPETTAMISEKSI ON AMMATTILAISUUDEN SALLIMINEN. TARKASTELEMME TÄSSÄ MITEN MUUTAMAN LAJIN AMMATTILAISET EROAVAT AMATÖÖREISTÄ.

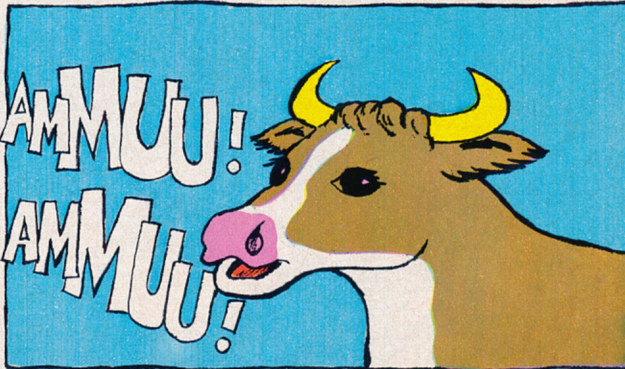
AMATÖÖRISYÖKSYLASKIJA LASKEMASSA.

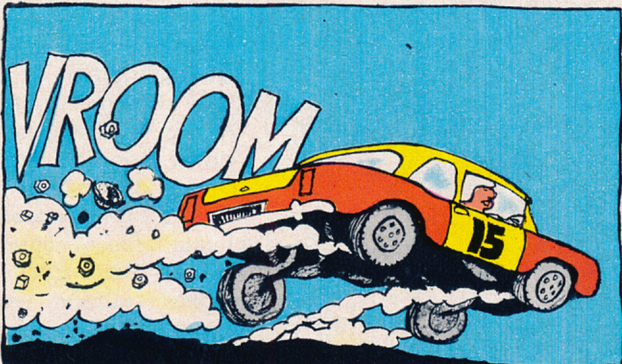
AMMATTILAIS-SYÖKSYLASKIJA LASKEMASSA.

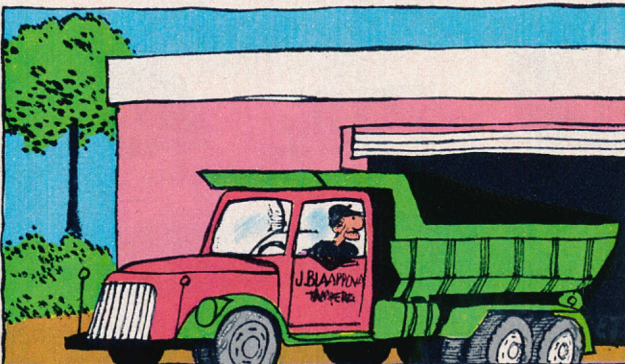
AMATÖÖRI AMMUNNAN PARISSA.

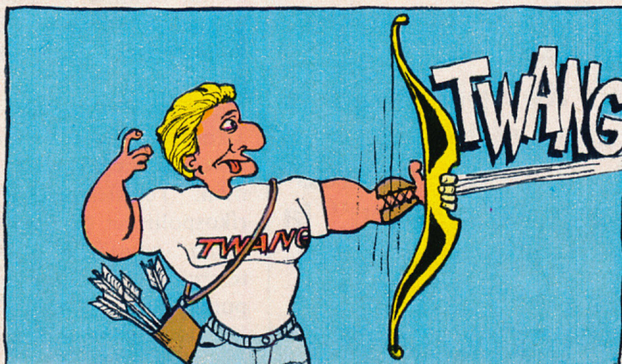
AMMATTILAINEN HARJOITTAMASSA AMMUNTAA.

AMATÖÖRIAUTOILIJA SYÖKSYMÄSSÄ KURVIIN.

AMMATTIAUTOILIJA PERUUTTAMASSA TALLIIN.

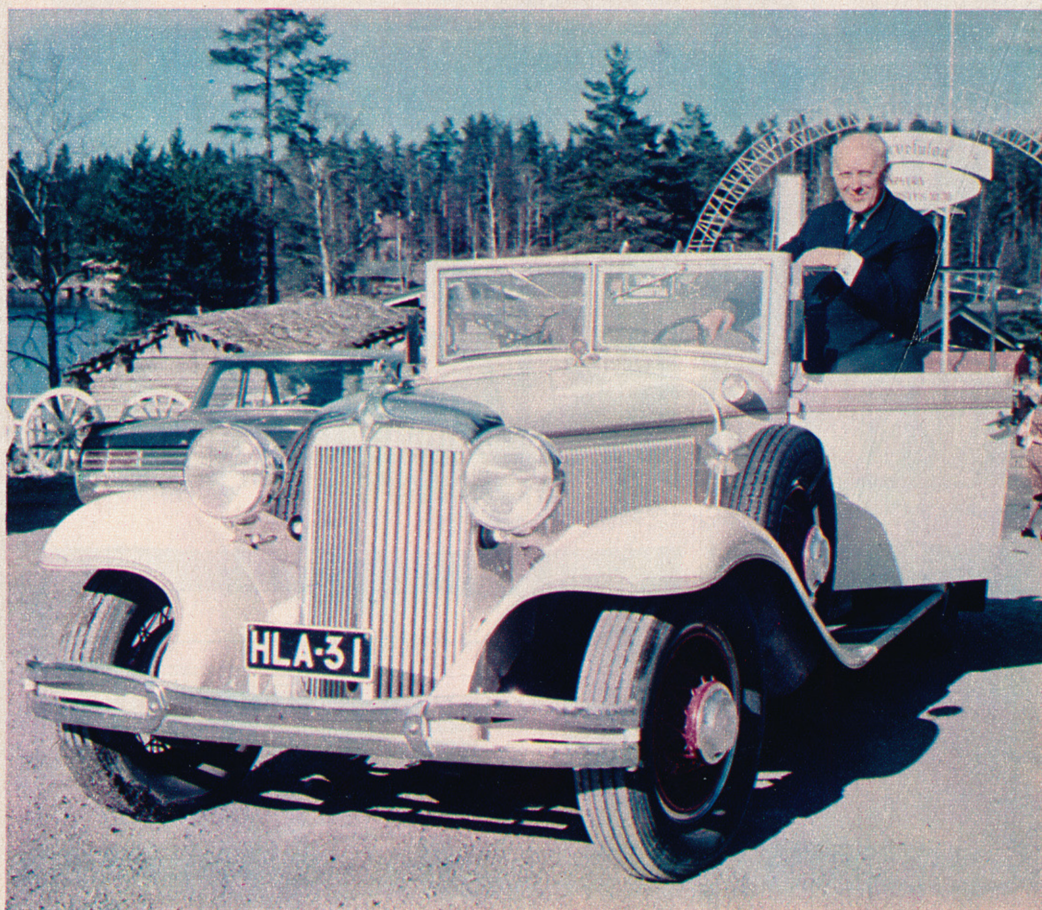

JOUSIAMMUNNAN AMATÖÖRI HARJOITTELEE.

HILJAINEN AHERTAJA USKO KEMPPI:

en pidä musiikista

Teksti:
ERKKI WESSMAN
Kuvat:
PAUL REINHARDT

**Ei ole unkarilainen kansansävelmä tuo ”Tulipunaruusut”, vaikka niin on monesti erehdytty luulemaan.
Se on syntynyt Usko Kempin pään ja viulun yhteistyönä kauan sitten. Saman kaksikon työtä ovat ”Vanhan merirosvon kapakassa”, ”Aron keltaruusu” ja monet, monet muut läpi vuosien soineet kappaleet.
Usko Kemppi ei ole tehnyt numeroa itsestään vaan ahertanut. Nyt sietää esitellä.**

Usko Kemppi oli tavallisen hieno herra saapuessaan ensimmäisen kerran Helsinkiin vuonna 1928. Lähes 30 asteen pakkasesta huolimatta hänellä oli yllään smokki ja kiiltonahkakengät. Se oli yhtä kuin esiintymispuku. Matkalaukun ja siinä olleet nuorukaisen muut vaatteet veivät varkaat Lahdessa, missä tuolloin 20-vuotias Kemppi oli ollut ravintolamuusikkona.

”Tulipunaruusuista” ei silloin vielä tiedetty mitään. Ei myöskään siitä, mitä tästä Usko Kempistä tulisi. Miettiessään mihin ryhtyisi hän tosin oli jo säveltänyt joitakin kappaleita, joista ensimmäisen, ”Itämeren valssin”, sen aikainen laulajasuuruus Rafu Ramstedt oli ottanut ohjelmistoonsakin. Kempin veri veti vielä tässä vaiheessa sanomalehtimiehen oppiin. Toisena vaihtoehtona oli mennä Ateneumiin kuvataiteita oppimaan, kolmantena Konservatorio ja elämä musiikin parissa.

— Nyt lähes puoli vuosisataa myöhemmin minua hieman harmittaa että valitsin Ateneumin, tunnustaa Kemppi. — Jos olisin mennyt Konservatorioon, olisi minusta saattanut tulla jonkinlainen laulunäytelmien tekijä!

Isä innokas teatterimies

Usko Kemppi syntyi 1907 Oripään Virttaalla tai paremminkin Orinpään Virtsanojalla niin kuin paikan muinainen, hienostelematon nimi kuuluu. Hänen isänsä oli poliisimies sekä tämän lisäksi innokas teatterin harrastaja, samoin kuin vaimonsa. Perhe muutti useita kertoja paikasta toiseen.

— Kun olin täyttänyt viisitoista, olimme jo asuneet ainakin kymmenessä Suomen kaupungissa, Usko Kemppi muistelee.

Porissa poliisi-isä perusti aikoinaan perin maineikkaan raittiusseura Alphan näyttämön. Toimiessaan Kotkassa rikospoliisina hän perusti niin ikään näyttämön, josta sittemmin kehittyi Kotkan Kaupunginteatteri. Sama toistui Kajaanissa, jossa Kemppi oli poliisimestarina. Jälleen hän perusti näyttämön, josta aikanaan tuli kaupunginteatteri.

KÄÄNNÄ

Tämä mies on
säveltänyt
ikivihreät iskelmät
"TULIPUNARUUSUT"
"ARON KELTARUUSU"
"ITÄMEREN VALSSI"
"LENNÄ MUN LEMPENI LAULU"
jne.

Colt iskee Teidän ja ystävienne käyttöön yksityiskoneen.

Kokekaa makea viikonloppu jossakin Euroopassa.

VOITTAKAA COLTIN SUURI AAKKOSJAHTI

Colt iskee jälleen. Uusi suurkilpailu tarjoaa Teille mahdollisuuden ainutlaatuisiin voittoihin. Tutkikaa tarkoin Colt-rasiaa tai sen tässä ilmoituksessa olevaa kuvaa ja vastatkaa seuraavaan kysymykseen: **mitkä aakkosten kirjaimet eivät esiinny Colt-rasiassa?** (Veronauhan tekstiä ei oteta huomioon). Kirjoittakaa kaikki **puuttuvat** kirjaimet aakkosjärjestyksessä tässä ilmoituksessa olevaan kuponkiin tai tyhjän, aukirevityn Colt-rasian kääntöpuolelle. Älkää unohtako myöskään omaa nimeänne ja osoitettanne. Lähettäkää vastauksenne 18. 10. 71 mennessä osoitteella: **Coltin aakkosjahti, Postilokero 40 Pietarsaari.** Voitte lähettää niin monta vastausta kuin haluatte, mutta jokaisen vastauksen on oltava omassa kuoressaan. (Alaikäiset eivät saa osallistua kilpailuun).

Kaikki Colt-rasiassa esiintyvät eri kirjaimet näkyvät tässä kuvassa.

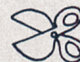
LYÖMÄTTÖMÄT PALKINNOT

Oikein vastanneiden kesken arvotaan viranomaisten läsnäollessa **3 suurpalkintoa** sekä **500 savukepalkintoa.**

Suurpalkinnot: **3 kappaletta viikonloppumatkoja yksityiskoneella jonnekin Eurooppaan.** Kukin voittaja saa itse valita oman matkansa ajankohdan sekä ottaa matkalle mukaan kolme ystäväänsä. Colt huolehtii kuluista. Matkakohteen voittajat voivat valita seuraavista paikoista: **LONTOO, PARIISI, ROOMA, GENEVE, WIEN.** Haluttaessa opas seuraa mukana.

Savukepalkinnot: 500 kappaletta Colt-kartonkeja.

Suurpalkintojen voittajien nimet julkaistaan 31. 10. 71 Helsingin Sanomissa, Aamulehdessä sekä Turun Sanomissa.

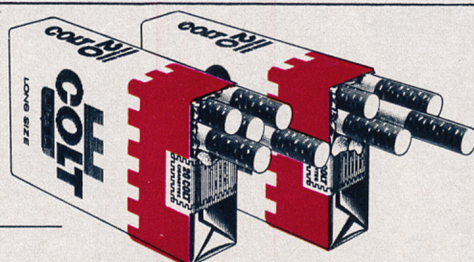
LEIKKAA JA PISTÄ TÄYTETTYNÄ KUOREEN

PUUTTUVAT KIRJAIMET ______

NIMI ______

OSOITE ______

______

STRENGBERG

en pidä musiikista

Kemppi jätti koulunkäynnin viidenneltä luokalta ja etsi elämäänsä milloin mistäkin. Hän toimi sirkusvoimistelijana ja ravintolamuusikkona, kunnes päätyi smokissaan pääkaupunkilaisen taiteilijakahvila Brondan kundien joukkoon.

Kerran hän näki Hesperian puistossa Helsingin Voimistelijain rekin eikä vanhana sirkuslaisena malttanut mennä ohi kokeilematta taitoaan. Sattui vain niin hassusti, että jättiläisiä tehdessä putosivat asunnon avaimet alla olevaan purukasaan eivätkä enää löytyneet.

Kemppi istuskeli Brondalla masentuneena; avaimet olivat kateissa eikä hän ollut saanut ruokaa kolmeen neljään päivään. Taskuissa ei ollut kolikon kolikkoa.

— Silloin tuli luokseni pitkä, laiha mies, joka sanoi kuulleensa, että olin tehnyt Ramstedtin Rafulle jonkun kappaleen, Kemppi kertoo vilkkaalla turkulaismurteellaan. — Mies oli levykustantaja Haag, joka sanoi tarvitsevansa uusia sävellyksiä ja tuli tiedustelemaan niitä minulta.

— Olihan niitä. Haag neuvoi minua murtautumaan ikkunan kautta kämpille, jossa nuotit olivat. Näin tehtiin ja sitten Haag vei minut Hungariaan syömään.

Suomen Sylvaeng

Hungariassa Haag kertoi tarinan ruotsalaisesta merimiehestä, joka oli ilmestynyt dongareissa ja paitahihasillaan Ruotsin Berliinin konsulaattiin ja pyytänyt konsulinkyytiä kotimaahansa. Asiansa selviämistä odotellessaan merimies oli ruvennut näppäilemään konsulaatin pianoa. Soiton kuuli sattumalta Euroopan levymarkkinoiden kova nimi Blomstroe. Hän keksi merimiehessä uinuvat säveltäjän kyvyt, teki sopimuksen ja niin tuli Stig Hanssonista, mikä oli merimiehen nimi, kuuluisa säveltäjä Sylvaeng.

— Mitäpä jos teistä tehtäisiin Suomen Sylvaeng, ehdotti Haag ruokapöydän ääressä tarinan kerrottuaan.

— Mikäpä siinä, tuumin minä. — Mitä minulta sitten vaadittaisiin?

— Tehdään sopimus siitä, että sävellätte neljäkymmentä kappaletta vuodessa, Haag ehdotti.

— Minkälaisia kappaleita?

— Ei sillä ole väliä, Haag vastasi. — Kunhan niitä vain on neljäkymmentä.

Kauppa syntyi ja niin tuli Usko Kempistä säveltäjä. Nyt 65-vuotiaana hän ei edes muista, miten monta sävellystä hän on tullut tehneeksi. Lähemmäs kaksi tuhatta niitä kuitenkin on. Lisäksi on tullut tehdyksi muutama tuhat ulkomailta tuotujen laulujen sanoituksia.

Hänen työpajastaan on lähtenyt myös kolmisenkymmentä kokoillan ja kuutisen sataa lyhytelokuvan käsikirjoitusta, jokunen kirja ja muutama näytelmäkin.

— En minä ole koskaan itseäni pitänytkään säveltäjänä, vaan kirjoittajana, hän sanoo.

Yössä yhdeksän sävellystä

Kemppi kirjoittautui Ateneumiin. Samalla kurssilla olivat myös Erkki Tanttu ja Kyllitäti Koski. Iltaisin hän soitteli viulua Brondalla ja ikuisti piirroksin aikalaistensa kulttuuripersoonain kasvoja. Tukikohtana hänellä oli pääkaupungin 'Pasaasissa" sijainnut asuntola, jossa hän majaili kahden turkulaisen taidemaalariystävänsä kanssa.

Eräänä päivänä Kemppi oli jatkuvassa rahapulassaan mennyt lupaamaan kustantajalleen seuraavaksi aamuksi muutamia sävellyksiä. Kun hän illalla yhdentoista aikaan palasi soittamasta Brondalta, oli huoneistossa käynnissä mitä melkoisin juhla. Taiteilijaporukassa kiersi pirtupullo juoheasti. Tunnelma oli korkealla, meteli sen mukainen.

Ilonpito loppui kuitenkin lyhyeen. Kemppi tyhjensi kämpän ja ryhtyi sävellystyöhön viulu apunaan.

Hän teki mitä oli luvannut. Aamuyhdeksään mennessä oli valmistunut yhdeksän sävellystä, niiden joukossa kenties hänen kuuluisin kappaleensa "Tulipunaruusut". Sen yön tuloksia oli myös sävelmä "Silmät tummat niin kuin syksyinen yö".

Sitä kappaletta Kemppi sanoo eniten häpeävänsä. Tulipunaruusujen tekijäksi häntä taas ei moni tiedä. Kappaletta on pidetty milloin Venäjän aroilta tulleena, milloin unkarilaisena kansanlauluna. Sitsilauluna se on vakiinnuttanut itselleen lujan aseman; missä ikinä iloa laululla jatketaan, siellä myös kajahtaa:

"Illoin luokse pienen
kapakan
ratsuani juoksuun hoputan.
Kuiskaa hiljaa arotuuli,
hymyy Rozy punahuuli . . ."

Kilpisjärvellä soitettiin kerran "Tulipunaruusuja". Sitä kuulemassa oli myös Kempin seurassa ollut unkarilaissyntyinen taiteilija Istvan Gratz.

— Kummallinen kappale, sanoi Gratz. — Unkarilainenhan se aivan varmasti on, mutta minä en sitä tunne lainkaan. Eikä sitä tunne Budapestissä professorina toimiva isänikään. Ja hän on sentään tämän alan asiantuntija.

— Hyvä etten ole sitä ainakaan kopsannut, myhäili Kemppi.

Toki nämä muistatte!

Kemppi pitää "Tulipunaruusuja" kaupallisessa mielessä parhaimpiinsa kuuluvana. Toinen saman mittainen on "Lennä mun lempeni laulu".

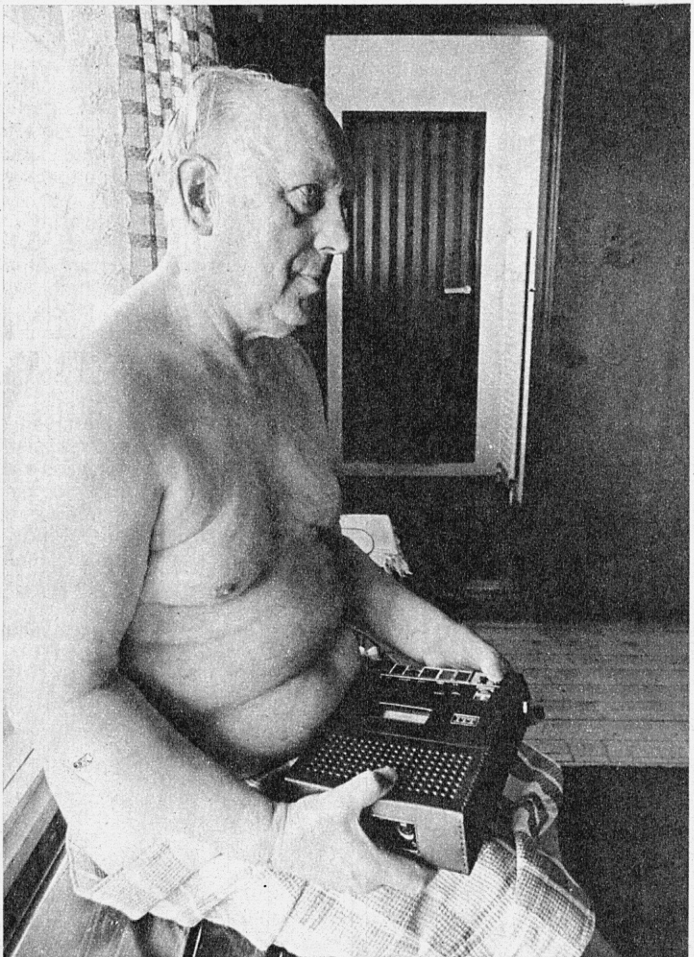
Parhaimpiinsa hän kuitenkin lukee "Aron keltaruusun" ja etenkin Arttu Suuntalan levylle laulaman romanttisen, kulkurin onnea ja elämänmyönteisyyttä henkivän kappaleen:

"On maantiellä kultaisen
lämmin
päivä kesäinen,
kulkuri vanha taas nuortuu,
mieli on onnellinen . . ."

— Nämä ovat parhaita sen vuoksi, että olen tehnyt ne itselleni, Kemppi sanoo. Ja hetken mietittyään hän jatkaa: — Parhaat lauluni taitavat silti olla vielä esittämättä.

Säveltäessään Usko Kemppi käytti myös kahta nimi-

— Siinä ne tulivat samana yönä paperille "Tulipunaruusut" ja "Silmät tummat niin kuin syksyinen yö". "Tulipunaruusut" on kaupallisista kappaleistani paras, tuota toista häpeän eniten.

KÄÄNNÄ

Älkää antako hiustenlähdön ottaa päähän.

Hiustenlähtö voi aiheutua monista seikoista, ja siihen on monia parannuskeinoja. Bollnäsiläinen parturi Stig Wikström käyttää yhtä niistä niin hyvällä menestyksellä, että kiitolliset asiakkaat ovat perustaneet Entisten Kaljupäitten Yhdistyksen.

Ensin saapui Blekingestä huolestunut kirje, jossa muuan nainen tiedusteli kenen puoleen hänen olisi käännyttävä saadakseen peruukin. Sitten tuli toiveikas kirje Bollnäsistä, jossa sanottiin että siellä oli perustettu Entisten Kaljupäitten Yhdistys.

— Tiedämme omasta kokemuksestamme kuinka vaikea ongelma hiusten harveneminen on ja koska olemme kiitollisia paranemisestamme, haluamme auttaa toisia jotka nyt kamppailevat hiusongelmia vastaan, kirjoittaa yhdistyksen sihteeri, kiinteistönomistaja Tore Sandberg.

Kiitollinen taalailainen kirjoittaa: Allekirjoittanut tilasi toukokuussa yhden pakkauksen. Ajatella, se auttoi. Olkaa hyvä ja lähettäkää minulle kaksi pakkausta lisää.

Kirje Itä-Göötanmaalta: Haluan täten ilmoittaa että käytettyäni vajaan kuukauden hiustenhoitoainettanne on tapahtunut jotakin, mitä pidin uskomattomana. Melkein kaljun päälakeni hiukset ovat heränneet uuteen eloon ja alkaneet kasvaa uudelleen.

Sundsvallista: Olen tänä aikana saanut takaisin runsaasti tukkaa.

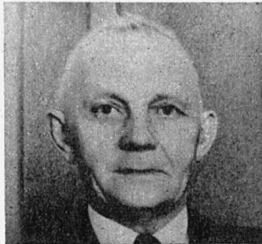
Jönköpingistä: Melkoisesti uusia hiuksia on tullut esiin, hiustenlähtö on huomattavasti vähentynyt.

Fredrikasta: — ... sillä olen saanut takaisin melkoisesti tukkaa.

Karlstadista: — ... uusia hiuksia on alkanut jälleen tulla.

Paljonko tällainen pakkaus sitten maksaa — 25 mk hoitosarjalta, joka riittää 2—3 kuukaudeksi.

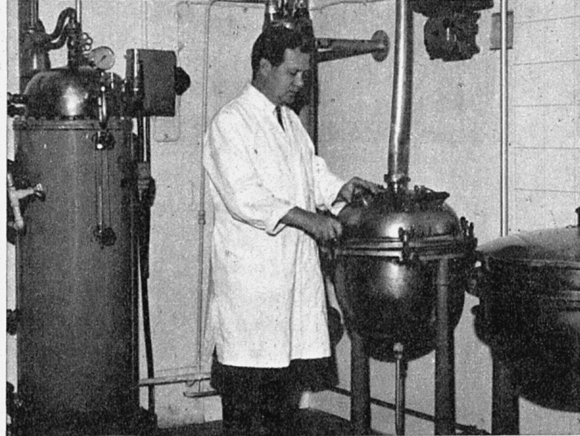
Ihmisen hiustenlähdön syitä koskevaan kysymykseen ei ole yksiselitteistä vastausta, sanoo lääkäri joka on parin vuoden ajan kokeillut Wikströmin hiustenhoitoainetta. Wikströmin valmistetta koskevat tutkimukseni ovat käsittäneet useita satoja seborreatapauksia, (Seborrea = ihon ja päänahan sairaalloinen talivuoto.) Wikströmin valmiste parantaa näistä 60 %.

Kunnanvaltuutettu **GUSTAV PETTERSSON** Bollnäsistä kuvattuna kolmen kuukauden hoidon jälkeen (vas.) ja 18 kuukauden kuluttua hoidon alkamisesta (oik.)

Gustav Pettersson, Bollnäs, 75 vuotta. — Olin 65-vuotias hiusteni alkaessa lähteä. Lopulta ei jäljellä ollut karvaakaan. Osaan tuskin selittää miltä se tuntui. Minulla oli monia kunnallisia luottamustehtäviä, olin rahatoimikamarin jäsen, kunnanvaltuutettu ja vaalilautakunnan jäsen, enkä voinut jäädä kotiinkaan, koska en ollut sairas. Kävin lääkärissä, mutta hän sanoi ettei mitään ollut tehtävissä. Tulin Wikströmin luo pyytämään peruukkia. Kolmen kuukauden hoidon jälkeen ilmestyi valkoisia haituvia (vasemmanpuolinen kuva). 18 kuukauden kuluttua olin saanut takaisin kaiken.

Parturimestari **S. WIKSTRÖM** (kuva yllä), Box 33, S-821 01, Bollnäs, Sverige, on kaikkien postivirkailijoiden tuntema osoite. Tänne virtaa päivittäin kirjeitä koko Pohjolasta epätoivoisilta naisilta ja miehiltä, jotka tarvitsevat apua saadakseen takaisin normaalin hiustenkasvunsa.

AGNE BROLIN, Bollnäs.

— Ennen kuin ryhdyin hiustenlähdön vastaiseen hoitoon, hiukseni olivat käyneet niin harvoiksi että keskellä päälakea näkyi kalju läiskä. Käytettyäni 1½ vuotta parturi Wikströmin valmistetta läiskä on kasvanut umpeen ja tukkani on nyt tuuhea ja hieno.

Herra Wikström

Fantastista, uskomatonta, hiustenhoitoaineenne on oikea ihme. Minulla on seborrea ja olen kokeillut kaikkia hiustenhoitoaineita, sekä lääkäriltä saatavia että muita. Lääkärini, ihotautispesialisti, sanoi minun menettävän suurimman osan hiuksistani, koska seborreaa vastaan ei ollut uusia lääkkeitä. Pelkäsin kammata hiuksiani, tukka oli eloton ja lähti tukuittain, joten ilmoituksenne eräässä lehdessä oli viimeinen toivoni. Jos olisitte nähnyt tukkani ennen aineenne käyttämistä ja näkisitte sen nyt, olisi tällaisen tuloksen näkeminen ilahduttanut Teitä. Terve kiilto, kiharat ja luonnollinen taipuisuus ovat palanneet, samalla kun hiukset ovat kaunistuneet eivätkä lähde niin helposti. Olette tuottanut minulle iloa, ja kiitän Teitä siitä että olette keksinyt tällaisen aineen. Miksi emme saa sitä Norjasta? Nyt joudun maksamaan n. 80 Nkr kuluineen ja tulleineen.

Pyytäisin lähettämään lisää kupongista ilmenevän erän.

Sydämellisin kiitoksin L. H.
16. 7. -70 Haugesund, Norja

Bilitt 24. maaliskuuta 1970

Sain n. 3 kuukautta sitten ensimmäisen erän Anti-Hair-Deadia ja kiitän Teitä tästä erinomaisesta aineesta hiustenlähtöä ja hilsettä vastaan. Samalla se on kiihottanut tukan kasvua. Vaikka pääni on ollut kokonaan kalju jo useita vuosia, olen näiden 3 kuukauden kuluessa saanut päälaelleni runsaasti tukkaa. Lähetänkin Teille uuden tilauksen, kun ensimmäinen erä on nyt lopussa.

Ystävällisin terveisin G. T.

Kiitoskirjeitä tyytyväisiltä asiakkailta

Rouva C. BRENTER
Tukholma

Minua vaivasi epänormaali hiustenlähtö sekä hiuspohjan kutina ja ihottuma, mutta omituista kyllä, ei hilse. Kuultuani herra Wikströmin hiustenhoitovalmisteesta otin häneen yhteyttä saadakseni neuvoja. Aloitin hiustenlähtöä vastaan tarkoitetun käsittelyn. Varsin pian huomasin paranemista ja noin 20 käsittelyn jälkeen hiustenlähtö oli täysin loppunut ja olen nyt saanut normaalin hiustenkasvuni takaisin.

BENGT LARSSON
Bollnäs, 27 vuotta

Parin vuoden ajan minua vaivasi niin paha hiustenlähtö että päälaelleni ilmestyi kalju läiskä. Aloin hoitaa sitä S. Wikströmin hiustenhoitoaineella ja ilokseni hiustenlähtö loppui jo noin kolmen kuukauden käsittelyn jälkeen. Jatkettuani käsittelyä noin 1½ vuotta minulla on nyt yhtä tuuhea tukka kuin ennenkin.

TORE SANDBERG,
Bollnäs, 61 vuotta: — Ollessani 58-vuotias menetin paikoittain noin 40 prosenttia tukastani. Annettuani sille kolme käsittelyä viikossa 13 kuukauden ajan se tuli takaisin. Nyt sitä täytyy toisinaan jopa ohentaa.

Holmestrand 18. 3. -70

Käytettyäni "Anti Hair Dead" -valmistettanne viime vuoden marraskuun puolestavälistä lähtien päälaelleni on alkanut kasvaa runsaasti haituvaa, vaikka olen ollut lähes kalju 25 vuoden ajan. Jos tätä jatkuu samoin, se on suorastaan vastoin lääkärin lausuntoja. Olen nyt 63-vuotias.

Terveisin T. H.

Lähettäkää ensi tilassa postiennakolla ...... pakkausta "ANTI HAIR DEAD"ia hintaan 25 mk + postikulut ja lvv.

Nimi ....

Osoite ....

....

Frisörmäster S. Wikström
Box 33, 821 01 BOLLNÄS, Sverige

Kirjoittakaa selvästi!

Hymy 9/1971

en pidä musiikista

merkkiä: U. Kalanti ja U. Hurmerinta, joista viimeksi mainittu oli varsin tuottelias sodanaikaisten marssi- ja viihdelaulujen tekijänä. Kaiken takana oli kuitenkin Usko Kemppi. Ja lauluja syntyi. Tulivat "Vanhan merirosvon kapakassa", "Toukokuu-valssi", "Kapakan pikkuinen Liisi", "Surullinen kuu" ja moni, moni muu.

Aikanaan syntyi myös "Tanssi, Anjushka", joka Neuvostoliiton lähetystön pyynnöstä joutui esityskieltoon:

"Ilta Leningradin peittää,
katulamput valon heittää,
Anjushka kun tanssiin rientää
luokse nuoren komisaarin.
Virtaa kuuma votka,
tshaikka,
huumaten soi balalaikka . . ."

Marssit eivät mene kaupaksi

— Suuret valssit, marssit ja lasten laulut ovat minun suuria kiinnostuksen kohteitani tällä hetkellä, säveltäjä kertoo. — Ne kiinnostavat enemmän kuin iskelmät. Mutta kyllä minä iskelmänkin vielä toimeksi saan. Lupaan tehdä yhdessä yössä kymmenen iskelmää.

Kaksitoista urheiluaiheista marssia on äskettäin levytetty "Urheilun juhlaa" nimiselle LP:lle. Ensiesitys oli Tampereella nuorten suurkisojen yhteydessä ja levyn koko tuotto menee lyhentämättömänä nuorisourheilun hyväksi.

— Minulla on nyt kuutisenkymmentä suurta valssia ja saman verran marsseja, kolmisenkymmentä Lapin laulua ja yli kaksikymmentä lasten laulua, Kemppi kertoo. — Ne ovat kaikki esittämättömiä.

Kemppi ei vain ole saanut muita musiikki- ja muusikkopiirejä innostumaan nykyisestä rakkaudestaan. Eräässä levy-yhtiössäkin sanottiin, että mitä me nyt tuollaisia rupeaisimme levyttämään, onhan niitä olemassa vanhoja saksalaisia marsseja ihan riittävästi.

— Kun ne vain kuulevatkin sanan marssi, loppuu keskustelu kuin naulaan.

En pidä musiikista!

— Millaisesta musiikista sinä itse eniten pidät? kysytään Kempiltä usein.

— Minä en pidä musiikista lainkaan! vastaa Kemppi tavallisesti. — En juuri edes kuuntele musiikkia. Soittaminen on minulle oikeastaan aina ollut eräänlaista pakkotyötä. Kai minä jotenkin musikaalinen olen, mutta en silti ole koskaan ollut musiikista kovin kiinnostunut. Enkä minä koskaan sävellä — minä vain kirjoitan.

Kirjoittaja. Sitä Kemppi haluaa olla ja sitä hän ennen muuta katsoo olevansa: sanoittaja, kirjojentekijä, näytelmäkirjailija, filmikäsikirjoitusten tekijä. Mutta on hänellä mielipiteitä musiikistakin.

— Ennen vanhaan oli maailma musiikillisesti parempi kuin nyt, hän sanoo. — Melodiat olivat kauniimpia, pyörivämpiä ja oksattomampia. Laulajat olivat kokeneita ja koulutettuja ja viihdeorkesterit olivat suuria ja niissä soitti huippuluokan muusikkoja. Silloin oli kotimaisella musiikilla kysyntääkin. Tämä johtui suurelta osin siitä, että silloin oli noita musiikkikahviloita, jollaiset ovat nykyään kadonneet ihmisten elämästä.

— Kaikki musiikki on toki tarpeellista, kaikelle musiikille on käyttöä, kaikki musiikki on siis käyttömusiikkia, Kemppi sanoo. — Iskelmät, laulelmat, marssit, kirkkomusiikki, ne ovat kaikki tarpeellisia. Eivätkä eri musiikkilajien rajatkaan ole kovin selviä. Niin sanottu taidemusiikki esimerkiksi sisältää paljon tanssimusiikkia: menuetteja, bureauta, gigata ja muuta. Ja jos ajatellaan jotain Brandenburgilaiskonserttoa, ei se ole mitään muuta kuin oman aikansa hottia. Meidän suomalaisten pitäisi vain enemmän käyttää nimenomaan suomalaista musiikkia. Tuotakoon ulkomailta parhaat palat, mutta älköön tuotako huonompaa kuin meillä itsellä on nurkat väärällään.

Viihdemusiikin taso on meillä Kempin mielestä hitaasti taas kohoamassa. Muutama vuosi sitten oli vallalla 'äänenmurroslaulajain' aallonpohja, nyt aletaan taas antaa hieman arvoa todellisille taidoille.

— Hyvää iskelmää täytyy voida sekä tanssia että kuunnella, sanoo säveltäjä. — Maailman parhaana iskelmänä pidän Joseph Kosman "Kuolleita lehtiä".

Kempiltä on joskus kysytty, miksi hän tekee sellaisia lauluja kuin tekee. Monien mielestä ne ovat vanhanaikaisia. Tähän hän on vastannut sanomalla olevansa jo 65-vuotias ja jättävänsä vallankumouksen tekemisen nuoremmille. Sikäli kuin nyt musiikkivallankumousta tarvitaan.

— Minulla ei koskaan ole ollut kyynärpäitä, joilla tunkeutua eteenpäin ja tehdä vallankumouksia, Kemppi sanoo. — Ehkä juuri tästä johtuu, että minusta sodassa oli paljon helpompaa pärjätä kuin täällä siviilielämässä. On paljon helpompi mennä eteenpäin konepistooli kainalossa kuin mennä kustantajan luo pino nuotteja konepistoolin sijalla . . .

— Kaikenlainen musiikki on käyttömusiikkia. Kotimaista vain pitäisi suosia eikä tuoda ulkoa tänne joskus hyvinkin heikkoja kappaleita. Kotona on nurkat hyvää väärällään, sanoo Usko Kemppi.

Kodin kynttilät herkisti piispat

Kemppi on tehnyt suomalaiset sanat myös Lyonsin ja Hartin ikivihreään "Kodin kynttilät" sävelmään. Kun sanoitus oli vielä aivan uusi ja tuore, matkusti joukko suomalaisia muusikkoja laivalla Ruotsiin. Samalla laivalla matkustivat Suomen piispat johonkin pohjoismaiseen konferenssiin.

Oli hyvin kaunis ilta. Tähdet loistivat kirkkaina meren yllä ja musiikkimiehet innostuivat laulamaan "Kodin kynttilöitä" duettona. Kun laulu päättyi, tuli eräs piispoista laulajain luo ja kiitteli heitä.

— Se oli hyvin kaunis laulu, sanoi piispa.

— No, tämä nyt on tätä iskelmää, vastasi Kemppi.

— Ellei se tuon pahempaa ole tuo iskelmämusiikki, niin eihän siinä sitten mitään huonoa ja alhaista olekaan, totesi piispa.

Eikä muilla kirkonmiehillä ollut siihen mitään sanottavaa. □

MYYTÄVÄNÄ:
kihlauksia 10 mk/kpl

Monenlaista ideaa ja aineistoa meille tänne Hymylehden toimitukseen yritetään kaupitella. Mutta vain harva on menetellyt yhtä törkeästi kuin ex-kuritushuonevanki (tai ehkä nykyinenkin taas) M a r t t i K a r i H e n r i k A s p, 26. Hän oli valmis pettämään yli sadan naisen luottamuksen ja paljastamaan heidän intiimimmät salaisuutensa suunnilleen 10 markan kappalehinnasta koko Suomen kansalle. Juudas Iskariotkin pyysi sentään 30 hopearahaa.

Teksti: TIMO SUOSTE
Kuvat: VEIKKO LINTINEN ja JUKKA KUUSISTO

Martti Kari Henrik Aspilla on miellyttävä ulkonäkö ja lipevä kieli. Niin kuin useimmilla huijareilla. Mutta niitä hän ei suinkaan tullut kaupittelemaan. Ei, hänellä oli paljon kuumempaa tavaraa. Todellinen sensaatiojuttu.

Hänellä oli takanaan enemmän kihlauksia kuin Kreivi L i n d g r e n i l l ä, jota sentään on pidetty Suomen ennätysmiehenä tässä lajissa. Tarkalleen sanottuna 84 'sormuskihlausta' ja sen päälle muutamia kymmeniä 'kirjekihlauksia'. Eivätkä ne olleet taatusti mitään managerin keksimiä valesellaisia, vaan ihka ehtaa tavaraa alusta loppuun.

Sormuskihlauksilla Asp tarkoitti sellaisia sopimuksia avioliiton solmimisesta, joiden merkiksi hän on vaihtanut sormuksen kulloinkin vuorossa olleen tytön kanssa. Kirjekihlaukset taas olivat molemminpuolisen kirjeenvaihdon välityksellä tehtyjä avioliittolupauksia, jotka lain mukaan ovat yhtä päteviä kuin sormuskihlauksetkin, koska laki ei aseta sormusia ehdoksi kihlauksen pätevyydelle.

Kirjekihlauksiin Asp oli joutunut olosuhteiden pakosta, sillä vankiloista ei ainakaan toistaiseksi ole myönnetty kihlajaislomia. Vankiloissa ja kuritushuoneissa Asp puolestaan on ollut lyhyitä väliaikoja lukuunottamatta vuodesta 1963 lähtien. Rangaistuksen syinä — kuinkas muuten — näpistykset, varkaudet, petokset, naineena kihlautumiset yms.

Kreivi Lindgrenin ennätyksen lyöjiä on käynyt toimituksessa ennenkin. Tottahan me ennätysmiehistä olisimme kertoneetkin, mutta kun se todellinen näyttö on aina puuttunut. Ja epäilevällä kannalla me olimme nytkin, mutta Asp vakuutti hankkineensa ehdottomasti sitovat todisteet.

Emme me monta kymppiä olisi menettäneet, vaikkei Asp olisi koskaan tullutkaan takaisin, mutta hän tuli. Mukanaan pari pahvilaatikollista kirjeitä — toinen toistaan hempeämmän värisissä kuorissa — ja kahden henkilön allekirjoittama todistus Aspin siviilissä kihlaamista naisista.

Kirjeiden alkuperästä ei ollut epäilystäkään. Lukihan jokaisessa kuoressa selvästi: Martti-Kari Asp, Bor 55xxx, 00xxx Helsinki 55, mikä merkitsee osoitteen kohdalta samaa kuin Helsingin keskusvankila eli Sörkkä. Mutta entä ne muut todisteet? Oliko näihin todistajalausuntoihin syytä luottaa?

Klihkeä kihlausruletti vaatii paljon kirjeenvaihtoa. Tässä vain osa Martti Aspin saalista.

Ensimmäisen paperin teksti alkoi näin: — Me allekirjoittaneet todistamme sen, että Martti Henrik Asp, s. 31. 7. -45 on kihlautunut alla lueteltujen naishenkilöiden kanssa vuosina -62—69, kuten asian olemme saaneet kunkin tapauksen kohdin itse henkilökohtaisesti nähdä.

Sitten seurasi 23 naisen nimeä, joiden perään Asp toivomuksestamme kirjoitti jälkikäteen myös osoitteet. Näin se alkoi: — Raili K. Härmälä, Eila K. Pispala, Ritva J. Viitasaari (hän osoittautui myöhemmin Aspin entiseksi vaimoksi) ja niin edelleen. Sitten kirje jatkui: — Em. lisäksi yksityisesti annettujen todistusten sisältö on seuraava: (Kunkin kohdalla maininta siitä, että henkilö on kiihlautunut Martti Kari Henrik Aspin kanssa, kuin myös ilmoitus siitä, että kihlaus on sittemmin purettu). Ja jälleen useita kymmeniä nimiä osoitteineen.

Sen jälkeen olikin papareissa mielenkiintoinen lisäys, joka kuului seuraavasti: — Pöytäkirjaan mainittakoon, että pyydettäessä todistuksia, on jokaiseen oheistettu pyyntö saada tallettaa alkuperäiskappaleet kunkin asianosaisen hallussa; koska voimassa olevan rikoslain mukaan suurin osa tässä mainituista kihlauksista on tapahtunut aikana, jolloin Asp on ollut naimisissa, niin ja kun osalla kihlakumppaneista on ollut siitä tieto, joka taas voi matkaan saattaa syytteen toisen osapuolen sitä aikaansaamatta.

Tämän lisäksi mainitaan, että kukin tosite kuin myös virallinen todistus on henkilön itsensä allekirjoittama, ja tämä tällainen allekirjoitus on kahden henkilön oikeaksi todistama.

Kemissä toukokuun
15. pnä 1971

Todistavat:
P e k k a K. J y l h ä
Pekka K. Jylhä
A i r i T u u l i k k i J y l h ä
Airi Tuulikki Jylhä
(Leima: Airi Jylhä sos.siht.)

Oikein juristien kieltä, mutta onhan toisena todistajana sentään sosiaalisihteeri, jonka pitää osata väännellä suomenkieltä tarpeen vaatiessa vielä pahemmillekin venkuroille.

Sitten oli mukana kihlaus, jonka todistearvo kuulemma liittyi valtakirjaan. Siinä puolestaan luki:

Avoin Asianajovaltakirja

Täten valtuutan Martti Kari Henrik Aspin puolestani ilmoittamaan HYMYLEHDELLE, että olemme olleet kihloissa kesällä -65.

Jyväskylässä, 12 pnä toukokuuta 1971

Elsi U.
osoite

Ja sitten vielä: — Seuraavat yksityisluontoiset todistukset

KÄÄNNÄ

kihlauksia...

sisältävät pelkän allekirjoituksen, jossa lausutaan kunkin todistuksen kohdalla kihlakumppanina olleen Martti Kari Henrik Aspin. Ja jälleen naisten nimiä ja osoitteita. Tämän todistusjäljennöksen olivat todistaneet Tampereella oikeaksi J o r m a K i v e l ä ja R a u l i S a a r i n e n.

Ties mistä syystä meistä alkoi tuntua todistusten lainopillinen kieliasu täsmälleen sellaiselta, mitä useita vuosia linnassa lusineet ja monenlaisia valituskirjelmiä laatineet ammattirikolliset oppivat ajan mittaan sellinsä yksinäisyydessä käyttämään. Emme toki epäilleet, etteikö Asp olisi kiivas naisten mies, mutta jotain hämärää todistuksissa tuntui olevan.

Teimme vähän toistakymmentä pistokoetta annettuihin osoitteisiin, vaikka Asp vaati saada välittömästi palkkionsa. Olihan hän antanut pitävät todisteet.

Kehoitimme häntä palaamaan asiaan muutaman päivän kuluttua, mutta annoimme sentään vähän kahisevaa kaikesta tähänastisesta vaivannäöstä.

Niin, ne pistokokeet. Meillä tuntui olevan äärettömän huono tuuri, mikäli Asp oli puhunut totta. Nimien ja osoitteiden lisäksi papereissa oli myös se vuosi, jolloin kihlaus oli tapahtunut, mutta jatkuvasti vain todettiin, ettei talonkirjoissa sinä ja sinä vuonna ollut asunut sen nimistä tyttölasta. Tai sitten osoitteessa mainittu talo oli purettu ja tilalla oli autotalleja. Tai sitten määrättyjen teollisuuslaitosten henkilökuntapäälliköt iskivät meitä silmään. Tai, tai...

Mutta sitten tärppäsi lopulta. T e r t t u S. löytyi Härmälästä juuri siitä osoitteesta, jonka Asp oli antanut. Tyttö myönsi tuntevansa Asp-nimisen kaverin, mutta että muka kihloissa, ei sitten koskaan. Oliko hän valmis valallaan vannomaan asian? Kyllä.

Asiasta kuultuna (tuntuu tuo poliisikieli tarttuvan) Asp väitti kirkkain silmin tytön valehtelevan. Sitä paitsi hän oli juuri tuon samaisen Tertun kanssa sopinut näinä välipäivinä toisen kerran kihloihin menosta! Sormukset ostettaisiin heti, kun hän vain soittaisi Tertulle.

Pyysimme häntä tekemään näin ja, anteeksi nyt vain Terttu, Asp piti puhelimen kuuloketta niin kaukana korvastaan, että me kuulimme koko keskustelun. HE SOPIVAT MENEVÄNSÄ SAMANA PÄIVÄNÄ KIHLAKAUPPAAN!

Tämä oli aika selvä näyttö Aspin hyväksi, mutta kysymyshän oli ollut koko ajan siitä, että jokainen nimi ja kihlaus pitäisi paikkansa. Halusimme tavata henkilökohtaisesti Pekka K. ja Airi Tuulikki Jylhän. Asp lupasi ottaa heihin yhteyttä ja palata asiaan seuraavana päivänä.

Tuli yö ja tuli seuraava päivä ja tuli seuraava viikko, vaan ei tullut Asp. Vasta paljon, paljon myöhemmin hän otti puhelimitse yhteyttä ja vaistotessaan välien kiristymisen loihe hän heti lausumaan:

— Kuule, tiedätkö, mikä helvetin huono honkkeli mulla taas kävi? Piiska-auto nappasi mut heti, kun mä olin lähtenyt sieltä toimituksesta, ja olen päässyt vapaaksi vasta nyt. Mitään en ole tehnyt, mutta heti ne nappaavat, kun vain näkevät.

No, jos näin oli käynyt, niin eihän sille mitään voinut. Sovimme tapaamisesta seuraavana päivänä. Sillä välin otimme selvää Tampereen poliisilaitokselta, oliko Asp ollut siellä pidätettynä. Ei ollut ollut. Otimme yhteyttä myös Terttuun ja kysyimme, kuinka sen valaehtoisen todistuksen laita oikein oli. Olisiko hän vielä valmis vannomaan, ettei ollut ollut Aspin kanssa kihloissa? Terttu oli valmis. Se todistus kuuluu näin: — Olen valmis valaehtoisesti vannomaan oikeudessa, että en ole enkä ole koskaan ollutkaan sen paremmin julkisesti kuin salaisestikaan kihloissa Martti Kari Henrik Aspin kanssa. Päiväys, nimi, ammatti, osoite, todistajat. Tämän lisäksi onnistuimme saamaan puhelimitse vielä pari todistajalausuntoa Aspia vastaan.

Esitimme hänelle kaiken, kun hän tuli toimitukseen. Vain hetkiseksi hän häkeltyi, sitten hänellä oli jo pätevä vastaveto.

— Jylhät ovat nyt Tampereella. Tulemme huomenna kaikki kolme tänne, niin ettekö hän ala uskoa. Minunkin on jo aika saada rahani.

Tämä tapahtui hieman ennen juhannusta. Sen jälkeen emme ole nähneet vilaustakaan Martti Kari Henrik Aspista.

Miksi sitten julkaisemme tämän jutun?

Lähinnä siksi, että meidän kävi syvästi sääliksi niitä tyttöjä, jotka ovat tämän huijarin pauloihin langenneet. Sillä siitä ei ole epäilystäkään, etteikö Asp ole tuntenut ja pettänyt monia niistä nuorista naisista, joiden nimet ja osoitteet meillä on toimituksessa. Ymmärrämme hyvin, että vain harvat heistä myöntäisivät tulleensa petetyiksi. Ei ole hauska joutua toisten pilkan ja ivan kohteeksi.

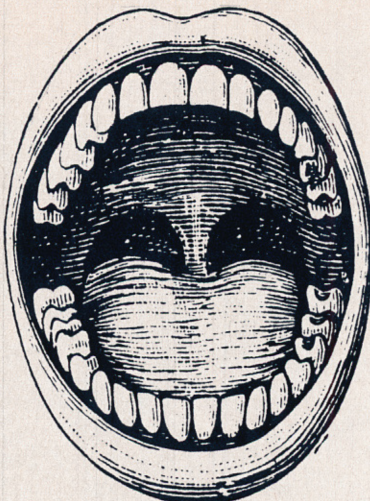
Missään vaiheessa meillä ei ole ollut tarkoitus julkaista näitä nimiä tai otteita niistä liikuttavista kirjeistä, joita Asp on saanut kirjemorsiamiltaan linnaan. Unissaan ovat nämä 'omat vaimot' nähneet hekumallisia rakkauskohtauksia heti, kun Asp vapautuisi vankilasta, he ovat lähettäneet hiuskiehkuroitaan, he ovat pelänneet asuvansa liian vaatimattomissa oloissa tämän aikamme ritarin mielestä. Mutta ennen kaikkea he ovat odottaneet sitä päivää, jolloin he komean Aspin käsivarteen nojaten kulkisivat kohti alttaria ja ikuista onnea kateellisten naapurien ja sukulaisten seistessä kirkossa todistajina.

Sitä päivää meille ei koskaan tule, ja se on heidän ainoa lohtunsa tässä asiassa. He antoivat ominta ja aidointa itseään Aspille, joka kympistä oli valmis myymään kaiken koko Suomen kansan luettavaksi.

Näin ei kuitenkaan käynyt emmekä mekään täällä toimituksessa niillä kirjeillä herkutelleet ole. Olemme päin vastoin valmiit palauttamaan ne teille heti takaisin, kunhan vain otatte meihin yhteyttä. Tämä sen vuoksi, etteivät ne missään tapauksessa enää joutuisi vieraisiin käsiin.

Muuten, Martti Kari Henrik Asp. Koska tulet noutamaan palkkiosi? □

Hymylehti puhuu asioista niiden oikeilla nimillä:

JUORUJA JUORUJA

KAUNIIT LESKISET

Kaarina Leskinen-Jones tuli kotimaahan viettämään lomaa juuri sopivasti onnitellakseen pikkusisko **Marja-Liisaa,** joka tänä vuonna sai haltuunsa Miss Helsingin tittelin. Noin kymmenen vuotta sitten Kaarina itse aloitti missiuransa juuri samalla tittelillä — vuosiluku oli -62. Valitettavasti sievä ja soma Marja-Liisa on vasta 15-vuotias, missikisoihin ei kannata lähteä ennen kuin muutaman vuoden kuluttua. Tyttö aikoo kuitenkin ryhtyä valokuvamalliksi ja mannekiiniksi heti, joten parissa vuodessa hän on saanut sitä varmuutta, joka yleensä tulee misseillemme vasta muutamaa vuotta tittelin saamisen jälkeen. Kaarina toi muuten tullessaan koko perheen, molemmat pojat ja Peterin. Tarkoitus on käydä Lapissakin, mikäli aikaa riittää. Suurempia muutoksia ei perheen elämässä ole tapahtunut, lapset kasvavat, Peter pikkuisen lihoo ja Kaarina kaunistuu. Niin, ja se parin vuoden takainen ruskea Jaguar on vaihtunut valkoiseen.

Tyttöjen äiti muuten ei ollut erityisen ihastunut Marja-Liisan valinnasta. Hän ei halua kenenkään luulevan, että hän väenväkisin tuppaa tyttöjään kilpailuihin. Erilaisia ovat missiemme äidit. Muistetaan vain Östringin tyttöjen äitiä.

MUITAKIN IHASTUKSIA KUIN HEVONEN

Sisarukset **Riitta** ja **Kirsi Weckman** (jotka muuten poseerasivat Hymyn 7/71 kannessa hevosensa kanssa) ovat ilmoittaneet yhteiseksi ihastuksekseen juuri tuon hevosen. Tytöt pitävät kyllä monista muistakin asioista, mutta nähtävästi ne ihastukset eivät ole yhteisiä. Riitta seurustelee turkulaisen valokuvaaja **Ilmo Puistovaaran** kanssa, ja väitetään hänen katselevan hellällä silmällä myös **Paula Linolan** (ent. perintöprinsessa) exaviomiestä, ins. **Haakaa.** Kirsin poikaystävistä ei ole tietoa, mutta Amerikankuume sen sijaan olisi kova. Tytöt ovat muuten vaihtaneet ohjelmatoimistoa ja heitä myydään keikoille nimellä Gasellit. Suosio on kova, koskapa eräässä yöpaikassa syöksyi kaapista vieras mies joka halusi viettää yötä sisarusten kanssa. Portsari ja tytöt olivat toista mieltä ja vierasta vietiin. Viimeisin tempaus taitaa kuitenkin olla pieni ojaanajo, jossa tuli muutamia naarmuja.

Valokuvamalli KRISTIINA MYKKÄNEN palasi kotiin. Italialaisen FRANCO B. ROSSIN kainaloisena oleminen taisi ajan mittaan käydä sittenkin rasittavaksi. Italialaiset kun haluavat naisensa olevan vain kotona hoitamassa bambiinoja ja keittämässä spaghettia. Ei Kristiinan temperamentilla sellainen onnistu!

Keväällä tuli kerrottua tunnetun kitaristin JASKA STENROOSIN avioliitosta valokuvamalli PAULA KORPAKSEN kanssa. Onni kukkii edelleenkin Lauttasaaressa. Perheeseen on tulossa vauvakin. Jaska valittelee sitä, että työt estävät häntä seurustelemasta viehättävän nuorikkonsa kanssa.

Valokuvamalli SEIJA RÄSÄSELLÄ on uusi heila. Seijahan oli aikanaan kihloissa "kaunispoika" RALF ÅSTRÖMIN kanssa, mutta sai huomata olevansa toinen tai oliko se vasta kolmas. Rafahan oli aviossa vaikka asustikin Seijan luona — ja meni aviosta päästyään uuteen avioon arkkitehti ANSU LÖPPÖSEN kanssa. Seijan nykyinen seuralainen FREDDY GRANROTH on tyttöystävästään kovasti ylpeä, eikä toistaiseksi näy kilpailijoita maisemissa.

Taiteilija JUHA SOISALO, keramiikkataiteilija RAIMO VERANEN ja lääketieteen lisensiaatti EERO KOSKI suunnittelevat Kauko-Idän matkaa päämääränään Peking. Matkaan he aikovat lähteä syksymmällä — autolla. Taiteilijat taitavat etsiä uusia vaikutteita ja saattaahan sitä lääketieteellisestikin merkittävää löytyä kun etsii.

ANITA PIITULAINEN, eli laulajatar ANITA HIRVONEN, on laihtunut kymmenisen kiloa. Mistä lienee saanut moisen tarmonpuuskan — rouva on käynyt lenkeillä ja kuntosalissa oikein urakalla. Aviomiehen (nyrkkeilijä HARRI PIITULAINEN) treenaustavat taitavat tarttua nuorikkoonkin. Tulos ei ole ollenkaan hassumpi.

VIRPI MIETTISEN ex-poikaystävä EKO JARMA on ollut Rhodoksella lomailemassa. Juhlat ovat olleet kovat, tiedetään kertoa. Huhu — sillä vielä ei ole Jarmaa puhelimeen löytynyt — sanoo, että hän olisi samalla keikalla mennyt kihloihin mannekiini RITVA ANJELININ kanssa. Ritvahan on aikaisemminkin ollut mukana kuvioissa, Eko on antanut hänelle joskus turkin. Nämä kaikki selvisivät silloin joskus, kun tehtiin tiliä siitä, onko Virpi itse ostanut turkin jne. Virpistä muuten — hän oli kihlaushuhusta kuultuaan itkeskellyt ja koettanut tavoittaa Ekoa puhelimeen. Tosin huhut — jälleen kerran — Porvoon puolesta kertovat, että Virpillä olisi katsottuna uusi heila — nuori mies, nuorempi kuin hän itse.

Vakuutusalan isähahmo TAUNO ANGERVO siirtyy ensi syksynä eläkkeelle. Pohjolan, Kullervon ja Osmon toimitusjohtajan pallille on tulijoita tungokseen asti. Mukana seuraa nimittäin toistakymmentä virkaja luottamustointa, joista merkittävin on jäsenyys KOP:n hallintoneuvostossa. Sosiaaliministeriön vakuutusosaston päällikkö on yleensä haarukoinut vakuutusalan maukkaimmat paikat. Fil. tri ERKKI PESOSEN edeltäjistä vakuutusneuvos J. E. MÄNTYLÄ siirtyi Salaman pääpomoksi ja TEIVO PENTIKÄINEN johtamaan työeläkejärjestelmien pikkujättiläistä, Ilmarista. Pesosella on kuitenkin irtautumisvaikeuksia. Hänen paikalleen on vaarassa tulla sosiaalidemokraatti, päämatemaatikko ALTTI AURELA kansaneläkelaitoksesta. Demarin tuloa vakuutusalan tärkeimmälle paikalle pelätään.

CAROLAN ja GEORG LIEMOLAN häitä odotetaan innolla. Nehän ovat luvassa nyt syksyllä ja odotettavissa ovat aidot aatelisneidolle sopivat hääjuhlallisuudet. Homma taitaa olla tätä nykyä enemmänkin Georgesta kiinni, sillä kyllästyttyään juttuihin "siipiveikosta" on Georg ottanut ohjakset käsiinsä. Jopa siinä määrin, että Kalle ei saa päättää edes omista asioistaan. Georg on myös pitänyt yhteyttä entiseen heilaansa Chrisseen, ei kuitenkaan tositarkoituksella.

Tunnettu lehtimies ja kirjailija ANTTI KOVANEN alkaa olla tunnettu enemmän pummaamis- kuin kirjallisista kyvyistään. Esimerkiksi Helsingin kapakoissa hän alkaa olla jo vanhojen ystäviensä suoranainen kauhu — pummaa milloin viinaa, rahaa tai tupakkaa. Velkojia on joka paikassa eivätkä summat ole aivan pieniä — nimittäin ne, joita pankit karhuavat hänen radion aikaisilta työtovereiltaan. Nämä kun hyväsydämisyydessään takasivat Antille kymmenien tuhansien lainoja. Näyttää siltä, että he myös joutuvat ne maksamaan, sillä tyhjästä (Antilta) on paha nyhjästä.

Kauppaneuvos PIRKKO AROLA on kyllästynyt koko kutomohommaan. Sääli, sillä Toijalassa toimineen Arolan Kutomon tuotteet olivat todella käyttökelpoisia. Rva Arola sanoo erääksi syyksi lopettamiselleen sen, ettei kunta oikein ollut auttavainen — vei vain suuret verot. Koneet on myyty Turkuun.

Vauhtipyöräilijä TEUVO LÄNSIVUOREN ja vaimonsa LEENAN välit ovat jo pidemmän aikaa olleet viileät. Teuvo on muuttanut pois Leenan luota. Leena taas lohduttautuu nuorten kavereiden seurassa eri diskoissa ja pitää raisuja kotihippoja, joissa vieraina on nähty mm. ARTO SOTAVALTA ja pelimannisetä RAIMO RANTANEN Hannelensa kanssa. Naapureiden valitussoitot eivät ole mitenkään harvinaisia näissä hipoissa.

TULEEKO LASKU?

Näyttelijä **Tarmo Mannin** 50-vuotisjuhlat olivat komeat. Oli väkeä, tunnelmaa ja tarjottavaa. Paikan ja tarjottavat järjesti ystävälleen **Armi Ratia** — Tarmon pieneen yksiöön ei olisi juhlijoita mahtunut kuin kaksi kerrallaan. Tunnetusti tarmokas Armi kutsui myös vieraat, pahat kielet kertovat, että Tarmo itse kutsui vain Tapperit. Mikäs siinä, Armin ja Tarmon ystävyys on jo niin pitkäaikaista, että kaiketi ystävätkin ovat yhteisiä. Sitä vain mietiskeltiin — siinä ystäväpiirissä noin selän takana, että jos Armin ja Tarmon välit menevät pahasti poikki, niin saako Tarmo jälkikäteen laskun 50-vuotispäivistään?

KÄÄNNÄ

JUORUJA

Pop-manageri LEO HEINOSEN ja ANJA PESUN häät vietettiin elokuun puolessa välissä N-klubilla. Vihkiminen tapahtui Tapiolan kirkossa, jossa Anjasta tuli Lexan toinen vaimo. Juhlat juhlittiin sitten poppareiden parissa N-klubilla ja kaikki onnittelivat innolla säteilevää sulhoa, jota pidetään melkeinpä poppareittemme isänä. Hanakasti Lexa onkin jakanut vapaa-lippuja eri konsertteihin, tuskinpa kaikki osallisiksi päässeet ovat muistaneet edes kiittää. Siihen Lexan hyväntahtoisuuteen kun ollaan niin tottuneita.

Kuten ehkä tiedetään, heitti KIRSTI ORTOLA TAUNO PALON ulos kodistaan ja asumusero oli vireillä. Syynä eroon lienee Tauno Suuren alkoholinkäyttö, ja samasta syystähän hänet oltiin siirtää hyllylle myös Kansallisesta.

Mutta nyt näyttää kuitenkin siltä, että Kirsti on antanut menneet anteeksi, ja tätä nykyä pari istuskelee ravintoloissa hyvin onnellisena ja tilailee juomien lisäksi pöytään jopa kynttilöitä!

Tosin LAILA KINNUSEN tähti ei ole kirkkaimmillaan, mutta ei nyt luulisi, että La Lailan tarvitsee nimeään hävetä. Tällaiselta kuitenkin näytti eräänä iltana Pontuksessa, jossa Laila esitteli itsensä pöytäänsä kutsumalle kaverille Miss Lauraksi, lontoolaistähdeksi. Laila vaati jopa ravintolan henkilökuntaa kutsumaan itseään Miss Lauraksi ja puhuttelemaan englanninkielellä. Turhaa se oli Laila, kyllä Pena sinut tunnisti, vaikka olikin pikku showssasi mukana.

Niinä iltoina, kun Laila Kinnunen viihtyy paremmin Pontuksessa kuin kotonaan, hoitaa Lailan äiti Lailan ja MISON pikkuista. Eipä näytä Misokaan viihtyvän kotona, silloin kun Laila ei ole siellä. Minkä keikoiltaan ehtii vierailee Misokin ahkerasti ravintoloissa eikä halukkaista lohduttajista ole puutetta. Tytöt kun pitävät tummasta ja kohteliaasta Misosta — ja Miso heistä.

MILLA VUOLLE, tyttö joka tunnetaan lähinnä siitä, että hän on eräässä aikakauslehdessä ilmoittanut toiveammatikseen bordellinemännän tehtävät, pitää edelleenkin hovia Vanhan Kahvilassa ja Richard's Pubissa. Millan hovin kantajoukko näyttää pysyvän samana, vaikka uusia pyrkijöitä remmiin olisikin runsaasti. Milla tuntuu vaihtavan asuntoa niin useasti paikasta toiseen, että hänet tavoittaa parhaiten kantakapakoistaan.

Seinäjokelainen manageri JAAKKO MÄKELÄ on saanut monien muusikkojen vihat niskaansa. Mäkelä tekee kyllä sopimukset asiallisesti — mutta ei pidä niitä. Kun palkkiot pitäisi maksaa pankkiin, ei sellaista tapahdukaan. Kikkana on tehdä konkurssi. Viime syksynä hän todella lopetti komeaan konkurssiin kaksi vuotta toimineen Viihdekolmion ja perusti saman tien uuden, Mainosviihteen. Kyllä hän on saanut liiketoimensa kannattamaan, vuokraamalla itselleen 6—7 paikkakunnan huonosti menestyvää tanssilavaa ja tuomalla niille esiintyjiksi huipputähtiä, on hän saanut kassansa pyöreäksi. Valitettavasti näille huipputähdille ei palkkaa riitä.

Jääkiekkokauden alkaessa tulivat taas ajankohtaiseksi pelaajavaihdoksista aiheutuneet hankaluudet. Jokerit menettivät mm. maajoukkuepelaajamme SEPPO REVON ja LAURI MONOSEN Karhu-Kissoille, mutta ei ole niinkään sanottua, että Karhu-Kissat näkevät näitä kahta huippumiestä riveissään. Jokeripomo MÄKINEN voi näet pitää pojat karanteenissa aina helmikuuhun saakka, ja pojille se merkitsee melkeinpä samaa kuin maajoukkueesta putoaminen. Mäkisellä kysymys on rahasta, joten sopii kysyä, onko Aimo Mänen sittenkään todellinen jääkiekon ystävä, kuten väittää? Ettei se raha sittenkin olisi pääasia.

HERROJEN VUOKKO

Kun parturi **Vuokko Mattila** avasi toisen liikkeensä, sai hän lahjaksi mm. vieraskirjan. Jo nyt siinä kirjassa on melkein kaikkien tunnettujen herrojen nimet — he ovat Vuokon asiakkaita. Suoralta kädeltä löytyi seuraavanlaisia nimiä: **Esa Virkkunen, Tauno Vainio, Risto Vanari,** suurinpiirtein koko **IFK:n joukkue, Lasse Lehtinen, Toivo Ryhänen, Pentti Sivula, Ralf Friberg, Jörn Donner, Tapani Karhu, Tapani Kansa, Juhani Klemola, C. O. Tallgren, Pekka Sahenkari, Kari Pulkkinen, Kai Savolainen, Harri Piitulainen** jne. Loputtomiin. Joukon jatkona ovat sitten **Jutta Zilliacus** ja **Anita Hirvonen-Piitulainen.**

Vuokko osaa leikata hiukset! Avajaisjuhliensa kunniaksi Vuokko vei osan kantaporukkaansa Kalastajatorpalle juhlimaan — kaikki muut pääsivät kunniakkaasti sisään, vain Vuokolla oli hankaluuksia. Hän näet halusi tanssia paljain jaloin. Kun mekko oli nahkaa ja vaati paljaat varpaat tansseista puhumattakaan, niin miksi ei? Hovimestarit antoivat armon käydä oikeudesta, olihan Vuokolla loppujen lopuksi juhlat, ja sallivat hänen tanssia paljain jaloin. Kun nilkassa oli vielä sievä orjanrengas koristuksena! Tämä Vuokko ei muuten ole mikään tuntematon parturityttö, onpahan entinen filmitähti **Vuokko Doktare,** Kurkvaaran "Autotyttö"-elokuvan päätähti. Ennen avioitumistaan hän ehti filmata myös "Minkkiturkki"-nimisen jutun. Filmitähden ura ei enää houkuttele, avioliitto on takana ja tärkeintä elämässä on saada liikkeet menestymään.

Pyrkyrien liuta on kipuamassa kohti metsähallituksen pääjohtajan tuolia. Nykyinen pääjohtaja ANTERO PIHA on jo saavuttanut eläkeiän, mutta luopunee paikastaan vasta parin vuoden kuluttua. Metsäntutkimuslaitoksen ylijohtaja VILJO HOLOPAINEN kosiskelee kovasti vasemmistoa ja saman laitoksen professori KULLERVO KUUSELA hakee tukea puunjalostusteollisuudesta. Metsäpalvelu Oy:n konkurssiin ajanut JAAKKO PIIRONEN — JUKKA PIIROSEN veli — nostettiin kepun myötävaikutuksella metsähallituksen johtoryhmän sihteeriksi. Kepu tukee häntä myös pääjohtajan paikalle. Lapin metsien hävittäjä, teknokraatti J. E. ARNKIL on myös hyvissä asemissa. Metsähallituksen johtoryhmään samoin kuuluva ylijohtaja PAAVO VLADIMIR JOKINEN saattaa yhtä hyvin junailla paikalle. Jokisella on aina parin puolueen jäsenkirja taskussaan ja vähintään yhtä monta ketunhäntää kainalossaan.

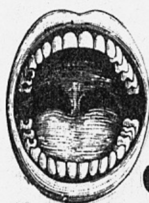

PANU IGNATIUS ei sitten tehnytkään juttua ex-vaimostaan ja tämän uudesta miehestä Ibizalla. Tuula ilmoitti mieluummin vievänsä pojat Mallorcalle isäänsä tapaamaan, kuin että tämä seurueineen tulisi Ibizalle häiritsemään hänen ja appivanhempien lomaa. Tapaaminen jäi. Nyt Panu haluaisi pojat Kreikkaan, mutta kun Kai on rippikoululeirillä ja Kim jollakin muulla leirillä, loppuu kesä kesken. Ajatella, että Tuulan poika todella pääsee jo ripille. Kannattaa muuten pitää poikaa silmällä hänestä tulee kyllä miehisen komeuden esikuva. Urheilijan kroppa, auringonhaalistamat hiukset ja hyvä käytös. Tuulalla on onnea poikiensa suhteen.

AARO ALAROTU ei sitten mahtunutkaan EM-kisajoukkueeseemme. No, eipä Aaro siitä kovasti pahastunut. Lohduttautumassa hän kävi urheilijakavereittensa kanssa helsinkiläisissä diskoissa ja baari "66":ssa pojalla oli sellaista vientiä, ettei paremmasta väliä.

KÄÄNNÄ

JUORUJA

Kansaneläkelaitoksesta irrottautuvat joka tapauksessa pian pääjohtaja V. J. SUKSELAINEN ja johtaja AKU SUMU. Sukselaisen paikka on jo nyt tosiasiassa JAAKKO PAJULAN käsissä. Sumun tuolia on lupailtu valtiovarainministeri C. O. TALLGRENILLE, mikäli ministerikausi sujuu nuottien mukaan.

Kyllä me jo nykyään tiedämme, että VIKI KLIMENKO on hyvä laulaja, mutta se, että Etelä-Afrikassa asti sitä kerrotaan, on tosi hienoa. Televisiota siellä ei vielä ole, joten Vikin "Kasakka" jää toistaiseksi sikäläisiltä näkemättä. Radiossa sen sijaan esitettiin pitkä pätkä slaavilaista musiikkia, ja Viki sai melkoisen osan ajasta ihan itselleen. Joku naisihminen kertoi Vikin elämäntarinan — pikkuisen liioitellen kertoi Vikin olevan oikein venäläistä ruhtinassukua, ihan ruhtinas itsekin — ja soitteli Vikin parhaita levyjä. Sikäläiset suomalaiset olivat aivan kasakkatunnelmissa ohjelmaa kuunnellessaan.

Eihän tietenkään ammattikunnan mukaan voida jakaa ihmisiä raittiisiin ja vähemmän raittiisiin, mutta joskus tuntuu siltä, että varsinkin muusikkopiiressä kalja näyttää maistuvan hyvin. Tältä muistamalta tulee mieleen kuitenkin pari muusikkoa, jotka ovat täysin raittiita, nimittäin jazz-kaverit EDWARD VESALA ja HEIKKI SARMANTO. Onhan toki kavereita yritetty juottaa jos jonkinlaisilla konsteilla (appelsiiniin ruiskutettu pirtua), mutta toistaiseksi ei kukaan ole onnistunut tempuissaan. Onpa taitanut Edward saada muutamia varoituksiakin liiallisesta "alkoholin nauttimisesta", se raisu meno kun onnistuu toisilta maitolasillisellakin.

Miss Cinemaksi tänä kesänä valittu lentoemäntä THERESA DONSKOJ vihittiin joku aika sitten lentokapteeni LAURI PITKÄSEN puolisoksi. Italialaiset eivät siis vieneetkään Theresaa, vaikka siltä näyttikin.

MONSIEUR MOSSEN komea Pakilan koti on siirtynyt toiselle omistajalle. Radion toimittaja VOITTO RAATIKAINEN isännöi nyt perheineen siellä. Mahtoivatkohan säilyttää aniliininpunaiset seinät ja kullanvärisen vessanpytyn?

RITVA OKSASTA kutsutaan Rakkauden ylipapittareksi, lähinnä kai esittämiensä laulujen ansiosta. Muutamat urheilijat, jotka keväällä esiintyivät samassa TV-ohjelmassa Ritvan kanssa ovat kuitenkin hieman eri mieltä. He näet katselivat hieman hämmentyneinä kiroilevaa ja raivoavaa Ritvaa, joka ei sulattanut sitä, että hänen laulunsa aikana keskusteltiin. Ritva halusi kaiken huomion itselleen. Huomiota Ritva kyllä herätti Uimastadionilla, jossa hän käyskeli pienissä punaisissa bikineissään lapsikatraansa ympäröimänä ja ah — niin seksikkäänä tummien lasiensa takana.

Kun AINO SAMS (ent. Prevost), TV-2:n tuttu kuuluttajarouva alkoi seurustella BF-lennon pomon MARK BAKERIN kanssa, alkoi myös BF-lennossa tapahtua. Aino puuttui niin paljon Markin töihin, että henkilökunta kyllästyi vähitellen koko touhuun ja sanoi itsensä irti. Taisipa Ainokin erottaa muutaman. Markilla kun ei ollut mitään sanottavaa asioihin. Aino ja Mark odottavat esikoistaan aivan näinä päivinä. Poika on toivomuslistalla.

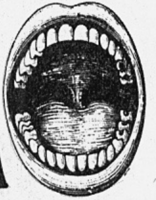

Tehopakkaus LENITA AIRISTO-MELIN on eronnut Revlon-klubista monivuotisen jäsenyytensä jälkeen. Syynä on se, että Lenita siirtyy Noiron palvelukseen hoitamaan kotimaista Lumene-kauneudenhoitosarjaa. Saattaapa tarmokas Lenita jopa yrittää lanseerata tuotetta ulkomaillekin. Muuten sen Lenitan hoikkuuden ja tarmokkuuden salaisuutena ovat hedelmät ja vihannekset, jotka Lenitan ohjeiden mukaan on syötävä pesemättöminä! Ja tietenkään Lenita ei tarjoa Ingvarille paistettuja ruokia, joiden hän väittää koituvan aviomiesten surmaksi.

TIMOLTA URSULALLE

Vaikka **Timo Putkonen** ja **Ursula Rainio** asuvat samassa talossa, ja vaikka Ursula nykyään ajaa Timon entisellä autolla, ei heidän välillään ole mitään "sellaista". Ursula vain toteutti unelmansa ja osti mieleisensä auton. Sattumaa oli se, että Timo oli juuri luopunut hienosta AMX-Rambleristaan. Toistaiseksi Ursula ajaa vielä suhteellisen hiljaa hopeanvärisellä vauhtihirmullaan, mutta odottakaapa, kunhan hän on päässyt tutuksi autonsa kanssa! Ymmärrettävää on, että Ursis on tavattoman ylpeä autostaan — harva 21-vuotias tyttö on sellaisen kulkuneuvon omilla ansioillaan ostanut!

JUORUJA

SAMMY BABITZIN on ollut kovin närkästynyt siitä tavasta, jolla lehti-ihmiset ovat hänen asioitaan ruotineet. Sammy kun ei halua loukata Tarjaansa. Sammy on toivonut totuuteen pohjautuvia juttuja. OK, kerropa sitten totuus siitä tummatukkaisesta kaunottaresta, jonka seurassa käyt tanssimassa ja jota katselet hellästi silmiin. Sisaresi Muska hän ei ainakaan ole.

LASSE LEHTINEN, Kuopion poikia, joka TV:n kovassa koulutuksessa on unohtanut herkullisen leveän savonmurteensa, on hyvän ruuan ystävä. Ehkäpä Lasse kuitenkin pitää vain itse valmistamistaan herkuista, sillä eräiden ravintoloiden ruokapakko on saanut Lassen muutaman kerran polttamaan päreensä ja poistumaan paikalta niin monien ihailijoidensa suruksi.

Niin se vain VELI-PEKKA KETOLAKIN jätti aikoinaan Helsingin humut ja Jokerit ja muutti vaimonsa toivomuksesta takaisin Poriin, jossa nappasi Ässien riveissä kultaa ja kunniaa. Ei Vellu toki Helsingin tyttöjäkään ole unohtanut (eivätkä nämä Vellua). Ollessaan maajoukkueen leirillä Helsingissä, Vellu vieraili ahkerasti eri tanssikapakoissa katsastamassa tyttöjä. Kauppa-Killan emäntä, ANNA JULIAKSI mainittu, kertoilee hanakasti tuttavilleen kovia tarinoita yhdessä vietetystä illasta. Valitteli vain sitä, että Vellu on niin arka, että melkeinpä pitää pimeässä tavata, jotta jutut eivät kantautuisi Poriin vaimokullan korviin.

Kovia poikia menemään nämä jääkiekkoilijamme. MARTTISEN JASKAKIN viihtyy ulkona ilman Katariinaansa ja tanssittelee mm. ANNE SCHÄFERIÄ. Anne on muuten hyvin sopeutunut Helsingin jet-settiin, mutta se leveä turunmurre hieman haittaa keskustelupuuhissa, kertovat kaverit, jotka ihastuivat Annen sorjaan varteen.

ONNI YKSILLÄ...

Lapsuudenystävät **Pasi Kaunisto** ja **Irmeli Pinomäki** ovat nyt sitten menneet kihloihin. Lomamatka Torremolinokseen alkukesällä paljasti romanssin, samalla se paljasti myöskin Pasin epäonnistuneen (?) suhteen **Salme Saliniin,** joka kertoi hänen ja Pasin lapsen keskenmenosta ja Pasin käytöksestä yleensäkin. Pasi oli kuulemma juuri ja juuri maksanut sairaalakulut. Miten hän olisikaan voinut muuta, kun samaan aikaan kerrottiin, kuinka Irmeli juttelee ystävilleen koruista, joita Pasi on ostanut — niitä oli kai noin 4 000 markan edestä ihan keveästi. Eivät laulajatkaan niin loputtomasti tienaa, vai?

VAROVAISUUS ON VANHANAIKAISTA

Jokin aika sitten seurattiin Lapinlahden tienoilla suurella mielenkiinnolla erään pariskunnan suukottelua. Mikäs esti, olihan paikka yleinen ja päivä parhaimmillaan. Mies tunnistettiin kuvanveistäjä **Laila Pullisen** seurassa usein esiintyväksi tohtori **Carl-Magnus Ramsayksi,** nainen taas **Jukka Kuoppamäen** seurassa liikkuneeksi naiseksi, rouva **Sirpa Kuoppamäeksi.** Sirpalla on kautta aikojen ollut tyylinä kiilata julkkisten kylkeen — useimmiten se on vain tapahtunut erilaisissa juhlissa eikä suinkaan kadulla. Tietysti tässäkin tapauksessa voidaan sanoa, että "me olemme vain ystäviä". Nykyään kun tunnetaan jo niin monta ystävyyden lajiakin!

Johtaja MIKKO MARTTINEN, joka mm. tuottaa Mary Quant -tuotteita Suomeen, on tuttu kaveri mm. WSOP:llä. Mikko on liikkunut ahkerasti poikasakissa, mutta nyt näyttää joukkoon mahtuneen eräs kemikalioliikkeen myyjätärkin, jota Mikko katselee tavallista herkemmin. Mikäs siinä, komea kaveri Mikko on mini-voquessaan, jonka laitatti lähtiessään Lontooseen tapaamaan itseään Mary Quantia. Ihme ettei häntä aikaisemmin ole napattu.

Haimi OY:n toimitusjohtaja JUKKA HAIMI on kovin ihastunut misseihin. Hänhän on naimisissa ex-missi RITVA WÄCHTERIN kanssa ja heillä on kaksi somaa lasta. Ritva toimii lentoemäntänä ja ollessaan lennoilla Jukka viihdyttää muita missejämme. Viimeksi Jukka oli VIRPI MIETTISEN seurassa WSOP:llä ja parin päivän kuluttua talutteli URSULA RAINIOTA Linnanmäellä. Avioliitostaan Jukka sanoo, että se on ihan OK. Ritva ymmärtää yksinäistä Jukkaa ja ovathan nämä missit Ritvankin ystäviä.

MARJA-LEENA ja VEXI SALMEN perheeseen odotellaan perheenlisäystä. Edellisestä avioliitostaan Veksillä on kaksi lasta, joista Tero on hänen luonaan. Muuten Vexi on kiireinen herra ja yhdessä IRWININ kanssa he näyttävät työkseen keräilevän kultalevyjä. Viimeisin tuli ST. Paulista ja Reeperbahnista, tositarinoihin perustuvasta rallista. Saksan ajoilta kun tuo Hampurin kuuluisin kaupunginosa on tuttu niin Vexille kuin Irwinillekin.

Eivätpä kaikki pidä omaa maata mansikkana. Ainakin taiteilija VEIKKO MARTTINEN katsoi parhaimmaksi viedä lapsikatraansa ja Ulla-rouvansa Pariisiin lomalle. Marttisilla on mökki Lohjanjärven rannalla, mutta siellä he juuri ja juuri viihtyvät viikonlopun yli. Terve maalaiselämä ja partiolaisitain vietetty loma kun ei houkuttele taiteilijaa. KÄÄNNÄ

JUORUJA

SISKO VEPSÄLÄINEN, ALVAR AALLON ex-sihteeri, siirtyi korualalle, mutta myymälänhoitajan kanssa vallitsevat erimielisyydet saivat rouva Siskon luopumaan toimitusjohtajan roolistaan. Rva Vepsäläinen on kesän mittaan viihtynyt etelässä seurassaan mm. eräs norjalainen laivanvarustaja, joka on kovasti kosiskellut kaunista Siskoa luxus-kotinsa valtijattareksi. Kotona ollessaan rva Vepsäläinen viihtyy parhaiten amerikkalaisten Salt-neuvottelijoiden kanssa, joita hän pitää erittäin hienoina ihmisinä. Saltilaiset ovat vierailleet myös rva Vepsäläisen kauniissa kodissa tutustuen mm. OLLI VEPSÄLÄISEN taiteeseen, johon he ovat olleet kovin ihastuneita.

Vaasan viralta pantu lääninarkkitehti KEIJO LEHTONEN harrastaa suuriäänisesti ja -eleisesti kaupungin ns. parempia ravintoloita, kolmea, jopa neljääkin illassa. Sotaväen kapteeni JUKKA SAVONHEIMON kanssa hän muodostaa vaasalaista keskiluokkaa loistavasti edustavan tiimin.

Iskelmälaulaja MATTI HYVÖNEN, joka aikanaan tuli tunnetuksi esiintyessään pikku-Maunona Mauno Kuusiston elokuvassa "Kertokaa se hänelle" on mennyt avioon. Vihkiminen tapahtui perjantaina 13 päivänä elokuuta. Rohkea poika tuo Matti.

Syyskuussa palaavat maisemiin THE WILD ONES. Pojat, MARKKU HARSTELA, RAIMO KORHONEN, RISTO LIHR, KALEVI VIRTANEN ja LEO LUOTO, ovat olleet neljän kuukauden kiertueella Ruotsissa. — Lähinnä ravintoloissa, kertoivat pojat, mutta lupailivat ainakin kesäkuussa poiketa suomalaisten tanssipaikoissakin.

TV-kuuluttaja EEVA VARJONEN on saanut 12. 8. tomeran tyttövauvan, joka painoi 3 kiloa ja 700 grammaa.

MARITA LINDAHL-KIRSITIE on sitten onnellinen muutaman kuukauden ikäisen poikalapsen äiti. Marita varjelee mustasukkaisesti perheonneaan, jopa siinä määrin, ettei sallinut miehensä MARTTI KIRSITIEN esiintyä juontajana Linnanmäellä pidetyssä SA Int -71 juhlassa. Moinen virka kun ei sovi Maritan aviomiehelle. Marttihan oli aikoinaan pop-juontajana radiossa, sen ensimmäinen Lista-vetäjä.

Maailmanmestarismiehellä on omat oikkunsa. GIACOMO AGOSTINI (maailman kaikkien aikojen paras moottoripyöräilijä) valitsee näet kilpailevista haastattelijoista (naisista) jututtajakseen sen, joka suostuu yöllä sänkyyn. Näin kerrotaan. Saattaahan se olla vain kilparatojen karkeata huumoria, mutta ... Keimolassa sattuivat vain korvat kuulemaan Agostinin ehdot. Hän kun ei oikein muuten pitänyt haastatteluista ...

Nyrkkeilijä ARTO NILSSON on jo jonkin aikaa kertoillut tarinaa siitä, kuinka hän kasvattaa itselleen vaimoa. Romanssi on todella olemassa, "kasvatettava" on vielä koulutyttöiässä oleva KATI LAGUS. Olisi hauskaa joskus kuulla hiukan tarkemminkin kasvatusmenetelmistä?

STINA NÄSSLINGIN ja MIKKO KUOPPAMÄEN esikoinen onkin jo tainnut päästää ensimmäisen parkaisunsa tätä luettaessa. Mikko ei ollut synnytyksessä mukana, kuten serkkunsa Jukka on omien lastensa syntymää seuraamassa. Stina ja Mikko eivät myöskään ole halukkaita kertomaan itsestään ja tulokkaasta. Sanoivat, ettei heistä ole mitään kerrottavaa. Tätäkin pikkuista kun on yritetty ostaa eri lehtien myyntivaltiksi.

Muusikko ANSSI PETHMAN ja opiskelija ANNELI ASUNTA ovat jo vuosikausia asustaneet saman katon alla. Lähiaikoina on odotettavissa iloinen perhetapahtuma.

JORMA WENESKOSKI, KREIVIN ja ANITA HIRVOSEN löytäjä, katosi kovalla ryminällä pop-kuvioista muutama vuosi sitten. Kreivin ja Weneskosken väliset lehtien palstoilla käydyt riidat olivat niihin aikoihin jokapäiväistä luettavaa. Jorma Weneskoski ryhtyi jatkamaan lentohommiaan ja muutti Tapiolaan morsiamensa Leenan kanssa. Weneskoski on suoritellut lentohommiaan mm. Varkaudessa ja Hyvinkäällä. Nyt kerrotaan hänen kuitenkin aikovan suorittaa come-backin, ehkäpä innostuneena JUKKA KUOPPAMÄEN hyvästä sijoituksesta Itämeren-viikon laulukilpailuissa. Nämä laulujuhlathan ovat juuri Weneskosken vientihommia.

Hyvähän se on, jos nyrkkeilijä lyö kovaa, mutta etua tästä on vain kehässä. Onkin jo ihan eri juttu, jos nyrkkejään alkaa heilutella kehän ulkopuolella. Syyte pahoinpitelystä seuraa hyvin pian. Näin on käynyt ARTO NILSSONILLE, joka tässä taannoin ryhtyi nyrkein selvittelemään välejä hankalan kaverin kanssa. Kaveri nosti syytteen pahoinpitelystä ja jutun pitäisi olla käsiteltävänä aivan näinä päivinä.

Purtsi sanoi kerran, että tämmöisissä jutuissa on nyrkkeilijällä huonot mahdollisuudet selvitä syytteestä ja jos kuka, niin Purtsi tietää, mistä puhuu.

MARKKU ARON ja MOLLA PAIMENSALON vastapaljastunut romanssi on jo vanha juttu. Jopa niin vanha, että Tampereella kerrotaan Markun ja Mollan välien rakoilevan pahasti. Kesä ei muutenkaan ole Markulla mennyt loistavasti. Ensin oli vaikeuksia shown kanssa, Markku ei ollut tyytyväinen PIRKKO SAANAKORPEEN laulajana, ei myöskään Mollaan. Sitten seurasi syytteen uhka yleisön pahoinpitelystä Oulussa ja kaiken päälle riidat Mollan kanssa. Vähempikin vetää kaverin hermoksi. Huonot hermot lienevät syynä myös Markun potemiin vatsakipuihin.

BENNY HERMANSSON, sisuuntuneena LOLAN muistelmista, joista käy ilmi, ettei Benny edes seurusteluaikoina ollut Lolan ainoa kaveri, on päättänyt iskeä itselleen ihan PIRJO LAITILAN maailman kolmanneksi kauneimman tytön. Benny soitteli ahkerasti Pirjolle Miami Beachiin ja kertoilee mielellään niistä asuista, joita Pirjo on hänelle ostanut eri näytöksistä. Näinköhän reipas urheilu-missimme lähtee astelemaan Ursulan jalanjälkiä Bennyn siivittämin askelin. Toisaalta, onhan Benny ennenkin kertoillut missi-romansseistaan, jotka tyttöjen puolelta ovat olleet pelkkiä hyvän päivän tervehdyksiä.

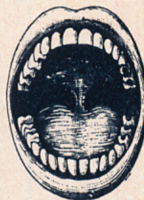
SUUREN DANNYN pikkuveli PEKKA ei olekaan halunnut jäädä ainoastaan Dannyn tarjoaman työn varaan, vaan hän on siirtynyt työskentelemään Hankoon, jossa toimii erään veneveistämön toisena osakkaana. Viikonlopuiksi Pekka ehähtää Helsinkiin ollakseen mukana WSOP:n riennoissa. Sitä mainittua turkulais-lentoemäntää ei ole näkynyt Pekan seurassa, mutta muuten Pekan polvi on tarjolla jokaiselle halukkaalle.

TAPANI KANSAN kultalevyn jakotilaisuudessa varastivat koko shown itselleen SEIJA SIMOLA ja Scandian äänittäjä JOUKO AHERA, jotka näin ensimmäistä kertaa uskaltautuivat julkisuuden valokeilaan. Kuvaajat pyörivät heidän ympärillään. Tapsan ja Tuulikin yhdessäolo ei niinkään jaksanut kiinnostaa, kun niitä häitäkään ei vielä ole luvassa. Seija säteili, veihän hän nyt tällä tempullaan jalat alta kaikilta muilta romanssihuhuilta.

SEPPO HOVIN juomatouhuista on kirjoiteltu aikaisemminkin ja kansa on makeasti nauranut Sepon törmäilyille. Viimeisimmän tempun ansiosta hymy hyytyi, Seppo kun intoutui lähtemään autoajelulle nauttineena. Kerrotaan Sepon naapurin käräyttäneen pojan ja edessä on siis Sepollakin "matka Kanariansaarille".

Kaunispoika SEPPO KOVALEFF tuntuu meikkeineen kaikkineen olevan kovassa kurssissa. Seppo on tullut tunnetuksi ensinnäkin siitä, että hänellä on meikkiä enemmän kuin tytöillä, että hän oli mm. ANJA KYLMÄLÄN seuralaisena jonkin aikaa, että VIRPI MIETTINENKIN katseli häntä kauniisti aikansa ja että hän yleensä on kaikkialla siellä missä jotakin tapahtuu.

Jälleen kerran EEVA KEINÄNEN on päässyt Listan pariin, tällä kertaa kuitenkin TV:n puolelle. Eeva on myös jättänyt monivuotisen seuralaisensa KAARLO VON FREYMANIN ja löytänyt uuden ihastuksen haastateltaviensa parista. Aikaisemmin Eevaa on yritetty yhdistää mm. LASSE MÅRTENSONIIN ja Dannyn veljeen Pekkaan, mutta paremmitta tuloksitta. Nyt on kuitenkin tosi kyseessä. Eevan uusi valloitus on TAPIO HEINONEN, Julian Grimaun tulkitsija. Nuoret asuvat uutta onneaan Lauttasaaressa, Telkänkujalla.

MISSIT ANJA PIRILÄ ja URSULA RAINIO tulivat lomamatkaltaan Saksasta kaksi päivää liian aikaisin takaisin. Syynä ei suinkaan ole se, että kö tytöt olisivat riitaantuneet ruotsalaisten sulhojensa kanssa, vaan se, että Ursulan sisko teki liian hyvää ruokaa. Ursula sai 5 kiloa ja Anja 4 kiloa lisäpainoa. — Kamalaa, sanovat he.

Tv-meikkaaja KRISTIINA POROLA, o.s. Partio, Jarmo Porolan ex-vaimo, on toipunut eron aiheuttamasta ikävästä ja katselee uusin silmin ympärilleen.

Älkää ihmetelkö, vaikka näkisittekin KAI HYTTISEN kovin usein lentokentällä. Ei hän minnekään ole matkalla, odottelee vain morsiotaan takaisin lennoilta. Tämä on lentoemäntä nimeltä KRISTIINA.

IHANAA OLLA TAAS "PIKKUINEN"

Tässä iltana muutamana sattui Helsingin lentoasemalla silmääni hyvin pitkä ja hoikka tyttö. Tutunnäköinen jo selästäkin katsottuna. **Eila Kivistö,** I perintöprinsessa tältä vuodelta. Tyttö oli väsymyksestä harmaa mutta hymyilevä. Hän oli tulossa Japanista, Miss International -kilpailuista. Pikkuisen haikeana hän tunnusti, että oli kyllä sijoittunut 15 parhaan joukkoon, mutta että ei saanut tuotua kotiin titteliä. Sitähän kaikki suomalaiset aina misseiltään odottavat. Sanoin jotakin sellaista, että älä pikkuinen välitä (tarkoitin ikää, jota Eilalla ei ole paljoakaan) jolloin tyttö kirkastui ja sanoi, että on se kiva olla välillä pikkuinen, siellä Japanissa hän tunsi itsensä suorastaan JÄTTILÄISEKSI. Eila kuuluu nykyään Suomen Trikoon tyttöihin, käy kiertueella ja esiintyy Rolle Paukun suunnittelemissa show-jutuissa joissa esitellään trikootuotteita. Koulu on toistaiseksi jäänyt, mutta vain toistaiseksi, sanoo Eila.

TEIJA PURHONEN on ollut matkailemassa Pariisissa. Purtsi ei ollut mukana.

SEPPO TIKKA, TV:ssa kariäärinsä luonut poliittinen poppari, viihtyy parhaiten Kaivohuoneen pyöreän baarin tiimoilla vapaa-aikoinaan. Hanakasti Seppo saattelee tyttöjä kotiin ja mikäli ei pääse "iltakahville" ilmoittaa, ettei kotiinsakaan kyllä aio. Munkkiniemessä Sepolla on paikka, johon hänet otetaan avosylin vastaan mihin vuorokauden aikaan tahansa. Kaverinsa Pentti Lumpeen Tikka jätti toistaiseksi TV:hen, mutta sanoi, ettei hätää mitään, saman puolueen poikia kun ollaan. Näinköhän Pentti Lumme tunnustautuu demariksi.

KOIVISTOLAISTEN toisen puoliskon eli ANJAN poikaystävänä on jo vuosikausia ollut HJK:n maalivahti PAAVO HEINONEN. Anja ja Paavo ovat asuneet yhdessä kolmisen vuotta. Avioliitolla ei näy olevan kiirettä, silteinkään, että Paavo Anjan ollessa keikalla viihtyy muidenkin tyttöjen seurassa. Academikassa Paavo istui eräänä iltana tumman tytön seurassa, tanssitteli tätä ahkerasti, varsinkin niitä hitaita tansseja ja illan loputtua, aamuyön selkämissä saatteli tätä Arjaksi kutsumaansa tyttöä Hiekarannan suunnalle.

HARRIET ERIKSSONIN toimiessa Turun Messujen somana emäntänä, ei hänen miehensä MARTTI ETELÄVUORI malttanut odotella kotona kaunista vaimoaan. Helsinkiklubin avajaisissa Martti tanssitteli tummaa, sorjaa tyttölasta ja saattomatka alkoi vasta runsaasti puolenyön jälkeen.

Köyhä Yleisradiomme on tuottanut puolalaisen filmitähden tänne Suomeen filmaaja KAARLO VUORENSOLAN seuraksi. Vain siksi, ettei Kaarlo lähtisi Puolaan parhaaseen filmausaikaan. Pariskunta ei kuulemma voi elää ilman toisiaan, ja siksi moinen järjestely. □

syksyn poliittinen ilmapuntari

Kahden viikon kuluttua he tulevat! Ruskettuneina ja tarmoa uhkuen idästä sekä lännestä. Sinisiltä saloilta ja savuisista teollisuuskeskuksista. He ovat — mikäli mahdollista — vielä nokkelampia, vakaumuksellisempia, päättäväisempiä ja kauaskatseisempia kuin keväällä lähtiessään. Kesällä he ovat rentoutuneet, keränneet voimia. Kolmen kuukauden palkallisella kesälomalla he ovat harrastaneet: lukeneet suurmiesten muistelmia julkisesti ja roskalehtiä salaa, näyttäytyneet kesäjuhlilla vaimonsa kanssa julkisesti ja mansikkakarnevaaleilla jonkun kanssa salaa, valokuvanneet julkisesti ja salaa. Tässä parhaat palat poliitikkojen kesäisestä valokuvasaaliista. Näissä kuvissa on myös sanoma. Nämä kuvat heijastelevat syksyn poliittisia tapahtumia. Herkästi kuin vaa'an kieli ne kertovat niistä pyrkimyksistä, jotka syksyn poliittisessa keskustelussa tulevat olemaan polttavimpia. Ne ottavat rohkeasti kantaa ja paljastavat. Eräs valtiollista elämäämme tutkiva tiedemies piti tämänsyksyistä avausta sanoinkuvaamattoman ainutlaatuisena.
— Häkellyttävää, hän soperteli ja yritti löytää kuvista niiden pelkistetyn sanoman.

ISÄNMAALLINEN VÄLIPUOLUE:

Tämä vaakasuorassa kasvava puu on puolueemme metsätalousosaston uusimman viisivuotisen suunnittelun ja kehittelyn tulos. Tätä voidaan syystä pitää huomattavimpana saavutuksena maa- ja metsätalouden alalla sen jälkeen kun oivalsimme, että parhaan tuoton peltomaasta saa jättämällä sen kokonaan viljelemättä. Vaakasuoran puun kasvusuuntaa jalostettaessa on erityisesti otettu huomioon, että sitä kaadettaessa ei kömpelöinkään kaatomies eli metsuri voi pyllistää itään, sillä pyllistystä tarvitaan tuskin nimeksikään. Asian lähetekeskustelussa tulemme kiinnittämään erityistä huomiota rungon kohoutumien oivalliseen sijaintiin ja naavatupsujen sopivaan rehevyyteen. Lajike on vielä hiukan arka yöpakkasille, mutta niin kauan kuin puolueemme voi ylpeillä parhailla halla-asiantuntijoilla, ei tämäkään pikku puute ole esteenä menestykselliselle viljelylle.

MIEHET VASEMMALTA:

Menneet ovat menneitä! Riidat on unohdettu ja suuri yhteinen tulevaisuus odottaa. Palanen mehevää arbuusia on lahja kaukaa idästä, sieltä ihanteiden maasta, jossa jokaisella vapaalla kansalaisella on varaa ostaa tällainen palanen harva se viikko. Vailla vertauskuvallisuutta ei ole se, että helakan punaisen hedelmän peittona on vihreä kuori. Oli huvittavaa havaita, että maku viipaleen kumpaisessakin päässä oli täsmälleen samanlainen — aivan kuten partainen oppi-isämme vakuutti jo kauan sitten. Huomannette puuhun piiloutuneen opposition edustajan, joka vaanii saalistamme ja on millä hetkellä tahansa valmis loikkaamaan makupalamme kimppuun. Mutta ei huolta! Tuossa asennossa kimppuumme tuskin pääsee yllättäen — ellei sitten salakavalasti takaapäin.

MIELINKIELIN-PUOLUE:

Nythän on niin, että aidan takana ruoho todella on vihreämpää! Sen huomaa kuka tahansa. Mutta mekö nyt menisimme ja kurkottaisimme yli aidan! Tuollainen kömpelö varomattomuushan paljastaisi välittömästi arimman paikkamme ja kun yhdeksän kuukauden kuluttua joudumme taas tekemään tiliä toimistamme, voisivat moisen varomattomuuden seuraukset olla puolueellemme kohtalokkaat. Ei toki, näin varomattomia emme ole! Meillä on paljon miellyttävämpi tapa hoitaa asia: me kurkkaamme raosta ja vältämme näin vaaran. Taustalla kuvassa uusi yhtenäiskoulun mallirakennus, muodoiltaan konservatiivinen, mutta väreiltään sopivan neutraali, sanoisimmeko mitäänsanomaton.

KÄÄNNÄ

syksyn poliittinen ilmapuntari

ELÄMÄNMUODON PUOLUE:

Puolustuskysymykset ovat aina olleet lähellä sydäntämme. Voidaan vertauskuvallisesti sanoa, että tanassa oleva peitsi on puolueettomuutemme varmin tae. On ollut masentavaa havaita, että tässä maassa ei ole annettu puolustuslaitoksellemme sille kuuluvaa arvoa. Se on laiminlyöty niin pahoin, että jouduimme hakemaan malliesimerkin motorisoidusta atakki-osastosta kaukaa lännestä. Tämän kuvan avulla tulemme osoittamaan, että tehokas motorisoitu taisteluyksikkö voi parhaimmillaan olla varsin herkullisen näköinen. Perinteisten arvojen maahankaatamisesta on tehtävä loppu ja tämä vaatimuksemme voi toteutua ainoastaan turvautumalla tällaisiin kaunislinjaisiin taisteluyksiköihin. Syksyn tunnuslauseemme tulee olemaan: "Kyllä sissi on aina sissi."

TOISKÄTISTEN PARTIET:

Meillä oli yks kesäjuhla Åbo saaristossa ja härregyy kun me strimmasi nämät masina kun on tuotu puolustuslaitoksen käyttö. Me kokeili edestä ja takaa kun oli kokeneempi ja nuoret näpelöi muuten vain. Se oli hjuvin syva tunne kun täytti mielen, mutta se oli kans murheen juhla kun kolme veteraani strimmasi niin paljon, että sydan ei kestänyt ja niin on rivit taas harvat entisestaan. Mutta me voi lohdutta, että he oli isänmaan asialla ja heidan perhe ei mitan ekonoominen huoli, heilla rahaa Sveitsin bankissa. Me kylla kannattaa tama uus masina puolustuslaitoksen käyttön.

PIENET JA PONTEVAT:

Tässä on taas esimerkki sosialismin ja monopolikapitalismin kansaa syrjivästä aidanrakennuspolitiikasta! Suuntaus on vino ja rakoja on. Mutta me emme voi hyväksyä sitä, että veronmaksajia jatkuvasti kuristetaan, että yksityisyritteliäisyys tukahdutetaan ja että suurkapitalismi korjaa hedelmät. Me tulemme panemaan raot tukkoon! Ja kansa kyllä tietää miten sen on tapahduttava. □

Vain vajaa kaksi viikkoa aikaisemmin vihki pastori Jaakko Uronen avioliittoon Ritva Lehdon (Miss Suomi 1967) ja lääket.kand. Aarne Oikarisen. Hääruusujen tuoksu oli tuskin haihtunut, kun ne jo vaihtuivat hautajaiskukkasiin. Ritva Lehto oli poissa.

Teksti: IRIS TUUNAINEN
Kuvat: JUKKA KUUSISTO

Ritva Lehto, kuin kukka joka ei kestänyt elämän painetta...

Vain runsas viikko sitten luovutti Ritvan isä tyttärensä Aarne Oikariselle. Nyt isä ja aviomies olivat laskemassa Ritvan arkkua hautaan.

Kun Ritva Lehto valittiin vuonna 1967 Miss Suomeksi, oli hän jo 22-vuotias. Sanon jo, sillä useimmat missimme ovat vain lapsia saadessaan tittelin harteilleen. Ritva sensijaan vaikutti valmiilta ihmiseltä, hillityltä ja varmaotteiselta. Hän oli tuota viileätä lady-tyyppiä, joka kätki pinnan alle ylimääräiset tunteet. Outojen joukossa hän oli hiljainen. Hänen missivuotensa sujui juuri tämän tyypin mukaisesti. Ei yllätyksiä, ei huhuja. Hän sijoittui Miss Universum -kilpailuissa neljänneksi ja Miss Scandinavia -kilvassa hän sai toisen perintöprinsessan tittelin.

"Kyllä on ihanaa olla kotona isän ja äidin luona Huutijärvellä! Kieltämättä hiljaista meluisan missivuoden jälkeen — on kuin olisi tullut tyhjiöön!" Näin muisteli Ritva Lehto kiireistä missivuottaan luovuttaessaan kruununsa seuraajalleen. "Minun täytyy tunnustaa, että vasta nyt olin pääsemässä oikein vauhtiin ja tottumassa tähän kilpailupuuhaan . . . "

Ritvan missivuosi jäi siis tavallaan kesken. Niin myös hänen lukunsa Tampereen yliopistossa. Ritvahan palasi takaisin kirjojensa ääreen, hän opiskeli suomen kieltä. Lieneekö ollut kilpailukohun ja matkustuksen jättämän tyhjiön syytä se, etteivät luvut jaksaneet kiinnostaa.

Kesken jäivät myös Ritvan lauluyritykset. Hänellä oli mahdollisuutensa, muutamat muusikot olivat sitä mieltä, että pienellä harjoittelulla hänestä voisi tulla jotakin. Häntä kehoitettiin yrittämään, apua tarjottiin — mutta puuttuiko pitkäjännitteisyyttä? Ritvalla ei ollut aikaa harjoitteluun. Hän lauloi muutaman kerran ja siihen se harrastus loppui. Niin myös ratsastus. Muutaman kerran kokeilu, muutama kuva naistenlehdessä.

Ritva liittyi luontevasti normaaliin katukuvaan. Kukaan ei osoitellut ex-missiä, sillä Ritvalla ei ollut halua kantaa titteliä mukanaan. Hän ei maalannut missivuosiensa rutiinilla, vaan palasi takaisin normaaliin nuoren naisen elämään. Poikaystäviäkin oli, tietysti, sillä olihan Ritva kaunis ja mukava. Hän oli myös harkintakykyinen, sillä hän ei suostunut epämääräisen filmimiehen Ion Nicolon houkutuksiin. Ei, vaikka mies asui muutamia viikkoja Kangasalla ja antoi muiden ymmärtää tekeillä olevan oikein romanssinkin. Kun asiasta ei

KÄÄNNÄ

Ritva Lehto

tullut mitään, tarjosi Nicolo filmiosaa kaikille muille kauniille suomalaistytöille.

Miss Suomi 1933 Ester Toivonen on sanonut ohjeena tuleville misseille: "Jos ryhtyy rakentamaan omasta itsestään pilvilinnaa, tulee jälkeenpäin vain katkeraksi. Ja samalla katkeroittaa toisenkin ihmisen huomatessaan seisovansa tyhjän päällä ja syöksyessään lohdutusta saadakseen harkitsemattomaan avioliittoon."

Ritva ei luonut pilvilinnaa. Hän tiesi kauneuden olevan katoavaista eikä laskenut sen varaan tulevaisuuttaan. Vaikka hän viihtyikin hyvin kotonaan Huutijärvellä ja opiskelu Tampereen yliopistossa olisi sopinut kotona asumiseen hyvin, hän päätti irrottautua ja lähti Turun Sairaanhoitajaopistoon. Sairaanhoitajaa ei hänestä kuitenkaan koskaan tullut...

Keväällä 1971 Ritva joutui pitkästä aikaa juorupalstoille. Hän oli jättänyt opintonsa kesken ja siirtynyt Ouluun asumaan yhdessä lääket.kand. Aarne Oikarisen kanssa.

Jos Ritvan elämä näihin tapahtumiin saakka olikin hidasta ja rauhallista, tapahtui loppu sitäkin nopeammin.

Ensin tuli tieto Ritvan kuolemasta, sen jälkeen hänen avioliitostaan. Kangasalan Sanomien seurakuntauutisissa mainittiin 6. 8. että avioliittoon oli vihitty viikkoa aikaisemmin Ritva Lehto ja Aarne Oikarinen. Jo 9. 8. Ritva oli kuollut ja hautajaiset vietettiin 12. 8. Huutijärven pienellä hautausmaalla. Läsnä oli vain pieni sukulais- ja ystäväjoukko. Lienevätkö olleet samat henkilöt, jotka vain pari viikkoa aikaisemmin olivat olleet saattamassa Ritvaa avioliittoon?

Pastori Jaakko Uronen oli vihkinyt nuoret avioliittoon ja nyt hän siunasi nuoren aviovaimon haudan lepoon. Hän puhui punaisten hääruusujen tuoksusta joka näin pian vaihtui hautajaiskukkien tuoksuttomuuteen. Hän vertasi Ritvaa kukkaan joka ei kestänyt elämän painetta, vaikka aviomies oli hänen tukenaan. Vain viikko onnea ja sitten tämä odottamaton ero. Oli vaikeata puhua lohduttavia sanoja vanhemmille, jotka eivät tahdo uskoa tapahtunutta. Kaikkihan kävi niin nopeasti...

— Kaksi viikkoa sitten oli elämämme kohokohta. Suunnittelimme viimeistä piirtoa myöten yhteisen kotimme, keksimme nimet kaikille tuleville lapsillemme...

Näin puhui nuori leski vaimonsa haudalla appivanhemmilleen. Hän sanoi Ritvan herkästi vaistonneen maailman vihamielisyyden, tämän elämä ei ollut helppoa vaikka hän, aviomies, koetti parhaansa mukaan olla tukena ja turvana. Kaikesta huolimatta vävy kehotti Ritvan vanhempia muistamaan Ritvaa sellaisena kuin hänkin vaimonsa tulee muistamaan:
— Hellänä ja hyvänä.

Aarne Iisakki Oikarinen, lääketieteen kandidaatti, on yhtä vaalea kuin Ritva oli tumma. Yhtä hillitty ulkoiselta käyttäytymiseltään kuin Ritvakin. Hän katsoo puhuessaan appivanhempiaan silmiin, alahuuli vapisee, mutta sanottava tulee sanotuksi. Hän seisoo kauan Ritvan avoimen haudan äärellä, niin kauan, että jotkut epäilevät hänen itsehillintänsä pettävän.

Ritvan äiti murtuu. Tyttären menetys oli hänelle kova isku. Hiljattain hän on kokenut äidin hienoimman hetken, nähnyt tyttärensä valkoisen puvun, hunnun ja kukkaset. Ja odottanut lapsenlapsia, niitä, joille jo nimetkin olivat valmiina...

"Ihmisen elinpäivät ovat niinkuin ruoho, hän kukoistaa niinkuin kukkanen kedolla. Kun tuuli käy hänen ylitsensä, ei häntä enää ole, eikä hänen asuinsijansa häntä enää tunne." Näin sanotaan Psalmissa 103, jonka pastori Uronen oli valinnut puheensa teemaksi. Ritvahan oli kuin tuo kukka.

Ritvan asuinsija muistaa hänet vielä kauan. Hänen äkillinen kuolemansa on aiheuttanut Kangasalalla paljon enemmän puheita kuin hänen elämänsä konsanaan. Eikö Ritva kestänyt elämää, vaikka hänellä oli puoliso tukenaan, takanaan voitetut vastoinkäymiset ja vaikeudet, kuten pastori Uronen sanoi?

Vain kuukausi sitten oli Ritva sopinut entisen poikaystävänsä kanssa siitä, että he harjoittelisivat lähitulevaisuudessa vesihiihtoa. Häistään hän ei puhunut mitään, vaikka ne tapahtuivatkin jo seuraavana viikonloppuna. Se oli yksityisasia, kahden kauppa.

Kuollessaan Ritva oli 25-vuotias. Lokakuussa hän olisi täyttänyt 26-vuotta. Kuolema tuli väliin. Ritvan elämä jäi pahasti kesken... □

Rakkaamme

RITVA HELENA OIKARINEN

o.s. Lehto
* 28. 10. 1945
† 9. 8. 1971

En saanut sinua pitää kuin suloisen hetken, Sinä annoit minulle ilon, Sinä annoit rakkauden. Nyt siitä jää syvä, kirkas kaipaus. Kaipaus rakastavaa sydäntäsi, lämmintä hymyäsi, yhteisiä päiviä, jolloin olit rinnallani. Vaikka Sinä rakas olet poissa viereltäni, rakkautemme ei ole poissa. Se säilyy, elää sydämmessäni iäti.

Syvästi kaivaten rakasta puolisoani
Aarne

Päivät kirkkaat, päivät kyyneleiset
siunaa Herra

Sanomattomasti kaivaten
Äiti, Isä, Heikki, Hilkka ja Pia
sekä muut omaiset

Siunaus toimitettu. Lämmin kiitoksemme osanotosta.

▲ Ritva Lehdon ja Aarne Oikarisen onni oli lyhyt. Miksi? Kysymykset ovat turhia, Ritva oli tehnyt ratkaisunsa. Nuoren lesken suru on pohjaton...

◀ Aarne Oikarinen seisoi kauan vaimonsa haudan vierellä. — Muistakaa Ritva samanlaisena kuin minäkin häntä muistan — hellänä ja hyvänä, hän sanoi appivanhemmilleen

OPISKELUUN koulujen ja opiskelun alkaessa

KOTEIHIN edullisin ehdoin

Auttakaa Tekin lapsianne tehokkaasti parempaan koulumenestykseen — antakaa heille

KOULULAISEN TIETOSANAKIRJA 1-5

vain 15 MK/KK

Auttaa parempaan opintomenestykseen peruskoulusta korkeakouluun asti. Teos on tehty yhteistyössä opettajien ja nuorison edustajien kanssa. Se keventää koulurasitusta ja on verraton kertauskirja, hakuteos ja lisätietojen antaja — täysipainoinen myös aikuisillekin.

● 5 osaa ● 35 000 hakusanaa ● 2 500 kuvaa ● satoja taulukoita, karttoja ym. Hinta muovinahkak. 320,—

Jo tuhansien menestyvien koululaisten käytössä.

Suomen suurin itseopiskeluteos

TIEDON PORTAAT 1-8

15 MK/KK Teoksessa on 64 oppiaineen peruskurssit, **joista 63 voi tenttiä.** Osa kursseista opistollisina kurssikirjoina. Yleistajuinen teksti ei edellytä pohjatietoja. Yht. yli 5 000 sivua, 4 500 kuvaa. Nahkaselk. 360,—

"Laadun ja tietomäärän puolesta meillä ennennäkemätöntä"

Tämän päivän suuri tietosanakirja

facta 1—10

25 MK/KK Teos on kauttaaltaan tuore ja viimeistelty. Se on valmistunut poikkeuksellisen nopeasti, joten sen antamat tiedot ovat ajan tasalla.

● 10 osaa ● yli 80 000 hakusanaa ● yli 15 000 tekstikuvaa ● 500 teksti- ja liitekarttaa ● yli 1 000 taulukkoa

Hinta nahkas. 850,—. **Facta kuuluu laajuudeltaan suurten tietosanakirjojen joukkoon**

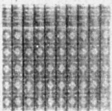

Romanttinen

POLVA-sarja 1-9

10 MK/KK Painettu jo miljoona Anni Polvan vauhdikasta rakkausromaania. Sarjan 9 romaania: 1. Sinä olet minun, 2. Rakkaus rasittaa, 3. En rakastu kiusallakaan, 4. Otan sinut vaikka väkisin, 5. Sinäkö se olitkin, 6. Et edes huomaa minua, 7. Vihaan hameväkeä, 8. Kumman teistä otan, 9. Etsin miestä itselleni.

Hinta muovinahkakantisena 120,—, **yksi osa ilmainen**

Suosituin rakkausromaanisarja

HELENA-sarja 1-10

15 MK/KK Aino Räsäsen sarja sisältää: 1. Soita minulle Helena, 2. Ja Helena soittaa, 3. Näkemiin Helena, 4. Pää pystyyn Helena, 5. Päivi Helenan tytär, 6. Helena ja Etelän tyttö, 7. Helena kuuntelee, 8. Helena ei tottele, 9. Helenan suku, 10. Helenan terveiset.

Hinta muovinahkak. 135,— **yksi kirja ilmainen.**

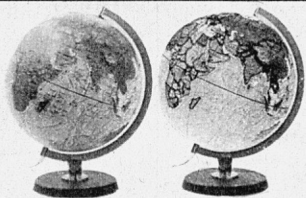

AUTOALAN suurteos 25 MK/KK

AUTOTEKNILLINEN KÄSIKIRJA 1-11

ALAN AMMATTIMIEHELLE, OPISKELIJALLE JA HARRASTAJALLE. Sarjan rengaskirjoihin toimitetaan omakustannushintaan lisälehtiä, joten teos on aina ajan tasalla. Osajako: 1. Yleinen osa, 2. Säätöarvoja, 3. Moottori, 4. Moottorin täydennysosa, 5. Kori, 6. Alusta, 7. Alustan täydennysosa, 8. ja 9. Dieselmoottorit, 10. Autojen sähkövarusteet, 11. Kytkentäkaaviot, lisäksi 2 ylimääräistä rengaskirjaa, joten kirjoja on 13. Yht. n. 5 000 sivua.

Hinta muovinahkakantisena 520,— (Säästö 31,—)

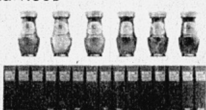
KAKSOISKARTTAPALLO

vain 15 MK/KK 5 V. TAKUU

Valaistuna valtiollinen, ilman valoa maantieteellinen, **suomenkielinen.** Ympärysmitta 96 cm, läpimitta 30 cm, korkeus 40 cm. Jalusta jalopuuta, meridiaani messinkiä. 16-värinen kartta, särkymätöntä erikoismuovia, maailmankello. Lamppu helppo vaihtaa. Hinta 168,—.

Ilmaiseksi meridiaania pitkin liikuteltava suurennuslasi.

Taloudellinen ruuanlaiton suuri mestariteos

KODIN KEITTIÖKIRJASTO 1—15

vain 15 MK/KK

Osajako: 1. Häränliha, 2. Sianliha, 3. Linnut, 4. Voileipäpöytä, 5. Kalat ja äyriäiset, 6. Lammas ja riista, 7. Keitot, 8. Muna- ja kasvisruoat, 9. Vasikanliha, 10. Alkupalat, 11. Jälkiruoat, 12. Leipominen, 13. Kutsut, 14. Keittiöniksejä, 15. Keittiön muistikirja. **ILMAISEKSI: 6 maustepurkkia + hyllystö. Nyt ennakkohinta** 330,— (säästö 30,—)

Viettäkää nyt nautinnollisia hetkiä viime vuosien suosituimman suomalaisen kertojan kirjojen parissa.

KALLE PÄÄTALO -sarja 1-11

vain 15 mk/kk

Osajako: Höylin miehen syksy, Ihmisiä telineillä, Koillismaa, Selkosen kansaa, Myrsky Koillismaassa, Myrskyn jälkeen, Kairankävijä, Mustan lumen talvi, Nälkämäki, Viimeinen savotta, Ennen ruskaa. Hinta 222,—, **yksi osa ilmainen.**

SUOSITUIN MATKAKIRJOITUSKONE brother

hintaluokkansa **VALIO**

vain **25 MK/KK**

LAHJA ETU

TUTUSTUMISTARJOUS: 8 PÄIVÄN PALAUTUSOIKEUS

2 VUODEN TAKUU

TYYLIKÄS ULKOASU

LAHJAETU: **Ilmainen konekirjoitusopas.** Hinta kertamaksulla 270,—. Osamaksulla: koneen saapuessa 45,— + 10 × 25,— (295,—)

● kokonaan metallia ● kätevä kannettava kansilaukku ● kaksivärinen värinauha ● lyöntilujuuden säätölaite ● paperituki ● laite vahaskirjoitusta varten ● reunaesteen vapauttaja. **Verratkaapa konetta vastaavan hintaisiin — yllätytte miellyttävästi.**

Oppikaa konekirjoitustaito kotonanne — parantakaa ansiomahdollisuuksianne — TILATKAA BROTHER JO TÄNÄÄN! Erittäin sopiva kotikoneeksi, sekä toimisto- ja matkakäyttöön.

ARI-KIRJAHYLLYSTÖ 25 mk/kk

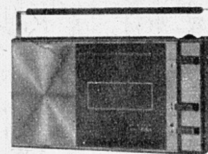
Hyllystön koko: Korkeus 182 cm, leveys 156 cm, kirjoitusalusta 75×37, kaappi (sisällä välihylly) 75×40×37. Mahonkia. Kertamaksulla 297,—. Osamaksulla: Hyllystön saapuessa 59,— + 11 × 25,— (334,—)

8 päivän palautusoikeus

LAHJA ETU

Verkko- ja paristokäyttöinen

KASETTINAUHURI 25 MK/KK TUTUSTUMISTARJOUS: 8 PÄIVÄN PALAUTUSOIKEUS

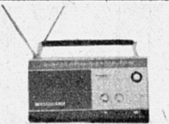

AIWAn ulostuloteho 800 mW, normaalit liitännät. 1/2 v. takuu. Mikrofoni, paristot, verkkojohto ja tyhjä kasetti (60 min) mukana. Lisäkasetit: 60 min. 6,—/kpl ja 120 min. 11,—/kpl. Hinta syyskuun ajan lisäveroineen kertamaksulla 275,—.

LAHJA ETU

Osam.: Nauhurin saapuessa 124,— + 7 × 25,— (299,—)

MATKARADIO 25 MK/KK

Tutustumistarjous: 8 päivän palautusoikeus. Standard on keskikokoinen, ulostuloteho 600 mW. Virtalähde 4 kpl 1,5 V paristoja. Kantolaukku ja korvakuuloke. Aaltoalueet: Ula, pitkät, keskipitkät ja lyhyet. Hinta kertamaksulla 235,—.

LAHJA ETU

Osam.: saapuessa 105,— + 6 × 25,— (255,—)

LAHJA ETU

2 viikon sisällä tilanneille 2 ilmaista kirjaa. Tilaukset oheisella kupongilla tai p. 90-601 406, 601 407. **HELSINGIN KIRJAEDUSTUS KY** Abrahamink. 8, Helsinki 18

HUOM! Tilauksesta lähetämme jäljennöksen.

LEIKATAAN IRTI

Tilaan ☐ kertamaksulla, ☐ kuukausimaksulla rastilla merkitsemäni ilmoituksessa mainittuun hintaan. (Kirjat ja karttapallo ilman korkoa sekä kaikki toimitukset ilman lähetyskuluja.)

☐ TIEDON PORTAAT 1—8 ns.
☐ KAKSOISKARTTAPALLO
☐ KOULULAISEN TIETOSANAKIRJA 1—5 muovinahkakant.
☐ FACTA-tietosanakirja 1—10 nahkas.
☐ KODIN KEITTIÖKIRJASTO 1—15 + hylly ja mausteet
☐ AUTOTEKNILLINEN KÄSIKIRJA 1—11
☐ KALLE PÄÄTALO -sarja 1—11
☐ POLVA-sarja 1—9
☐ HELENA-sarja 1—10
☐ POLVA + HELENA yhdessä, kk-maksu 20,—

☐ BROTHER-kirjoituskone, 8 päivän palautusoikeus
☐ ARI-kirjahyllystö, 8 päivän palautusoikeus
☐ AIWA-kasettinauhuri, 8 päivän palautusoikeus
Lisäkasetteja 60 min. ...... kpl, 120 min. ...... kpl
☐ MATKARADIO, 8 päivän palautusoikeus

Salomo Karvinen Ky maksaa postimaksun

Nimi painokirjaimin

Arvo tai ammatti

Tarkka osoite

puh.

Omakätinen allekirjoitus

HKI 10/18 Lupa 1606 H 9/71

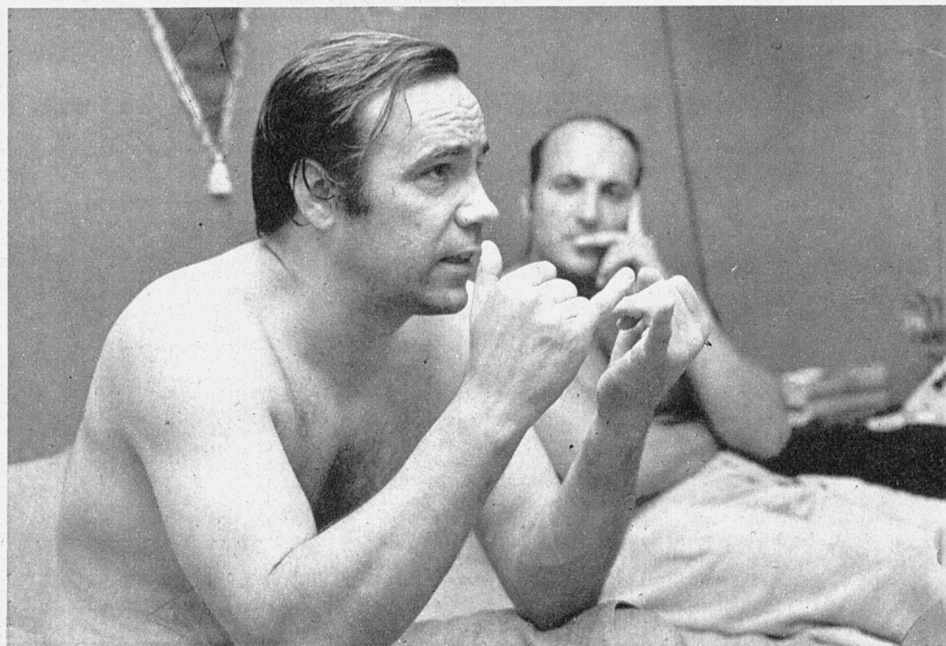
HELSINGIN KIRJAEDUSTUS SALOMO KARVINEN KY

ABRAHAMINK. 8
00003 HELSINKI 300

SUOMEN HUIPPU-URHEILU TUHOTAAN JOHTAJATASOLLA

Älkää kuvitelko, että suomalainen olisi urheilija-aineksena muita kovempi, sisukkaampi ja lahjakkaampi. Tieteellinen tutkimus osoittaa, että suomalainen on muita huonompi. Suomalaista urheilijaa voidaan verrata aneemiseen sikaan. Älkää kuvitelko, että suomalaisen urheilijan mahdollisuudet tavoittaa maailmanvaliot olisivat edes olemassa. Koska Suomen urheilulla ei ole varoja, ei tutkita. Eikä silloin liioin tiedetä. Ja kun ei ole kielitaitoa, ei voida edes ottaa muilta oppia. Suomalainen urheilija on umpiossa, kuin pullossa. Ja urheilumme johtajat seisovat pullon suussa – pullo suussa, kun eivät muutoin tule toimeen urheilijoiden taikka ulkomaalaisten virkaveljiensä kanssa. Väätäinen lähti tätä järjestelmää pakoon, ja pakoonjuoksu toi menestystä. Salin ja Vilén hankkivat kielitaitoiset valmentajat, jotka päästivät heidät umpiosta.

▲ Halonhakkuu ja metsätyö ovat edelleen tärkeitä valmentautumismenetelmiä hiihdossa. Eero Mäntyranta selittää Pertti Helinille (vas.) ja Tapani Ilkalle miten niitä suoritetaan valmennusmielessä. Mäntyrannan suurin ongelma koski nopeuden hankkimista — aihe johon sekä Helin että Ilkka ovat erikoistuneet.

▶ Tohtori Risto Elovainio totesi, että Eero Mäntyranta ja toisaalta valmentajat Helin ja Ilkka puhuivat täsmälleen samoista asioista, vaikkakin erilaisia termejä käyttäen. Mäntyranta hämmästytti lääkäriä ja valmentajia omakohtaisilla valmennustiedoillaan, jotka osuivat uskomattoman tarkasti tieteellisen valmennustutkimuksen tuoreimpiin tuloksiin.

Teksti: KLAUS BREMER
Kuvat: VEIKKO LINTINEN

Huippu-urheilu tuhotaan...

Mutta sadoissa ja jälleen sadoissa lasketaan huippulahjakkaiden suomalaisten urheilijoiden määrä, joka on tuhoutunut vanhojen itseriittoisten urheilujohtajiemme mielivallassa.

Se on mielivaltaa, josta on vaiettu, mutta joka on kuulunut ja yhä kuuluu huippuurheilumme arkeen. Se on johtanut itsensä presidenttimme Urho Kekkosenkin julkisesti toivomaan, että olisi jo aika vanhojen urheilujohtajiemme väistyä nuorempien tieltä. Kilpaurheilun rakenteiden kehitys on tänä päivänä siksi raivokasta, että pelkkä kunniatehtävien hoitaminen johtaa huippu-urheilun taantumukseen vuodessa parissa. Huippu-urheilumme tulevaisuus on tänään johtajatehtäviä myöten nuorekkaan, henkisesti vireän ja asioita ja kehitystä visusti seuraavan mielen varassa.

J o u k o K u h a huomasi sen ja vetäytyi pois vanhojen urheilujohtajiemme tuhoisan vaikutuksen piiristä omiin harjoitusympyröihinsä. Hän saavutti maailmanennätyksen. J u h a V ä ä t ä i n e n huomasi sen, noudatti Kuhan esimerkkiä, ja on tänään kansakuntamme ylpeys, urheilumme kirkkain tähti ja suurin toivo. A r i S a l i n ja R a i m o V i l é n ovat osoittaneet mahdottoman mahdolliseksi: suomalainenkin voi olla huippusprintteri, maailmanvalioiden tasoa, nopea kuin trinidadilainen, jenkki tai jamaikalainen. Siihen tarvittiin T a p a n i I l k k a a ja P e r t t i H e l i n i ä, kahta huippunuorta, huippuennakkoluulotonta ja huippuvalistunutta valmentajaa.

Ei pidä riistää Veli Saariselta, Paavo Nurmelta ja kumppaneilta kunniaa, joka heille kuuluu mm. valmennusmenetelmien kehittämisestä kunniakkaalla 1930-luvulla, mutta on mieletöntä noudattaa niitä tai yrittää niillä vaikuttaa tämän päivän urheilijan valmennukseen. Tämän päivän huippu-urheilu ei ole peukalotuntumapeliä, vaan tiedettä: lääketiedettä sekä välineiden, suoritustekniikan, valmennusmenetelmien ja irtiottokyvyn tiedettä. Niitä tutkitaan valtavilla taloudellisilla ja tieteellisillä voimilla suurissa urheilumaissa. Koska Suomella ei ole varaa tutkimusten suorittamiseen, jää ainoaksi mahdollisuudeksi yrittää tutkia ja soveltaa ulkomaisia tutkimusraportteja. Se yksin asettaa suomalaisille kovan ehdon: ilman kielitaitoa ei johtaja ja valmentaja saa selvää ulkomaisesta tutkimusraportistakaan.

Suomalainen urheilija on muita heikompi

On aika romuttaa 1920—30 luvuilla luotua käsitystä suomalaisesta katajaisesta, muka muita lahjakkaammasta urheilija-aineksesta. Se on tänä päivänä osoittautunut katajaiseksi: sitkeäksi ehkä, mutta myös yhtä kitukasvuiseksi kuin kataja kansainvälisen hongikon keskellä.

Jo 1950-luvuilla kuiskittiin maajoukkuetason valmennusleireillä Vierumäellä ja muualla, että maito, kansantaloutemme tukipylväs, olikin lähes myrkkyä huippu-urheilijalle. Kehoitettiin välttämään sen juomista huippukuntoisena ja mieluummin turvautua vaikkapa alkoholipitoisiin juomiin, olueen tai viiniin. Maitotalouden haitallisuudesta ei vain voitu puhua tai kirjoitella julkisesti, koska se saattaisi vaikuttaa haitallisesti maitotuotteiden menekkiin ja maatalousväestön elinehtoihin.

Hymylehden kustantamat Eero Mäntyrantaan kohdistuvat tutkimukset ovat nyt omalta osaltaan vahvistaneet urheilulääketieteen epäilyksiä siitä, että urheilijan maksimaalinen hapenotto on ominaisuus, joka muuttuu ja kehittyy kasvuiässä, mutta ei enää sen jälkeen. Tämä kestävyyssuoritusten kannalta ratkaisevan tärkeä ominaisuus ei kasvuiän jälkeen osoita paranemista kovimmassakaan harjoituksessa, eikä se liioin huonone harjoittelemattomuudesta. Eero Mäntyrannan maksimaalinen hapenotto on kolmen vuoden täydellisen harjoittelemattomuuden jälkeen samanlainen kuin huippukunnon päivinä!

Samalla on lukuisissa tutkimuksissa todettu, että mm. suomalaisen jalkapalloilijan maksimaalinen hapenotto on ratkaisevasti huonompi kuin esimerkiksi saksalaisen jalkapalloilijan. Jos saksalainen ja suomalainen harjoittelevat kasvuiän jälkeen, on suomalainen aina ja armotta jo lähtökohdassa askeleen saksalaista jäljessä.

Se johtuu suomalaisesta maito- ja huvilakulttuurista!

Maitokulttuurin uhrina suomalainen kasvuikäinen on pelottavalla todennäköisyydellä aneeminen kun esimerkiksi viiniä nauttivien kansojen kasvuikäinen on raudantarpeensa tyydyttänyt.

Huvilakulttuurin uhrina suomalainen kasvuikäinen lähtee perheen mukana mökille, kesäasuntoon, kesäkuukausien ajaksi koulujen päätyttyä keväällä ja palaa vasta syksyllä, kun koulut alkavat. Hän jättää tärkeää maksimaalista hapenottoa kehittävät ruumiilliset harrastuksensa juuri silloin, kun valoisa ja lämmin vuodenaika tarjoaa siihen parhaan mahdollisuuden.

Manner-Euroopassa ei ole huvilakulttuuria. Kun koulut tarjoavat kesälomaa jää esimerkiksi saksalainen jalkapalloilija-nuorukainen kotipaikkakunnalle keskittyäkseen kaikilla voimillaan mieliharrastukseensa. Hänen kesäkautensa ja siten myös valmennuskautensa on paljon intensiivisempi ja pitempi kuin suomalaisen kasvuikäisen — ja kun hän varttuu huippusuorituksiin todetaan kaiken muun ohella, että hänen peruslähtökohtansakin mm. maksimaalisen hapenoton osalta on ratkaisevasti parempi kuin suomalaisen urheilijan.

Tieteellinen tutkimus kumoaa tässäkin vanhan uskomuksen ja osoittaa, että urheilijan varhaiskehitys 8—14 vuotiaana on valmennuksen kannalta ratkaisevan tärkeä vaihe.

Sikojakin ruokitaan huolellisemmin kuin suomalaista urheilijaa

Teurassian silavan paksuus on tarkoin määrätty, samoin kananmunan koko. Siksi karjan ruokavalio on kehittynyt tieteellisen tarkaksi.

Suomalainen urheilija ja valmentaja kuvittelee vielä tänään varsin yleisesti selviytyvänsä huipulle aivan tavallisella suomalaisella sekaruokavaliolla — perunan ja läskisoosin voimalla. Mikään ei voi olla sen virheellisempää.

Huippu-urheilija kuluttaa armottomassa harjoituksessa niin paljon, että ei valikoidullakaan ruokavaliolla pysty täyttämään kehonsa vaatimia rakennusaineita. Kansainvälisen huippu-urheilijan tuntee pilleripurkeistaan, ja ne kuuluvat nykyään myös mm. Salinin ja Vilénin ja kumppaneiden välttämättömiin varusteisiin. Ne sisältävät lisäravintoaineita, jotka vaihtelevat usein ratkaisevasti riippuen harjoiteltavasta lajista. Tapani Ilkan ja Pertti Helinin kasvatit syövät päivittäin tavallisen ruokavalionsa täydennykseksi lisäravintona määräannoksen vehnänalkiota, biostraatteja ja lesitiiniä. Voimalajien kuten painonnoston, kiekon, kuulan, moukarin ym. harrastajat keskittyvät syömään hurjia annoksia häränlihaa, proteiinipillereitä ja C-vitamiinia. Proteiini kuten esimerkiksi lesitiini on todellakin vain lisäravintoaine ei suinkaan huumausaine taikka hormonivalmiste kuten valitettavan yleisesti erehdytään kuvittelemaan.

Lisäravintoaineista on tehty tarkkoja tutkimuksia, ja on todettu, että huippu-urheilijan kunto riippuu aivan ratkaisevasti lisäravinteista. Tulostaso on äkkiä romahtanut huolimatta harjoituksen jatkumisesta, jos hän on luopunut lisäravintoaineista. Vastaavasti on esimerkiksi jääkiekkojoukkueiden kunnon kehitystä tutkittaessa lähes poikkeuksetta havaittu, että hitaimmin kehittyvät ovat laiminlyöneet päivittäisen "pillerikuurinsa".

— Lihasten ja muiden suurien kokonaisuuksien lisäravintohoito alkaa olla selvillä. Ongelmamme ovat tänään siirtyneet solutasolle: solun sisäiseen ja ulkoiseen nestetasapainoon ja uusiutumiseen, sanoo Tapani Ilkka. — Hivenaineet astuvat nyt kuvaan

Eero Mäntyrantakin on kokeillut hormonipillereitä, mutta ei havainnut mainittavaa hyötyä niistä. "Solutason" hivenainejuomaa, Sportadea, hän sitä vastoin piti mainiona väittäen juovansa sen avulla paljon vähemmän nestettä lenkin aikana ja sen jälkeen kuin aikaisemmin. Valtiomme byrokratian ansiosta Sportadea saa kaupata vain "suusta suuhun" menetelmällä.

Jalkavaivat ovat juoksijoiden ja hiihtäjien jatkuvana riesana valmennus- ja kilpailukautena. Tapani Ilkka selvittää Mäntyrannalle tieteen uusia havaintoja jalkineille asetettavien vaatimusten suhteen. Pertti Helin ja Klaus Bremer kuuntelevat. Sinänsä varsin pienten yksityiskohtien huomioiminen jalkineissa on säästänyt sekä Ilkan että Helinin suojatit jalkavammoilta.

tärkeinä täydennysaineina.

Erilaisista hormonipillereistä on kuiskittu yhtä paljon kuin ruskeista kirjekuorista urheilussa. Ricky Bruch, Ruotsin kiekkojätti, on tullut kuuluisaksi hormonipillereiden käyttäjänä. Raimo Vilénistä kuiskitaan, että hänen nopeutensa salaisuutena olisi muka amerikkalainen hormonivalmiste Dianabol tai venäläinen vastaava, Nerobol.

Vilén on kokeillut hormonipillereitä aivan kuten varmasti kaikki maailman huippu-urheilijat — ja todennut niiden vaikutuksen yhtä vähäiseksi kuin kaikki maailman huippu-urheilijat.

— On turha puhua paljon roskaa hormonipillereistä. Ne eivät ole ratkaisevia voimantuojia, päinvastoin. Vilénistä huomattiin, että hänen lihaksensa ohenivat hormonikuurissa! Voima tulee harjoittelemalla. Hormonipillereiden ainoa suhteellisen selvä teho liittyy niiden vaikutukseen harjoitusväsymyksen poistajina. Niiden avulla jaksaa harjoitella paremmin. Ne poistavat määrätynlaisen "ylikunnon" oireet. Mutta jos harjoitushaluja riittää omasta takaa, en näe syytä käyttää hormonipillereitä, sanoo Pertti Helin.

Saman ovat todenneet lähes kaikki urheilijat, jotka ovat tutustuneet "salaperäiseen" Dianaboliin tai Neroboliin tai niitä vastaaviin. Niinpä niitä käytetään nykyään lähes yksinomaan tilapäisen harjoitusväsymyksen lieventäjinä yhtä hyvin painonnostajien kuin heittäjien kuin hyppääjien kuin pika- ja pitkänmatkan juoksijoiden keskuudessa.

Välineet kehittyvät — mutta mistä välineitä Suomeen?

Juoksijan kenkä on tänään tieteellisen tutkimuksen kohteena. Kengän rakenteella on ratkaiseva merkitys jalan terveydelle. Juoksijamme jotka aikaisemmin potivat pysyviä nivel- ja lihasvammoja, harjoittelevat tänä päivänä kaksin- ja kolminkertaisesti — ja pysyvät terveinä kiitos mm. saksalaisten urheilujalkineiden! Juoksukin on nykyään välineurheilua. Hyvät harjoitus- ja kilpajalkineet eivät riitä. On oltava erikoisjalkineet hiilimurskalle, tartanille, kumiasvaltille ym. kaikille erikseen, jos mieli säilyttää harjoituskykynsä ja terveytensä.

Urheiluvalmennus on todennut hieronnan tärkeäksi jokaisen harjoituksen jälkeen. Mannermaisilla urheilijoilla on käytössään nykyaikaisia ja tehokkaita vesihieromakoneita. Suomi huutaa pulaansa maailmalle. Veikkausvarat menevät politiikalle, urheilumme on varaton. Ennaltaehkäisevä toiminta on Suomessa täysin laiminlyöty.

Samoin useimpien urheilulajien valmennusmenetelmät. Uinti hillittömine ikäkausikilpailuineen laiminlyö maksimaalisen hapenoton kehittämisen. Uimariemme maksimaalinen hapenotto on uintiväen päinvastaisista kuvitelmista huolimatta kehnolla tasolla. Isävalmentajajärjestelmä koituu lopullisesti uintiurheilumme surmaksi — tutkittakoon vaikkapa itä-saksalaisten vastaavia kokemuksia urheilukouluistaan.

Hiihtovalmennuksemme on 30 km:n ja 50 km:n erikoisharjoittelun osalta tyydyttävällä tasolla, mutta 10 km:n ja 15 km:n harjoittelusta puuttuu tieteellinen ja kokeellinen pohja sekä niiden mukana nykyaikaiset erikoisvalmennuksen menetelmät kokonaan. Hiihtourheilumme on osittain huvilakulttuuritasolla verrattuna esim. menestyvien itä-saksalaisten harjoitusmenetelmiin.

Sama tilanne vallitsee lähes kaikilla urheilumme aloilla. Vilén ja Salin ja Väätäinen ja kumppanit ovat osoittaneet, että suomalaisissakin olisi ainesta urheilijaksi, mutta onnistumisen edellytyksenä on vippaskonstien, oikoteiden ja höpinävalmennuksen romuttaminen kovan työn sekä ennakkoluulottoman ja nöyrän urheilututkimuksen tieltä. Sen voittoa odotellessa on turha elätellä toiveita menestymisestä, rakennella kuvaa suomalaisesta ihmeestä urheilun maailmankartalla. Suomalaisen urheiluyleisönkin on aika katsoa silmästä silmään suomalaista urheilun kuvaa: vanhojen partojen siivitettyjä roskapuheita aneemisen ja heikkokuntoisen peukalotuntumalla valmennettavan maito- ja huvilakulttuurin pilaaman urheilija-aineksen kärjessä. □

HUIMAPÄINEN PARISKUNTA

mies kulki imukupeilla jäähallin katossa...

Tampereella vaikuttaa pariskunta Seppo ja Ritva Kivelä. He ovat nuoria ja hurjapäisiä. Seppo nimittäin kävelee imukupein varustetuilla kepeillä Tampereen jäähallin katossa kuin kadulla ikään. Ritva taasen kiipeilee pyykinpesun lomassa yli 100 metriä korkeisiin tehtaan piippuihin. Tällä aukeamalla kerromme Seposta. Seuraavalla aukeamalla näyttää Ritva mihin hän pystyy, jos tahtoo.

Teksti: LASSE TAMMINEN
Kuvat: REINO KAIVOLA

Vähintään kerran vuodessa Seppo taivaltaa 90 metrin matkan Tampereen jäähallin päästä päähän katosta riippuen. Jäähallin suunnittelijoille näet sattui lyhytsulku silloin, kun halli oli piirustuspöydällä.

Jäähallin katossa on 39 savuhälytintä. Niiden rakenne on varsin yksinkertainen, sillä sisällä on ainoastaan radioaktiivinen hiili, joka tarpeeksi pölyyntyessään antaa automaattisesti palohälytyksen. Aikaisemmin hälytys tuli suoraan Tampereen palokunnalle, joka pian sai huomata tekevänsä vakituisesti matkoja jäähallille. Arkkitehti ei nimittäin huomannut suunnitella halliin lainkaan sellaista ovea, josta nosturiauto mahtuisi ajamaan sisään. Ilman nosturiautoa ei taas pääse huoltamaan ja tarkistamaan palohälyttimiä lainkaan.

Kahden vuoden kuluttua jäähallin valmistumisesta kaupungin työpäällikkö otti yhteyttä Seppo Kivelään tiedustellen, olisiko tällä minkäänlaista ideaa hälyttimien huoltamiseksi. Seppo ryhtyi tuumasta toimeen ja suunnitteli eräänlaiset kengurukepit. Ne ovat 190 sentin pituiset, neljä kiloa painavat ja molempien päissä on suuret imukupit. Samantapaiset kuin kärpäsillä on jaloissaan tai talonmiehillä likaviemäripumpuissaan. Tässä vaiheessa rupesi kuitenkin ammattientarkastajan päätä palelemaan, sillä hän kieltäytyi jyrkästi hyväksymästä pelkkiä imukuppeja, vaikka Seppo Kivelä kuinka vakuutti niiden kantavan hänen painonsa. Ammattientarkastajan ehdoton vaatimus oli, että keppien päihin oli asennettava varmistuskoukut, jotka saattoi kiinnittää katossa oleviin teräslankoihin.

Sepon suunnittelemat kengurukepit ovat tiettävästi ainoat maailmassa eikä liene pelättävissä, että ne kovin laajassa mittakaavassa leviäisivätkään, vaikkei niille patenttia olekaan haettu. Varmistuskoukuista huolimatta työ on nimittäin edelleen hengenvaarallista. Molempien keppien alapäähän jalansijojen viereen on kiinnitetty liikkumisen ajaksi narut, joiden päässä jäähallin lattialla on kummassakin narussa mies pitelemässä naruja suorina. Ilman näitä naruja kepit pääsisivät Sepon liikkuessa heiluriliikkeeseen, mikä merkitsisi automaattisesti keppien irtoamista katosta ja miehelle parinkymmenen metrin putousta kovalle, kirkkaalle jäälle.

Työ katon rajassa on erittäin raskasta ja kuumaa. Kerran vuodessa Seppo tarkistaa ja korjaa kaikki savuhälyttimet, mistä palokunta on hänelle erittäin kiitollinen. Mutta kiitollisia ovat myös kaikki Tampereelle saapuvat sirkukset, joiden esiintymispaikka on jäähalli. Ilman Seppoa ei laitteita saataisi paikoilleen, vaikka melkein jokaisessa sirkuksessa onkin omat akrobaatit. Työssä kun tarvitaan muutakin ammattitaitoa kuin notkeutta ja kylmää päätä.

Ammattientarkastajan mielestä Sepon keppikävely on varmistuskoukuista huolimatta edelleen vaarallista eli "hengelle hupaa puuhaa". Tämän vuoksi Seppo onkin ainoa, jolla on laillinen oikeus liikkua keppien avulla jäähallin katossa. Mutta ei ole toistaiseksi muita halukkaita ilmaantunutkaan.

Seppo itse on realistisena miehenä ottanut senkin mahdollisuuden huomioon, että kepit jonakin kauniina päivänä kaikesta varovaisuudesta huolimatta saattavat irrota katosta.

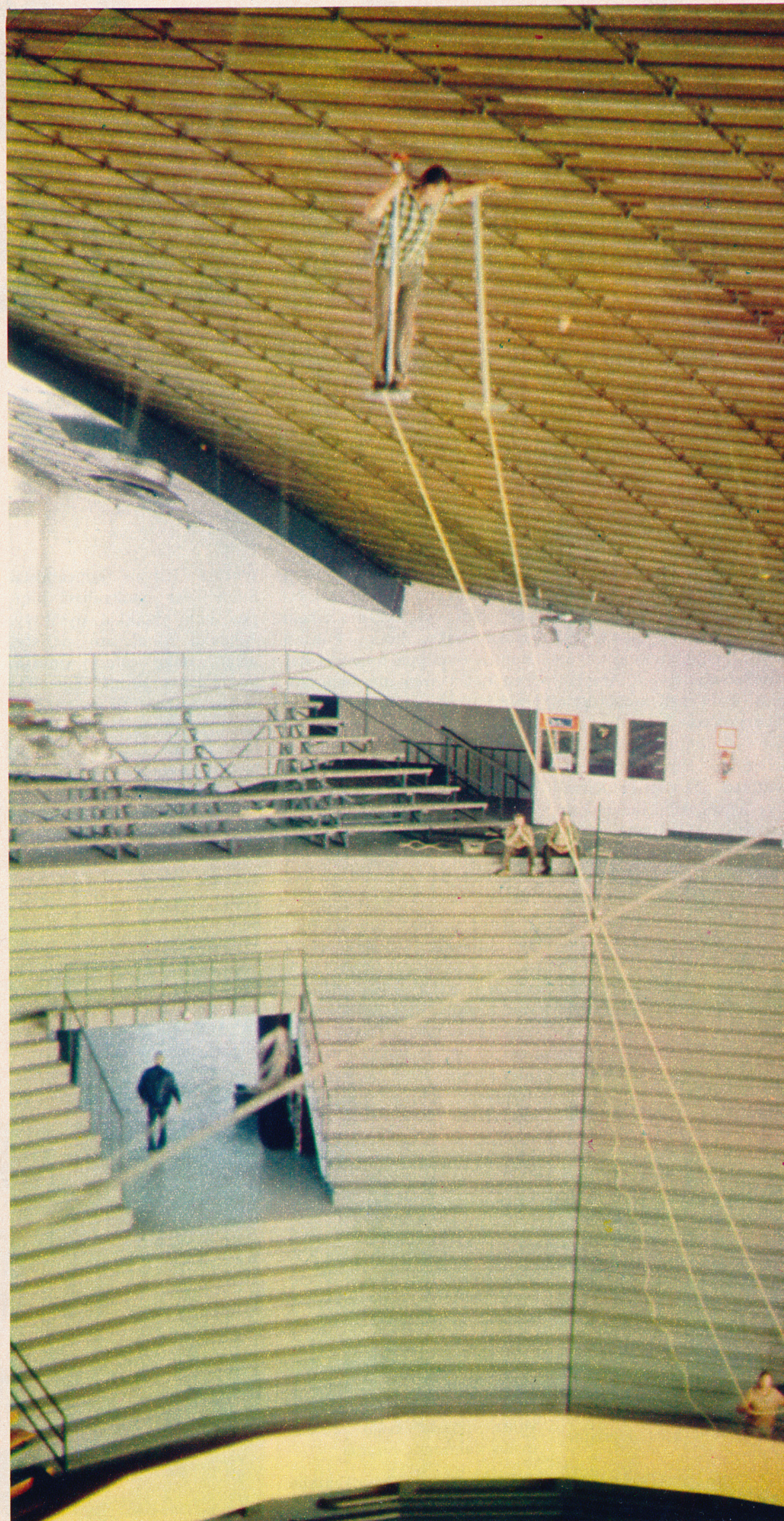
— Ainoa toiveeni on silloin, että putoaisin pää edellä. Menisi edes kerrasta poikki, ettei tarvitsisi jäädä kitumaan.

KÄÄNNÄ

Siellä huojahtelee eteenpäin Seppo Kivelä, imukuppien varassa, puoli metriä kerrallaan. Jäähallin työntekijät pidättelevät henkeään. Ammattientarkastajan mukaan homma on "hengelle hupaa puuhaa".

...ja vaimo kiipesi yli 100-metriseen piippuun

Koko juttu sai alkunsa siitä, kun Ritvan aviomies, piippumuurari ja urakoitsija Seppo Kivelä kertoi tuttavapiirissään piippumuurarin työn vaarallisuudesta. — Ammattimies kyllä syö eväänsäkin piipun nokassa, mutta maallikosta se tuntuu karmealta, hän sanoi. Sepon temperamenttinen, 22-vuotias Ritvarouva sattui kuulemaan keskustelun ja totesi puolestaan, että hän ei pitäisi kipuamista 106 metrin korkeuteen millään tavalla erikoisena, jos hänellä vain olisi kotitöiltä sille aikaa. — Siihen sinä et kyllä pystyisi, tuumasi aviomies eikä muuta tarvittu. Mikään ei olisi enää pidätellyt Ritvaa yrittämästä.

Eräänä heinäkuun iltana kerääntyi sitten todistajien joukko tamperelaisen teollisuuslaitoksen piipun juurelle katsomaan, pitäisikö Ritva sanansa. Yli sadan metrin korkeudessa oleva piipun huippu näytti niin kaukaiselta, että paikalla ollut miespuolinen katselija tokaisi, että hän ei sinne kipuaisi, vaikka hänelle maksettaisiin kymmenentuhatta markkaa. Kiipeäminen vaatii sitä paitsi erittäin hyvää fyysistä kuntoa, sillä piipun ulkopuolella on juurelta huipulle peräti 400 askelmaa, eikä alastulo ole juuri helpompaa kuin ylös kipuaminen.

Haalareita päälle pukiessaan Ritva kysyi vielä mieheltään, luuleeko tämä vaimoaan jänishousuksi. Seppo sanoi, ettei hän vieläkään oikein asiaan usko, koska kukaan nainen ei piipun huipussa hänen tietääkseen ole aikaisemmin käynyt. — Jos sinne kuitenkin aiot mennä, niin vaihda nyt samalla muutama lamppu siellä, koska ne ovat sammuneet, pyytää Seppo tarkoittaen lentäjille tarkoitettuja punaisia varoitusvaloja. — Anna vain lamppuja mukaan, niin homma tapahtuu, vastaa Ritva.

Ritva on viileä kuin viilipytty astuessaan ensimmäiselle rappuselle. Joku kysyy vielä viime tingassa, eikö sittenkin olisi paras varmistaa kiipeäminen turvavyöllä. Ritva on kuitenkin sitä mieltä, ettei siitä ole muuta kuin harmia. — Joutuisin silloin panemaan turvavyön kiinni jokaiseen rappuseen, eikä minulla ole niin paljon aikaa, koska kotona on tänään vielä pyykinpesu.

— Jos sattuu niin, että putoat, niin räpyttele sitten käsiäsi perkeleesti, huutaa Seppo vielä vaimolleen. Maallikkojen kielellä nämä sanat ovat samaa kuin onnenpotku takamuksiin. Seppo lisää vielä ajavansa nopeasti lentokentälle, vuokraavansa koneen ja tulevansa ilmasta käsin seuraamaan vaimonsa puuhia.

Seppo lähtee lentokentälle ja katselijat seuraavat jännittyneinä Ritvan kiipeämistä. Suunnilleen puolivälissä piippua hän yhtäkkiä pysähtyy. Alhaalta huudetaan pelästyneinä, onko jotain vinossa, mutta Ritva vastaa vain ottavansa hetken aikaa happea. Parin minuutin levon jälkeen hän jatkaa kipuamistaan ja tasan 25 minuutin kuluttua hän on perillä.

Ritva kävelee piipun tasanteella kuin keittiössään ja vaihtaa lamppuja. Katselijat alhaalla pidättävät hengitystään. Kannettavalla radiollaan hän ihmettelee, missä aviomies lentokoneineen mahtaa viipyä. Vain muutama sekunti ehtii kulua, kun Seppo kaartelee koneellaan piipun ympärillä ja Ritva vilkuttaa miehelleen ylpeänä.

Seppo kiertää lentokoneella muutaman kierroksen piipun ympäri ja vaaputtaa koneen siipiä merkiksi siitä, että kaikki on okei. Nyt voi vaimo lähteä laskeutumaan alas, koska lentovalot ovat kunnossa ja lentäjien turvallisuus siltä osin taattu. Vain 45 minuuttia on kulunut lähdöstä, kun Ritva nokisena mutta onnellisena on jälleen maan kamaralla.

— Juku kun sieltä oli hienot näköalat, mutta miksi minun piti unohtaa savukkeeni autoon. Siellä olisi ollut niin rauhallista vetää kunnon hermosavut, sanoo Ritva. Kun Seppo saapuu lentokentältä, hän katsoo vaimoaan ylpeänä ja toteaa hitaaseen hämäläiseen tapaan: — Sää kävit nyt sitten siellä mun työmaallani. Siihen Ritva toteaa vain rauhallisesti, että eikös lähdetä jo kotiin, kun ne pyykitkin on vielä pesemättä. □

◄ Tässä ollaan turvallisesti kotona. Herra ja rouva Seppo Kivelä ja perillinen. Hurjapäitä kaikki.

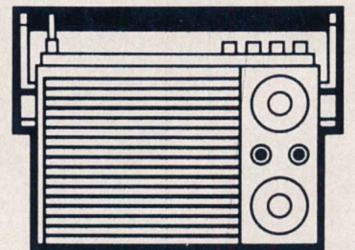
Piipun juurelta huipulle on 400 askelmaa. Rouva Kivelä kulutti kiipeämiseen aikaa tasan 25 minuuttia. Ylhäältä hän vilkutteli miehelleen, joka lenteli piipun ympärillä.

BEREC-pitkää ja onnellista elämää

Etkö päässyt
svengiin mukaan?
Tule. Pane transistoriisi
Berec paristot.
Ja anna soida.
Berec on raju lataus
transistorillesi.
Täyttä elämää.
Saat kaiken irti rautai-
simmistakin piiseistä.
Ja voimaa riittää
tunti tunnin perään.
Berec merkitsee
svengiä svengareille.
Elämää!

BEREC
TRANSISTOR
POWER PACK

BEREC LUO ELOA JA ILOA

Maahantuoja: OY EMS AB

Jammu:

EI OIKEUTTA MAASSA...

Terveisiä raastuvasta. Olin kattomassa kun Vikkiä, sitä työkaveria, tuomittivatten. Huonosti meni. Vappaaks pääsi.

Mutta lujat sakot rätkäsivätten.

Ei sempuolesta, ei Vikki syyllinen ollu. Oli yöllä tulossa ylitöistä kottiin, nin kaks hulikanin perskelettä tuli sillen ryyppyä tarjoammaan. Vikkihän kohteliana miehenä otti. Hulikanillen ei jääny mittään.

Tappeluhan siittä tuli. Vikki pani vähän kampoihin. Sen verta, jotteivatten ny ihan silmillen päässy. Toiselta hulikanilta katkes jalka.

Siltä pienemmältä.

Vetivätten perskeles Vikin raastuppaan. Ei Vikillä siellä mittään koulunkäynyttä asianajajaa ollu. Kävihän se kyllä yhlen tuomarin puhheilla. Kerto sillen koko jutun. Tuomari sano siähen, jotta tämähän on selvä tapaus. Etten te mittään puolustaijjaa tarvitte. Luottakaatten vaan lakkiin ja oikevutteen. Ja Kaprielliin.

Siähen suojelusenkeliin.

No, Vikkihän pyysi minut appuun. Yhlessä hijottiinhäntä puolustustaktikka. Sovittiin, jotta Vikki ei myönnä mittään. Eikä myöntänykkän. Tuomari kysy, jotta olettenko syyllinen. Vikki sano, jotta enhäntä ole. Tuomari kysy, jotta tappelittenko. Vikki sano, jotta enhäntä tapellu. Tuomari kysy, jotta kehtaattenko siis kieltää kaikki. Vikki sano, jotta enhäntä kehtaa.

Perskeleen pöllö. Meni munnaamaan. Minähäntä yritin vielä paikata. Pilin Vikin puolesta kovan puolustuspuhheen. Sanon, jotta se on ylleensä tavallisen hyvällainen poika. Siittä ei pirulauta kukkaan pääse sannoon, jotta se olis väkivaltanen luonne. Ja jos joku on yrittäny sannoo. Nin Vikki on antanu turpiin.

Hulikanin perskeleet olivatten hommannu oiken tolistajankin. Jonkun yövahlin. Sehän sekos oitis puhheissaan. Sano, jotta Vikki muka löi esimmäisenä. Vikkihän esitti siittä paikasta rotestin. Huusi, jotta hän ei takkuulla lyöny. Hän potkas.

Minähän näjin, jotta juttu ruppee menneen päin perskelettä. Tehin viimmesen vastavelon. Pyysinhäntä lykkävystä. Sanon oikevulen puhheenjohtajallen, jotta tulemme esittämmään, jotta Vikki on täyttä ymmärrystä vailla. Siähen löytyy montakin tolistaijjaa.

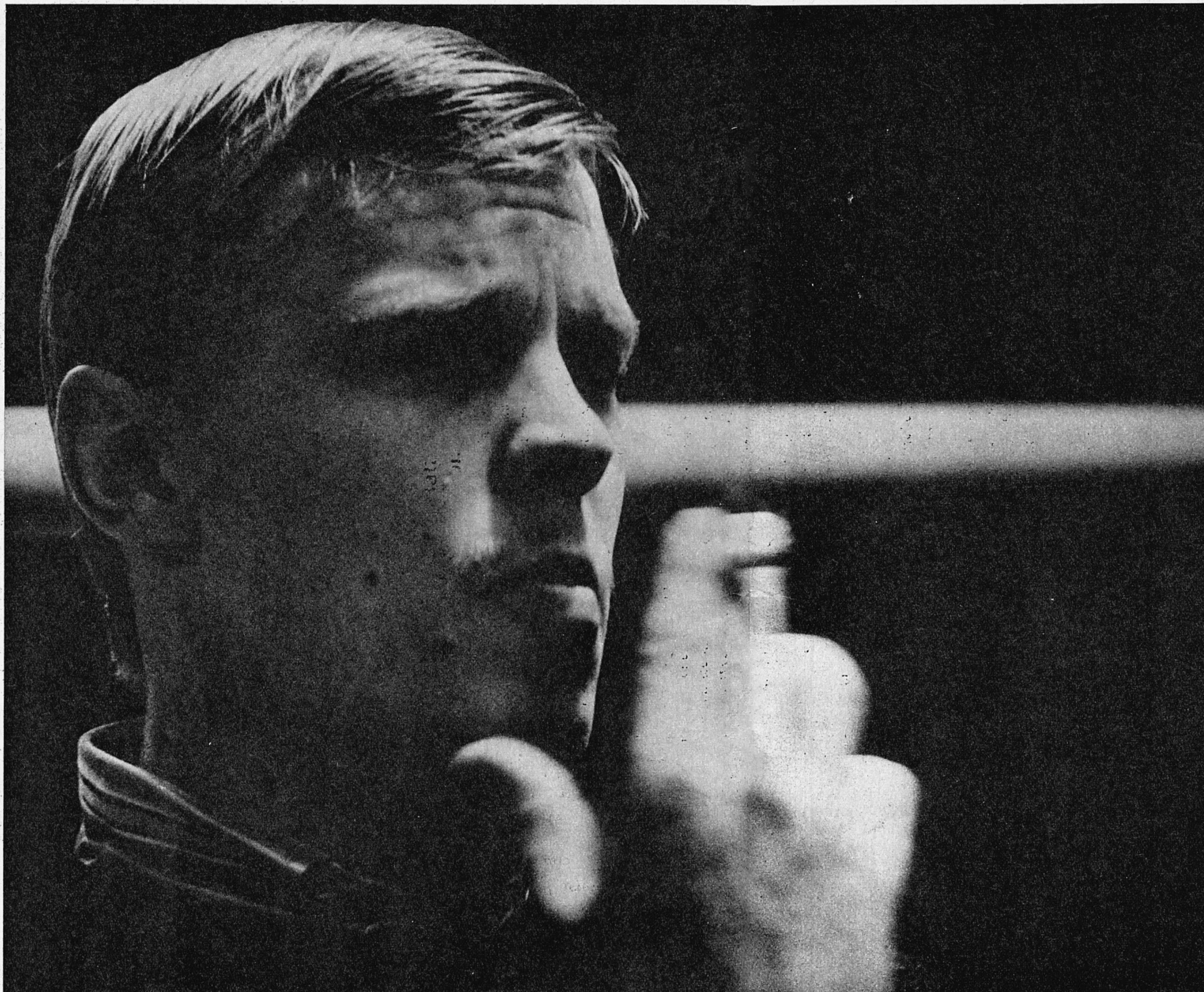
Alta puolen tunnin.

Mutta minun ehlotustanihan ei hyväksyny kukkaan. Ei syyttäjä. Ei puhheenjohtaja. Eikä Vikki.

No, itteppä perskeles kärsi nahhoissaan. Sakkoo ja korvauksia Vikillen tuli. Ja mullen jäi velkaa. Asianajopalkkion.

Toivoo Yrjö

nyrkkiposti

EN OLE RATTIJUOPPO sanoo Vesa-Matti Loiri

Koko kansan "Ploiria" ei naurata. Hänestä on tehty rikollinen. Rattijuoppouskin on nimittäin rikos, josta saa linnatuomion. – Onpa tosiaan juoruista puute, minulla ei ole koskaan ollut edes ajokorttia, Vesku sanoo äänellä, josta leikki on kaukana.

Kun Vesku muutama vuosi sitten lähti teatterista, olivat monet valmiita veisaamaan lupaavasti alkaneen teatteriuran muistoksi. Joku sanoi ettei se Loiri niin kovin lahjakas tainnut ollakaan ja toinen lisäsi, että suuri raha houkutteli. Tämä Veskun lähteminen on puitu moneen kertaan, mutta vieläkin Vesku sanoo painokkaasti:

— Halusin soittaa huilua, halusin urheilla, halusin elää virkeästi ja siihen minulla ei teatterissa olisi koskaan ollut mahdollisuuksia.

Veskusta tuli siis kansannaurattaja. Hän lyöttäytyi yhteen Speden kanssa, miehen, jota hän vielä teatterikouluvuosinaan oli pitänyt "pallopäänä". Nyt hän sanoo ihailevansa Speden lahjakkuutta.

Tämä merkitsi menestystä, mutta se merkitsi myös huhun hampaisiin joutumista, sitä samaa pirullista kierrettä, jota jokainen julkkis pelkää, mutta jota ilman hän ei ole julkkis.

Kaatuilemalla pääsi helposti palstoille. Senaattoriklubi ja julkkisten urheiluseura Zoom piti hänet siellä.

Se tiesi keikkoja, se tiesi filmiosia, se tiesi leipää.

Tuula Nymanin ja Vesa-Matti Loirin avioero oli liian kiltti ja vailla skandaaleja. Siitäkään ei voinut paljon muuta kuin todeta, että näin oli käynyt.

Vesku purjehti edelleen onnellisten tähtien alla. Tämän ja tuon kaunottaren nimeen hänen nimensä liitettiin. Kaikkea tätäkin oli pakko käsitellä silkkihahsikkaissa, koska "näyttöä" ei löytynyt.

Veskusta oli hiljalleen tulossa Speden kaltainen: juoruja liikkui, hänen esittämästään "kansantaiteesta" joko pidettiin tai ei pidetty, mutta koskaan ei löytynyt aihetta ikävään etusivun juttuun.

— Kaksi vuotta teatterista lähtöni jälkeen oli kyllä rajua aikaa. Siitä ei ollut pitkä matka vaikeuksiin. Voin sanoa, että selvisin siitä hulinasta hyvällä onnella tai ehkä se oli johdatusta.

Kun joku kansalainen tässä maassa otetaan omaksi, se tehdään perusteellisesti. Ovet aukeavat, olalle läimäyttelijöitä riittää.

— Kyllä niitä taputtelijoita oli, mutta kukaan ei voi käsittää miten yksinäiseksi tunsin itseni. Kävelin telkkarista kämpille ja yritin lueskella ja jotain, mutta sitten kiepsahti ajatus Kaivohuoneelle tai muihin tuttuihin paikkoihin. Kummallista, että tiesin tarkalleen mitä siellä sinäkin iltana tapahtui, mutta silti sinne piti mennä. Tänä päivänä ymmärrän miten tyhjää elämää se oli. Jos minulla ei olisi ollut tätä työtä ja nimenomaan tällaista työtä, en tiedä miten siinä olisi käynyt.

Juorujen keräämisellä itseään elättävä ei hevin anna anteeksi sitä, että pienintäkään vinkkiä todellisesta skandaalista ei löydy. Tällaisen palstan toimittaja tietää, että hänen palstansa on luetuin osa lehteä. Hänellä on paine. Jos juorua ei muuten saa syntymään, se täytyy tekaista. Siihen voi langeta vaikka tietääkin liikkuvansa heikolla jäällä.

Ja juorun on oltava hiukan pahansuopa, siinä sen teho!

Rattijuoppous on sopivasti muotia

— Katja soitti minulle itku kurkussa äänittämöön ja kertoi, että minusta oli tehty erään naistenlehden palstoilla rattijuoppo. Hyvä ystäväni on sovittamassa erehdystään ja minut oli leimattu hänen Seutulanvirkansa jatkajaksi.

Kun tuosta tiedosta on nyt kulunut runsas viikko, juttelee Vesku tapahtuneesta rauhallisesti. Hän osaa jo nauraa koko kirjoitukselle.

— Ensimmäinen reaktioni oli suunnaton vihastuminen. Mieleni teki hakea kirjoittaja käsiini ja selvittää hänelle muutamia asioita. Otin yhteyttä erääseen tuomariin, joka on hyvin lähellä Julkisen sanan neuvostoa. Olin valmis menemään raastupaan ja kysymään siellä kunniani perään.

Yksi yö voi tehdä ihmeitä silloin kun on tehtävä rajuja ratkaisuja. Sitä samaa keinoa ovat käyttäneet valtiomiehet ja se auttoi Veskuakin.

— Ensin olin suunnatto-

KÄÄNNÄ

Uutuus laulelmien, lännenlaulujen ja kansanlaulujen ystäville

SEITSEMÄN PÄIVÄN SISÄLLÄ TE SOITATTE SÄVELMÄN VAIKKA ETTE NYT TUNTISI YHTÄÄN NUOTTIA!

William Clauson – maailmankuulu trubaduuri – opettaa Teidätkin soittamaan kitaraa

WILLIAM CLAUSON

ei ole vain "maailmankuulu", hän on varmasti kansainvälisesti tunnetuin folk-laulaja. Hän kuuluu niihin harvoihin taiteilijoihin, jotka jokaisella esiintymisellään keräävät täydet katsomot jättiläisareenoilla, kuten New Yorkin Carnegie Hall ja Lontoon Royal Festival Hall. William Clauson on tehnyt 5 maailmankiertuetta ja käynyt Yhdysvalloissa, Intiassa, Hong Kongissa, Englannissa, Australiassa ja muissa maissa. Tässä Teille oiva tilaisuus oppia soittamaan kitaraa ja saada valikoima William Clausonin ainutlaatuisia kansanlaulu-ohjelmistoa.

TÄMÄ KITARA ON TEIDÄN VAIN 7:- KÄSIRAHALLA

NOPEASTI: Säestätte laulelman jo ensimmäisen oppitunnin jälkeen.

YKSINKERTAISESTI: Opitte soittamaan sävelmiä samalla kun opitte oikeat nuotit.

Vanhat, hienot, kuolemattomat kansanlaulut — cowboy-laulut, merimieslaulut, negrospiritualit ja muut — ovat nyt suositumpia kuin koskaan. On muodissa kokoontua soittamaan, laulamaan ja kuuntelemaan kansanlauluja. Jos osaatte soittaa kitaraa, olette aina tervetullut. Ja jos tämän lisäksi osaatte hieman laulaa... niin, silloin olette todella suosittu.

Asuittepa missä hyvänsä, voitte nyt saada maailmankuulun William Clausonin opettajaksenne kitaransoitossa . . . sillä hän antaa yksityistunteja Teillekin.

Saatte siis yksityisopetusta kotonanne, silloin kun Teille sopii. Ehkä epäilette pystyttekö todella oppimaan kitaransoiton tällä menetelmällä? Kyllä pystytte, siitä voitte olla vuorenvarma. Tuhannet ihmiset ovat jo oppineet sen ja vastaanottamamme kiitoskirjeet osoittavat, että he ovat enemmän kuin tyytyväisiä.

William Clauson opettaa Teidät soittamaan erittäin yksinkertaisella, tehokkaalla menetelmällä käyttäen apunaan runsaasti kuvia. Tästä syystä opitte niin nopeasti. Ja koko ajan Teillä on hauskaa, sillä pääsette kaikista ikävistä asteikkoharjoituksista. Sen sijaan opitte soittamaan sävelmiä s a m a l l a kun opitte lukemaan oikeita nuotteja ja sointuanalyyseja.

Kun olette läpikäynyt tämän kurssin, niin voitte säestää niin kuin oikea soittoniekka ja trubaduuri. Osaatte myös soittaa yksikielisesti (single-string) folk-tyyliin käyttäen rytmitehosteita.

Saatte kitaransoiton opetusta alle 38 pennillä päivässä!

William Clauson on tiivistänyt kitara- ja kansanlaulukurssinsa 16 kurssikirjeeseen. Joka 14 päivän väliajoin saatte kurssikirjeen vain 6,25 markalla + postikulut kirjeeltä postiennakolla.

Kyselkää niin paljon kuin haluatte!

Jos kurssin aikana ilmenee kysymyksiä, joihin haluatte lisäselvityksen, kirjoittakaa vain kysymyksenne kaavakkeisiin, joita seuraa kurssikirjeen mukana. Saatte välittömästi vastauksen, eikä tämä opetus maksa mitään ylimääräistä.

Kurssiin sisältyy ilmaiseksi laaja, ainutlaatuinen nuottiaineisto, josta suurin osa on aikaisemmin julkaisematonta!

Kurssiin sisältyy ilman lisämaksua kaikki se nuottiaineisto, minkä tarvitsette oppiaksenne soittamaan kitaraa — ja e n e m m ä n k i n. Saatte monia laulelmia, jotka kuuluvat William Clausonin ohjelmistoon, juuri niinä sovituksina, joilla hän on hankkinut valtavan suosion yli koko maailman. Useita näistä laulelmista ei aikaisemmin ole ollut saatavissa painettuina.

Ilmoittautukaa nyt, jos haluatte olla varma kurssille pääsystänne!

Koska kurssi perustuu henkilökohtaiseen opetukseen, emme voi ottaa rajattomasti oppilaita. Postittakaa sen vuoksi ilmoittautumiskuponki NYT, niin voitte säestää ensimmäisen sävelmänne kitaralla jo muutaman päivän kuluttua.

Erikoistarjous Teille, joilla ei ole kitaraa:

7 markan käsirahalla saatte kotiinne tämän erinomaisen kitaran. Sitten maksatte vain 7 markkaa joka 14 päivän kuluttua, kunnes kitaran kokonaishinta 112 markkaa on tullut maksetuksi. Jos maksatte kitaran käteisellä, se maksaa 100 markkaa.

(Kaikkiin hintoihin sisältyy liikevaihtovero).

Tämän kitaran on valmistanut eräs Italian tunnetuimpia soitintehtaita. Saatte laatusoittimen, joka on valmistettu korkeakiiltoiseksi hiotusta mahongista ja afrikkalaisista puulajeista, jotka on valittu antamaan kitaralle täyteläisen soinnin ja tyylikkään ulkonäön. Kokonaispituus 97 cm, leveys 37 cm. Älkää jättäkö käyttämättä tätä tilaisuutta hankkia hyvä kitara edullisesti, postittakaa tilaus NYT!

Oy ESTIN Ab
Merimiehenk. 29, 00150 Hki 15, puh. 636 326

Tilaan William Clausonin 16 opetuskirjettä käsittävän kitarakurssin. Lähettäkää ensimmäinen kirje minulle heti ja seuraavat 14 päivän väliajoin. Haluan maksaa osamaksulla ☐ siten, että jokainen kirje lunastetaan postiennakolla hintaan 6,25 + postimaksu. Tai ☐ koko kurssin käteisellä 85 mk. Maksu suoritetaan ensimmäisen opetuskirjeen saapuessa. (Rasti siihen vaihtoehtoon, jonka haluatte).

Nimi: ....

Postinumero: ....

Osoite: ....

Postiosoite: ....

Hymy 9/71

Oy ESTIN Ab
Merimiehenk. 29, 00150 Hki 15, puh. 636 326

Tilaan kitaran heti toimitettavaksi. Haluan maksaa osamaksulla ☐ 7 mk vastaanotettaessa ja sen jälkeen 7 mk jo 14 päivän kuluttua, kunnes loppusumma 112 mk on suoritettu. (Tavara on myyjän omaisuutta, kunnes maksu on täysin suoritettu.) Vaihtoehtoisesti ☐ käteisellä 100 mk. (Rasti siihen vaihtoehtoon, jonka haluatte). Rahti peritään kitarasta ensimmäisen postiennakon yhteydessä.

Syntymäaika: ....

Nimi: ....

Osoite: ....

Postinumero: ....

Postiosoite: ....

Hymy 9/71

en ole rattijuoppo

man masentunut. Olin aina pyrkinyt olemaan avomielinen lehdistöä kohtaan ja tässä oli siitä palkinto. Sitten tartuin kynään ja kirjoitin pienen yleisönosastoon tarkoitetun kirjoituksen. Halusin julkisesti antaa anteeksi, vaikka en silti voinut käsittää hänen kirjoittamisensa tarkoitusperiä.

Vesku lähetti kirjoittamansa pääkaupungin suurimpiin lehtiin, mutta yksikään niistä ei julkaissut sitä. Oli kuin koko lehtimieskunta olisi liittoutunut Veskua vastaan.

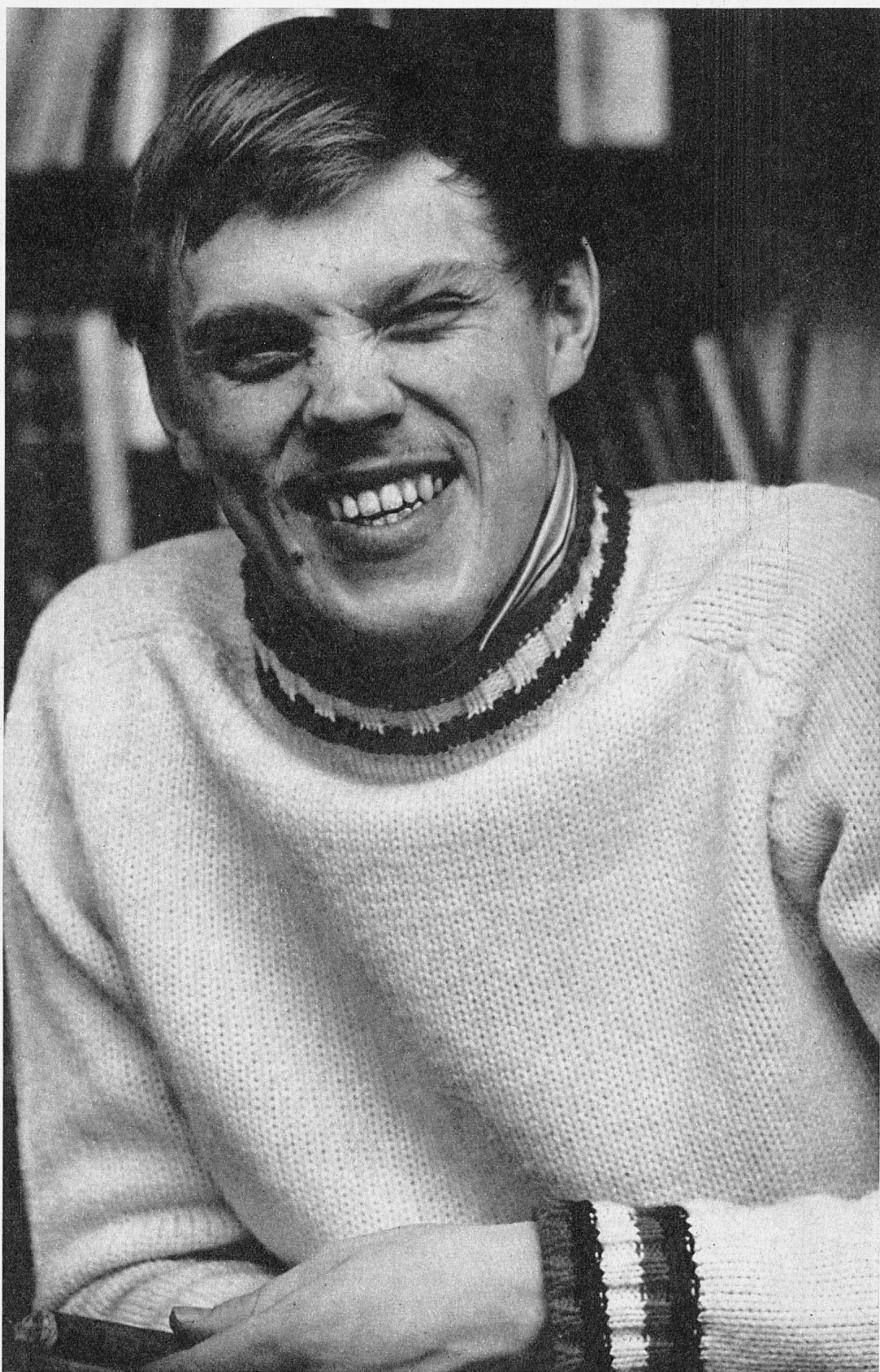
— Juoru oli niin päätön. En ole koskaan omistanut ajokorttia ja ratin takana olen istunut kaksi kertaa Keimolan Moottoristadionilla. Tosin toisella kerralla vedin auton ympäri, mutta se tapahtui luvallisesti, suljetulla alueella.

Miten paljon tuollainen perätön juoru sitten voi vahingoittaa? Eikö julkisuuden henkilölle ole hyväksi puhutaanpa hänestä mitä tahansa? Tiukasti ottaen kysymyksessä on panettelu, josta voi seurata matka raastupaan. Kirjoittajaa ei pelasta se, että juttu on kerrottu huhun muodossa.

— Asia olisi ollut tarkistettavissa yhdellä puhelinsoitolla. Kymmenet lähelläni olevat ihmiset olisivat olleet valmiita vaikka valalla todistamaan, että tieto ei voinut pitää paikkaansa.

Myös taloudellisesti tuollainen juoru olisi voinut vahingoittaa. Arat juhlien järjestäjät olisivat voineet peruuttaa sopimuksia, uudet olisivat suhtautuneet varoen pelätessään Seutulan matkan mukanaan tuomia yllätyksiä.

— Onneksi en ole koko kesänä käynyt kuin muutaman kerran keikalla. Vuosi sitten tällainen tieto olisi merkinnyt minulle tuhansien markkojen tappiota.

Katja on Veskulle tärkeä

— Me olemme kihloissa, vaikka emme käytä sormuksia. Enää en ole yksin. Katjan kanssa olen oppinut ymmärtämään aivan uusia asioita ja tämän kohun kestäminen on hänen kanssaan ollut paljon helpompaa kuin mitä se olisi ollut yksin. Sanon mielelläni, että olen hyvin onnellinen Katjan kanssa. Olen vuosien aikana niin paljon parkkiintunut, että vaikka tapaus sattuikin minuun kovasti, toivuin siitä verraten pian. Katjan laita on toisin, tämä viimeinen huhu on mielestäni ollut myös isku morsiameni kasvoja vasten.

Tämä ei ole järisyttävän suuri asia tässä omituisessa maailmassa, mutta silti se on masentava niille, joita se loukkaa.

— Juoru voi olla harmiton ja hauskakin eikä se ole minusta mitenkään paha asia. Kyllä me tästä selviämme, mutta en millään keksi ymmärrettävää selitystä tälle jutulle.

Veskun uusi elokuva, Hirttämättömät, on valmis, hänellä on rooli Helsingin Kaupunginteatterissa.

Juoru ei kaada miestä, joka on tarpeeksi etevä, mutta se satuttaa. □

Hilkka Myllymäen raaka murha on edelleen selvittämättä!

Hilkka Myllymäki surmattiin Alavuden Sydänmaan kylässä kesäkuun 5. ja 6. päivien välisenä yönä.

HYMYLEHTI LUPAA 15 000 MARKKAA SURMAAJAN PALJASTAJALLE

Hilkka Myllymäen, 16-vuotiaan alavutelaistytön surmaaja on edelleen tavoittamatta.

Hymylehti lupasi viime numerossaan 10 000 markan palkkion tiedoista, jotka johtavat surmaajan pidättämiseen.

Vaikka olemme saaneet kymmeniä kirjeitä ja puhelinsoittoja, ratkaisevaa tietoa ei ole vielä tullut.

Tämän vuoksi kohotamme summaa — maksamme nyt 15 000 markkaa tiedosta, jonka perusteella Hilkka Myllymäen surmaaja tavoitetaan.

Uusi tarjous on voimassa syyskuun 1971 ajan ja ilmoitamme, että EMME TULE ENÄÄ TÄMÄN JÄLKEEN KOROTTAMAAN SUMMAA.

Sen toivossa, että palkkion määrää vielä korotettaisiin, ei siis kannata viivytellä tietojen antamisessa.

Muut viime Hymylehdessä julkaistut säännöt pitävät edelleen paikkansa:

Palkkion saamisen ehtona on, että tieto lähetetään Hymylehden toimitukselle. Me toimitamme sen välittömästi poliisille.

Tiedon on tultava toimitukseen tämän vuoden syyskuun aikana, mieluummin kirjeessä.

Hymylehti sitoutuu tarvittaessa pitämään ilmoittajan henkilöllisyyden omana tietonaan — emme kerro sitä edes poliisille, jos niin vaaditaan.

Tieto voidaan lähettää myös nimettömänä, mutta tämä edellyttää sitä, että kirjeessä on mielivaltainen, lähettäjän keksimä numerosarja.

Esittämällä tapauksen selvittämisen jälkeen oikean numerosarjan lehden toimituksessa, asianomainen saa palkkionsa.

Se, onko tiedon antaja uhrin tai surmaajan omainen tai sukulainen, ei vaikuta palkkion maksamiseen.

Tiedot on lähetettävä uuteen osoitteeseemme:

HYMYLEHDEN erikoistoimitus
Fredrikinkatu 48 A, Helsinki 10.
Puhelinnumeromme on 647 301/Juha Numminen

Miehet sen tietävät.

Nortti on täyttä tupakkaa.

NORTH STATE

FILTERTIP CIGARETTES

2.15

Savuke miehille, joihin luotetaan. SUOMEN TUPAKKA O.Y.

— RINTAKEHÄ PAINUI SISÄÄN, KYLKILUITA KATKESI, PÄÄ VAURIOITUI, SELKÄYDIN MURTUI JA HALVAANNUIN, MUTTA

minulla menee pahuksen hyvin

Teksti: LASSE TAMMINEN
Kuvat: REINO KAIVOLA

Sitä ei oikeastaan ehtinyt tajuta. Oli vain äkillinen jarrutus, jonka jälkeen pieni henkilöauto ponkaisi tieltä ja iskeytyi puuhun kuuden metrin korkeudelle. Onnettomuus tapahtui vähän ennen juhannusta viime vuonna. Vasta kolme kuukautta sen jälkeen Pekka Hanka heräsi tajuttomuudestaan ja ymmärsi miten oli käynyt. Hän oli halvaantunut loppuiäkseen! Mutta silti Pekka sanoo: — Minulla menee hyvin . . .

Paljon ei autosta jäänyt heittelehdinnän ja puuhun törmäämisen jälkeen. Kasa peltiä josta ei tule kulkevaa enää tekemälläkään.

Tämän päivän Pekka Hanka istuu rullatuolissa rintakehästä alaraajoihin asti halvaantuneena. Runsas vuosi sitten hän käveli, oli ammatiltaan autonasentaja ja ammatissaan niin menestyvä kuin nelikymmenvuotias mies on.

Nyt hän on eläkeläinen.

Silloin juhannuksen alla Pekka Hanka oli lähtenyt hyvän ystävänsä kanssa saunomaan ja viettämään viikonloppua Jämijärvelle. Paluumatkan alle saattoi ottaa pienet terävätkin saunomisen ja uimisen jälkeen kun kerran oli selvä kaveri ajamassa.

Palattiin Tampereelle. Tultiin Ikaalisten Kilvakkalaan, ja siellä, suoralla tiellä, elettiin nuo sekunnit, jotka tyystin muuttivat Pekka Hangan elämän. Hänen toverinsa selvisi käytännössä pelkällä säikähdyksellä.

Kun Pekan kolme kuukautta kestänyt paluu tajunnan piiriin päättyi, oli hänen sulatettavanaan joukko äärimmäisen vastenmielisiä tosiasioita. Hänen rintakehänsä oli painunut sisään, kylkiluita oli katkennut, pään vasen puoli oli pahoin vaurioitunut ja selkäydin murtunut. Se vähä henki mikä hänessä oli jäljellä, tuntui kulkevan hyvin kituliaasti.

Ei ihme, että hän tajuttomuutensa aikana oli hourinut dynamiittikuorman räjähtämisestä . . .

Vaimolle tieto vasta kolmantena päivänä

Pekka Hangan vaimolla oli aihetta ihmetellä miehensä pitkäksi venähtänyttä saunamatkaa. Mies oli kuulumattomissa pitkään, sillä rouva sai onnettomuudesta tiedon vasta kolme vuorokautta sen jälkeen. Sairaalassa oli jäänyt yksi kaavake täyttämättä — siinä syy siihen, ettei sana mennyt perille.

Osastonhoitaja oli kyllä avulias rouvalle. Kun tämä saapui hätääntyneenä miestään katsomaan, sanoi osastonhoitaja ensi töikseen, ettei Pekka Hangalla ole mitään mahdollisuuksia selviytyä normaaliksi ihmiseksi. — Mutta, lohdutti hän, — me kyllä hankimme hänelle paikan mielisairaalasta.

Kertokaa totuus

Halvaantuminen oli Pekan mielessä jo silloin kun hän huomasi, että neulanpistot eivät tuntuneet hänen alaruumiissaan. Lääkäri vastaili pyöreästi, kun Pekka vammojensa laatua kyseli. Siinä hän Pekan mielestä menetteli aivan oikein. Halvaantumistuomion kuuleminen on vienyt hermot karskemmiltakin miehiltä.

Muutaman yön asiaa ajateltuaan Pekka kuitenkin päätti lopettaa jännityksen. — Kertokaa totuus, hän sanoi lääkärille ja sai kuulla sen minkä oikeastaan jo tiesi. Osa selkäytimestä oli poikki, samoin kimppu siellä risteileviä "sähköjohtoja".

KÄÄNNÄ

minulla menee...

Tänään Pekka ajaa autoa vain käsillään. Jaloista ei ole apua. Autoon hän siirtyy jo varsin nopeasti vaimon auttamana. Ilman rakastavaa ja ymmärtävää vaimoa en enää olisi tässä, sanoo Pekka Hanka.

Tampereen keskussairaala vaihtui Marjatan sairaalaksi. Sieltä Pekka aikanaan pääsi kuntoutuslaitokseen Helsinkiin.

Siellä Pekka alkoi tuntea, että kuukausia kestänyt masennustila oli muuttumassa elämänmyönteisyydeksi. Samassa huoneessa hänen kanssaan oli viisi muuta liikenneturmassa loukkaantunutta ja Pekka oli heistä ehdottomasti paraskuntoisin. Erityisesti häntä säälitti eräs 18-vuotias kaveri. Tämä ei saisi liikkua enää koskaan, mutta hän itse oli saanut sentään kävellä kaksikymmentä vuotta kauemmin.

Jouluksi kotiin — hankitaan auto!

Jouluksi Pekka viimein pääsi kotiin perheensä pariin. Se on joulu jota hän ei milloinkaan unohda. Fyysinen ja ennen muuta henkinen kuntoutus olivat tehneet tehtävänsä. Pekka oli huomannut, että hänellä on tässä elämässä vielä paljon sellaista minkä vuoksi kannattaa elää.

Hänen ensimmäinen ehdotuksensa sai vaimon kyyneliin. — Autoko, tuntui vaimon katse ihmetellen kysyvän. — Kuka sitä ajaisi?

— Minä itse tietenkin, vastasi Pekka sanattomaan kysymykseen. — Sillä minä voin tehdä jotakin perheen hyväksi, ajan sinua töihin ja lapsia kouluun. Ei se nykyaikana niin suuri ihme ole kun on autoissa automaattivaihteet ja kaikki.

Eikä Pekan autoilussa ole mitään ihmeellistä loppujen lopuksi ollutkaan. Hän on ehtinyt ajaa kolmessa kuukaudessa noin 10 000 kilometriä!

Ymmärtäväinen vaimo on kaikki kaikessa

Ilman ymmärtävää vaimoa Pekka tuskin enää eläisi. Vaikean vamman tuottamat ongelmat ovat kevyempiä kantaa kun ymmärtäjä ja auttaja on lähellä.

Hänen ongelmiaan ei silti missään nimessä voi sanoa pieniksi. Normaalit toiminnat ovat hänelle mahdottomuus, pelkästään jo virtsaaminen ja ulostaminenkin.

Voisi Pekka valittaa hisseistä ja kynnyksistäkin, mutta hän ei valita. Nyt kun hän on tottunut uuteen elämäänsä, menee hänellä hyvin. — Oikeastaan pahuksen hyvin, niin kuin Pekka itse sanoo. □

Valmistakaa kauniita vaatteita – säästäkää rahaa – ommelkaa ne vaatteet, joista pidätte – mini, midi, maksi.

Muotisuunnittelija Maud Kyndel-Hanser kirjoitti ensimmäisen painoksen kirjekurssistaan ''Valmistakaa kauniita vaatteita'' jo yksitoista vuotta sitten. Säännöllisesti toistuvat Pariisin ja Lontoon matkat pitävät hänet hyvin ajan tasalla siitä, mitä muotimaailmassa tapahtuu. Kurssi on sen tähden täysin ajankohtainen, ja se on useita kertoja kokonaan uudistettu. Aikaisemmin Maud Kyndel-Hanser on opiskellut Pariisissa maailmankuulussa Napolitanon ompelu- ja leikkuukoulussa sekä opettanut näitä aineita eräässä Ruotsin suurimmista ammattikouluista.

Mite helppoa onkaan ommella ihastuttavia vaateita... Minä opetan teidät "kädestä pitäen".

UUTUUS! Täysin uudistettu kurssi vuodeksi 1971.

Kurssin lisäksi saatte 15 peruskaavaa ja ompeluoppaan!

MINI, MIDI, MAKSI — päättäkää itse, mitä haluatte ommella! Kukin perusmalli on siten laadittu, että voitte kurssikirjeen avulla itse valita sen, joka Teille on pukevin. Yllä on esimerkki siitä, kuinka opitte ompelemaan midipuvun, tunikan (asuun kuuluvat housut teette toisesta perusmallista) ja aivan tavallisen leningin — **kaikki saman peruskaavan mukaan.**

Ryhtykää omaksi muotisuunnittelijaksenne!

Oppikaa suunnittelemaan ja ompelemaan kauniita leninkejä, jakkupukuja, iltapukuja, hienostuneita housupukuja, päällystakkeja, pitkiä housuja, puseroita . . . Saatte kotiinne opetuskirjeen joka kolmas viikko. Ja oppitunnin hinta on vain 8 markkaa. Saatte 12 opetuskirjettä, joissa ''kädestä pitäen'' neuvotaan, miten kauniit vaatteet syntyvät. Kurssin voitte lopettaa silloin kun haluatte!

Joka kerralla opitte uuden muotivaatteen valmistuksen. Ja Maud Kyndel-Hanserin mallit — niin kauniita kuin ne ovatkin — ovat äärettömän yksinkertaisia ommella.

Huomatkaa myös tämä: lisäksi Maud Kyndel-Hanser opettaa Teitä muuttamaan vaatekappaleen yksityiskohtia sen mukaan haluatteko ehkä näyttää hoikemmalta tai täyteläisemmältä, pitemmältä tai lyhemmältä. Tietysti opitte myös erilaisia saumaamistapoja, mittojen oton, sovituksen, silittämisen, opitte tuntemaan kangaslaadut, määrittelemään eri asujen kangastarpeen ja myös mallivalinnan.

Vain Maud Kyndel-Hanser antaa Teille nämä peruskaavat

Jokaisen kirjeen mukana saatte yhden tai useampia Maud Kyndel-Hanserin peruskaavoja. Kaikista kaavoista voitte vähäisin muutoksin ommella joukon mitä erilaisimpia vaatekappaleita. Lisäksi Maud Kyndel-Hanser opettaa Teitä yhdistämään eri kaavoista aivan uudenlaisen vaatteen. Peruskaavat, yhteensä 15, ovat jäykempää paperia kuin tavalliset kaavat, siksi niitä on hyvin helppo käsitellä.

Helppo käyttää kaikkiin kokoihin!

Jos kokonne on 36—44, voitte leikata puvut suoraan peruskaavojen mukaan. Jos taas mittanne eivät täysin noudata kaavoja. Maud Kyndel-Hanser opettaa Teille helpon menetelmän, kuinka voitte muuttaa kaavoja niin että vaatteista tulee täsmälleen Teille sopivia.

Saatte kaavat kaikkiin näihin pukuihin!

. eruskaavojen avulla voitte suoraan ommella erilaisia vaihtelevanpituisia hameita ja pukuja, pitkiä housuja, liivejä, tunikoita sekä haalarin, jakkupuvun ja päällystakin. Peruskaavojen avulla saatte myös niin ''helpon'' tai ''vaikean'' vaatekappaleen kuin vain haluatte.

Tehkää vaatteita myös muille!

Koska voitte saamanne 15 peruskaavan mukaan leikata eri kokoja, mikään ei estä Teitä vapaa-aikoinanne valmistamasta vaatteita myös muille.

Teille, joka haluatte ommella myös lastenvaatteita

Kurssin erikoistäydennyksenä on 4 kirjettä, joissa opetetaan lastenvaatteiden valmistusta. Mukana on 5 peruskaavaa. Nämäkin mallit ovat siten muunneltavissa, että saatte niistä suuren joukon erilaisia vaatteita. Rasti tilauskupongin ruutuun, olkaa hyvä!

10 PÄIVÄN TUTUSTUMISTARJOUS!

Ei velvoitteita. Tulkaa mukaan Maud Kyndel-Hanserin kirjekurssille ''Valmistakaa kauniita vaatteita''. Opetuskirje numero 1 sekä täydellinen ompeluopas lähetetään Teille 10 päivän koeajaksi.

OY ESTIN AB **Merimiehenkatu 29, Helsinki 15, puh. 636 326**

Lähettäkää minulle 10 päivän ajaksi ensimmäinen opetuskirja ompelukurssistanne. Liittäkää mukaan myös ensimmäinen peruskaava ja OMPELUOPAS. Lunastan lähetyksen 8 markalla (+ postikulut). 10 päivän kuluttua lähetyksen lunastamisesta voin palauttaa sen ja saan rahani takaisin välittömästi. OMPELUOPPAAN SAAN PITÄÄ. Jos pidän kurssikirjeen ja kaavan, minusta tulee automaattisesti kurssin oppilas. Tulen saamaan 11 muuta kirjettä 3 viikon välein ja lunastan jokaisen kurssikirjeen postiennakolla hintaan 8 mk + postikulut.

☐ Lähettäkää minulle näiden 12 kirjeen jälkeen myös ne neljä kirjettä, jotka opettavat minut ompelemaan lastenvaatteita. (Rasti ruutuun, jos haluatte oppia ompelemaan lastenvaatteita.)

Nimi ....

Osoite ....

Postinumero ....

PERUUKKI OSAMAKSULLA

~~37,-~~
KÄSIRAHA
27,-

~~49,-~~
KÄSIRAHA
36,-

~~44,-~~
KÄSIRAHA
32,-

~~38,-~~
KÄSIRAHA
29,-

No. 2 CHERIE — 100 % LUONNONHIUSTA
Valmiiksi permanentattu, joustopohjainen kokoperuukki. Sopii kaikenikäisille, niin juhla- kuin arkikäyttöön, lyhyiden tai pitkien hiusten päälle. Valmiiksi leikattu ja rullattu. Hiusten pituus n. 15 cm. Hinta vain 79 mk. Osamaksulla, käsiraha 27 mk 4 kk-erää à 13 mk.

No. 3 DUO POEM — 100 % LUONNONHIUSTA
Monikäyttöinen peruukki, voidaan käyttää joko koko- tai puoliperuukkina. Taakse tai sivuille kammattuna. Etuosa on käsin tehty, joten ei tarvita erillisiä samettinauhoja tai solkia. Hiusten pituus 35—40 cm. Hinta vain 92 mk. Osamaksulla, käsiraha 32 mk 4 kk-erää à 15 mk.

MIKSI NÄIN EDULLISIA?
Suurostojen vuoksi olemme voineet hankkia tuotteemme varsin edullisin hinnoin. Haluamme luovuttaa tämän edun myös Teille.

KORKEAA LAATUA! RUNSAASTI VÄREJÄ!
Edullisesta hinnastaan huolimatta ovat peruukkimme korkealuokkaista työtä ja valmistettu ensiluokkaisesta materiaalista. Runsaasta värivalikoimastamme löydätte varmaan mieleisenne sävyn. Liittäkää hiussuortuva värimalliksi!

No. 6 JULIET — 100 % LUONNONHIUSTA
Tämä 1/2 peruukki on Teille, jotka haluatte pitkiä hiuksia. Hiusten pituus n. 45 cm. Etuosa käsin tehty, joten peruukki sulautuu luontevasti omiin hiuksiinne. Käyttömahdollisuuksia yhtä monia kuin ideoitanne! Hinta vain 96 mk. Osamaksulla, käsiraha 36 mk 4 kk-erää à 15 mk.

No. 12 NATHALIE — 100 % LUONNONHIUSTA
Suurmenestys Euroopassa! Valmiiksi permanentattu, leikattu, muotoiltu ja rullattu! Pehmeä ja tyylikäs leikkaus, pitkä niska. Hiusten pituus 15—18 cm. Hinta vain 81 mk. Osamaksulla, käsiraha 29 mk 4 kk-erää à 13 mk.

HETI KÄYTTÖVALMIITA!
Te saatte valitsemanne peruukin valmiiksi rullattuna, joten Teidän on helppo muotoilla siitä mieleisenne kampaus.

JO YLI 30 000 TYYTYVÄISTÄ ASIAKASTA!
Peruukkien erikoisliikkeenä olemme voineet jatkuvasti seurata alan viimeisimpiä virtauksia. Siksi asiakkaat luottavat meihin.

MYYMÄLÄT HELSINGISSÄ:
Uudenmaankatu 2 ● Mannerheimintie 118

FAMILLE, BOX 115, 00251 HELSINKI 25, PUH. 41 00 33

TAKAAMME 8 VRK VAIHTO- JA PALAUTUSOIKEUDEN!

Jos peruukki ei Teitä miellytä, voitte vaihtaa sen toiseen tai palauttaa, jolloin saatte rahanne takaisin!

ÄLKÄÄ LÄHETTÄKÖ RAHAA TILAUKSENNE YHTEYDESSÄ!

HYMY 9/71

TILAUSKUPONKI

FAMILLE, BOX 115, 00251 HELSINKI 25

Lähettäkää minulle oheisen hiussuortuvan värinen .... niminen peruukki. Maksan käteisellä .... mk + postimaksu (2:10 mk). Maksan osamaksulla käsirahan .... mk + postimaksu (2:10 mk) ja tämän jälkeen kk-erät à .... mk. Vaihto- ja palautusoikeus 8 vrk.

MYYNTI RUOTSIIN VAIN KÄTEISELLÄ! TEKSTATKAA SELVÄSTI!

☐ osamaksulla ☐ käteisellä

Nimi

Osoite

Postitoimipaikka

Ammatti Synt.aika

Allekirjoitus (Mikäli tilaaja on alaikäinen, holhoojan allekirjoitus.)

PIKAPALKINTO

Tilatessanne minkä tahansa peruukin 3 päivän kuluessa saatte ilmaiseksi yllätyslahjan!

TILATKAA JO TÄNÄÄN!

Runot takaisin pöytälaatikkoon

Kansan runoja tavaillessa saa perin pohjin tarpeekseen yhdestä seikasta. Mistä? No rrrakkaudesta, piru vie. Sitä märehditään silmät ristissä ja polvet yhdessä kuin maagista loitsua. Rakkaussana on sen johdosta kokenut meikäläisen mielessä täydellisen inflaation — jos sillä vuosiin on mitään vaihdanta-arvoa ollutkaan.

Käytyäni tämänkertaista — valitettavasti toistaiseksi viimeistä — palstaa varten läpi tuhatkunta runoa en erityisesti ilahtunut. Huijareiden ja linssiinvetäjien määrä tuntuu lisääntyneen. Eräskin herra tarjosi vakavalla naamalla julkaistavaksi omanaan Aleksis Kiven tunnettua Ikävyys-runoa ("Mi ikävyys, mi hämäryys sieluni ympär..."). Muista hänen runoistaan tunnistin Katri Valan ja Hellaakosken säkeitä. Kirjallisesta varkaudesta rangaistaan!

Isät ja äidit yrittivät käyttää lapsia hyväkseen: löysin kolme koneella kirjoitettua runoa, joiden tekijöiksi ilmoitettiin iältään neljästä seitsemään vuoteen olevia matteja ja maijoja. Alaikäisten käyttäminen hyötytarkoitukseen on sekin rikollista.

Meidän päähänpotkittujen isien lohduksi julkaisen Leena Markkasen hellän ja täyteläisen runon, jossa rakkaus on vihdoin rehellistä ja maanpäällistä. Surumielisen kateelliset onnitteluni herra Markkaselle!

Armi Tahvanainen on lähettänyt muunnelman vanhasta Mustalaiseks olen syntynyt -laulusta. Lakiuudistuksista huolimatta mustalaiset ovat edelleen niin heikoilla, että muunnelma on syytä julkaista. Tiedä vaikka Ahti Karjalainen liikuttuisi, muuttaisi perustuslain ja jakaisi omaisuutensa mustalaisille.

Aaro Siiskonen, 63, kirjoittaa rasvantihkuista tekstiä. Runo vanhanpiian paranemisesta vaikuttaa kansanomaiselta muunnokselta Decameronen tarinoista, joissa rietas munkki ajoi paholaista helvettiin nuoren neitsyen kanssa.

OSMO LAHDENPERÄ

Kun Hymylehti nyt toistaiseksi lopettaa runopalstansa, emme suinkaan toivo, että lopettaisitte runojen kirjoittamisen. Mutta älkää enää lähettäkö niitä meille ennen kuin taas pyydämme. Pankaa vaikka pöytälaatikkoon...

TOIMITUS

NÄIN PARANI VANHAPIIKA

Mennessäni kerran tuonne Pohjanmaalle
saarnaamaan ja vaarnaamaan, oli siellä
vanhapiika sairastanut tuntematonta tautia.
Silloin menin minä vanhanpiian luo
ja laskin käteni vanhanpiian vatsan päälle,
kysyin miksi tätä paikkaa kutsutaan.
Vanhapiika vastasi ja sanoi:
Se on Naakelin vuori.
Silloin laskin minä käteni alemmaksi
vanhanpiian tussun päälle ja kysyin:
mikä paikka tämä sitten on?
Vanhapiika vastasi ja sanoi:
Se on Lookerin ovi.
Silloin otin minä pöksyistäni
Lookerin oven avaimen ja mittasin
sen pituuden ja syvyyden.
Ja katso, vanhapiika parani,
sen pituinen se.

Aaro Siiskonen, 63
Mikkeli

PUHUVAT MINULLE RAKKAUDESTA

Puhuvat minulle rakkaudesta
mitä he siitä tietävät
kokemattomat
Sanon heille
katsokaa isää
joka turvallisin suurin käsin
nauru silmissä
hypittää lastaan
ylös ja alas
ylös ja alas
Puhukaa vasta sitten rakkaudesta
Katsokaa isää
joka painaa rintaansa vasten
rakastavan vaimonsa
ja hyväilee suudelmin
hänen hiuksiaan
Puhukaa juuri silloin minulle rakkaudesta
Katsokaa isää
joka esiliina edessä
tiskaa astioita
laittaa ruokaa
ja viheltää hienosti
Puhukaa silloin rakkaudesta
Sanon Teille
luulen tietäväni
mitä rakkaus on
olen katsonut isää
omaa miestäni
tekemässä kodin askareita
viheltäen ja hymyillen
rakkautta säteillen
Haluan puhua Teille rakkaudesta
suuresta ja ihmeellisestä
ja onnesta
jolla ei ole määrää ei mittaa

Leena Markkanen, 23
toimistoapulainen,
Lappeenranta

MUSTALAISEKSI SYNTYNYT

Mustalaiseks olen syntynyt,
työttömänä kuljeskelen nyt,
luonnon lapsi toivon aina vaan
jonnekin kun pääsis asumaan.

Miksi kerjäät multa kysytään,
kun ei oo työtä, ei leipää syödäkään,
työmaaherrat siitä vastatkoot,
vuokraemännät selvän antakoot.

Ei kerjätä saa, ei kiertää maailmaa,
siitä saatte minut luopumaan,
kun annatte työtä ja myös asunnon,
tunnustatte et ihminen hän on.

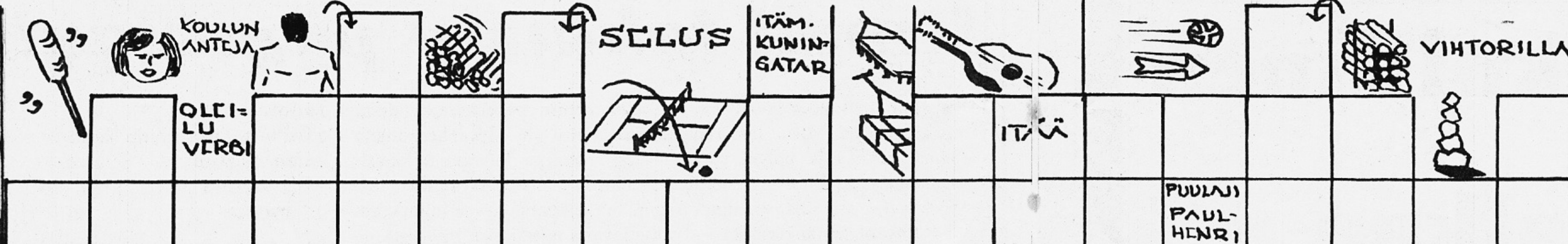
Kun pyydän ruokaa, mulle sanotaan,
mene itse leipäs hankkimaan,
mut kun en työtä koskaan minä saa,
tumma olen, sikskö mua sorretaan.

Kun lapseni varttuu, sitä toivon vaan,
et paremman toimeentulon hän saa,
uus sukupolvi että vois pitää
meitä yhtenä lähimmäisistään.

Armi Tahvanainen, 15
Joensuu

SYYSSANAPUNOS

Lähettäkää ratkaisunne syyskuun 10 päivään mennessä osoitteella HYMYLEHTI, toimitus, Puutarhakatu 16, 33002 Tampere 200. Kuoreen tunnus "Syyssanapunos". Elosanapunoksen ratkaisu on sivulla 162. Sieltä voitte myös tarkistaa, oletteko voittanut mustetäytekynän tai kirjoja.

PUULAJI PAUL-HENRI
MIELLYTTÄVÄÄ HYÖTYÄ
SAKKA SOINLAS LIITTO
HUO-MI-OTTA
KAS-VIN OSA
PANK-KI PA-PE-RI
KIIL-LO-TON
ELÄIN LAPSI
SULKIJOITA NÄMÄKIN SOTATA
RAA-MA-TUSSA
-RAUTA VUOK-SI
PAETA SÄI-LÖJÄ
RAN-NAT-TOMIA
MISS WORLD
MAI-LAN
KALASSA
KUS-TAN-NUS-
KANSAN NOUSU
TIUKAT
KIEROT
LINTU
SAATTAA NAURUN-ALAISEKSI
ANKA LOPUL-LINEN
"PINTOJA"
AULIS LOPETTAA
ELÄIN TAUTI
LIITTO
KAPINA KENR.
LADD
KO-KEA
AFRIK.
AFRI-KASSA SITEN
VÄRI
ELÄIN
ETEIS
TYÖ-
ALKUA
a ha
KOOKAS
HYLÄT-TY
BAL-LADI TYTTÖJÄ
TOIMITUS
VAARALLINEN
KALUS-TAJA
KUORI ERÄ VERBI
PON-TEVA
POIS-TAA
UJO-JA
RAAMATUN MIES
SUL-HO
ONKITI LAITTA-NUT.....
JOKO TAI
ENT. SAKS. JUOK-SIJA
"VETU-RIN" VAIMO
KASVI
MAI-NIOT
RAY-MOND -VILLI
HÄRKÄ
ONKALOELÄIN
"PÄSSI"
POIKIA
"LAH-JOJA"
NAIS-TEN-LEHTI
WILDE
VAR-MAS-TI
TAPALA
0°C
PILAANTUNUT EUKKOJA

ELOSANAPUNOKSEN RATKAISU. Palkinnot lähetämme seuraaville: Mustetäytekynä: Reijo Lievonen, Höylä, Yläluosta. Kirjapaketit: Yrjö Löytönen, Otsolahdentie 20 C 18, Tapiola, Esko Kujanpää, Uudenmaankatu 57 A 1, 05830 Hyvinkää 3, Else-Maj Kivi, Myllyrinne A 11, 41800 Korpilahti, Irja Suutari, 93400 Taivalkoski.

T V PROFEETTA K N
ILME AVAT FELLAH
K IILIMATO SEITA K S K
KATSE OLOT IONI ALKAA AKAT
L TARTTO SALI MIIT MAAT VAARA
PAPU JAOT L KULNEV APULANNAT
KAPAKKA LAIKAT ASTUA KANSI
LAIKA SVEA A R HAAT A U
OTTAA VAALI MATTA ILMAT RAMSES
ETOA L AARIT TUUTTI U O TUTTI
S IKAROS VAALA HAMINA SATA
SORMET I ALAT ISOTA SIJA TAOT
ULAANI TARAS T ORJA AIHE
MAATA ULAPAT IVALO KUTS KUUT
HAITA SAMA AHKERA A AULI
L AMUR N KAUNAT LAJITELMAT
SIKAARI K ASTELUKU U RAATO
A SIEMEN AATU T ASKO I
SASU KURATUT SAARI ANARKISTI
AKU KORHONEN ALLAS UTTI LAOS
KANNOT ARIT RAUTAVAARA OLLI
PETI OSTOS ASTAT SAOS TAAS

Huippuedullinen

tarjous Hymyn lukijoille

Komea mestariteos nautittavissa väreissä hyvin edulliseen hintaan

"SYYSAAMU" (104 x 63 cm), maalannut R. A. Lewis.

Tämän erinomaisen maalauksen värikopio tekee kotinne kauniimmaksi.

Luonnon kauneimmat syysvärit loistavat seinällänne.

Hinta vain mk. 14:60
+ postikulut

Vieraanne tulevat ihastelemaan tätä kaunista mestariteosta. Nähkää itse, miten ratkaisevan muutoksen tyylikäs kuva voi tehdä kotiinne.
Tulette yllättymään, kuinka paljon kotinne saa ilmettä, kun sijoitatte seinällenne tämän suuren kuvataulun (104×63 cm). Puron tunnelmallinen ilmapiiri, metsä ympärillä ja tunturit taustalla, kaikki ovat vangittuina kuvaan pienintä yksityiskohtaa myöten suuressa ja kauniissa värikopiossa. Ripustakaa se viikoksi kotinne seinälle ja katsokaa itse. Ette vaaranna mitään. Jos ette ole täysin tyytyväinen, saatte maksamanne **14:60** ilman mitään kysymyksiä takaisin, kun palautatte kuvan meille vahingoittumattomana.

Tarjous ei tule toistumaan

Kansainvälisesti kuuluisan taidemaalarin, R. A. Lewisin hyvin kaunista maalausta ihailevat kaikki, jotka sen vain näkevät. Sen erinomaiset värit, toden tuntuinen syystunnelma, idyllinen rauha — kaikki tämä koristavat huonetta, jonka seinällä kuva on. Mutta sille on annettava kylliksi arvoa. Mielestämme kuva on yksi kauneimpia näkemiämme maisemamaalauksia. Miksi ette itse kokisi kuvan tunnelmaa? Täytätte vain oikealla olevan kupongin, ja lähetämme Teille heti maalauksen suurvärikopion tutustumishintaan **14:60.** Jos Teillä on ystäviä, joita haluatte ilahduttaa hyvällä lahjalla, käyttäkää hyväksenne erikoistarjoustamme: kolme kuvaa maksaa vain **29:20.** Maksatte vain kahdesta ja saatte kolmannen ILMAISEKSI. Kuvia ei ole saatavissa muualta. 8 päivän palautusoikeus.

Toimitus heti!

INTERNATIONAL ARTS Löge Company,
Postilokero 19 133, 00180 Helsinki 18;
puh. 63 63 20

Lähettäkää minulle postiennakolla 8 päivän täydellä palautusoikeudella

☐ **1 kpl R. A. Lewisin "Syysaamu" hintaan mk 14:60**

☐ **3 kpl R. A. Lewisin "Syysaamu" hintaan mk 29:20**

Nimi: ....

Lähiosoite: ....

Postitoimipaikka: ....

ERIKOISTARJOUS

Jos tilaatte 3 kuvaa 14 päivän kuluessa, saatte ne tutustumishintaan mk 29:20 kolme kuvaa kahden hinnalla. Tarjous on voimassa vain, jos käytätte tätä kuponkia! Hymy 9

POSTIA

Tamperelaisen Heinosen pariskunnan aviomurheet kiinnostivat lukijoita viime numerossa eniten. Näin ainakin jos asiaa mitataan kirjeiden määrällä. Kaiken kaikkiaan juttu taisi antaa itsetutkistelun aihetta, koskapa mittanauhaa kuuluu käytetyn monessa pirtissä.
Juttu oli täyttä totta. Tämä vielä varmennukseksi epäilijöille. Siitä ihmeaineesta me vaikenemme tyystin.

Iso penis pitää liiton koossakin

Jättimäinen penis saattaa pitää avioliiton myös vireessä. Emme vaimoni kanssa ole aikaisemmin tulleet ajatelleeksi siittimeni kokoa, mutta luettuamme tamperelaisista ystävistä totesimme lähes hämmästyneinä, että vaimoni taitaakin seurustella varsinaisen supermiehen kanssa.

Mitä meidän yhtymiseemme tulee, oli alku jotenkin vaikeaa, mutta vaikeus johtui vaimoni jännittyneisyydestä. Tämän vaikeuden mentyä ohi on yhdyntämme onnistunut aina, jopa melkein täydellisesti.

Vaimoni kommentti oli se, että juttu oli Hymyn juttu ja että suurikin sopii kun ottaa rennosti vaan. Jos tamperelaisystävämme eivät loukkaannu, antaisimme heille pienen vihjeen yhdynnän hurmion saavuttamiseksi. Hyvät ystävät tamperelaiset! Rakastakaa toisianne, älkääkä ajatelko asiaa ja jännittäkö. Ottakaa neuvoksi tämä: ajatelkaa, että lapsikin joutuu maailmaan tullessaan kulkemaan saman reissun. Tekee se aluksi kipeää mutta onnistuu varmasti jos ei ole mitään epänormaalia kuvassa mukana, nimenomaan vaimon sukuelimissä.

**Super-mies ja -vaimo,
Lappeenranta**

Siitä hirmusta

Siitä hirmusta elokuun numerossa. Trikkikuvahan se tietysti oli, mutta silti tiedustelemme, mikä kasvusalva se oikein oli?

**Joukko
kaupunkiseurakuntalaisia,
Loimaa**

Eipä kerrota, kuten jo tuli al-

kukappaleessa mainituksi. Ehkä seuraava kirje antaa teille vihjeen.

Toimitus

Syökää nokkosta

Oliko se tamperelaisen miehen "sisäfile" Hymylehden piilokamera? Oliko ennen kuvausta käytetty Tampereen teatterin nenäkittiä.

Hei miehet! Epäluotettavista lähteistä on tieto, että salainen yrtti on nokkonen. Syökää miehet nokkosia niin päästään niistä pirun polttiaisista!

**Höpön löpön,
Helsinki**

Eiköhän panna piste näille kirjeille. Siirrytään toisenlaiseen asiaan, joka tosin sekin liittyy sukupuoliasioihin. Tässä kirje tytöltä, joka ystävättärensä kanssa on joutunut tekemisiin herrasväki Syrjälän kanssa:

Seija-Sinikan painajainen

Kirjoitan Hymylehden numerossa 8 olleen Seija-Sinikan painajaisten vuoksi, en sääliäkseni vaan kertoakseni oman ko-

KÄÄNNÄ

TILATKAA HETI MIKÄ TAHANSA

KELLO tai KORU!

Saatte vielä heti mukaan arvokkaan KAUPANPÄÄLLISEN ja tarpeellisen PIKAPALKINNON: ilmaiseksi!

— SILTI HUOKEAT HINNAT JA VERRATKAA ETUJA:

Jokaiselle! tästä **kellon** tai **korun** tilanneelle annetaan kaupanpäällinen HETI ja oman valinnan mukaan, — ja sen lisäksi vielä englantilainen PIKAPALKINTO, ja ne Te saatte jo lähetyksen yhteydessä. Silloin voitte itse todeta, että saatte mitä Teille on luvattu. Toimitamme tilauksenne postiennakolla käsirahaa vastaan, — se on aina ostoksen OSASUORITUS! Huom! täysi PALAUTUSOIKEUS!

- **no 1, 7,5 mm Helmisormus**
- **no 2, 12 mm Korukivisormus**
- **no 3, 12 mm Korukivisormus**
- **no 4, upea Miestensormus**
- **no 5, miesten Kalvosinnapit**
- **no 6, n. 5 mm lev. Bismarck-**
- **no 7, 18 kar. aito TIMANTTISORMUS.**
- **no 8, koko-kult. Korvakorut (riippuvat)**
- **no 9, Helmi-Korvakorut**

Aina 1 vuoden TAKUU-KELLOVAKUUTUS (5:—)

VALITKAA KAUPANPÄÄLLINEN NÄISTÄ

● **Bismarck**-ranneketjut ns. **raskas**malli, kaikki kotelolukolla 14 kar.
no **155,** leveys n. 5,5 mm, mk **100:—** kk-erät mk 15:—.
no **165,** leveys n. 6,5 mm, mk **138:—** kk-erät mk 23:—.
no **185,** leveys n. 8,5 mm, mk **164:—** kk-erät mk 23:—.
no **3262, 14 kar.** Bismarck-kaulaketju, keskeltä n. 6 mm päihin suippeneva malli, pituus n. 43 cm, jousi- tai kotelolukolla, mk **134:—** ja 23:—/kk-erät.
Rannerenkaat, puolipyöreä tai Flacca malli, varmuuslukko vitjoilla, 14 kar.
no **8,** lev. 8 mm, mk **135:—** kk-erät mk 23:—.
no **10,** lev. 10 mm, mk **152:—** kk-erät mk 23:—.
no **12,** lev. 12 mm, **162:—** kk-erät mk 23:—.
no **14,** lev. 14 mm, mk **192:—** kk-erät mk 23:—.

● **SORMUS-UUTUUDET! 14 kar. kult.**
no **157,** komea miesten KIVISORMUS aidolla savukvartsilla, 14 kar. kultaa, mk 109:— ja 15:—/kk-erät.
no **116,** tyylikäs sormus, 14 kar. kultaa, iso Ø 16 mm kivi = s. aquamarin, valkospinelli tai aito savukvartsi, mk 109:— ja 15:—/kk.
no **1216,** 14 kar. kult. kivisormus soikealla s. aquamarinilla tai valkospinellillä, mk 105:— ja 15:—/kk.
no **114,** 14 kar. kult. kivisormus pyöreällä s. aquamarinilla tai valkospinellillä, mk 105:— ja 15:—/kk.
no **425,** siro kult. rivisormus Ø 2,5 mm, 4 kpl valkospinelli s. aquamarin tai s. rubiini valittavana, mk 105:— ja 15:—/kk.

● no **2612,** KORVAKORUT, aidolla savutopaasilla, miellyttävä värisävy! — vain mk **112:—** kk-erät mk 15:—.

● **NAISTEN KELLOT:**
no **763,** 17 kiv. naisten upea kultadoublekello, todellinen JUHLAKELLO, lisäksi tässä on safiirihiottu lasi, incabloc- antimagn. kestojousi jne., vain mk **112:—** kk-erät mk 15:—.
no **764,** — samantapainen kuin 763, mutta kehys on KULTAA, laatu on sama, hinta mk **149:—** kk-erät mk 23:—.
no **831,** 17 kiv. Eta-koneistolla oleva pienikokoinen naistenkello kultadoubleisena, on vesitiivis, antimagn. kestojousi, incabloc, jne., vain mk **117:—** kk-erät mk 15:—.
no **798,** 17 kiv. tyylikäs naistenkello kultadoubleisena, erittäin kestävä sillä se on vesitiivis, antimagn. kestojousi, incabloc jne. mutta nyt **safiirilasilla,** vain **98:—** kk-erät mk 15:—.
no **72,** 21 kiv. NAISTEN AUTOMAATTINEN KALENTERIKELLO kultad. vesitiivis — uutuus joka vetää itse itsensä, **vain** mk **139:—** ja 23:—/kk.

HINNAT ILMAN "LISÄVEROA"

● **MIESTEN KELLOT:**
no **821,** 17 kiv. AS-koneistolla oleva muodikas kalenterikello kultadoubleisena, vesitiivis, antimagn. kestojousi, incabloc, jne., vain mk **103:—** kk-erät mk 15:—.
no **925,** — päivän **muotikello,** KALENTERIKELLO kromikuorisena, vain mk **98:—** ja 15:—/kk.
no **919,** 21 kiv. miesten **supermallimme** a-koneistolla, iso puoliteräskehys, vesitiivis, antimagn. kestojousi, incabloc. jne. vain mk **99:—** kk-erät 15:—.
no **1903,** — samalla koneistolla kuin 919, mutta modernilla kultadoublekuorella, siksi hinta mk **106:—** kk-erät mk 15:—.
no **707, -mielestämme miehekkäin ja upein muotoiltu rannekello!** Siinä on tarkka 25 kiv. Eta-automaattikoneisto joka vetää itse itsensä, — automaattinen päivyri, erik. jousi, incabloc, vesitiivis jaloteräskuori jne. ERIKOISHINTAMME TEILLE, vain mk **168:—** ja 23:—/kk.
no **113,** 17 kiv. UT-koneistolla, joka on A-laatua, siinä on tarkka-rukkaus ns. piquet-jaloteräskehys. Jos haette todella hienoa kelloa jolla on ominaisuuksia, valitkaa tämä, hintakin vain mk **109:—** kk-erät mk 15:—.
no **935,** 25 rubis **kaksois-automaattiuutuus** kultadoubleisena, vesitiivis, incabloc antimagn. erikoisjousi, vetää itse itsensä, osoittaa Teille sekä viikon että kk:n päivät — huoleton ajannäyttäjä, nyt **erikoishintaan** Teille: vain mk **168:—** kk-erät mk 23:—.
no **909,** Uutuus, **SUKELTAJAKELLO,** miehekäs malli **kalenterilla,** 17 kiv. Profectus-kehys, joka sietää **10 atm.** vettä, voitte saunoa ja uida vapaasti, incabloc, antimagn. Tropic-ranne ja ns. "aikarengas" ajanottoa varten, vain mk **116:—** ja 15:—/kk.

Myymme nyt myös kaikkia KAUPANPÄÄLLISIÄ ERIKOISHINTAAN mk 50:— (veroineen ja postikuluineen). MEILTÄ SAATTE mukana vielä engl. NICHOL-Lämpörullat ilmaiseksi! Samaan kauppaan —!

Aina nopea ja luotettava palvelu. 1 VUODEN TAKUU — KELLOVAKUUTUS (5:—) Täysi palautusoikeus! —

ERIKOISTARJOUKSENA

no **300,** 25 kiv. UUDELLA FHF Ankkurikoneistolla varustettu uusi, tyylikäs **KALENTERI-AUTOMAATTI.** Vaihtaa päivän keskiyöllä automaattisesti — se vetää itsensä ja omaa valtaisan käyntireservin (n. 48 t.), vesitiivis kultadoublekehys — todella UUTUUS jo muodoltaankin, incabloc, antimagn. jne . . — ja me tarjoamme sen Teille nyt todella edullisesti kaikkine niine etuineen jotka yllä on selostettu, hintaan mk **134:—,** kk-erät mk 23:—. Tämän ostoa ette kadu!! (norm. hintamme olisi n. mk 198:—)

VAIN 134:—

Syyskuu Hymy-71

ILMAISEKSI Te saatte: Kaupanpäällisen ja Pikapalkinnon

KELLOMESTARIT

Box. 10084 HELSINKI 10 puh. 64 87 91

Lähettäkää allekirjoittaneelle, esine no .... Ø mm .... mk ....
+ Lisävero 15 %

☐ tilaan **käteisellä,** jolloin saan 10 % kassa-alennuksen!
☐ tilaan osamaksulla, hinnasta maksan vastaanottaessani käsirahan ja sen jälkeen kuukausittain kuten ilmoituksessa on mainittu (tarpeeton teksti yli)

Pikapalkinto-etu voimassa 1 kk:n ajan = LÄMPÖRULLAT ILMAISEKSI!

Ilmaisena KAUPANPÄÄLLISENÄ valitsen esineen no .... Ø mm ....
Jos en ole ostokseeni tyytyväinen, saan maksamani rahat välittömästi takaisin — ja siinä tapauksessa saan pitää PIKAPALKINNON itselläni.

nimi selvästi ....

synt.aika .... kirjoilla ....

osoite ....

PIKAPALKINTO ENGL. NICHOL
(suorastaan välttämätön jokaiselle naiselle)

LÄMPÖRULLIA 8 kpl. toimitetaan HETI jokaiselle ostajalle!

kemukseni noista Syrjälöistä.

Olimme, minä ja eräs tyttöystäväni noin vuosi sitten eräässä pienessä grillissä syömässä ja istumassa iltaa. Yht'äkkiä pöytäämme ilmestyi pyöreähkö, vahvassa meikissä oleva nainen kysyen, saisiko hän aviomiehensä kanssa liittyä seuraamme "ku me niin tykätään nuorista", kuten hän asian ilmaisi. Ihmettelimme kovin, koska koko paikka oli miltei tyhjä, mutta suostuimme ajateltuamme, ettei siitä haittaa olisi. No, rouva palasi aviosiippansa kanssa, emmekä voineet olla päästämättä pientä naurahdusta tälle ilmestykselle punaisine partoineen.

Heti pöytään istuttuaan he halusivat tarjota "jotain hyvää" illan ainoille naisille. Kieltäydyimme sanoen, että olimme tulleet syömään, emme juomaan. Mutta tämä oli kuin seinille sanottua. He tilasivat jotain viiniä rouvan ylistäessä ihmeellistä Yrjöä. Yrjö oli niin kiltti, hellä ja "ai kuinka se olikaan ihana". Erikoisesti jäi keskustelusta mieleen se, että Yrjö oli keksinyt kuuluisan puutarhagrillin. Ja Yrjö oli vaatimattoman näköinen.

Olimme istuneet heidän kanssaan noin puoli tuntia kun rouva alkoi kysellä, emmekö lähtisi heille. He sanoivat asuvansa Vantaalla omakotitalossa ja heillä on Yrjön entisestä avioliitosta niin kiva poika että. Ja juuri sinä päivänä he olivat ostaneet "fantastiset stereokamat". Hän meni vain kauppaan ja ihastui niihin ja osti käteisellä, rouva kertoi. Hintaa en enää muista vaikka se sanottiin kovalla äänellä. Me kieltäydyimme joka tapauksessa lähdöstä, koska ajattelimme lähteä kotiin. Se ei kuulemma saanut tulla mieleenkään.

Tässä täytynee yhtyä Seija-Sinikan sanontaan siitä, että rouvalla oli todella hyvät puhelahjat. Aloimme ystäväni kanssa jo yhdessä vaiheessa harkita lähtöä heidän mukaansa. Mutta illan kuluessa aloin tulla epäluuloiseksi. He olivat liian innokkaita, tai rouva oli, herra ei sanonut juuri mitään koko iltana, saamaan meitä mukaansa. Se ei enää kuulostanut pelkästään siltä, että olisimme menossa jonnekin kuuntelemaan musiikkia niin kuin tarkoitus oli.

Lähdimme ystäväni kanssa WC:hen ja siellä sanoin hänelle, että parissa on jotakin outoa. Hän oli myös huomannut sen. Päätimme, että emme lähtisi heidän mukaansa vaan seuraavalla kerralla WC:hen mennessämme häipyisimme.

Olimme istuneet jälleen pöydässä noin viisitoista minuuttia kun otimme savukkeemme ja laukkumme lähteäksemme. Mutta Yrjö tuli kai epäluuloiseksi, koska ulos päästyämme hän huusi peräämme: "Mihin on matka?" Me kävelimme lujaa vauhtia taaksemme katsomatta ja Yrjö käveli perässämme. Pistimme juoksuksi ja näimme onneksemme kaksi tuttua poikaa. Yrjö kääntyi tällöin takaisin ja palasi Marjattansa luo, joka varmasti ei ollut iloinen lähdöstämme.

Toivomme todella, että Syrjälät häviäisivät oikeuskäynnin ja joutuisivat jonnekin varmempaan talteen, ettei Seija-Sinikan kaltainen tapaus enää toistuisi.

Eikö millään ole väliä?
Helsinki

Vielä Syrjälöistä

Koska Hymylehden viime numerossa esiintynyt juttu pornopariskunnasta luultavasti herättää närkästystä monissa lukijoissa, haluaisin tuoda julki asian erään puolen. Kirjoitus leimasi ilman muuta syyllisiksi kaksi yksilöä vaivautumatta mitenkään tutkimaan näiden yksilöiden teon taustaa. Nämä yksilöt ovat vain välikappaleita tapahtumassa. Lopullinen syyllinen on ainoastaan ja vain meidän suomalainen yhteiskuntamme.

Kyseessä oleva pariskunta on käsitykseni mukaan seksuaalisesti poikkeava, jonka seksuaaliset patoutumat tässä tapauksessa purkautuivat hieman tavallista kärjistyneemmin. Yhteiskuntamme kyllä sallii jotkut seksuaaliset poikkeavuudet, kuten homoseksuaalisuuden aikuisten kesken, mutta se ei ole lainkaan kiinnostunut siitä, miten nämä ihmiset saavat kontaktin toisiinsa.

Kirjoituksen alussa kävi ilmi, että pariskunta etsi seksuaaliobjektinsa rautatieaseman käymälästä. Tämä jo kielii siitä, et-

KÄÄNNÄ

Korjatkaa taloanne

PLASTIC PADDINGILLA

– se kannattaa

KIINNITÄ, TIIVISTÄ, TÄYTÄ

PLASTIC PADDINGILLA, KOVA laatu tai ELASTIC – kemiallinen reaktio saa aikaan kovettumisen jo 20 min. kuluttua – on kestävä, ei halkeile. Pitävimmän mahdollisen liimauksen saavuttamiseksi käytä PLASTIC PADDING EPOXIA puun, nahan, metallin ym. liimaukseen. Ollessanne tyytyväinen PLASTIC PADDINGIIN kertokaa se ystävillenne – jos ette ole – ilmoittakaa siitä meille.

Huom! 2 laatua:
I) KOVA laatu (punainen pakkaus)
— lujiin liitoksiin
II) ELASTIC (sininen pakkaus)
— helppo hioa

PLASTIC PADDING
takaa onnistuneen tuloksen

tä eletään maassa, jossa vallitsee seksuaalivihamielisyys ja kaksinaismoraali. Demokraattisessa, kaikki ihmiset huomioon ottavassa yhteiskunnassa, ei tarvita hämäriä kohtaamispaikkoja, pisuaareja eikä pömpeleitä. Suomessa on tunnetusti suhtauduttu seksuaalisiin vähemmistöihin aina vihamielisesti, eikä suhtautuminen vieläkään ole liian hyvä. Suomalainen yhteiskunta vaatii, että seksuaalisesti poikkeavan tulee käyttäytyä kuten "normaalien" ihmisten. Kuitenkaan se ei ole järjestänyt näille ihmisille virallisia tiloja, joissa he voivat kokoontua ja luoda kontakteja toisiinsa. Joku Psyken tunkkainen kellaripahainen ei vielä kovin paljon asiaa auta. Jos vähemmistöön kuuluva joskus sattuukin löytämään jonkun, jolla on samanlaisia "sairaalloisia" taipumuksia, edellyttää yhteiskuntamme, että kaikki tapahtuu neljän seinän sisällä ja vähin äänin. Maan suurimmat päivälehdet, esim. Helsingin Sanomat, tekevät kaikkensa estääkseen homojen ja muiden seksuaalisten vähemmistöjen ilmoittelut ja kontaktinsaamisyritykset. Psyke ry:llä on suuria vaikeuksia saada Helsingin Sanomiin ilmoitusta 96-lehden ilmestymisestä.

Tätä taustaa vasten ei pitäisi olla vaikeata ymmärtää, miksi joidenkin ihmisten on etsittävä ystävänsä käymälöistä, ja miksi tästä voi syntyä myös negatiivisia seurauksia.

Seppo Sarkkola,
Helsinki

Suomalaissopulien maihinnousu

Suomalaissopuleiksi nimitti radiossa muuan henkilö Ruotsissa asuvia maanmiehiämme. He kun juhannuksen tienoissa nousevat täällä maihin, "tuhoten" kaikki jotka tielleen sattuvat!

On asiassa vinha peräkin. Esimerkki: Perheestä menee joku poika tai tytär Ruotsiin työttömyyttä pakoon, mikä onkin ymmärrettävää. Hän avioituu siellä joko maanmiehensä tahi ulkomaalaisen (usein ruotsalaisen) kanssa, perhe lisääntyy, tulee kesälomaksi Suomeen ent. kotiin, mikäli sellainen vielä on. Viipyvät usein kahdesta kuuteen viikkoon, syövät isovanhempain pienet kansaneläkkeet tai työllä saamat, talven aikana hankitut säästöt, uudet perunat kaivetaan tarkkaan maasta harvinaisille vieraille, samoin he syövät mansikat ym. marjat, uudet juurikasvit ja vihannekset, taittelevat pihakoivut vihdoikseen, lämmittävät joka ilta saunan kalliilla puilla (halot maksavat noin 50 mk kuutiometri) tallaavat Volvoillaan ja lastensa kanssa kauniin pihanurmikon, jota talonväki on huolella hoitanut ja säästänyt silmänsä iloksi, taittelevat kukat maljakoihin jne. jne. Tätä voisi jatkaa.

Sitten joskus heinä—elokuun vaihteessa nousevat Volvoonsa, ajavat tiehensä kiittämättä ja toivottamatta suomalaisia vastavierailulle Ruotsiin. Jättäen jälkeensä lievästi sanoen kaaoksen sekä omaisilleen leipä-silakkakuurin kauaksi aikaa jälestä päin. Joka tapauksessa nämä hengähtävät helpotuksesta päästessään (lopulta) sopuleistaan taas vapaaksi vuodeksi, jolloin alkaa uusi kierros ...

Toki tuovat he tuliaisiakin. Sen kahvipurkin, jossa lukee kyljessä Gevalia tai Cirkelkafe. Tuovat vaarille laivalta hankitun konjakkipullon jonka sisältö yhdessä maistetaan heti illalla. Ja jos on jäänyt käytettyjä mutta hyviä vaatteita niin ne sopivat kyllä äidille kotimaassa, "eihän se kumminkan käy koskaan missään". (Ei käy kun ei pääse eikä kukaan kutsukaan.)

Ruotsinsuomalaiset, pankaapa käsi sydämelle! Oletteko AIVAN VARMOJA että olette tervetulleita niin pitkäksi aikaa kuin aiotte olla vanhassa kodissa tai kotimaassa? Onko teitä edes kutsuttu? Sillä sivistynyt henkilö ei tunkeudu toisen kotiin (yövieraaksi) ilman kutsua. Oletteko laskeneet paljonko olemisenne tulee maksamaan isäntäväellenne? Oletteko tulleet ajatelleeksi, että hekin (edes joskus) haluaisivat viettää kauniit kesäkuukaudet OMASSA RAUHASSAAN ilman ainaista vieraitten hälinää ja passausta. Oletteko tietoisia mitä laki sanoo kotirauhan rikkojista?

Lisäksi: ottakaa huomioon, että toinen teistä on vieras joka tapauksessa joko miniä tai vävy, vaikka jokainen sen oman lapsensa hyväksyisikin. Jos taas vierailette kaukaisemmissa sukulaisissa, olisi vierailu vieläkin lyhyempään supistettava.

En tarkoita, että Ruotsissa asuvien maanmiestemme olisi vallan vieraannuttava kotimaastaan, mutta "lyhyestä virsi kaunis" vieraillessakin! Pitäisi ensinnä ottaa isäntäväen olot ja tunteet huomioon. Meillä kun sattuu olemaan juuri silloin kaiken kiireisin heinä- ja marja-aika. Mitäpäs jos me vuorostamme tulisimme sinne teille muutamaksi viikoksi!

Lopuksi: Täällä on syrjäseuduilla autiotaloja, joita voisitte vuokrata kesäajaksi. Niissä ette olisi haitaksi toisille ja saisitte nauttia rauhasta ja vapaudesta.

Finjävel,
Leppäkoski

Oikeuslaitosta koskettelevia kirjeitä on tullut tähän erään tavallista useampia. Julkaisemme niistä näytteeksi kaksi:

Kuka maksaa viulut?

Olen viime aikoina lukenut sanomalehdistä ja Hymylehdestäkin henkilöistä, jotka ovat joutuneet ns. oikeusmurhan uhreiksi.

Useissa tapauksissa on oikea syyllinen löytynyt vasta silloin kun syytön kärsii syyttömästi. — Onko silloin ollut riittävästi todisteita kun kerran on syytön tuomittu vai onko huono menneisyys riittänyt todistukseksi?

Jos herra tuomari ja muut oikeuden jäsenet ovat vastuussa tuomiosta (ovatko?), niin eikö silloin heidän pitäisi väärissä tuomitsemistapauksissa olla korvausvelvollisia? Miksi ns. rautarahat maksetaan valtion kassasta, vaikka virheen onkin tehnyt lakia käyttävä oikeus?

Sama oikeus tuomitsee syyllisiä ja syyttömiä maksamaan korvauksia väärintekemisistään, mutta oikeuden omat erheet maksetaan valtion pussista. Oikeusko saa heiluttaa nuijaa vasemmalle ja oikealle, eteen ja taakse liina silmillä?

Ihmetellä täytyy erästäkin tuntemaani tapausta, jossa kaksi nuorta miestä tuomittiin hyvin hatarin todistuksin yli kahdeksi vuodeksi kuritushuoneeseen ryöstöstä. Todistukseksi riitti poliisien tekemä kuulustelupöytäkirja, jonka allekirjoitti kaiken tietävä ja näkevä talonmiehen vaimo. Asia sai uuden käänteen kun oikea syyllinen tuli uskonnolliseen herätykseen ja tunnusti tämän ryöstön. Ensin poliisi kieltäytyi ottamasta asiaa uudelleen vastaan, syyllinen melkein heitettiin rikospoliisista ulos. Poliisin oli kuitenkin lopulta taivuttava ja tutkittava asia. Näiden virallisten kulissien pystyttämisen jälkeen alkoikin varsinainen hupailu.

Syyttömät syylliset vapautettiin ja oikea syyllinen todettiin todisteiden puutteessa syyttömäksi. Hän oli näyttänyt rikospaikan ja suullisesti tunnustanut syyllisyytensä, mutta se ei riittänyt. Aikaisemmin riitti kuitenkin virheellinen talonmiehen rouvan todistus. Eihän oikeus voinut tuomita oikeaa syyllistä, sillä silloinhan se olisi tuominnut itse itsensä. Mutta kuka maksoi viulut?

Mikko Järvinen, Ruotsi

Vaikka kirjeessänne on vahvasti väriä antanee se monelle ajattelemisen aihetta. Sitten toinen, elatusasioita käsittelevä vuodatus:

Huollettavako?

Huollettava on monen mielestä mopo, auto tai muu käyttöesine. Tosin se on velkavangin peitenimi Suomessa. Kun täällä vihdoin ja viimein (ihme kyllä) 1. 1. 71 lakattiin käyttämästä velkavankeus-nimitystä, jatketaan sitä kaikenlaisilla kepulikonsteilla, jotta määrätyt piirit saisivat pitää vakanssinsa. Ihmiset joutuvat laitoksiin velkavangeiksi tai ns. huollettaviksi kun heiltä on syystä tai toisesta jäänyt lastenelatusmaksut rästiin enemmältä kuin kolmen kuukauden ajalta. Sen paikkakunnan, kauppalan tai kaupungin lastensuojelija, missä huoltaja asuu, hakee lääninhallitukselta päätöstä voidakseen sijoittaa sen ihmisen, jolle päätöstä on haettu, laitokseen. (On tapahtunut niinkin, että mies on tuotu laitokseen ja päätös on tullut vasta perässä.)

Onkohan kukaan lastenvalvojan virkaa hoitava ihminen koskaan tullut ajatelleeksi paljonko yhteiskunnan rahoja palaa hukkaan kun mies hilataan esimerkiksi Turusta Punkalaitumelle 60—70 mk:n päätöksen tähden. Pelkät kuljetuskustannukset tulevat maksamaan valtiolle toista sataa markkaa. Jos lisäksi lasketaan se, että mies maksaa vuorokaudessa valtiolle 50 markkaa, ei tilanne naurata. Yksi kahden vuoden päätös päivästä päivään suoritettuna tulee maksamaan 36 500 markkaa 50 markan vuorokausikustannuksen mukaan laskettuna. Toisin sanoen valtio voisi maksaa lapselle sa-

KÄÄNNÄ

— Onpa kovaa touhua.
— Niin on. Seinät tulee MINERIITISTÄ...

POSTIA

dan markan kuukausittaista korvausta 30 vuotta 5 kuukautta eikä hänen isänsä tarvitsisi olla laitostumassa.

Joku saattaa väittää, että tällainen laitos tuottaakin, mutta kyllä asia on niin, että pelkkää tappiota. Ei tarvitse kuin vilkaista eri laitosten kirjanpitoa.

Ymmärrän tai ainakin haluan ymmärtää asian tärkeyden, sen että lapsen on saatava turvaa, mutta isän ollessa laitoksessa menettää hän lopunkin.

Rane,
Helsinki

Armeija ja sukupuolivalistus erilleen

Sattui Hymylehdestä silmiin Lauri Hinkkasen kirjoitus "Edestä antaa, takaa pihistää". Ei niin, etteikö kirjoitus olisi ollut suurin piirtein asiallinen. Jäin vain taas kerran ihmettelemään sitä intoa, millä sukupuolivalistus, tuo nykypäivän taikasana, halutaan sekoittaa joka asiaan. Sitä pitäisi olla kansakoulussa, oppikoulussa, kansalaiskoulussa, rippikoulussa, armeijassa ja ties missä, kohta kai lastentarhassa ja vanhainkodissakin. Täytyy vain ihmetellä, kuinka esi-isät ovat onnistuneet lisääntymään ja täyttämään maan, vaikka eivät ole mitään tienneet eivätkä osanneet? Olisivatkohan kaikki sittenkään tyytyväisiä, vaikka esim. kansalaiskoulussa jokainen laitettaisiin tekemään "temppu" oikein käytännössä niin monta kertaa, että varmasti osaisi unissaankin? Tuskin. Voisi vain selvitä sellainen merkillinen asia, että monet oppilaat taitaisivatkin olla opettajia etevämpiä! Tottakai valistus on hyvä ja kannatettava asia sinänsä, mutta on turhaa sinisilmäisyyttä kuvitella, etteivätkö nykyajan nuoret jo armeijaan tullessaan olisi "valistuneita" sekä teoriassa että käytännössä. Armeijalla on oma tehtävänsä, oppitunneilla omat aiheensa. Armeija ja avioliittokoulu ovat kaksi eri asiaa, ei yritetä sekoittaa niitä keskenään. Eihän äitiys- ja lastenhoidonneuvoloissakaan opeteta konepistoolin käyttöä!

P. Uotila,
Kangasala

Eino S. Repo — kyllä kansa pystyy

Täytyy onnitella Suomen kom-

munisteja kun löysivät poliittisesti selkärangattoman miehen, joka rahasta ajaa heidän propakantaansa, ja valittaa Suomen radiokuuntelijoiden puolesta että meidän on tyydyttävä siihen mitä vähemmistön diktatuuri päättää. Yleisradion nykyinen tila on loistava esimerkki siitä mitä tulisi jos kommunistit saisivat vallan, silloin ei enään kuunneltaisi enemmistön ääntä. Eino S. Repo on myös jo omaksunut kommunistien oppi-isän Marksin teorian julistaessaan kulkku suorana, oikeusto ei pysty minua erottamaan. Repohan loikki rahasta minne vaan, eräs aikakauslehti risti kätensä kun pääsi hänestä eroon niin helpolla silloin kun kepu otti hänet Kekkosen vaalivankkureiden vetäjäksi ja siitä palkasta sitten sai Yleisradion pääjohtajan paikan. On räikeän irvokasta Revon sanonta: "Minä en ole väkivallan kannalla, en edes henkisen väkivallan.

Se mitä Revon höyryradio syytää jos se ei ole henkistä väkivaltaa niin mikä sitten. Paljon liian paljon antoi HY-MYlehti palstatilaa ja ironisia kuvia poliittisesti selkärangattomasta miehestä. Voi aikoja, voi tapoja. Mitä pahaa on Suomen kansa tehnyt kun sitä näin raskaasti rangaistaan.

Niilo Vikman,
Ohkola, Rinnemäki

Taisi ottaa Eino S. Revon puheenvuoro teihin kipeästi?
Toimitus

Elintarvikevalvonta näennäisteemana

Heikki Kekkosen ja Manu Paajasen kirjoitus "Suomi on elintarvikkeiden komposti" (Hymy 6/71) lienee tarkoitettu osoittamaan niitä puutteita, joita esiintyy Suomeen tuotavien elintarvikkeiden valvonnassa. Mehujen ja vihannesten osalta pysytään kuta kuinkin aiheessa (tietojen paikkansapitävyyttä emme pyri arvioimaan), mutta rasvoista on paisunut hämmästyttävä esitys, johon aineksiksi on hyväksytty tyypillisiä propagandistisia väittämiä. Kuinka näin onkaan voinut käydä ammattitaitoisille kirjoittajille!

Eniten näyttää kirjoittajia johtaneen harhaan kaksi perusväärinkäsitystä, jotka koskevat: 1) USA:n soijanviljelijöiden vaikutusvaltaa, 2) margariininvalmistuksen valvontaa. Haluamme sen vuoksi täsmentää erityisesti näitä kahta kysymystä, joihin muut asiavirheet kytkeytyvät enemmän tai vähemmän kiinteästi.

SOIJAÖLJY on arvokas elintarvike sellaisenaan ja myös riippumatta siitä kuka sitä viljelee. Lähes kaikki Suomessa käytetty soija samoin kuin auringonkukka tuodaan siemeninä idästä, soija Kiinasta ja auringonkukka Neuvostoliitosta. Öljy erotetaan siemenistä Suomessa. Tästä syystä tuntuu asian ylösalaisin kääntämiseltä, kun kirjoituksessa puhutaan — useaan otteeseen — vain amerikkalaisista soijanviljelijöistä, joilla kuitenkin on kovin vähän kosketusta suomalaiseen margariiniteollisuuteen. Rasvasotailmaisun käyttäminen sinänsä on tässä yhteydessä liioittelua, sillä Amerikan soijasadon ylijäämän markkinointia muualle maailmaan on pidettävä normaalina kaupankäyntinä. Suomestakin pyritään myymään ulkomaille maatalouden ylijäämät. Korjattakoon tässä yhteydessä myös se väärinkäsitys, että Unilever-yhtymä harjoittaisi soijanviljelyä (saatikka omistaisi "soijaplantaaseja").

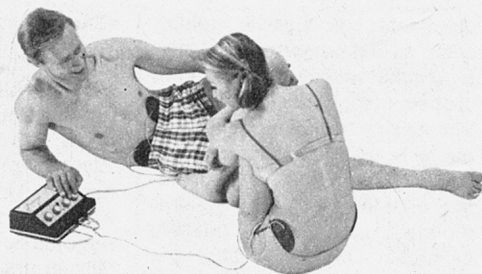
On mahdotonta löytää amerikkalaisten soijanviljelijöiden ohjausta myöskään suomalaisten margariinilaatujen syntymisessä. Heräte uusien pehmeiden margariinien kehittämiseen ja markkinointiin on saatu lähempää: Pohjoismaisista ravitsemussuosituksista, joita on edeltänyt monivuotinen yhteistyö alan pätevimpien asiantuntijoiden kesken. Heidän antamansa ravitsemusjulkilausuman julkistivat Suomessa keväällä 1968 lääkintöhallitus ja Valtion ravitsemustoimikunta. Julkilausumassa kehotetaan selväsanaisesti vähentämään tyydyttyneen rasvan kulutusta ja lisäämään tyydyttymättömän rasvan osuutta ravinnossa. Samalla siinä korostetaan elintarviketeollisuuden avainasemaa suositusten toteuttajana. Tämän on myös maamme lääkintöhallitus vahvistanut elintarviketeollisuudelle lähettämällään kiertokirjeellä samana vuonna. Nimenomaan edellä mainittuja suosituksia toteuttavat v. 1969 markkinoille tulleet suomalaiset jääkaappimargariinit.

Asia erikseen on Suomessa harjoitettu tutkimustyö, mm. 12 vuotta kestänyt ja edelleen jatkuva dieetti-sepelvaltimotautitutkimus, josta kirjoituksessa mainitaan. On vaikea käsittää paheksumisen tarvetta, jota kirjoittajat, kuten eräät tietyt piirit maassamme, tuntevat po. tutkimusta kohtaan, joka on kansainvälisellä, arvovaltaisella tiedemiestasolla saanut osakseen runsaasti huomiota ja tunnustusta. Sekin siis pyritään leimaamaan amerikkalaisten soijanviljelijöiden solutustaisteluksi! Kun tietää kuinka omalaatuisin perusteluin käsityksiä rasvan laadun vaikutuksesta terveyteen on viime kuukausina pyritty maassamme hämmentämään, haluaisimme suositella kirjoittajille seuraavan jutun aiheeksi alan asiantuntijoiden haastattelua. Todellisia asiantuntijoita ovat käsittääksemme sepelvaltimo-ruokavalio-ongelman parissa aktiivista tutkimustyötä tekevät tiedemiehet, joille tutkimusmenetelmät ja -tulokset eivät ole pelkästään kirjallisuudesta opittua teoriaa, kuten eräille päätuomarin roolia esittäville.

MARGARIININVALVONNASTA kirjoittajat eivät ole lainkaan tietoisia, vaikka ovatkin silmäilleet margariininvalmistelakia(?). Väite "mikään virallinen elintarvikelaboratorio ei tarkkaile margariinia" on todella yllättävä. Laista käy ilmi, että terveydenhoitoviranomaisten lisäksi margariininvalmistusta valvovat maatilahallitus ja Valtion maitotaloustuotteiden tarkastuslaitos. Valvontaan kuuluu useita kertoja vuodessa tapahtuvat yllätystarkastukset

KÄÄNNÄ

VAIVATON TAPA PÄÄSTÄ LIIOISTA SENTEISTÄ

RELEen puolueettoman teknisen ja kuluttajavalistusta suorittavan aikakausijulkaisun testaama

slendertone

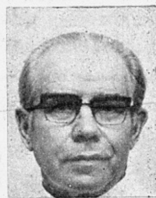
Electronic muscle exerciser for health, fitness and figure beauty

Aloittakaa nyt kaikkien aikojen heipoin ja tehokkain kunto-ohjelma: elektroninen lihastenharjoittaja SLENDERTONE supistaa ja laajentaa lihaksianne 40 kertaa minuutissa. Muutaman minuutin käsittely vastaa monen tunnin kuntoharjoittelua. Kuitenkin voitte SLENDERTONE käsittelyn aikana lepäillä, lueskella, vaikkapa katsella televisiota. Tulokset näkyvät jo parin viikon sisällä: veltostuneet lihakset kiinteytyvät, vararengas häipyy vyötäröltä. Linjanne ovat loistokunnossa.

PARAS TAPA PÄÄSTÄ IRTI VAIVATTOMASTI JA MIELLYTTÄVÄSTI MONISTA VAIVOISTA!

SLENDERTONESTA on saatu hyviä tuloksia iskiaksen, migreenin ja reuman hoidossa. Se toimii rentouttavana hierontana parantaen verenkiertoa ja vahvistaen hermostoa.

NÄIN ERÄÄT ASIANTUNTIJAT:

Fysioterapeutti Aarne Timonen: Olen käyttänyt SLENDERTONE kojetta fysikaalisessa laitoksessani parin vuoden ajan määrätynlaisten sairauksien hoidossa toisten käsittelyjen ohessa tai vuoroin niiden kanssa ja todennut sen hyvän vaikutuksen.

Dipl.kosmetologi Kyllikki Kettunen, Savonlinna: Minä itse ja kaikki asiakkaani olemme täysin tyytyväisiä hämmästyttävän monipuoliseen SLENDERTONE laitteeseen, joten lämpimät kiitokseni Teille.

Kosmetologi-lehti: Hoidon positiivinen vaikutus ummetukseen ja unettomuuteen ilmeni myös testissä; samoin erästä henkilöä vaivannut selkäsärky parani hoidon aikana. Kaikkien koehenkilöiden osalta voitiin selvästi todeta lihasten kiinteytyneen ja lihasvoiman kasvaneen.

SLENDERTONE on amerikkalais-englantilainen keksintö, jonka on tehnyt välttämättömäksi tarve huolehtia liikunnasta ahtaissa tiloissa kuten avaruusaluksissa ja atomisukellusveneissä. Astronauttien on oltava matkoillaan lähes liikkumatta pitkiäkin aikoja. Kuitenkin heidän on säilytettävä kuntonsa korkeimmillaan. Tätä varten on kehitetty elektroninen lihasstimulaatio, johon SLENDERTONE perustuu.

LEHDISTÖ KIITTÄÄ MM.:

EEVA 3/70 "LAISKAN LAIHDUTTAJAN UNELMA" — Suomalaisten kosmetologien kokemuksen mukaan kone todella kohentaa muotoja kiinteyttämällä lihaksia ja jopa poistaa erilaisia reumaattisia ym. vaivoja. —

KAUNEUS JA TERVEYS 3/70 "SELLULIITTI" — Kymmenen käsittelykerran jälkeen on mitattu 2,5—7,5 sentin pienenemistä. —

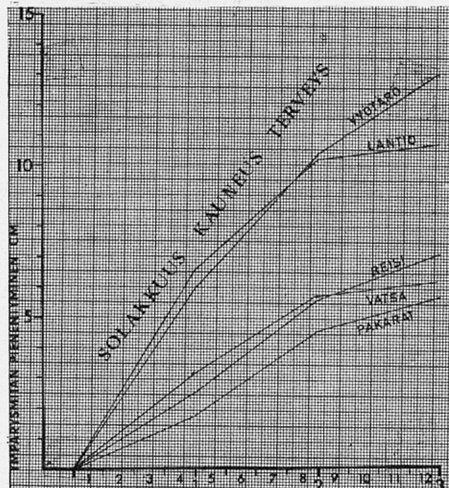
SUOMEN NAINEN 3/70 "HELPOSTI HOIKAKSI, VAIVATONTA VOIMISTELUA ELEKTRONIIKAN AVULLA" — Se on todella eräs nykyisen sähkötekniikan ihmeitä, nykyajan naisen ja miehenkin nykyaikainen terveys- ja kauneuskone. —

Lääkärilehti **PULSSI** 1/69 — Yksi ainoa käsittely vastaa kahdeksan tunnin harjoittelua.

VALITTU HOPEAPEILIN "PEILI PIILOSSA" KILPAILUN JOULUPALKINNOKSI 1969 JA UUDENVUODEN PALKINNOKSI 1971.

Suomen Lääkintöhallituksen ja muiden asiantuntijoiden tutkima ja hyväksymä.

Riippumattomat ja puolueettomat kliiniset kokeet eri maiden sairaaloissa ja kosmetologien kokemukset ovat paras todiste SLENDERTONEN tehokkuudesta.

Tyypillinen tulos 12 hoitokerran jälkeen. Vyötärönmitta on pienentynyt 13 cm, lantio 10,5, reidet 7, vatsa 6 ja pakarat 5,5 cm.

Tarkempia selostuksia asiantuntijalausunnoista ja lehtiartikkeleista lähetämme Teille postitettuanne oheisen kupongin.

KOKEILKAA ILMAISEKSI

Tilatkaa ilmainen SLENDERTONE käsittely oheisella kupongilla tai puhelimitse!

Facial-kasvohoitolaitteen avulla voitte häivyttää kaksoisleuan, virkistää ihon verenkiertoa ja kiinteyttää kasvojen lihaksia.

Suomen Unilab, Bulevardi 6, Helsinki 12, puh. 648 743

Pyydän mihinkään sitoutumatta lähettämään minulle lähemmän esittelyn elektronisesta SLENDERTONE menetelmästä sekä ilmaisen esittelyhoitoon oikeuttavan arvokortin.

Nimi: ______________________

Osoite: ______________________

______________________ Puh. __________

☐ Olen kiinnostunut SLENDERTONEN edustuksesta.

HYMY 9/71

POSTIA

mittauksineen tehtaissa, pistokokeiden ottaminen kaupassa olevista tuotteista sekä päivittäisen raaka-aine- ja valmistuskirjanpidon tarkastaminen. Tuskin mikään elintarvike on maassamme yhtä tarkan valvonnan alaisena kuin juuri margariini. Margariinin poikkeuksellista asemaa muihin elintarvikkeisiin verrattuna kuvastaa myös se, että margariinin käytettäville lisäaineille on erikseen vuosittain saatava maatilahallituksen hyväksyminen. Muiden elintarvikkeiden osalta riittää kunhan aine on mainittu lisäaineluettelossa. Mitään lupia ei tarvitse anoa, saati sitten vuosittain. Kukaan ei toisaalta voine epäillä maatilahallituksen enempää kuin maitotaloustuotteiden tarkastuslaitoksenkaan halukkuutta suorittaa valvontatehtävänsä tunnollisesti.

Rasvojen maahantuonnin osalta lainsäädäntömme on puutteellinen, mistä ei toki teollisuutta voi syyttää. Kohtuullista ei myöskään ole sen laatuisten päätelmien tekeminen, että koska maahantuotuja rasvaeriä ei virallisesti valvota, ne ovat laadultaan ala-arvoisia. Nykyaikaisten korkeatasoisten margariinien valmistuksessa raaka-aineen laadulla on erityisen ratkaiseva merkitys, eikä ole ajateltavissa, että valmistuvien tuotteiden taso jätettäisiin raaka-aineiden varaan, joiden laadusta ei ole ehdottoman täsmällisiä tietoja. Jo pelkästään kannattavuusnäkökohdat tekevät sen mahdottomaksi. Samasta syystä margariiniteollisuutta palvelevat öljynpuristamot ja raffinoimislaitokset pitävät tiukasti kiinni tasovaatimuksistaan sekä ostamiensa raaka-aineiden että niiden käsittelyn osalta. Hyvänä todisteena tästä on, että Suomessa puristettu auringonkukkaöljy on kaikilta ominaisuuksiltaan maailman huippuluokkaa ja tästä syystä haluttua tuontitavaraa esim. Ruotsissa, jossa vaatimukset ovat tunnetusti korkeat.

On syytä muistaa, että Suomi ei ole kasvirasvojen ostajana mikään irrallinen ilmiö, vaan kuuluu yhtenä, tosin vähäisenä tekijänä maailmanlaajuiseen rasvakauppaan, jolla on omat täsmälliset norminsa. Yli 60 % maailmassa nautituista ravintorasvoista on peräisin kasvikunnasta. (Voin osuus on al-

KÄÄNNÄ

le 20 %.) On ymmärrettävää, että niin merkittävä kauppa-artikkeli on laajamittaisen tieteellisen tutkimuksen kohteena ja toisaalta kansainvälinen tietojenvaihto alalla on vilkasta. Rasvojen ominaisuuksia ilmaistaan tunnusluvuilla, joilla pystytään erittäin tarkoin määrittelemään ostettavan rasvan laatu jo kauppasopimuksia tehtäessä. Tunnusluvut sitovat jokaista kaupan väliporrastakin, ja yleensä normit sinänsä varmistavat sen, ettei raakarasvojen toimittajilla ole varaa laskea tavaraansa pilaantumaan. Jos maahan saapuva tavara ei täytä vaatimuksia, sitä ei yksinkertaisesti oteta vastaan. Teollisuuden omatoimisesti luoma järjestelmä palvelee yhtä hyvin kuluttajia kuin teollisuutta, vaikka lainlaatijat ovatkin ajastaan jäljessä.

Valmista rasvaa Suomeen tuodaan sangen vähän. Valtaosa rasvaraaka-aineista tuodaan nykyisin öljykasvin siemeninä. Tuontimäärät ovat kirjoituksessa vahingossa moninkertaistuneet. Margariiniteollisuus käytti v. 1970 tuontirasvoja öljyarvoksi muunnettuina mainitut runsaat 20 milj. kg, johon jo sisältyvät siemeninä tuodut määrät. Sen lisäksi rasvaa on mennyt jonkin verran muun elintarviketeollisuuden tarpeisiin. Samoin luvusta puuttuvat Suomessa puristettuun, ulkomaille vietyyn öljyyn käytetyt siemenet.

Edellä selostetun jälkeen lienee selvää, että missään margariinirasvojen käsittelyvaiheessa ei antauduta uhkarohkeisiin yrityksiin, kuten eräistä kirjoituksen väitteistä voisi päätellä. Suomalaisella kasvirasvateollisuudella on nykyisin myös siksi vankka tietämys rasvojen käyttäytymisestä, että "yllätyksiä" ei ole syytä pelätä. Siten uuttauksessa käytetty herkästi haihtuva heksaani enempää kuin kovetuksessa katalyyttinä käytetty nikkeli (kuparia ei käytetä) eivät missään tapauksessa jää tuotteeseen. Asia varmistetaan jälkimittauksilla. Liioittelevaa kielenkäyttöä on väittää kasviöljyn olevan ennen puhdistusta "maultaan ja hajultaan epämiellyttävää", joskin puhdistus eli raffinointi parantaa molempia ominaisuuksia ja ennen muuta säilyvyyttä. Väriaineita ei öljyyn lisätä.

Kovetettujen rasvojen fysiologisia vaikutuksia on tutkittu sangen paljon, mutta mitään haitallisia vaikutuksia luonnostaan jäykkiin rasvoihin verrattuna ei ole voitu osoittaa. Huoli tuntuu sitäkin liioitellummalta nykyhetkellä, jolloin jatkuvasti kasvavan kasviöljyn osuus margariineissa on lisääntynyt ja entistä vähäisempi osa raaka-aineista kovetetaan.

Loppulauseen kategorinen vaatimus Suomen rasvaongelmien selvittämiseksi maistuu vahvasti pakkosyötöltä. (Kuinka muuten onkaan selitettävissä, että muutamaa kappaletta aikaisemmin epäilyttäväksi todistettu kasviöljy olisi kelvollista voihin sekoitettavaksi?) Ruotsissa ei jääkaappivoilla ratkaistu rasvaongelmaa, vaan ratkaisu on löytynyt maataloustuotannon ohjautumisesta muuhun kuin maidon tuotantoon. Jääkaappivoin osuus Ruotsin yhteenlasketuista voi- ja margariinimarkkinoista on n 3 %, tavallisen voin 21 % ja margariinin 76 %.

Olemme ehdottomasti sitä mieltä, että on sekä teollisuuden että kuluttajien edun mukaista, että maahantuodut elintarvikkeet joutuvat asiallisen valvonnan kohteeksi. Mieletön rasvasota taas loppuu sillä, että lopetetaan epäasiallisten kirjoitusten julkaiseminen — kirjoitusten joiden tarkoituksena on yleisesti hyväksytyn elintarvikkeen, margariinin, mustaaminen puutteellisia ja vääriä tietoja esittämällä.

Margariiniteollisuuden
Tiedotuskeskus

hymy LEHTI
Puutarhakatu 16
33210 Tampere 21

OSOITTEENMUUTOS

Kiinnittäkää tähän osoitelipuke viimeksi saamanne Hymylehden takakannesta. Kirjoittakaa alle uusi osoitteenne ja postittakaa meille ensi tilassa.

Nimi ____________________

Uusi lähiosoite ____________________

Uusi postitoimipaikka ____________________

HOROSKOOPPI

OINAS (21. 3.—19. 4.) Raha-asiat aiheuttavat eniten päänvaivaa tässä kuussa. Tilaisuuksia pitää hauskaa on ainakin alkukuussa runsaasti. Loppukuussa arkipäiväiset työt vievät kaiken aikanne, sillä teille esitetään uusia vaatimuksia. Parhaita päiviä ovat keskiviikot, onnenluku 11.

HÄRKÄ (20. 4.—20. 5.) Tyytymättömyytenne määrättyihin seikkoihin ympäristössänne puhkeaa nyt esille. Saattaa olla, että se saa aikaan hyvän idean, jota kuitenkin pitäisi rauhallisesti kypsytellä. Suhteet lähimmäisiin ovat verrattain kireät. Parhaita päiviä ovat sunnuntait, onnenluku 8.

KAKSOSET (21. 5.—20. 6.) Teillä riittää kaikenlaista puuhaa omissa ympyröissänne niin paljon, että ette juuri liiku ulkosalla. Sitä paitsi joku henkilösuhteisiin liittyvä seikka sitoo niinikään. Naikutus ei paranna asioita. Parhaita päiviä ovat perjantait, onnenluku 10.

RAPU (21. 6.—22. 7.) Itsepäisyytenne jossakin tunneseikassa ei ole omiaan edistämään sopua. Pidätte suotta itseänne väärinymmärrettynä — olisi syytä tarkistaa omia kannanottojakin. Kuukausi on jotensakin mitäänsanomaton. Parhaita päiviä ovat maanantait, onnenluku 9.

LEIJONA (23. 7.—22. 8.) Tienne nousee aina välillä pystyyn, mutta selviätte siitä huolimatta ihmeen hyvin. Tarmokkuuden lisäksi teillä on nyt melkoinen annos hyvää onnea mukananne. Voimakkaat henkilökohtaiset vastakkaisuudet vaikeuttavat asioita. Onnenpäiviä ovat keskiviikot, onnenluku 7.

NEITSYT (23. 8.—22. 9.) Kuukausi alkaa tapauksella, joka mukavasti eroittaa teidät arkipäiväisistä puuhista. Henkisen työn tekijöillä on pulmia, jotka teettävät asiat mahdollisimman monimutkaisella tavalla. Amor ei ole suopea. Parhaita päiviä ovat lauantait, onnenluku 3.

VAAKA (23. 9.—22. 10.) Tunneasioissa uhkaamassa ollut kriisi saavuttaa nyt huippukohtansa. Joudutte paikkailemaan jälkikäteen jotakin aikaisemmin suorittamaanne työtä, mikä tietenkin pitää hermonne kireällä. Loma tekisi juuri nyt hyvää. Parhaita päiviä ovat tiistait, onnenluku 12.

SKORPIONI (23. 10.—21. 11.) Teidän on valitettavasti annettava periksi jossakin arvovaltakysymyksessä, mutta saattaa olla että myönnytyksestä on myöhemmin etuakin. Saatte apua ihmiseltä, joita ette olisi odottanut mitään. Parhaita päiviä ovat keskiviikot, onnenluku 5.

JOUSIMIES (22. 11.—21. 12.) Henkisesti olette hyvässä vireessä, mutta nyt tuleekin ratkottavaksenne tavallista visaisempi pulma. On pakko toimia varovaisesti vaikka kiehuttekin kärsimättömyydestä. Parhaita päiviä ovat torstait, onnenluku 13.

KAURIS (22. 12.—19. 1.) Mielialanne ailahtelee ulkonaisten tapahtumien myötä. Olette suotta huolissanne rahasta, tarvittaessa löytyy kyllä auttava käsi. Kuukauden alkupuoliskolla on ystäviä, loppukuussa sen sijaan olette yksin. Parhaita päiviä ovat perjantait, onnenluku 8.

VESIMIES (20. 1.—18. 2.) Teille lupauksia antanut henkilö alkaa perua puheitaan. Pitäkää kiinni sopimuksesta. Päätöksen teko jossakin raha-asiassa osoittautuu vaikeaksi. Teidän on syytä pitää päänne kylmänä. Parhaita päiviä ovat maanantait, onnenluku 10.

KALAT (19. 2.—20. 3.) Joudutte olemaan paljon liikekannalla ja teistä tuntuu kuin aikanne menisi siinä hukkaan. Ajatelkaa toki tuttavuuksia, joita matkoilla saatte. Joistakin saattaa olla vielä arvaamatonta hyötyä. Parhaita päiviä ovat perjantait, onnenluku 6. □

...A SE NYT

...NNON KELLO TAI KULTAKORU

...KUULLA EDULLISIMMIN

...ARKKINOIDEN EDUSTAVIMMASTA VALIKOIMASTA!

...eti lähetyksessä:

...AVARAA MUKAVAAN HINTAAN!

...PANPÄÄLLISENÄ — VALITSEMANNE MARKKINOIDEN PARAS KAUPANPÄÄL-...NEN: no 1. 14 kar. kokokult. "RUUSU" korvakorut. no 2. 14 kar. kult. miesten onyx-kivisormus. no 3. 14 kar. naisten s. aquamarin kivisormus. no 4. 14 kar. kult./hop. Kalvosinnapit. no 5. 14 kar. kult. Bismarck-kultaketju. no 6. 14 kar. kult./hop. kaiverrettu RANNEKETJU. no 7. AITO Timanttisormus — ilmaiseksi HETI jokaiselle!

③ HETI JOKAISELLE LISÄ-ILMAIS-LAHJANA — NICHOL-Lämpörullat (8 kpl sarja) (tällainen sarja on suorastaan välttämätön jokaisen naisen HIUKSILLE)

Meiltä voitte ostaa aina — joko käteisellä tai osamaksulla, ja ostittepa kellon tai korun, — Te saatte HETI lähetyksessä vielä upean ILMAIS-LAHJAN sekä arvokkaan KAUPANPÄÄLLISEN. Turvallisuutenne takeeksi 1 v. Takuu/Kellovakuutus (5,—), Teillä on täysi palautusoikeus meidän kustannuksellamme, jolloin saatte rahanne heti takaisin! Huom! SWISS-KELLOT on palvellut asiakkaitaan postitse jo yli 10 v. ajan.

KULTAKORUJA:

no 1602, SYKSYN UUTUUS-SORMUS! 14 kar. kultaa johon ranskalaisittain istutettu synt. valko spinelli tai vaihtoehtoisesti aguamarin-spinelli UPEA NYKYAIKAINEN MALLI — kuten kuvasta näkyy, **vain mk 102:—** ja 15:—/kk-erät.

no 1000, Uutuus-Kalvosinnapit, **kokokultaiset** ja kaksiuloitteiset, meillä tämän mallin yksinmyyntioikeus, paino yli 10 gr. **vain mk 149:—** ja 22:—kk-erät.

no 2012, 14 kar. kult. KORVAKORUT Ø 12 mm korukivillä, kuten yllä sormuksissa, mk 99:— ja 15:—/kk-erät.

X-LENKKI RANNEKETJUT, se on menestys ja muoti Ruotsissa, nyt myös saatavana Suomessa ja **täyttä 14 kar. kultaa:**
no X-65, lev. n. 6,5 mm **vain mk 119:-** ja 15:- kk-erät.
no X-90, lev. n. 10 mm **vain mk 169:-** ja 22:- kk-erät.

no 2620, bismarck-**KAULAKETJU,** 14 kar. jousi- tai kotelolukko keskeltä n. 6 mm päihin suippeneva, pituus n. **450 mm,** vain mk **139:—** ja 22:—/kk.

● **Bismarck**-ranneketjut ns. **raskas**malli, kaikki kotelolukolla 14 kar. no **155,** leveys n. 5,5 mm, mk **100:—** kk-erät mk 15:—

no **165,** leveys n. 6,5 mm, mk **138:—** kk-erät mk 22:—.

no **185,** leveys n. 8,5 mm. mk **164:—** kk-erät mk 22:—.

RANNERENKAAT: 14 kar. kultaa, varm. lukko vitjoilla, Flacca tai puolipyöreä malli: FL = flacca ja PP = puolipyöreä.

no 208,	lev. 8 mm,	**FI/PP,**	mk 135:—	22:—/kk.
no 210,	lev. 10 mm,	**FL/PP,**	mk 153:—	22:—/kk
no 212,	lev. 12 mm,	**FL/PP,**	mk 163:—	22:—/kk.
no 214,	lev. 14 mm,	**FL/PP**	mk 191:—	22:—/kk.

NAISTEN KELLOT:

no 1740, 17 kiv. **NAISTEN NYKYAIKAINEN KAULAKELLO** kultadoubleisena — todella ihastuttavan siro malli kaikille naisille, jotka seuraavat ajan muotia, hinta vitjoineen **mk 138:—** ja 22:—/kk-erät.

no 333, 17 kiv. AS-ankkurikoneistolla oleva sievä naisten kultadoublekello vesitiiviinä, sama laatu kuin miestenkin malleissa, vahva ja tarkka jokapäiväiseen käyttöön, vain mk **99:—** ja 15:—/kk-erät.

no 7630, 17 kiv. Eta-ankkurikoneistolla oleva siro naisten juhla-kello, safiirihiottulasi, kultadoubleeta, incabloc-iskusuojattu, antimagn. kestojousi jne. vain mk **119:—** ja 15:—/kk-erät.

no 7640, samantapainen kuin 7630 jossa siis safiirihiottu lasi, mutta kehys on täyttä 18 kar. KULTAA, silti hinta vain mk **159:—** ja 22:—/kk-erät.

no 8310, 17 kiv. Eta-koneistolla oleva upea naisten kultadoublekello, jossa vesitiivis kehys, keskisek. osoitin, incabloc-iskusuojattu, antimagn. kestojousi, vain mk **119:—** ja 15:—/kk-erät.

HINNAT ILMAN "LISÄVEROA"

MIESTEN KELLOT:

no 2500, UUTUUS! — superautomaatti, upea JALOTERÄSKEHYS jossa venyvä HYVÄ sport-metalliranneke. Voitte uida ja saunoa tämä kello ranteessanne, sitä ei tarvitse itse vetää — se osoittaa Teille tarkan ajan sekä kk:n päivät! 25 kiv. Eta-koneisto parhaimmillaan. Norm. hinta mk 244:— — nyt Teille vain **188:—** ja 22:—/kk-erät.

no 7447, 25 kiv. Eta-koneistolla oleva **itsevetävä kalenteri-automaatti** kk-päivyrillä. kultadoubleeta, vesitiivis jne. **vain mk 159:—** ja 22:—/kk-erät.

no 898, 17 kiv. SUKELTAJANKELLO, jossa lisänä päivyri, maailmanaikarengas, jota voi käyttää ns. aikarenkaana ajanottoa varten, 6 ilm.k. erikoisvesitiivis kehys, pimeässä voimakkaana loistava, "tropic" ranneke, erikoishintaan mk **115:—** ja 15:—/kk-erät.

no 512, 25 kiv. SUKELTAJANKELLO, jossa aikarengas ajanottoa varten, kalenteri-automaattina, itsevetävä ETA-koneisto, laatu kuten 898, hinta vain mk **164:—** ja 22:—/kk-erät.

no 514, 25 kiv. kaksois-automaatti jaloteräksisenä itsevetävä automaattikoneisto. Incabloc, antimagn. kestojousi jne. — osoittaa Teille sekä kk:n että viikon päivän, vesitiivis, mk **168:—** ja 22:—/kk-erät.

no 893, 21 kiv. nykyaikaisesti muotoiltu "kalenterikello" **päivän muotia,** vesitiivis kromikuori, incabloc, antimagn. kestojousi, vaihtaa aina uuden päivän automaattisesti — **kello joka huomataan,** myös itsevalaiseva vain mk **108:—** ja kk-erät 15:—.

no 5893, sama kello kultadoubleisena, hinta mk **119:—** ja 15:—/kk-erät.

no 926, 21 kiv. MIEHEN KELLO, jonka koneisto on idioottivarma, se on A-laatua. Profectuskehys on vesitiivis ja nykyaikaisesti muotoiltu. Incabloc-iskusuoja, antimagn. kestojousi, värillinen taulu, — silti hinta vain mk **109:—** ja 15:—/kk-erät.

SYKSYN ERIKOISTARJOUKSENA!

Asiakkaidemme toivomuksesta — tarjoamme nyt kaikille tilaisuuden: — voitte ostaa käteisellä minkä tahansa kaupanpäällisen HINTAAN mk 49:50 (kaikkine veroineen ja postikuluineen) saatte vielä mukana ilmaiseksi Nichol-Lämpörullat!

No 6. UUTUUS — KAUPANPÄÄLLINEN n. 16 mm leveänä!

SWISSKELLOT

Box 10164
Helsinki 10
Kalevank. 20
puh. 60 22 42

ostajan nimi selvästi ________________

synt.aika ________________ kirjoilla

osoite tarkasti ________________

ilmaisena Lisä-Lahjana NICHOL-Lämpörullat 8 kpl sarja

Lähettäkää heti esine no ......
mk .... + Lisävero 15 %
Tilaan **käteisellä** ja saan **15 %** käteisalennuksen.
Tilaan **osamaksulla** = käsiraha ja kk-erät jolloin kr. on aina ostoksen OSASUORITUS.
Lisälahjana saan 8 kpl englantilaisia **LÄMPÖRULLIA** ilmaiseksi.
Kaupanpäälliseksi taasen valitsen esineen no .... koko .... ilmaiseksi!
(tarpeeton teksti yli)

Syys-Hymy 9/71

VALITKAA TÄSTÄ KAUPANPÄÄLLINEN

